T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ BİLGİLER IŞIĞINDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ DENİZ TİCARET YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Kasım SÖZER

ANKARA-2006

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ BİLGİLER IŞIĞINDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ DENİZ TİCARET YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Yrd.Doç.Dr.Şakir BATMAZ

Hazırlayan
Kasım SÖZER

ANKARA-2006

T.C.
ANKARA 3ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ BİLGİLER IŞIĞINDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ DENİZ TİCARET YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı : Yrd.Doç. Dr. Şakir BATMAZ

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı	İmzası
……..	……
……..	.. ……
……..	…….
……..	…….

Tez Sınav Tarihi …../…../200

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Yavuz ERCAN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışmada 1913 yılında *Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti*'nin kuruluşu, çalışma şartları, üyelikleri ile ilgili şartlar, dönemin kaptan ve makinistleri ile bunların eğitim durumları, memleketleri, nerelerde görev yaptıkları, bu dönem faal olan ticari şirketler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Özellikle *Seyr-i Sefain idaresi, Şirketi-i Hayriye* ve diğer ticaret vapur şirketlerinde görev yapan kaptanlar, makinistler ve bunların çalıştıkları idareler ile diplomaları ve çalışma belgeleri hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca kapsadığı konu itibariyle Osmanlı Devletinin son dönemini içine alan (1840 – 1910) yıllarındaki deniz ticaretini ve bu konuyla ilgili, *Fevaid-i Osmaniye, İdare-i Aziziye* ve *İdare-i Mahsusa* dönemlerinin ticarî yapısına kısaca göz atılmış. Diğer bir Anonim Şirket olan *Şirket-i Hayriye* (1851-1944)'nin durum ve hizmetleri de ortaya konmuştur.

Osmanlı Devleti'nin yıkılışı ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş döneminde mal ve insan taşımacılığının ekseriyetinin deniz yollarından faydalanılarak sağlandığı, bu dönemin deniz ticaretinin kapasitesi ve bununla ilgili kuruluşlar hakkında müellif Süleyman Nutkî'nin sâlnâmesi ışığında şu sorulara cevap aranmıştır:

-*Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi*nin önemi nedir ?

-*Osmanlı Kaptan ve Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti* kimler tarafından ve neden kurulmuştur ?

-Süleyman Nutkî kimdir ve neler yapmıştır ?

-Türk Deniz Ticaretinin (Osmanlı'nın son dönem dahil) önemli kuruluşlarını hangileridir ?

-*Seyr-i Sefain İdaresi*nin yapılanması nasıldır ?

- 93 yıl hizmet veren *Şirket-i Hayriye*'nin yapılanması nasıldır?

Dönemin diğer vapur ve gemi şirketleri hangileridir ?

-Bu dönemde Osmanlı kaptan ve makinistlerinin tahsil durumları nasıldır?

-Kapitülasyonlarla yabancılara verilen deniz işletme hakkı nasıl iptal edilmiştir?

-Cumhuriyet dönemi Türkiye deniz ticaretinin durumu nedir?

Araştırmamıza temel teşkil eden *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi* ilk defa olarak bahriye matbaasında basılan orijinal bir eser olması ve 1913 yılında yayınlanmış daha önceki sâlnâmelerden farklı olarak daha detaylı ve kapsamlı bilgiler vermesi bakımından önem arz etmektedir. Bu sâlnâmeden yola çıkarak ortaya koymaya çalıştığımız bilgilerin çok büyük bir kısmı orijinallik taşımaktadır.

Çalışmamızda *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi*ne bağlı kalarak, sâlnâmede geçen şirketlerle ilgili bilgi toplamayı amaçlayan *tarama tekniği* kullanılmıştır. Tarama modelini araştırma yaklaşımına uygun olarak konu hakkındaki bilgiler, önceden tutulmuş çeşitli yazılı kaynak ve belgelere başvurarak elde edilmiş ve edinilen dağınık bilgiler kendi tespitlerimizle bir sistem içinde bütünleştirilerek yorumlar yapılmıştır.

Geçmişe dönük araştırmalarda çoğu zaman birincil verilere ulaşma ve bunları tarafsız bir şekilde kullanma yönünde bazı güçlükler yaşanması muhtemeldir. Tespit edilen belgelerin temin aşamasında bazı zorluklar yaşansa da, problemin aydınlatılması her türlü çalışılacak nitelikteki birinci veri kaynakları aranıp bulunmuş ve onlardan yararlanılmıştır.

Elde edilen verilerin tarafsız bir şekilde araştırmada kullanılması konusuna da büyük titizlik gösterilmiştir. Elde edilen veri kaynaklarından geçerli ve güvenilir bilgiler toplayıp doğru sonuçlara ulaşmak için toplanan her veri, geçerlilik ve önem açılarından bir eleştiri süzgecinden geçirilmiştir. Bu amaçla kullanılan belge ve bilgilerin gerçek olup olmadıkları zamanın politik, ekonomik ve benzer

nedenlerinden dolayı kasıtlı olarak değiştirilip – değiştirilmedikleri üzerinde önemli durulmuştur.

Araştırma hakkındaki veriler, var olan kayıtlar ve belgeler incelenerek, belgesel tarama veya doküman metodu diye anılan yöntem ile toplanmıştır. Mevcut kayıt ve belgeler tespit edilerek, ulaşılanlar okunulup konu ile ilgili kısımları not alınmış, değerlendirilerek tahlil edilmiştir.

Bilgide birikim ve devamlılığın belgelerle sağlanabileceği düşüncesiyle en önce arşiv belgeleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu konu ile ilgili Milli Kütüphane ve Hacettepe Üniversitesi Kütüphanesi arşivi taranmış ve konuyla ilgili belgelerden yararlanılmıştır. Ayrıca internetten yapılan tarama neticesinde; http:\\www.denizcilik.gov.tr\hakk\osmanli.htm. ve İslam Ansiklopedisi sitesindeki konuyla ilgili bilgilerden istifade edilmiştir. Yine Eser Tuter tarafından kaleme alınan *Seyr-i Sefain* öncesi ve sonrası ve *Şirket-i Hayriye* isimli kitapları detaylı olarak incelenmiş ilgili konularda bilgiler alıntı yapılmıştır.

Konu ile ilgili olan diğer dergi, gazete ve kitaplardan gerekli alıntılar yapılmıştır.

Belgelerden ve dokümanlardan toplanan veriler fişlendikten sonra bütün notlar birer birer okunup, bahsettiği konu, fişlenin boş bırakılan sol üst köşesine yazılmak suretiyle isimlendirilmiştir. Bu işlem tamamlandıktan sonra fişler arasında konusuna göre bir sınıflandırma yapılmıştır. Sınıflandırma da araştırmanın problem ve amacına uygunluk, her sınıfın birbirinden bağımsız olması konunun bütün yönlerini kapsaması, ilkelerine önem verilmiştir. Daha sonra her konu grubu ayrı ayrı zarflara konarak belgelerin tasnifi yapılmış ve tamamlanmıştır.

Fişlerin tasnif ve mantıki bir silsile içinde sağlanmasıyla çalışmanın ana başlıkları ve ana başlıklar altında yer alacak olan alt başlıklar belirlenmiştir. Daha

sonra bilgiler konu başlıklarına göre sırayla ele alınmış ve araştırma amaçları doğrultusunda veriler anlamlandırılmaya çalışılmış, fişlerdeki bilgiler yorumlayıcı yöntemle yorumlanarak araştırma problemine bir çözüm önerisi getirebilmek için bütünleştirilmiştir.

Çalışmanın sağlam kaynaklara dayandırıldığını göstermek ve bu bilgilerin doğruluğunu araştırmak ve aynı konuda fazla bilgi almak isteyenlere yol göstermek amacıyla dipnot uygulamasına önem verilmiştir. Dip notlarda sayfa altlarında her bölümde (1)'den başlayarak numaralandırma usulü benimsenmiştir. Dip notlarda kitap veya alıntı makaleler, önce yazarın soyadı adı, eserin adı, yayınevi, basım yeri ve tarihi, son olarak da bilginin hangi sayfadan alındığı (s) konulduktan sonra verilmiştir.

Arşiv belgelerinin referans olarak gösterildiği dip notlarda bilgi alınan belgelerin arşivi, tasnifi ve numarası belirtilmiştir. Yazım işlemi tamamlandıktan sonra araştırma metni okunup düzeltilmiş ve ardından da araştırma sonucunda varınla sonuç ve değerlendirme kısmı kaleme alınmıştır.

Üzerinde çalıştığımız konuya kaynak teşkil eden M.1913 (H.1329) Osmanlı *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi*, Osmanlı İmparatorluğunun Trablusgarp (1911), Balkan (1912) ve I. Dünya Savaşları (1914) arifesindeki deniz ticaretine hizmet eden kaptanlar, makinistler ve diğer çalışanları hakkında orijinal bilgi vermesi itibariyle önem taşımaktadır. Bu Sâlnâme ayrıca o dönemdeki resmî ve özel gemi ve vapur idareleri, acenteleri ve bunların kapasiteleri (tonajları) hakkında da bilgiler vermektedir.

Sâlnâmeyi kaleme alan Süleyman Nutkî, Gemlik Tersane Komutanı ve Korvet Kaptanı Binbaşı Mehmet Seyfi Beyin oğludur. Süleyman Nutkî, denizcilik eğitimine Galatasaray Rüştiyesi Denizcilik Bölümünde başlamış, ardından Heybeli

Ada Bahriye Mektebini bitirip *Okullu* bir bahriye subayı olarak görev yapıp Bahriye Mektebinde dersler vermiştir.

Çalışmamızda sâlnâme çerçevesinde Osmanlı bahriye ticareti irdelenmiş ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk Deniz Ticareti ve personeli önceki dönemle kısada olsa değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada bana yol gösteren ve her türlü desteği veren tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Şakir BATMAZ'a öncelikle teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Ayrıca çalışmamın tamamlanmasında desteklerini esirgemeyen Kayseri İl Emniyet Müdürü Orhan ÖZDEMİR'e teşekkürlerimi sunmak isterim.

Bu tezle ilgili destek, alâka ve teşvikleriyle beni daima motive eden kardeşim Adnan SÖZER'e teşekkür ederim. Son olarak da çalışma esnasında fedakarlıkta bulunan eşim Meltem SÖZER ve çocuklarım Furkan, Burhan ve İlhan SÖZER'e müteşekkir olduğumu belirtmek istiyorum.

Kasım SÖZER

Kayseri-2006

ÖZET

Osmanlı Deniz ticaretinin gelişiminde II.Mahmut Devrinde buhar makineli gemilerin satın alınması, 1839'da *Vapurculuk Nezareti*'nin kurulmasıyla yeni bir dönem başlamıştır. Bunu *Fevaid-i Osmaniye, İdare-i Aziziye, İdare-i Mahsusa* adlı birbirine dönüştürülerek kurulan vapur idareleri ve son olarak *Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi* takip etmiştir. En büyük ve kamuya ait olan *Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi* 1910-1923 yılları arasındaki savaş yıllarında hem ticarî saha ve hem de yurt savunmasında büyük hizmetler vermiştir. 1923 yılında kurulan *Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi* öncekinin devamı olup, profesyonel yönetim ve kapasite artırımı ile hizmet alanı genişletilmiş ve gelir olarak da iki misli artış yaptığı görülmüştür.

1851'de kurulan ilk Osmanlı Anonim Şirketi olan *Şirket-i Hayriye,* 1944 yılına kadar 93 sene hizmet veren ilk özel şirket olup, Osmanlı döneminde kurulan ve Cumhuriyete intikal eden şirkettir. Savaş yıllarında önemli görevler ifa etmiştir. Transkripi yapılan *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi* 1913 yılında emekli binbaşı Süleyman Nutkî tarafından tertip edilmiştir. Süleyman Nutkî aynı zamanda 1910 yılında *Osmanlı Kaptanları ve Makinistleri Cemiyeti*ni kuran kişidir.

Bu nedenle Osmanlı Kaptanları, Makinistleri ve Üyeleri cemiyetinin nizamnamesi aslına bağlı olarak sadeleştirilerek verilmiştir. Yine bu cemiyetin kaptanları, makinistleri hakkında değerlendirmeler de yapılmıştır.

Son bölümde Ticaret-i Bahriye sâlnâmesinin birinci defa olarak 1913 yılında Bahriye Matbaasında basılan eserin fotokopisi ve Türkçe transkripi okuyucuların bilgisinesunulmuştur.

ABSTRACT

By purchasing the steam ships in the era of Mahmut II. And founding the "Vapurculuk Nezareti' in 1839, the Ottoman Empire's sea trade improved and a new period started. This foundation was followed by the steamship foundations called Fevaid-i Osmaniye, İdare-i Aziziye and İdare-i Mahsusa which were converted to each other. At last, it was followed by the "Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi". The biggest foundation "Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi" belonging to the Ottoman Empire served the country between 1910 and 1923 both in commercial and defence field. The 1923 founded "Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi" following the previous one, has doubled it's income and widened, it's Professional management, capacity and service area.

The "Şirket-i Hayriye' being the first Ottoman Company, built in 1851 and served for 93 years until 1944, was the first private company in the Ottoman Period which was transmitted to the Rebuplic Period. During the war, it did many important services. The transcripted 'Ticaret-i Bahriye Salnamesi" was established by the retired luttenant Süleyman Nutki in 1913. he was also the founder of the Ottoman Captains and Mechanics Society in 1910.

That's why The Ottoman Captains, Mechanics and Members Association manifest was simplified based on the origin. Also, a verification has been done on the captains and mechanics of this association.

The last chapter, a copy of the first print of the "Ticaret-i Bahriye Salnamesi" printed in Bahriye Printing House in 1913 along it's modern Turkish transcript has been given to the readers.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ III

ÖZET VIII

İÇİNDEKİLER..... X

KISALTMALAR..... XIII

GİRİŞ 1

I. OSMANLIDAN CUMHURİYETE DENİZ TİCARETİMİZ VE VAPUR ŞİRKETLERİ 13

A. Cumhuriyet Dönemi Deniz Ticareti 13

B. Osmanlıdan Cumhuriyete Vapur Şirketleri 14

a. Seyr-i Sefain İdaresi 14

b. Şirket-i Hayriye 18

c. Türkiye Seyr-i Sefaininin Kuruluşu 20

d. Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyesi .... .23

e. Hilal Osmanlı Anonim Şirketi 24

f. Gümüşciyân Vapur Şirketi 24

g. Beykoz Vapur Şirketi 25

h. Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi..... 25

i. Erdekli Râsim Şirketi 26

j. Trabzon Necât Vapur Şirketi 26

k. Tirelya Vapur Şirketi 27

l. Mudanya Vapur Şirketi 28

m. Kırlangıç Vapur Şirketi 28

n. Pandeli Birâderler İdâresi..... 29

o. Yani Ârvenitidis ve Oğulları 29

p. Haliç Dersaâdet Vapur İdâresi 29

r. Terakkî Vapur Şirketi 30

II. VAPUR ŞİRKETLERİNDE GÖREVLİ KAPTANLAR VE TEŞKİLATLANMALARI 31

A. Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar..... 31

a. Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresindeki Kaptanlar 31

b. Osmanlı Seyr-i Sefâin Makinistleri..... 31

c. Şirket-i Hayriye İdaresi Kaptanları 32

d. Şirket-i Hayriye Makinistler 33

e. Haliç İdaresinin Kaptanları 33

f. Haliç İdaresi Makinistleri 34

g. Motorbot makinistleri 34

h. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar..... 34

i. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Makinistler..... 35

B. İstanbul Osmanlı Kaptan, Makinistler ve Bahriye Cemiyeti.... 36

a. Kuruluş ve Amacı 36

b.Katılma Şartları..... 36

c. Cemiyetin Geliri ve Harcama Şartları 37

d. İdare Heyetinin Oluşturulması 37

e. İdare Heyetinin Görevleri 37

f. Genel Kurul (Hey'eti Umumiye)..... 38

III. TİCARET-İ BAHRİYE KANUNNAMESİ TRANSKRİPİ..... 41

SONUÇ

KAYNAKÇA 165

DİZİN..... 166

EKLER 228

ÖZGEÇMİŞ..... …..176

KISALTMALAR

age: Adı geçen eser

bkz: Bakınız

C: Cilt

DKK: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

H: Hicri

M: Miladi

s: Sayfa

S: Sayı

TTK: Türk Tarih Kurumu

Yay: Yayınlayan

GİRİŞ

Çalışmanın mahiyetinin tam olarak anlaşılması için araştırmada kullanılan şu terimlerin tanımlanmasında yarar görülmüştür;

Gemi : Tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılan, denizde hareket imkanına sahip bulunan ve pek küçük olmayan her türlü tekneye verilen isimdir. Bir teknenin gemi niteliğini taşıyabilmesi için hem yüzme, hem de hareket yeteneğine sahip olması gerekmektedir.

Gemi yalnız suda hareket edebilen ve suda hareket etmeyi gerektiren bir işe tahsis olunan veya böyle bir işte fiilen yüzme yeteneğini haiz pek küçük olmayan teknedir. Bu açıklamaya göre bir geminin varlığından söz edebilmek için:

1.Yüzebilen bir tekne olmalıdır. Teknenin biçimi önemli değildir. Tekne olmadığı için sal, gemi değildir.

2.Tekne pek küçük olmamalıdır. Bir teknenin hangi büyüklükten sonra gemi sayılacağına dair elde kesin bir ölçü yoktur. Bu konuda denici çevrelerin görüşü esas alınmalıdır. Sandallar, küçük botlar gemi değildir.

3.Tekne suda hareket edebilme yeteneğine haiz olmalı ve suda hareket etmeyi gerektiren bir işe tahsis olunmalı veya fiilen bu surette kullanılmalıdır. Harekete geçiren kuvvetin teknenin içinde veya dışında bulunmasının önemi yoktur. Bu sebeple harici bir kuvvetle hareket eden mavnalar gemidir.

Tahsis edildiği gayeye hizmet etmesi, denizde hareket etmesi yeteneğine bağlı olduğu için yüzen vinçler, itfaiye gemileri, buzkıranlar gemidir. Suda hareket

yeteneği bulunmaması nedeniyle, daimi olmak üzere karaya bağlanmış gemi oteller, gemi lokantalar, deniz banyoları gemi değildir. Tahsis olunduğu gayeye hizmet, suda hareket etmesi imkanına bağlı bulunmaması sebebiyle, yüzen dok seksiyonları, köprü ayakları gemi değildir.

Tekne yalnız suda hareket edebilmelidir. Bu itibarla deniz uçakları, deniz otomobilleri gemi değildir.

Yukarıda verilen gemi tanımı ve yapılan açıklama, genel anlamdadır. Özel kanunlar, tüzükler, yönetmelikler veya milletler arası sözleşmeler kendi hükümetlerinin uygulanması yönünden geminin başkaca açıklamasını yapmış olabilir[1].

Donanma : Birçok savaş gemisinden meydana gelen topluluğa verilen isimdir. Kıyılara sahip bulunan devletler, deniz ticaret filosunu kollamak ve savaşta deniz hakimiyetini elde bulundurmak veya kıyılarına karşı yapılacak muhtemel düşman taarruzlarını önlemek amacıyla güçlü bir donanmayı kurmak ve sürekli olarak geliştirmek zorundadır. Donanma içerisinde bulunan su üstü ve su altı savaş gemileri ile deniz uçakları, denizlerdeki savaşları uyumlu bir biçimde yürütürlerken, çeşitli amaçlarla yapılacak çıkarma harekatında deniz piyadesini bu kuvvetlerle desteklemek suretiyle görevlendirir.

Savaş sırasında el konulan ticaret gemileriyle donanma desteklenir. Bunların tümüne *yardımcı donanma* denir. Yardımcı donanma gemileri de top, mayın arama-tarama, dinleme cihazları vb. konularak savaş düzenine sokulur. Deniz subay ve erlerinin görev alacağı bu gemiler, tıpkı savaş gemileri gibi, direklerine filandıra çeker. La Haye Milletlerarası Anlaşmasına göre (1907), sadece taşıt olarak kullanılan

[1] **Meydan Larousse**, C.5, s.82.

ve sivil mürettebat ile yönetilen ticaret gemileri filandıra[2] çekemez ve ticaret gemisi sayılmakta devam eder.

Prusya'nın 1870 yılında, Rusya'nın 1878 yılında savaşa soktuğu gönüllü donanmalar, 16 Nisan 1856 tarihli *Paris Bildirisi*nin yasaklandığı savaş korsanlığını, bir başka biçimde sürdürmek isteğine dayanıyordu. Devletlere, savaşta ticaret gemilerine el koyma hakkı tanındıktan sonra, gönüllü donanma yoluna başvurulmaz oldu[3].

Salname : Lügat manâsı ile sâlnâme, yıllık demek olup, bir yıl içinde geçen olayları göstermek üzere derlenen eserler hakkında kullanılan bir terim idi[4]. Osmanlı Devletinde ilk sâlnâme 1847 yalında Sadrazam Büyük Reşit Paşa'nın teşebbüs ile yayınlanmış ve zamanla hacimleri de genişletilerek 1912 yılına kadar yayınına devam olunmuştur. İlk sâlnâmelerde sadece takvim ve devlet teşkilâtı yazılı iken sonraları devletin resmi teşkilatından başka her nezâret (Bakanlık) ve daireye ait olarak âmir ve memurların isimleri, memuriyete atanma tarihleri, rütbe ve nişanları da gösterilmiştir. Devletin bu umumî sâlnâmesi yanında Nezaretler hatta vilâyetler de kendilerine özel sâlnâmeler yayınlamış olup, bunlardan biri olan (Sâlnâme-i Bahrî) ilk defa 1891 yılında düzenlenmiştir.[5]

Bu ilk sâlnâmemizde, Bahriye Nâzırı Hasan Hüsnü Paşa ile Hacı Vesim Paşa ve Hacı Râsim Paşa olarak üç Müşir (Oramiral), dokuzu Harp sınıfından dördü Sıhhiye, ikisi Çarkçı ve biri İnşâiye olmak üzere 16 ferîk (Koramiral) ki, bunlardan biri Alman Stark Paşa, diğeri, İngiliz Woods Paşadır. 17 Mirliva (Tuğ- Tümamiral) mevcut bulunmaktadır.

---

[2] Filandra:Harp ve askeri gemilerin grandi direklerine çekilen ensiz ve uzun şerit şeklindeki sancaklardır. Gemi komutanlarını temsil eden bu fors yalnız sancak gemilerine çekilmez. Mustafa Zaloğlu, **Gemici Dili,** DKK Yay., İstanbul 1988, s.172.

[3] **Meydan Larousse,** C.3, s.830-831.

[4] Bkz: M. Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**;…..

[5] Fahri Çoker, "Bahriye Sâlnâmeleri", **Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler**, Ankara, 1994, s.12-14

18. tertip sâlnâme 1912 yılında yayınlanmış olup, bu sâlnâmede, Meşrutiyetin ilânından beri Bahriye Teşkilat'ında bir çok değişiklikler yapıldığı, dört yıllık tecrübe neticesi ihtiyaca uygun değişiklikleri kapsayan bir tasarının incelenmekte olduğu belirtilmekte ve bahriye teşkilatı;

1. Nezaret Makamı,

2. Müsteşarlık,

3. Şûra-yı Ali-i Bahrî (Yüksek Deniz Şurası),[6]

4. Umumû Bahriye Müşavirliği ve Donanma Kumandanlığı,[7]

olarak gösterilmektedir. Nezaretin Merkez Teşkilâtı altı ana dairesi ve diğer tali (ikinci derece) daire ve kurumlardan ibaret olup, daha önce var olan Erkân-ı Harbiye-i Bahriye Dairesi görevleri genişletilmek sûretiyle 1. Daireye, Tersane görevlerinin bir kısmı 2. Daireye, Fabrika, Havuzlar, İnşaat-ı Umumiyesi 3. Daireye, Tir-i Güverte Müdürlükleri 4. Daireye, eski Levazım Dairesi görevleri daha da genişletilerek 5. Daireye, her türlü silah konuları 6. Daireye verilmiştir.

Tâli Daireler (İkinci Derece) ise; Muhakemat, Divan-ı Harp, Sıhhiye, Liman Daireleri ile Heyet-i Tahkikiye, Mübayaat, Muayene-i Tıbbiye, Tahsilât komisyonları, Mekteb-i Bahriye, Çarkçı Ameliyat Mektebi, Matbaa, Müze ve Kütüphane, Muhasebe, Sipariş ve Nafaka Memurluklarından ibarettir.

Balkan Harbi ve Birinci Dünya Harbi sebebiyle yayınlanamayan sâlnâme yayını tekrar başlamış 19. tertip sâlnâme 1915 yılında yayınlanmıştır.

Bu sâlnâme de Mirliva Ahmet Cemal Paşa Bahriye Nâzırı, Deniz Kuvvetlerinde bir ferik Amiral Arif Hikmet Mehmet Paşa, 2 Kalyon kaptanı ve 12

[6] 9 Eylül 1328 (1912) tarihli irâde ile kurulmuştur. Bahriye Müsteşarının Başkanlığında 1., 2., ve 6. Daire Başkanları ile Masarifat Başkanından ve Donanma İstanbul'da olduğu zamanlarda Donanma Kumandanı ve Komodorundan kurulur.

[7] Bu ünvan Osmanlı Devleti hizmetine giren İngiliz Amirali Limpos Paşaya verilmiştir. Yanında mesleklerinde uzman İngiliz deniz subayları mevcut idi.

fırkateyn kaptanı (Yarbay) mevcuttur. 20 Mart 1330 (1915) tarihli Bahriye Nezareti Teşkilat Nizamnamesî ile teşkilatın kesin şeklini aldığı ve uygulamaya başladığı görülmektedir. Buna göre nezaretten ayrılan teşkilat ise şunlardır.

1. Umum Donanma Kumandanlığı; Gezen filo kumandanı ve Bahriye Nezaretinin Müşaviri,

2. Sıhhiye Müfettişliği :Bütün deniz sağlık personeli, hastaneler ve sağlık komisyonlarının âmir ve mercii,

3. Haliç Dersaadet Komodorluğu: Umum (genel) Donanma Kumandanının idaresindeki gemilerden başka gemilerin işlerinin yürütülmesi,

4. Bahr-i Ahmer (Kızıldeniz) Komodorluğu; Süveyş'ten Aden'e kadar Kızıldeniz'de bulunan sahil koruma gemilerinin kumandanı ve mevcut liman başkanlarının mercii,

5. Basra Komodorluğu; Basra körfezi sahillerinde, Dicle ve Fırat nehirlerinde bulunan sahil koruma gemilerinin kumandanı ve mevcut liman Başkanlarının mercii,

6. Dersaadet (İstanbul) Liman Dairesi: Boğazlar ve Marmara ile Karadeniz'in Rumeli sahilinde, Bulgaristan sınırına kadar, Anadolu sahilinden Zonguldak'a kadar devam eden sahillerde mevcut liman işlerinin görülmesi,

7. Samsun Liman Dairesi ; Zonguldak'dan Batum'a kadar Anadolu sahilinde bulunan tüm limanların işlerinin yürütülmesi,

8. İzmir Liman Dairesi: Çanakkale Boğazı dışında ve Adalar Deniz'inde Rumeli sahilinde sınır sonuna ve Anadolu sahilinde Almanya'ya kadar bütün liman işlerinin yürütülmesi,

9. Beyrut Liman Dairesi ; Alanya hariç, sınıra kadar mevcut limanların bütün işlerinin yürütülmesi,

Osmanlı Bahriyesinin son sâlnâmesi, 22. tertip olarak 1918 yılında yayınlanmış olup, Donanma II. Komutanı Arif Ahmet Paşa ve Bahriye Müsteşarı Vasıf Ahmet Paşa olarak iki Amiral ve Dokuz Kalyon kaptanı mevcut bulunmaktadır.

Cumhuriyetin ilk Bahriye Sâlnâmesi, yine bu isimle ve 23. sayı olarak 1340 (1924) yılında Müdafaa-yı, Milliye Vekâleti Bahriye Dairesi tarafından yayınlanmış olup, bunu İhsan Beyin Bahriye Vekilliği sırasında yayınlanan 24. tertip sâlnâme tâkip etmiştir. Bu sâlnâme de bir Liva Amiral (Üsküdarlı Vasıf Ahmet Paşa), 11 Kalyon kaptanı (Albay) üçü çarkçı, 24 fırkateyn kaptanı (Yarbay) 12'i çarkçı, 144 Korvet Kaptanı (Binbaşı) – 68'i çarkçı, mevcuttur.

Son yayınlanan sâlnâmeler, ilk sâlnâmelerde belirtilen konuları kapsamaması nedeniyle bir yıllık olmaktan çıkmış ve deniz kuvvetleri kadro ve kuruluşunda mevcut subayların bir isim listesi haline gelmiştir.bu itibarla 1927 yılı sonunda Bahriye Vekâlet'inin kaldırılması üzerine "Sâlnâme" terimi bırakılarak kitabın adı "Denizde Kıdem Sırası" olmuş, sâlnâme" terimi bırakılarak kitabın adı "Denizde Kıdem Sırası" olmuş, sâlnâme terimi bir süre ağızlar da devam ede gelmiştir.[8]

M. 1913 (H.1329) Osmanlı Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesini kaleme alan Süleyman Nutkî'dir. 1851 yılında Aralık ayında doğan Süleyman Nutkî'nin babası,

[8] Fahri Çoker, **age**., s.12-14

Gemlik Tersane Komutanı ve Korvet Kaptanı, Dn.Gv.Binbaşı Mehmet Seyfi Bey, annesi Hediye Hanımdır. İlk öğreniminden sonra, 1866'da Galatasaray Rüştiye'sinin Denizcilik Bölümü'ne ve 1867'de, o dönemde İngiliz öğretim kurulu yönetiminde bulunan Heybeli ada'daki Bahriye Mektebine girdi. 1873 yılında eğitim İngilizce olan bu okulun üçüncü sınıfını bitirerek "Hüdavendigar" adlı eğitim gemisinde staj yapmak üzere bir yıl süreyle deniz üssü olan Girit'in Suda limanına, Akdeniz ve kuzey Afrika limanlarına yolculuklar yaptı. 1874 yılının baharında Muhbir-i Sürûr adlı okul gemisiyle Kızıldeniz, Umman Denizi ve Hint okyanusundaki eğitim gezilerinden sonra, 1875'te Mülâzım-ı evvel (Üsteğmen) rütbesiyle önce "Aziziye", sonra da Orhaniye savaş gemilerine atandı.[9] Sultan Abdülaziz'in tahttan indirildiğinde Kıdemli Yüzbaşı oldu. 1877 yılında Türk-Rus Savaşının ilânı üzerine, o dönemin savaş gemilerinden biri olan "Mesudiye" zırhlısıyla Batum ve Sahum Kaleleri seferine gitti, dönüşünde başarılı bir sınav vererek "Kaptanlık" ehliyetini aldı. 1878 yılında Aziziye gemisi ile Karadağ ve Yunan isyanlarını bastırmak üzere Adriyatik ve Ege denizlerindeki askerî harekâtlara katıldı.

Daha sonra, Girit Ada'sında üstlenen "Mehmet Selim Okul Gemisi"nde başöğretmenlik yaptı. Eğitim alanında ünlenen Süleyman Nutkî Bey, İstanbul'daki "Hüdavendigâr Okul Gemisi"ne süvari olarak atandı. Bu yılda kurulan Bahriye Fen Komisyonuna seçildi. Yöneticisi olduğu ve on beş günde bir "Ceride-i Bahriye" ve ayda bir de "Mecmuâ-i Bahriye"'yi çıkarmış olup, bazı yazıları için kovuşturma başlatıldığı görülmüştür. İngiltere'de yayınlanan "Noutical Magazine" dergisinden çeviriler yapmıştır.

1898 yılında uzun süreden beri üzerinde çalıştığı, "Deniz Müzesi"ni kurdu.

Müze açılışında binbaşılığa terfi etti ve üyelikten fen müdürlüğüne terfi ettirildi. Eğitime önem veren kişi olarak basılmış kitapları şunlardır: "Muhaberât-ı Bahriye-yi Osmanî, Istılahat-ı Bahriye, Mühendisin Refiki, Rasadât-ı Bahriyeye Dair

[9] Özdemir Nutkî, **Tarihimizden Kültür Malzemeleri**, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 1995, s.145-150.

Bir Ders-i Amelî, Namus-ı Bahrî, Ertuğrul Fırkateyni Faciası, Denizde Men-i Müsademe, Basra Körfezi Rehberi, Bahriye Kur'a Neferi, Siyah Kitap" olup, bu kitapta, İstanbul Limanı, Marmara Denizi ve Boğazlarda kılavuzluk etmenin ehemmiyeti ve o günkü içler acısı durumu dile getirmiştir. İkinci Meşrutiyet ilanı üzerine, "Abdülhamit Donanması" adlı bir oyunda yazmıştır. Süleyman Nutkî Beyin meslek yazıların birçoğu "Şehbal, Donanma Mecmuası, Risâle-i Mevkute-i Bahriye" dergilerinde yayınlanmıştır. Süleyman Nutkî Bey Britannica Ansiklopedisini deniz kitaplığına getirtti diye yapılan jurnaller neticesinde 1904 yılının başında Preveze'deki Komodorluğa fırkateyn kaptanı olarak atandı. Fen komisyonu kaldırıldı ve Nutku'nun çıkardığı dergilerin yayını durduruldu. 1908 yılında Meşrutiyetin ilanı ile İstanbul'a çağrılarak Deniz Basımevi Müdürlüğüne getirildi. Genel kurmay Başkanı Rasim Paşanın güvenine mazhar olmak için Kızıldeniz (Bahr-ı Ahmer) komodorluğuna atanmış bir yıl orada kaldıktan sonra 1910'da yaş haddinden emekli olmuştur. Akabinde "Osmanlı Kaptan ve Makinistleri Cemiyeti"ni kurdu."Umman" sonra da "Deniz" adlı dergileri çıkarmaya başladı. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Türkiye'nin ilk meteoroloji teşkilatını kurdu. 1918-1922 yılları arasında, işgal kuvvetlerine Türk Deniz hukuku tanıtarak, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Örgütünü kurdu. Böylelikle kılavuzluğu yabancıların elinden kurtararak bunu ulusal bir kurum haline getirerek devlete yeni bir gelir kaynağı sağlamıştır. İyi derecede İngilizcesi nedeniyle İngiliz Amirali Gambel ona iltifat etmiş ve önem vermiştir. Eğitimciliği yazarlığı ve başardığı eserleriyle Türk denizciliğine çok büyük hizmetler yapmış olup, Atatürk Türkiyesini ve Cumhuriyetin ilk adımlarını görebilme şansını elde etmenin huzuru içinde 15 Ekim 1924 yılında vefat etmiştir[10].

Türklerde deniz taşımacılığının gelişmesi, Anadolu'ya girilmesinden sonra başlar. İpek yolunu ellerinde bulunduran Türkler, az zamanda kendi denizlerine egemen olarak, deniz ticaret ve nakliyatına başlamışlardır. Osmanlı deniz ticaretindeki bu başlangıç döneminden sonraki gelişmeleri, aşağıdaki aşamalarda incelemek yararlı olacaktır :

[10] Süleyman Nutkî hakkında daha geniş bilgi için bkz: Nurcan Bal, **Süleyman Nutki Bey**, DKK. Yay., Ankara 2005.

- Yabancı gemilerin taşıma yaptıkları devir,

- Yabancı gemilerin ve Türk gemilerin birlikte taşıma yaptıkları devir,

- Sadece Türk gemilerin taşıma yaptıkları devir.

Birinci Devir: 16. yüzyıl ile başlayan birinci devirde, Türk sularında yabancı gemilerin çalıştıklarını görüyoruz. Kanuni Sultan Süleyman'ın Fransa Kralı I. François ile imzaladığı ticaret sözleşmesinde Avrupa ile olan Türk ticareti Fransız bayrağını taşıyan gemilere verilmişti. Bizim için kapitülasyon sözleşmesi olan, ancak Avrupa'da yayınlanan kitaplarda "modern anlamda ilk ticaret muahedesi" olarak geçen bu imtiyazdan yararlanılarak, Türk limanları arasında da Fransız gemileri işletiliyordu. Diğer ülkeler de Türkiye ile yaptıkları ticarette Fransız bayrağı taşıyan gemileri kullanmak zorunda idiler. 17.yy.da bu ülkelere ek olarak Avusturya, Rusya, İsveç, İspanya ve sonraları Prusya da, Babıali'den Türkiye'ye ait olan ticaretlerini kendi gemileriyle yapma iznini almışlardır.

17. yüzyılda Osmanlı devleti deniz ticaretini başlıca üç denizden yürütmekte idi. Bunlar Kızıldeniz, Karadeniz ve Akdeniz'dir. Bunlardan Kızıldeniz ve Karadeniz hemen hemen sadece Müslümanların ticari kontrolünde idi. Buna karşın Akdeniz ise özellikle Avrupa gemilerinin çok aktif olduğu görülür[11].

İkinci Devir, 19.yüzyıldan başlatmak mümkündür. 1839'da Tanzimat Fermanıyla birlikte Sultan II. Mahmut Osmanlı denizciliğinde buharlı gemiler satın alarak denizcilikte makine çağına geçişi sağlamıştır. Buhar makineli ilk ticaret gemimiz olan Peyk-i Şevket Türk denizcilik tarihine geçmiştir.[12] 7 Mayıs 1830 günü ilk *Türk Amerikan Dostluk, Ticaret ve Seyr-i Sefain Antlaşması*nın imzalanmasıyla ticaret resmileşmiştir. Amerikalı mühendis Forster Rhodes, II. Mahmut'un isteğiyle Tersane-i Amire'de göreve başlamıştır. Türkiye'de 1837'de ilk buhar makinelı gemi "Eser-i Hayr" 24 Kasım'da denize indirildi. II. Mahmut'un ölümü üzerine Rhodes ülkesine döndü. 1839 Tersane-i Amirenin bünyesinde *Vapurculuk Nezareti*

[11] Daniel Panzac, **XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Deniz Taşımacılığı**, s.179-180.
[12] Tutel**, age**., s. 24-28.

kurulmuştur. Bu kuruluş 1839 "Şirket-i Osmaniye", 1840'ta "Hazine-i Hassa Vapurları İdaresi", 1842'de de Sultan Abdülmecit'in adından ötürü "Şirket-i Mecidiye" adını aldı. 1843'te de "Osmanlı yararına" anlamına gelen "Fevaid-i Osmaniye" adı verildi. Hepsi birbirinin devamı olup, devletten destek görüyorlardı.

1843 yılında Sultan Abdülmecit'in Hazine-i Hassa'dan sağladığı bir fon'la Hazine-i Hassa Vapurları İdaresi kurularak Osmanlı limanları ve iskeleden arasında yük ve yolcu taşımacılığı gelişmeye başlamıştır. Halktan ve tüccarlardan büyük rağbet görmüştür. Beş yılda vapur sayısı 15'e çıkmış, yabancı vapurların zabit ve mürettebatından gördükleri kötü muameleden bezmiş ve yüksek bilet fiyatlarından yılmış olan Akdeniz ve Karadeniz kıyı kasabalarının Müslüman Türk halkı, kendi iskele ve limanlarına Hazine-i Hassa vapurlarının sefer yapması için padişaha mektuplar yazarak talepte bulunmuşlardır.

Hazine-i Hassa Vapurculuk şirketinden 20 vapur devralan "Fevaid-i Osmaniye", önce Adalar, Gemlik ve İzmit körfezine sefer, daha sonra da Karadeniz ve Akdeniz'e de seferlere başladı. Ayrıca diğer İngiliz ve Rus şirketleri ile de rekabet başladı.

1851'de Şirket-i Hayriye'nin kurulmasıyla, bu şirket Boğaz içinde yolcu taşımacılığına başlayınca, Fevaid-i Osmaniye de Kadıköy, Adalar ve Yeşilköy hattında çalıştırıldı.[13]

1861 yılında tahta geçen Sultan Abdulaziz döneminde ilk Türk Ticaret Vapurları Acenteliği (Galata'da Kalafat yeri denen yerde) açıldı. 1863'te Ticaret-i Bahriye Kanunu (Fransa, Hollanda, Belçika ve Prusya'dan örnek alınarak) çıkartıldı. Yine aynı yıl Türk Ticareti Bahriye Mahkemesi kuruldu.

[13] Tutel, **age**. ,"s.38, 415.

İdare-i Aziziye'nin başına Con Avradımıs Efendi getiriliyor. İdare, 1 milyon liraya kurulmuştur. Sultan Abdülaziz önce Fransa'ya, sonra İngiltere'ye görkemli bir seyahat düzenliyor bu dönemde vapurların makinistlerinin hep İngiliz olduğu görülüyordu.

Bu dönemde Mithat Paşa tarafından 1869 yılında *İdare-i Nehriye Şirketi* daha sonra ismi *İdare-i Nehr-i Osmanî* teşkilatını kurularak Tuna nehrinde taşımacılık yapılmıştır. 1869'da Bağdat valiliğine atanan Mithat Paşa, Dicle nehri üzerinde "üç vapur getirttirerek" İngilizlerin iki gemisiyle rekabet ediyordu. 1876'da Sultan Aziz'in tahtan indirildiği zaman on yedi tane gemi kazandırmıştır. Kısa bir süreliliğine de olsa tahtta kalan V.Murat'ın yerine II. Abdülhamit geçtiğinde büyüklü küçüklü, yaşlı, bakıma muhtaç 77 gemi mevcut idi.

1878 yılında *İdare-i Mahsusa-i Aziziye*, *İdare-i Mahsusa* olarak düzenlenmiştir.[14] İdare-i Mahsusa İstanbul limanı ile Marmara Denizindeki belli hatlar üzerinde tek'el olarak ve bunların dışında bütün Osmanlı limanlarına vapur işletme imtiyazına sahip milli denizcilik işletmeleridir[15].

II. Abdülhamit'in saltanat yıllarında (1876-1909) başlangıcında, imparatorluğun değişik limanlarda kayıtlı 121 gemisi bulunuyordu. Bunlardan 101 adedi *İdare-i Mahsusa*'ya ait olup, diğerleri *Şirket-i Hayriye* ve öteki denizcilik şirketlerinin vapurları dır ki çoğunluğu İstanbul'a, 11'i İzmir'e, 9'u da Beyrut Limanına bağlıydı. Bunların dışında İstanbul limanına kayıtlı 912 adet yelkenli tüccar teknesi vardı. İdare-i Mahsusa 31 yıl içinde şaşılacak sayıda yönetici değişmiştir. 1 Mart 1888 tarihinden itibaren Bahriye Nezaretinin bünyesinde yer aldığı görülür. Genel müdür Hasan Hüsnü Paşa Albay Sami Beyde Muavinlik yapıyordu. 1890 yılında Bahriye nâzır muavinliğine getirilen Avramidis Paşa'nın idari reisliğini yaptığı 18 yıl boyunca büyük hizmetleri dokundu. İdarenin tellâllık,

[14] Tutel, **Seyr-i Sefain**…,s.43,44,48,53,58,71.72.
[15] Kaori Komatsu, **İdare-i Mahsusa'nın Özelleştirilmesi Üzerine Bir Tetkik**, TTK Basımevi, Ankara 2002, s.1780

katiplik, müfettişlik ve müdürlüklerinde bulunan bu kişi Karaman'lı Rum Yuşan Efendi'nin oğlu idi. Tek hatası çevresinde olup biten hırsızlıklara engel olmamasıydı.[16]Ayrıca yolsuzluklarda yayılmaya başlamıştır. Gereksiz ve pahalı boya alımları, iskele çalışanlarının kullanılmış bilet satmaları, kömür yolsuzluğu vb.

1903 yılında II. Abdülhamit'in büyük itimadına nail olan Hasan Hüsnü Paşa vefat edince Bahriye Nezaretinin İdare-i Mahsusa siyasetine karşı tenkitler yavaş yavaş su yüzüne çıkmaya başlamıştı.[17]

80 tane gemisi olan İdare-i Mahsusa yapılan sık değişiklik ve atamalarla idarî kadrodan da mahrum kaldı. 1908 II. Meşrutiyetin ilanı bu dönemde de denizciliği gerekli önem vermeyerek donanmayı Haliç'e hapsetmiş, izinsiz talim yapmak, manevraya çıkmak yasaklanmıştı. Bu da Abdülhamit'in donanma mensupları tarafından tahttan indirilme korkusundan kaynaklandığı söylenebilir. Buna rağmen Türk donanmasının subayları, gemicilik stajlarını İdare-i Mahsusa'nın yolcu gemilerinde yapıyorlardı. Aynı zamanda mektepli kaptanların dışında İdare-i Mahsusa gemileri, bu yıllarda; bünyesinde çalıştırdığı kaptan ve çarkçıların yetişmesine fırsat vermiştir.[18] Daha sonra İdare-i Mahsusa Ermeni asıllı, Nâzır Noradunkiyan Efendi, İzmir mebusu İstepan Ispartalıyan ve Hallaçyan Efendi tarafından idare edilmiş, 29 Eylül 1909 padişah emriyle 3 kasım 1909 günü 75 yıl imtiyazla Fairfield & Woody şirketine devredilmiştir. Böylece İngilizler devletin denizcilik işletmesine el koyarken, öte yandan Almanlar'da Hicaz demiryolunun hakkını ele geçiriyorlardı. Antlaşmadaki "harp zamanlarında devletin gemilere el koyması" maddesini kabul etmeyerek, bu antlaşma feshedildi. 10.000 altınlık teminat hazineye kaldı.[19]

Üçüncü Devir, sadece Türk gemilerinin taşıma yaptıkları dönem olup bu aşamayı I.Dünya Savaşı ile başlatmak mümkündür. Gerçi savaşta kapitülasyonlar

[16] Tutel, **Seyr-i Sefain**…,s.75.
[17] Komatsu, **İdare-i Mahsusanın**….,s. 1781.
[18] Tutel, **Seyr-i Sefain**…,s.79.
[19] Tutel, **age**….s.89-90.

kaldırılmış ve denizciliğimiz de serbest alan bulmuştu. Fakat savaş senelerinde mevcut gemilerinde bir çoğu düşman tarafından batırılmış olduğundan, ticaret filomuz daha da küçülmüştür. I.Dünya Savaşı'ndan önce, yaklaşık 110.000 tona ulaşan gemilerimizden, toplam tonajı 83.600 olan 63 Türk gemisi savaşta batırılmıştır. Mütareke senelerindeki istikrarsız durum, gemilerimizin daha da fazla eksilmesine neden olmuş ve 1922'de ticaret filomuz 16.582 safi rüsum tonalitosuna düşmüştür. Cumhuriyet dönemi de, özellikle kabotaj hakkının elde edilmesiyle, bu üçüncü devir içinde değerlendirilir[20].

I. OSMANLIDAN CUMHURİYETE DENİZ TİCARETİMİZ VE VAPUR ŞİRKETLERİ

A. CUMHURİYET DÖNEMİ DENİZ TİCARETİ

Cumhuriyetin ilan edildiği, 1923 yılında limanlardaki küçük hizmet tekneleri, istimbotlar, şehir hattı vapurlarıyla gemilerinin hepsi 271 tane idi. Toplam gros tonajı ise 48.085'i zor bulunuyordu.

Türkiye seyr-i sefanin elinde ise şehir hatları vapurları dahil 32 tane gemi vardı. Bunların çoğu bakıma muhtaç eski gemilerdi.

Cumhuriyetin kuruluş yılındaki tüm deniz ticaret filomuzun durumu aşağıda tabloda verilmekte olup, bu dönem ile ilgili detaylı bilgi "Türkiye Seyr-i Sefain'inin kuruluşu (s.20) bölümünde izah edilmektedir.

KURULUŞ (ŞİRKETLER)	TEKNE SAYISI	TOPLAM GROS TONAJ
Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi	32	23.370
Şirket-i Hayriye	27	4.215
Haliç Şirketi (Yabancı sermaye)	16	1.397
Diğer Kişiler ve Şirketler	24	15.201
Limandaki Küçük Tekneler	17	2.150
İstimbat ve Römorkörler	60	600
Motorlu Deniz Araçları	95	1.152
TOPLAM	271	48.085

[20] www.**denizcilik.gov.tr/hakk/osmanli.htm**.

1911'de başlayan Trablusgarp savaşından 1922'de kazanılan Büyük Zafer'e kadar geçen süre içerisinde bir çok gemimizi kaybetmiştik[21].

B. OSMANLIDAN CUMHURİYETE VAPUR ŞİRKETLERİ

a. Seyr-i Sefain İdaresi

İdare-i Mahsusa'nın filosundaki gemilerin çoğu yaşlı ve yorgun gemilerdi. Ayrıca idare sağlıklı bir yönetime kavuşamamıştı. 1909'da sayıları 82'yi bulan büyüklü küçüklü gemilerin 65'i eskilikten kadro dışı bırakılmış, bu nedenle kıyılarımız arasındaki hatların çoğu iptal edilmek zorunda kalınmış, limanlarımız arasındaki deniz taşımacılığı, yabancı şirketler tarafından sürdürülüyordu. 1911 yılındaki Trablusgarp, 1912'de Balkan savaşlarının patlak vermesi nedeniyle bu gemilerin çoğunun asker sevkıyatında kullanılacağından İdarenin Harbiye Nezaretine bağlanması isteniyordu. İdare-i Mahsusa düzensizlikler ve yolsuzluklar neticesinde borç batağına düşmüştü. Sefere çıkmayan vapur personeline maaşların ödenmesi, kadrolarında fazla eleman alınması da bu kötü durumun sebeplerindendi.

Vekiller heyetinin yeni bir idare kurulması hakkındaki önerinin padişah tarafından onaylanması ile 9 Eylül 1910 günü Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi resmen kurulmuş oldu. Genel müdürlüğüne de Deniz Albay Azmi Bey getirildi. 1910 yılı bütçesinden Harbiye Nezâretine ayrılan paradan Osmanlı Seyri Sefain idaresine 156.000. altın ayrıldı. Bu parayla hem gemiler onarılacak, hem emekliye ayrılan personele ödemede bulunulacak, artan parayla da Londra'da az kullanılmış, yurt kıyılarında çalışabilecek, aynı zamanda asker taşımaya elverişli gemiler alınacak bunun giderleri, hurdaya çıkan eski teknelerin satışından gelecek para ve donanma cemiyetinden gelecek 40.000 - 50.000 altın lira karşılanacaktı.

[21] Tutel, **age**.s.163.

Kuruluş bir anonim şirket haline getirilmek istendi ise de Trablusgarp ve Balkan Savaşları nedeniyle anonim şirket haline getirilememiştir.Azmi Bey makamında 10 ay kalmıştır. Bu süre içerisinde, Nihat, Hamdi ve Abdurrahman Beyden oluşan komisyon birlikte Avrupa'ya giderek elverişli olan gemilerden satın almak için temaslarda bulunduktan sonra, o günlerin en işe yarar gemilerinden ucuz denilebilecek fiyata toplam 130.000. altın liraya Akdeniz,Karadeniz,Gülcemal,Bahr-i Ahmer,Nilüfer,Plevne,Derne,Kızılırmak adlı gemiler satın alınmıştır.[22]

1913 yılında, Eylül ayı içinde umum müdür muavinlerinden Tahir Bey'in Fransa'ya giderek yurda getirttiği resmi ve planları son derece itina ile yapılan ve her biri 697 grostonluk bu üç yeni vapur ki, şehir hatlarının ilk uskurlu vapurlarıydı; toplam idâreye 76.522 altın liraya mal olmuştu. Bu vapurlardan "Moda" 56 yıl, Burgaz 78 yıl, Kadıköy 54 yıl aralıksız çalışarak ne kadar isabetli seçim yapılmış olduklarını kanıtladılar. Daha sonra bu vapurların eşi olan "Kalamış" ve "Heybeliada" adlı yolcu vapurları yaptırılmıştır.

Seyr-i Sefâin İdâresinin 1911 sonbahar tarifesinde Köprü'den Haydarpaşa ve Kadıköy'e günde 22 sefer yapıldığını görüyoruz. Ayrıca Moda, Kalamış ve Fenerbahçe'ye 6 sefer yapılmaktaydı. Günümüzde ise 2005-2006 kış tarifesine göre Karaköy'den Kadıköy'e 55 sefer yapılmaktadır. Suadiye, Kalamış ve Caddebostan seferleri kaldırılmıştır.

O sıralarda Alman yanlısı İttihat ve Terakki hükümeti nasıl ki askeri komuta kademelerinde Alman uzmanlara görev verdiyse, Seyr-i Sefain İdâresinin başına Karl Leke genel müdür, Blum adlı kişiyi de Levâzım müdürlüğü, Aypin adlı diğer bir Alman uzmanı da makine müdürlüğünün başına getirildi. Karl Leke 149, diğerleri ise 50'şer lira maaş alacaklar ve üç yıl görev yapacaklardı.

[22] Eser Tutel, **age,** s.116-120; **Seyr-i Sefain İdaresi için bkz**: Ali İhsan Gencer**, Türk Denizcilik Tarihi Araştırmaları**, İstanbul 1986; Selahattin Enis, **Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Rehberi**, İstanbul 1928.

Daha sonra bu Almanların işlerinde pek uzman olmadıkları; Karl Leke'nin Alman denizcilik işletme nizamnamelerini getirterek Türkçe'ye çevirdiği ve idare gemilerinin siyah olan baca boyalarının sarıya boyanması ve üzerine ay yıldız ile çaprazlama iç içe geçmiş iki çapadan oluşan yeni forsun yerleştirilmesi yaptığı görüldü. Karl Leke gemi siparişlerinin kendi ülkesine verilmesi konusunda hayli çaba sarf etmiş ve üç vapurun Almanya Danzig tezgahlarında yapılmasını sağlamıştır. Bunun haricinde fazla bir hizmet sağlayamadığı için iki yıl önce başlamış olduğu görevine 4 Ocak 1913 günü sözleşmesi dolmadan (üç yıl) feshedilmiş. Yerine Binbaşı Sadullah Bey genel müdür vekili olarak atanmıştır. Sadullah Bey'in ilk önemli icraatı, yabancıların ellerinde bulunan fenerler idaresine asker taşıyan gemilerimizden fener vergisi ödenmesini kaldırtmasıdır. Diğer bir konu personelin çoğunun işe devamsızlığın, kayıtsızlığın ve düzensizliğinin önüne geçti. İş disiplinini sağladı.[23]

Sadrazam ve Harbiye nazırı Mahmud Şevket Paşa Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresini Harbiye Nazırlığına bağlayıp, Sadullah bey askeri tahsisattan 250.000.-lira ayrılmasını sağlayarak idarenin ikinci defa kuruluşu gibi bir hizmet yaptı.

1913 yılı Balkan savaşı devam ederken asker sevkıyatında kullanılan gemilerin bakım, onarım ve yeniden sefere konabilmesi için başta Sadullah Bey olmak üzere idare çalışanları büyük fedakarlıklar göstermiştir. Balkan savaşının en umutsuz günlerinde Ahmet İzzet Paşa'nın şarköy'e çıkarma harekâtı 7 Şubat 1913 günü Bulgar bonbardumanı altında yapılmış buna, 20 tane (Gülcemal, Akdeniz, Karadeniz, Marmara adlı gemi ve diğerleri) Seyr-i Sefain gemisi ve ayrıca Şirket-i Hayriye'nin 12 gemisi de katılmış, herhangi bir kayıp olmamışsa da istenilen netice alınamamıştır.

1913 yılında idarenin başına İttihat ve Terakki'nin en nüfuzlu şahsiyetlerinden İsmail Hakkı Paşa getirildi. Haftada sadece iki gün bu yeni görevine gelecekti. Ayrıca 103 kişinin; bir kısmının isten çıkarılması ve bir kısmının da emekliye sevk edilmesi idarenin yapısının bozulmasını başlattı. Hakkı Paşa idare'nin

[23]Tutel, **age**., s.135-136

yapısında da değişiklikler yapmaya başladı. İdare denizcilik işletmesi değil de sanki askerî levazımın bir kolu gibi çalışıyordu. Bu durumda Sadullah Bey istifa ederek idareden ayrılmak zorunda kaldı.

Birinci Dünya Savaşının patlak verdiği 1914 yılında Osmanlı Seyr-i Sefain idaresinin bütçe içindeki masrafı 75.038.180 kuruştu. Geliri ise 79.489.000.-kuruş ki, arada 4.450.820 kuruşluk lehte olan farkta Levazım Dairesi Başkanlığından istendiği gibi harcanıyordu.

İdarenin elinde 25 gemi kalmıştı. Savaş nedeniyle olağanüstü hal dolayısıyla, boğazda yolcu taşıyan Şirket-i Hayriye mürettebat maaşlarına bir misli zam yapmasına rağmen, Seyr-i Sefâin İdaresi personeline tek kuruş bile yapmadığı halde savaş sonlarına doğru idare iflas edecek duruma gelmişti. İdare'nin Mithat Paşa, Bahr-i Ahmer ve Bezm-i Alem" adlı en büyük gemileri iaşe taşımak için (Enver Paşa'nın emriyle Trabzon'a iaşe taşımak için) İstanbul'dan hareket eder etmez 7 Kasım günü Şile (Boğaz çıkışı) açıklarında Rus savaş gemileri tarafından batırılmış 152 asker şehit, 120 kişide Rus'lara esir olmuştur. Afganistan'daki direnen milliyetçilere destek vermek amacıyla gönderilecek olan "Karadeniz" gemisine İngilizler el koymuş gemi iade edilmemiştir. Birinci dünya savaşı sonunda İstanbul'a yerleşen işgal kuvvetleri, Osmanlı Devletinden savaş tazminatı olarak Osmanlı Seyr-i Sefâin idaresinin gemilerini istedilerse de almayı başaramadılar.[24]

1918'de Mondros Ateşkes'in imzalanmasından sonra pek az süre geçti ki, İsmail Hakkı Paşa, İdare Müdürü ortadan kayboldu. Yardımcısı Hâki Bey de göreve gelmedi. Bahriye amirallerinden Vasıf Paşa müdürlüğe getirilmişse de kısa bir süre sonra istifa ettirilmiş, yerine getirilen Teftiş heyeti müdürü Mümtaz Bey bir ay kadar görev yapmıştır.

[24] Tutel, **age**., s.136-144

Birinci Dünya Savaşında çoğu Çanakkale olmak üzere Seyr-i Sefain İdaresi çok gemi, vapur ve şilebini kaybetmiştir. Mondros mütarekesi ile (30 Ekim 1918) ile birlikte galip devletlerin deniz ticaretine el koyması; işgal kuvvetler komutanı Koramiral Calthrope'un bir ara Anadolu'ya silah ve asker sevk edildiği gerekçesiyle (5 Mayıs 1922- 8 Ekim 1922) Seyr-i Sefâin ve Şirket-i Hayriye'nin faaliyetini men etmesiyle gerçekleşmiştir. Gerekçesi de Milli Mücadeleyi başlatan kuvvetlere gizlice silah taşımasını engellemekti.

28 Nisan 1920'de Rüstem Paşa idare'nin başına gelen müdür olarak getirilse de istifa ettirilip, yine eski müdür Hüseyin Bey getirilir. Onun hakkında da basında çıkan yolsuzluk haberleri yüzünden mahkemeye verilince istifa etmek zorunda kalır. 1921 yılında genel müdürlüğüne bu sefer bahriye Albaylarından Muzaffer Bey getirilir. O da 84 gün kalır. 1922 İdare'nin başına Atıf Paşa gelir. Bir yıl bile geçmeden yerine tekrar ikinci kez 1923'te Muzaffer Bey getirilir. O da bu görevde ancak bir yıl kalır.

Mustafa Kemal komutasındaki Türk ordusu Kurtuluş Savaşı kazanılmış, Osmanlı devleti son bulmuş ve Ankara Hükümeti duruma hakim olmuştur..

19 Ocak 1923'te idarenin başına kurulun eski müdürlerinden Sadullah Bey üçüncü defa getirilir. Bunu bizzat Gazi Mustafa Kemal Paşa istemiştir.[25]

b. Şirket-i Hayriye

Şirket-i Hayriye (1851-1944): Yüz yıla yakın bir süre İstanbul'un günlük yaşamında vazgeçilmez bir yeri olan Şirket-i Hayriye; önceleri yandan çarklıları, 1903'den itibaren de pervaneli gemileriyle şehir ulaşımında büyük hizmetler görmüştür. Bu şirketin bir başka önemi de, ülkemizde kurulan ilk halka açık ulusal anonim şirket olmasıdır.

[25] Tutel, **Seyr-i Sefain…,** s.145 – 147.

"Swift" adlı ilk buharlı gemi II. Mahmut zamanında, 1828 yılında İstanbul sularına gelmesiyle Osmanlı Devleti'nin deniz ticaretinde ve deniz taşımacılığında yepyeni bir dönem açılmışsa da, denizlerde yolcu taşımacılığının ciddi olarak başlaması 1843'de kurulan Fevaid-i Osmaniye ve 1851 yılında kurulan Şirket-i Hayriye ile gerçekleşebilmiştir[26].

Şirket-i Hayriye, 93 yıl boyunca verdiği hizmetlerle örnek bir işletme olarak tarihe geçmiştir. Boğaziçi'nin gelişmesini Şirket-i Hayriye teşvik etmiş, Boğaziçi'nin mimarı olmuştur. Şirkete ait yolcu gemilerinin çalışmaya başlamasından sonra Boğaziçi köyleri büyümüş, giderek sayfiye merkezleri haline gelmiş, hatta zamanla şehre bağlanarak İstanbul'un yayılıp büyümesine yol açmıştır.

Şirketin kuruluşundaki amaç, Boğaziçi'ni İstanbul'a bağlamak, gemiciliğe ve deniz ticaretine halkı özendirerek başka bir takım denizcilik şirketlerinin kurulmasına önayak olmak, Türk denizciliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Padişah Abdülmecit'in emirleriyle kurulan Şirket-i Hayriye, Osmanlı İmparatorluğu döneminde denizcilikle ilgili ilk anonim şirkettir. Bu şirketin hem hayırlı işler arz etmesi hem de istihdam politikası yönünden önemli bir yeri vardır. İstanbul sularında (özellikle Boğaz taraflarında) tarifeli vapur seferleri Sadrazam Reşit Paşa'nın desteği, Keçecizade Fuat Paşa ve tarihçi Ahmet Cevdet Paşa'nın gayretleri ile 1851 yılında kurulan Şirket-i Hayriye'ye ait vapurlarla başlar. 1867-1872 yılında Üsküdar-Kabataş arasında sefere konulan "Suhulet" ve "Sahilbent" arabalı vapurları dünyada sefer yapan ilk arabalı vapurlardır. Şirket-i Hayriye. kurulduğu günden itibaren fabrika ve gemilerinde kullandığı malzemenin çoğunu doğrudan doğruya Avrupa piyasalarından ve bilhassa İngiltere'den satın almayı tercih etmiştir.

[26] Eser Tutel, **Şirket-i Hayriye**, İletişim Yay., 2. Baskı İstanbul 1997; **Şirket-i Hayriye için** bkz. Orhan Kızıldemir, **Şirket-i Hayriye İdaresi**, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992; Swift'in **İstanbul'a gelmesi için** bkz. Orhan Kızıldemir, **İlk Buharlı Geminin Türkiye'ye Gelişi**, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992; Zafer Toprak, **Şirket-i Hayriye Amele Cemiyeti ve 1925 Grevi**, *Toplumsal Tarih*, 5/30, 1996; Murat Koraltürk, "**Şirket-i Hayriye'nin Kurucu ve İlk Hissedarları**, İstanbul Armağanı.

I. Dünya Savaşı'ndan önce şirketin vapur sayısı 39'a yükselmiş olup iki araba vapuru 26 (Suhulet), 27 (Sahilbend), on dördü yandan çarklı, üçü istimbot 35 (İşgüzar), 55 (Bebek), 56 (Göksu) ve geriye kalanı uskurlu vapurlardır. I. Dünya Savaşı sırasında, çift uskurlu vapurlardan 61 (Sultaniye), 62 (Hünkar İskelesi) dahil olmak üzere on bir vapur batmış ve 49 (Hale), 50 (Seyyale)'nin güverteleri sökülerek, cephane ve silah taşımasında kullanılmak üzere Harbiye Nezaretince satın alınmıştır. Şirketçe Boğaziçi ulaşımını sağlamak amacıyla üç vapur kömür gemisi haline getirilerek, mevcut vapurların kömür gereksiniminin karşılanması yoluna gidilmiştir. Buna göre, araba vapurları ve romörkörlerin haricinde şirketin elinde büyük küçük onsekiz vapuru kalmıştır[27].

c. Türkiye Seyr-i Sefaininin Kuruluşu

Türkiye Cumhuriyetinin ilanıyla, 597 sayılı kanunla Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresinin adı Türkiye Seyr-i Sefâin idaresi şekline dönüştürülmüştür. İdarenin başına binbaşı Sadullah Bey tekrar getirilmiştir. Kuruluşu 5 Şubat 1924 tarih ve 2195 sayılı kararla Müdafa-yı Milliye vekaletine bağlandı. İdare Heyeti nizamnamesi millet meclisinde 14 Mayıs 1925 onaylandı. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Seyr-i Sefain idaresinin elinde bulunan 14 tane gemiden 9 tanesinin tonajları 1.000 groston'un üzerinde idi. İkisi dışında hepsi (Kızılırmak, Ereğli) İngiltere yapımıydı. Yaş ortalaması 38'in üzerinde idi.[28]

O tarihlerde karayolları yok denecek kadar az olduğu için liman kasabalarının her türlü ihtiyacı deniz yolu taşımacılığı ile karşılanması mecburi idi. İdarenin şehir hatlarında çalıştırdığı 14 tane yaş ortalaması 17'nin üstünde vapurları vardı. Ayrıca dört tane de römorkörle tekneleri mevcut idi.Cumhuriyet gazetesinin 15 Temmuz 1925 tarihli sayısındaki makalede Türkiye Seyr-i Sefâin idaresinin kaydettiği gelişmeyi şöyle dile getirmiştir.

---

[27] Bu gemiler için bkz. Bernd Langensiepen- Ahmet Güleryüz, **1828-1923 Osmanlı Donanması**, Denizler Kitabevi, İstanbul 2000

[28] Tutel, **Seyr-i Sefain**…, s.166-168

Seyri Sefain İdaresinden alınan bilgiye göre idare dört ay içinde geçen yılın aynı dönemine oranla 50.000.- kusur lira fazla gelir sağlamıştır. 1923 (1339) yılının aynı dört ayına oranla da 28.000.- liralık gelir fazlası vardır. Buna ek olarak 1905 yılı Hollanda yapımı "Karadeniz, Ege, Ankara ve İzmir vapurları satın alınmıştır.

Başarılı ve çalışkan genel müdür Sadullah Bey (Güney) bir buçuk yıl içinde 15.000 tonu aşan, 1.200.000 lira karşılığında "Karadeniz, Marmara, Mersin, Antalya, Çanakkale, Şehit Miralay Nazım Bey, Büyükada vapuruyla dört büyük römorköre Türk bayrağı çekerek idareye kazandırmış, ayrıca Cumhuriyet ve Mahmut Şevket Paşa isimli gemiler gerekli tamir ve bakımdan sonra teşkilata kazandırılmıştır. Basımevi kurulmuş biletler ve diğer nakliyat sefer biletleri burada basılmaya başlamıştır. Büyük vapurlara birer doktor, yakın mesafelere çalışan vapurlarda sağlık memurları bulunduruldu. İlk yardım malzemeleri yerleştirildi.

Makine müdürü Kadri Bey, Glasgow'a giderek biri 1.080, öteki 1.000 grosluk (Anafarta ve Bandırma adları verildi) tonluk vapur alınmış ve sefere konulmuştur. Son üç yıl içinde gelir tablosu aşağıdaki gibidir.

YIL	**GELİR**
1923	2.329.883. Tl.
1924	2.981.122. Tl.
1925	3.147.905. Tl.

1925'te yurt dışında yaptırılan işler için 142.325 Tl ödenirken, 1927 yılında bu 69.205 Tl.ye düşmüştür. Tamirler ve bakımlar Türk fabrikalarında yapıldı. Lozan antlaşmasındaki Bahri Kabotaj hakkı uygulanması 1 Temmuz 1926'dan itibaren Türk devletine geçti. Böylece denizde Türk limanları arasındaki taşımacılık tamamen Türk bayraklı gemi ve vapurlarla yapılmaya başlandı. Bu gün (26 Temmuz), 1935 tarihinden itibaren kabotaj bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır. 1926 yılının

1 Temmuz tarihli Milliyet gazetesinde kısaca şöyle bahsedilmiştir. " Kabotaj hakkı bizimdir. Milli Sefain'i Selamlar, bütün Türk deniz işçilerine muvaffakiyetler (Başarılar) temenni ederiz."

"Ankara, 30 (A.A.) Ticaret Vekili Rahmi Beyefendi, Anadolu Ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

Genç Türkiye Cumhuriyetinin Lozan'da kazandığı büyük zaferlerden biri olarak kabotaj hakkının üzerine tanzim edilen Kabotaj Kanunu, 1 Temmuz 1926'dan itibaren yürürlüğe girmiştir.

Bugünden itibaren limanlarımız arasındaki Taşımacılık yalnız Türk vapurları ile yapılacak ve şimdiye kadar geçici olarak bu haktan istifade eden yabancı vapurlar bundan sonra Türkiye Limanları arasında yük ve yolcu nakledemeyeceklerdir. Kabotaj hakkının uygulanmasıyla Milli Sefain gerekli tertibatı tamamıyla almışlardır."[29]

Bu aynı zamanda Atatürk Türkiye'sinin gerçekleştirdiği devrim ve atılımlardan birisidir.

1924 yılında Marmara, Kocaeli, Miralay Nazım (Kurtarma Römorkörü) adları verilen vapurlar, 1925'te hepsi yolcu ve yük gemisi tipinde hepsi beş (5) tane gemi daha satın alınmış (Çanakkale, Anafartalar, Antalya, Mersin, Büyük Ada ismi verilen), 1927 yılında da beş (5) gemi daha satın alınarak Türkiye Seyr-i Sefain idaresi ve Türk Denizciliği büyük kapasite ve güç kazanmıştır.

Gazi Mustafa Kemal İzmir Vapuru Hatıra Defterine şunları yazmıştır : *Seyr-i Sefain idaresinin, intizam ve mükemmeliyetini her fırsatta her yerde gördüm. Bu defa bana İstanbul'dan Samsun'a kadar pek güzel ve rahat seyahat temin eden İzmir*

[29] Tutel**, age**.,s.172.

Vapuru da bu takdire şayan bir numunesidir.(16 Eylül 1928 Gazi Mustafa Kemal)[30] diyerek Türk Seyr-i Sefain'in geldiği seviye ve kalite anlayışını teyit etmiştir.

Yeni alınan gemi ve vapurlarla kapatılan hatlar yeniden açılmaya başladı. 1927 yılında (Romorkör, motorlu ve mavnalar hariç olmak üzere) 44 yolcu gemisi vardı. Bu 63.230 tona yükseldiğini gösteriyor. 1923'te bu rakam 23.630 gros ton'du. Cumhuriyetin ilk 4 yıllında taşıma tonajının üç katı arttığını görmekteyiz.[31] Bununla gelirde de aşağı yukarı iki mislinden fazla arttığı söylenebilir.

İlk dış hat seferi 1930 yılının 11 Temmuz günü Pire-İskenderiye hattı İzmir adlı geminin Galata rıhtımından hareketiyle başlamıştır.

Daha sonra yeniden düzenleme yapılarak, 1 Temmuz 1933 tarih ve 2248 Sayılı kanunla Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi lavedilerek, yerine üç bağımsız müdürlük kurulmuştur. Bunlar;

1. Devlet Demir Yolları İşletmesi Müdürlüğü,
2. Akay İşletmesi Müdürlüğü,
3. Fabrika ve Havuzlar İşletme Müdürlüğü'dür[32]

Böylece Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Cumhuriyetin ilk yıllarında üzerine düşen görevi başarıyla yaparak Türk bayrağını gururla dalgalandırmıştır.

d. Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyesi

Mısırlı Halil Paşazade, Abbas Paşa tarafından kurulmuş iken, daha sonra bir Anonim Şirket haline dönüşmüştür. İdare hanesi (Yönetim Merkezi) Galata'da, Arabyan Han'ında hususi bir dairedir. Genel Müdür ve güverte müfettişi Yusuf Beğ'dir. Makine İnspektor'ü (Müfettiş) Ali Beğ'dir. Alameti Farıkası mavi zemin üzerinde ehram şeklidir.

---

[30] Tutel, **Seyr-i Sefain**..,s.194.
[31] Tutel**, Seyr-i Sefain...,**s.190.
[32] Tutel, **age.,**s.195.

Mevcûd Vapurları[33]

İsmi	**Rüsûm Tonilatası**
Tahir	780
Heybeliada	529
Kınalıada	179

e. Hilal Osmanlı Anonim Şirketi

İdârehânesi	:	İstanbul Rıhtım Hanında
Müdürü	:	Girildi Nâfi Beğ
Güverte İnspektoru (Müfettişi	:	Şevket Beğ
Makine İnspektoru (Müfettiş)	:	Kadri Efendi
Meclis İdare Reîsi	:	Da'vâ Vekili Behrâm Efendi
Alâmet-i Fârikası (İşareti)	:	Kırmızı Zemîn üzerine beyaz hilal.

Şirketin Mevcut Vapurları[34]

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Hilal	935
Güzel Girid	602
Millet	319

f. Gümüşciyân Vapur Şirketi

İdârehânesi	:	Galatada Liman Dâiresi Karşısında Dâire-i Mahsûsa
Sâhib ve Müdür'i Umûmî	:	Mağrdic Gümüşciyân Efendi
Alâmet-i Fârikası (İşareti)	:	Bacalarda beyaz ay yıldız

[33] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.67.
[34] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.68.

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi	Resûm Tonilatası
Mahmud Şevket Paşa	1743
Seyyâr	2140
On Temmuz	1486
Zonguldak	780

g. Beykoz Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdürleri : Mustafa ve Hacı Ali Beğler

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemin üzerine ufkî iki kırmızı hat

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi : Rüsum Tonilatası

Beğkoz : 870

Hanefiyye : 240

h. Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi

İdârehânesi : Galata Kara Mustafa Paşa Sokağında

Meclis İdâre Reîsi : Sâmi Sezâr Efendi

Müdür-i Umûrî : Setrak Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemin üzerine iki kırmızı hilal arasında kırmızı çapa.

Şirketin Mevcut Vapurları[35]

İsmi : Rusüm Tonilatası

[35] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.68.

Kendire : 181

Tevfikiyye : 344

Hikmet

Hâvir

Seyyâre : Takriben 50 : 60

Katrîn

ı. Erdekli Râsim Şirketi

İdârehânesi : Galata Kutu Hânında

Sâhib ve Müdür-i Umûru (Genel Müdür) : Erdekli Râsim Beğ

Alâmet-i Fârikası :Beyaz zemîn üzerine etrafı kırmızı ze ve ortasında çifte kırmızı çapalı filamadır.[36]

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi : Rüsûm Tonilatası

Bandırma : 297

Erdek : 415

j. Trabzon Necât Vapur Şirketi (Kollektif)

Merkez İdârehânesi : Trabzonda Hüseyin Celal Efendi ve Şurekâsı

[36] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.69.

Şu'be İdârehânesi : Bağçe Kapusundaki handa Hâfız Said Efendi Zâde Es'ad Beğ

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi : Rüsûm Tonilatası

Necât : 943

İstefanos Vapuru (Şilep)

Sâhibleri : Toma Efendi ve şurekâsı

Rüsûm Tonilatası : 450

Despina Vapuru (Şilep)

Sâhibi : Ayvat Oğlu Efendi

Rüsûm Tonilatası : 480

Defnî Vapuru

Sâhibi : Pandeli Efendi

Tonilata : 826

k.Tirelya Vapur Şirketi [37]

Sahibi ve Müdürü : Filib Efendi

Mevcûd Vapuru : Terelya

[37] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.69.

Tonilata : 220

l. Mudanya Vapur Şirketi (Kollektif)

Mevcûd Vapuru : Başlangıç

Rüsûm Tonilatası : 216

m. Kırlangıç Vapur Şirketi[38]

Sâhib ve Müdürü : Yorgi Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemin üzerine kırmızı kırlangıç resmi

Mevcûd Vapuru : Kırlangıç

Rüsûm Tonilatası : 22

Şirketin Mevcut Vapurları

Vatan vapuru[39]

Rüsûm Tonilatası : 63

Sâhib ve Müdürü : Mâni' Zâde ve şürekâsı

Paşabahçe Vapuru

Rüsûm ve Tonilatası : 85

Sâhibi : Remzi Beğ

[38] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.69
[39] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.70.

n. Pandeli Birâderler İdâresi

Sahibi : Naksi Ârhî

Rüsûm Tonilatası : 860

o. Yani Ârvenitidis ve Oğulları

Sahibi ve Müdürü : Nika

Rüsûm Tonilatası : 1047

Velisaryos Vapuru : 541

Şirketin Mevcut Vapurları

Adliye Vapuru

Rusûm Tonilatası : 20

Sâhibi : Cemal beğ

p. Haliç Dersaâdet Vapur İdâresi

İdâresi : Eyvânsaraâyda

Müdür-i Umûrmî (Genel Müdür) : Leon İnzilberg

İnspektor (Müfettiş) : Mütekâidîn-i Bahriyeden Ömer Beğ

Muhâsebeci : Yağlıkciyân Jozef Efendi.

Baş Kâtib : Leon Efendi.

(80) Sermühendis	: Metratgin
İkinci Mühendis	: Pol Kukainzân
Seyr-i Sefer Müfettişi	: Hamdi Beğ
Güverte İnspektör Kâtibi	: Ali Selâhaddîn Efendi[40].
Muhâsebe Kâtibi	: Robin Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Albır Efendi
Tahrîrât Kâtibi	: Kemal Efendi
Muâvin Kâtibi	: Niha Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Balta Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Delalola Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Kolaru Efendi
Mevcûd Vapurları	: 11 numaraya kadar.

r. Terakkî Vapur Şirketi[41]

Sâhib ve Müdürü	: Trabzonlu Hüseyin Beğ ve şürekâsı
İdârehânesi	: Galata liman dâiresi ittisâlinde dâire-i mahsûsada.
Mevcûd Vapurları	: Terakki
Rusûm Tonilatası	: 190

[40] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.70.
[41] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.71.

II. VAPUR ŞİRKETLERİNDE GÖREVLİ KAPTANLAR VE TEŞKİLATLANMALARI

A. Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar

a. Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresindeki Kaptanlar

Seyr-i Sefâin kaptanlarının toplam mevcudu 83 tane olup, bunların çoğu, memleketleri mahalle ve semt adları ile isimlendirilmişlerdir. Bu mevcut kaptanlardan yarısına yakını (35 tanesi) İstanbul ve civarı mahalle ünvanlı kişiler olduğu diğerlerinden 10 tanesinin Rize'li, 5 tanesinin Trabzon'lu, 3 tanesinin Tirebolu'lulu ve Karadeniz kıyı şeridi ahalisinden olduğu (yaklaşık 20 tane kaptan) anlaşılmaktadır. Geriye kalan kaptanlarında Osmanlı coğrafyasının muhtelif bölgelerine (Kayseri'li, Pişmaniye'li, Tekfurdağ'lı, Girid'li, Yakacık'lı v.s.) oldukları ve bir kısmının da sadece isimlerine binaen (Ali bin Mehmet, Mahmud bin Osman, Galip bin İsmail v.s) anıldıkları ve bu isimle kayıtlı oldukları görülmektedir. Bu kaptanların tahsil durumlarını incelediğimiz zaman yirmi iki (22) tane kaptanın (Leyli Tüccar Kapudân Mektebi) yani akşam ticaret kaptan okulunu, yirmibir (21) tanesini (Nehâri Tüccar Kapudân Mektebi) Gündüz Ticaret Kaptan Okulundan mezun oldukları, kırk (40) tanesinin de Ameli (bizzat çalışarak kazanılan kaptanlık) sınıf kaptanı oldukları görülmektedir. Bu mevcut kaptanlardan iki tanesi olan Büyük Adalı olan Dimstokli ile Asitaneli Hristo gayri Müslim olup, diğerlerinin Müslüman olduğu (81 tanesinin) anlaşılmaktadır.[42]

b. Osmanlı Seyr-i Sefâin Makinistleri

Seyr-i Sefâin idaresinde görev yapan makinistlerin toplamının yüzonbeş (115) olduğu görülmektedir. Bütün makinistlerin fabrikadan yetiştiği anlaşılmaktadır. Yani okuldan yetişmedikleri, fabrikadan diplomalı (şahadetnameli) veya belgeli oldukları belirtilmektedir. Seyr-i sefain idaresinde görev yapan yüz onbeş (115)

[42] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.34-36.

makinistten sadece birinin isim kayıtlarından anlaşıldığına göre gayri Müslim olduğu (Dimitri Veled Nitoli), diğerlerinin Müslüman oldukları anlaşılmaktadır. Yine bu makinistlerden Kasım Paşalı iki (2), Asitaneli (İstanbul), Gerzeli, Kayserili, Akçaabatlı, Kırımlı şeklinde memleket isimleriyle anıldıkları diğerlerinin sadece isim ve baba adları ile kayıt olduğu görülmektedir.[43]

c. Şirket-i Hayriye İdaresi Kaptanları

Osmanlı'nın ilk Anonim şirketi olup, bir müdür ve yönetim kurulu tarafından idare edilmektedir. Sahip olduğu çalışma sahası sefer yerleri Boğaz'dan Karadeniz sahillerine vapur işletmektedir. Daha sonra Boğaziçindeki iskeleler arası seferlerine devam etmiştir.

Yönetim Merkezi	Galata Fermineciler de hususi daire
Meclis İdâre Reisi	Maliye Nâzırı Sâbıkı Ziya Paşa
Genel Müdür	Ali Beğ
Güverte İnspektor (Müfettiş)	Mustafa Beğ
Makine İnspektor ((Müfettiş)	İngiliz
Amblemi ve İşareti (Alâmet-i Fârika)	Bacalarda vapur numaraları
Ta'mirât Fabrikası	Halicde Pîrî Paşada

Mevcut Raporları

Numara 26, 28, 33, 34, 35, 37, ilâ 70 numaraya kadar, 32 numaralı bir istimbotu olduğu gibi iki adet biri büyük diğeri küçük motor botu vardır.

Şirketi Hayriye idaresinin otuz üç (33) tanesi asıl on beş (15) tanesi yedek olmak üzere kırk sekiz (48) tane kaptanlarının olduğu görülmektedir. Bu kaptanlardan yirmi beş (25) tanesinin (Ameli kökenli) oldukları anlaşılmaktadır. Yirmi iki (22) tanesinin de liman şahadetnameli olduğu görülmektedir.

[43] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.46-49.

Mevcut kaptanların dört (4) tanesinin isimlerinden gayri Müslüm olduğu (Dimitri, Alko, İkesnefon, Anko,) anlaşılmaktadır.

Aldıkları memleket isimlerinden, Karaburunlu Ahmet Kaptan, Hasköylü Tahsin, Sarıyerli Sami, Nülceli Mehmed bin Mahmud ve Lanra'lı İbrahim olarak kayıtlara geçmiştir.[44]

d. Şirket-i Hayriye Makinistleri

Şirketi Hayriyenin toplam makinist sayısı yüz yirmi bir (121) olup, bu makinistlerdin birinin İngiltere'den okullu olduğu (İskender Atador Efendi), diğerlerinin ise fabrikadan geldiği görülmüştür. Bu yüz yirmi (121) makinistlerden otuz üçü'nün (33) Gayri Müslim olduğu bunların da Rum, Ermeni, Bulgar kökenli oldukları anlaşılmaktadır. Diğerlerinin seksen sekiz (88)'in Müslüman oldukları anlaşılmaktadır.[45]

e. Haliç İdaresi Kaptanları

Haliç idaresi kaptanlarının onbeş (15) kaptan olduğu, bunlardan üç (3) tanesinin Tirebolu'lu, iki (2) tanesinin âsitaneli olduğu, birer (1) tane olmak üzere Dersaâdetli, Göreleli, Niğbolulu, Rizeli, Giresunlu, Bebekli, Kanlıcalı, iki (2) Tarambalı olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kaptanların (ameli) belgeli oldukları yine kayıtlardan anlaşılmıştır. Bu kaptanların hepsinin isim ve unvanlarından Müslüman oldukları kayıtlardan anlaşılmaktadır.[46]

[44] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.43 – 44.
[45] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.59- 63.
[46] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.45.

f. Haliç İdaresi Makinistleri

Haliç İdaresi vapurlarında bulunan makinistlerin sayısının yirmi (20) makinist olduğu mevcut dokümandan anlaşılmıştır. Bu makinistlerin altı (6) tanesinin Gayrimüslim oldukları isim ve ünvanlarından anlaşılmaktadır. Yine bu makinistlerden bir tanesinin Baş mühendis (Annikin), bir tanesinin yardımcı Mühendis (muavin Kuk Gıran), bir tanesinin de müfettiş olduğu (Yani Hamdiz) görülmektedir. Bu makinistlerden on sekiz (18) tanesinin fabrika kökenli oldukları anlaşılmaktadır. Bunların hepsi Haliç İdaresinde çalışan vapurlarda görev yapmakta olup. Çalıştıkları vapur adları kayıtlarda verilmemiştir.[47]

g. Motorbot Makinistleri

Motorbot makinistleri toplan altı (6) tanedir. Bunlar; Veli Rauf Efendi, Cemil Efendi, Hidayet Efendi, Rıf'at Efendi, İbrahim Efendi, Vehbi Efendi olmak üzere hepsinin de Müslüman oldukları anlaşılmakta olup, fabrikadan mı okuldan mı oldukları belirtilmemiştir.[48]

h. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar

Muhtelif ticaret vapur şirketlerinde görevli kaptanların sayısı bahse konu kayıtta yüzondokuz (119) olarak görülmektedir. Bunlardan onyedi (17) tanesinin "Rizeli)", iki (2) tanesinin "Trabzonlu, iki (2) tanesi Tirebolulu, birer (1) tane Giresun Batman, Karadeniz Ereğlisi, Fatsalı, olmak üzere toplam 26 tanesinin Karadeniz ve civarındaki illerden oldukları anlaşılmaktadır.

Ayrıca yedi (7) tane Üsküdarlı, (iki) 2 Fatihli, iki (2) Kasımpaşalı, iki (2) tanesinin Asıtane'li ve birer (1) tane Hasköy, Beylerbeyi, Beykoz, Paşabahce, Kartal,

[47] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s 64.
[48] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s. 64.

Kanlıca, Kasımpaşa, Tophane, Büyükada, Heybeliada, Edirnekapı'lı, Fatih olmak üzere toplam 25 tane kaptanın İstanbul (merkez) semt ve mahallelerinden olduğu anlaşılmaktadır.

Yanyalı Girit'li, Mısır'lı, Lidinnili, Selanikli, Erdekli, Vidinli, Sisamlı birer tane kaptanların kayıtlı olduğu, diğerlerinin ise kendi isimleri ile kayıtlı oldukları anlaşılmaktadır.

Bu kaptanlarda (119 kaptandan) onyedi (17) kaptanın Gayri Müslüm oldukları isimlerinden anlaşılmaktadır. Yine bu kaptanların yirmi iki (22) tanesinin "Gece Ticaret Kaptan Mektebinden" diplomalı olduğu, onbir (11) tanesinin gündüz Ticaret Kaptan Merkezinden diplomalı olduğu 76 tanesinin "ameli" kaptanlık belgesine sahip olduğu altı (6) tanesinin bahriye mektebi diplomalı ve iki (2) tanesinin liman şahadetnameli (belgeli) oldukları kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu kaptanlardan elli beş (55) tanesinin (açık) da çalıştıkları yani serbest kaptan olarak çalıştıkları görülmektedir. Diğer kaptanlardan altı (6) tanesinin stimbot'ta, 4 tanesinin yelkenli de 2 tanesinin römorkörde ve diğer kaptanlarında her birinin bir vapur şirketinde görev yaptıkları yine kayıtlardan anlaşılmaktadır.[49]

i. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Makinistler

Ticari vapur şirketlerindeki görevli makinist sayısı yüz yetmiş (170) makinist olarak görülmektedir. Bu makinistlerden yirmi sekiz (28) tanesinin Gayrimüslim oldukları isim ve unvanlarından anlaşılmaktadır.

Bu makinistlerin hepsinin fabrika'dan geldikleri yani fabrika menşeili oldukları görülmekte olup, okul diplomalı (mektepli)olmadıkları anlaşılmaktadır.

[49] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.38- 41.

Bu makinistlerin altmış bir (61) makinistin "açık"ta çalıştıkları (serbest olarak) görülmektedir. Bunlardan on beş (15) makinistin değişik ticari vapurlarda çalıştıkları, iki tanesinin stimbot'da çalıştıkları, yine iki (2) (Biri e.g.m. römorkorü) tanesinin römorkorde çalıştıkları, iki (2) makinistin Osmanlı Selanik Şirketinde çalıştığı ve iki (2) makinistinde fabrikada çalıştıkları kayıtlarda görülmektedir.

B. İSTANBUL OSMANLI KAPTAN, MAKİNİSTLER VE BAHRİYE CEM'İYETİ

a. Kuruluş ve Amacı

İstanbul Osmanlı Kaptan, makinistleri ve Üyeleri Bahriye Cemiyetinin idâre merkezi bugün Galata'da on üç numaralı bir oda da olup, cemiyetin amacı; cemiyetin üyesi olan bütün Osmanlı Kaptan Makinistler ve Mensuplarının çalıştıkları Osmanlı seyr-i sefâin idaresi ile şirketler ve kişilere ait vapur sahiplerine karşı Osmanlı kanun mevzuatı ve bu nizamnamede bulunan her türlü medeni haklarını korumak, cemiyet üyelerinden ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunmak, himaye etmek, kaptanlık ve gemicilikle ilgili ilmi gelişmeleri takip ederek bu konuda hizmet vermektir.

b. Katılma Şartları

Kuruluş amacı ve ismi belirli olan bu cemiyet, Osmanlı teb'ası olan Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Gemicilerinden hiçbir din ve mezhep ayrımı yapılmaksızın, yirmi bir yaşından küçük olmamak, cinayet ve yaralama (insan öldürme ve yaralama) suçundan mahkum bulunmamak şartıyla girebilir.

c. Cemiyetin Geliri ve Harcama Şartları

Cemiyete giren kaptanlar makinistler ve bahriye mensubu kişiler giriş parası olarak bir (1) Osmanlı Lirası öder ve her ay üyelik aidatı olarak maaş ve tahsisatlarının yüzde biri (% 1) kadar cemiyet sandığına ödeme yapmakla mükelleftir. Ayrıca başkaları ve cemiyet üyeleri tarafından, cemiyete yapılacak yardımlar kabul olunur. Üye aidatları (Hass-ı nakdiye) ve diğer yardımlar için cemiyet veznedarı tarafından mühürlü ve imzalı cemiyet makbuzu verilir ve bunlardan hasıl olan miktar (Gelir)'ın beş liradan fazlası veznedar ve katip tarafından güvenilir bir bankaya yatırılması şarttır. Cemiyet idaresi kararıyla, öncelikle cemiyetin zaruri ihtiyaçları ve hayır hasenat işleri için sarf harcama yapılır, ikinci olarak cemiyet üyelerinden ihtiyaç sahiplerine durumunu beyan etmek şartıyla, cemiyet adına yardım yapılır.

d. İdare Heyetinin Oluşturulması

İdâre kurulu her toplandığında içlerinden birini gizli oyla başkan seçerler. İdare kurulu bir başkan ve 17 azadan meydana gelir. Cemiyet üyeleri altı ayda bir toplanır ve gizli oyla idare heyetini seçerler. İdare heyeti de gizli oyla içlerinden birini veznedar ve diğerini de cemiyet genel sekreteri olarak seçer.İdare heyetinin anlaşmazlık halindeki yapılan toplantıda heyetin 8 üyesi vazifeli olarak taşrada bulunması halinde mevcut 9'dan bir fazlası ile idare heyeti karar almak suretiyle görevini ifa eder.

e. İdare Heyetinin Görevleri

Osmanlı Kaptanlık ve gemiciliğinin ilerlemesini ve yükselmesini sağlamak, Osmanlı kaptan makinist ve üyelerinin sahip oldukları hakların korunması ve bunların geliştirilmesi için konferans tertip etmek, kitaplar basmak suretiyle cemiyet

üyelerini aydınlatmak, bilgi sahibi yapmak ayrıca görevi esnasında olabilecek yanlışlıklar ve hatalardan korumak, olması halinde bunları gidermeye çalışmaktır.

Cemiyet üyelerinin yaptıkları görev karşılığında, maaş ve yevmiyesinin görevlendirildiklere başka mahalde (yerde) almak, görevi yapmaya gücü yetmeyen cemiyet mensuplarına cemiyet sandığından para yardımı yapmak, kaptanlarla armatörler arasında olabilecek sorunlara çözüm bulmak, gidermek, arabulucu olmak ve şirketler, kaptanlar ve armatörler arasında görev düzenlemesi yapmak, görev gereği olabilecek işten çıkarma ve diğer anlaşmazlıkla ilgili olarak kanun hükümler çerçevesinde konuyu hükümete arz etmek ve haksızlık ve mağduriyetlerin giderilmesi konusunda hükümet nezdinde girişimde bulunmaktır.

Cemiyet üye ve fertlerinden biri; cemiyet ve mesleğin haysiyetine yakışmayan kötü hal ve davranışlar göstermesi halinde cemiyetten çıkarılacaktır.

Veznedarın 100 kuruşa kadar olan harcama makbuzlarını inceleyerek gerekirse fazla harcamalar için karar alacak ve gerekli hallerde genel kurulu toplantıya da'vet edecek, cemiyet fertleri tarafından verilen dilekçe ve müracaatları inceleyerek Osmanlı Kaptanları, Makinistleri ve Bahriye üyelerinin haklarını korumak için gerekli işleri yapmakla mükelleftir.

f. Genel Kurul (Hey'et-i Umumiye)

Genel kurul idare heyetinin daveti üzerine bir yılda iki defa toplanır. Birincisinde her sene sonunda İdare Hey'etinin işlemleri ve muhasebesini inceler ve gelecek yılki düzenlemeleri onaylar. İkincisi ise olağanüstü durumlarda idare hey'etinin daveti üzerine yapılan toplantıdır ki, idare heyetinin toplantıya çağrı gerekçeleri üzerine müzakere yapılır. Hey'eti İdare kararlarını oy birliği ve çoğunluk

usulüne göre alır.[50] Hükümet ile Cemiyet arasındaki bağlantıya yetkili Muharrem Bahri Efendi kaptandır.[51]

Genel katip cemiyetin evrak ve defterlerini düzenler. Üyelerin kayıtlarını tutar, cemiyet harcamalarının makbuzlarını kayıt altında tutar. Her altı ayda bilanço düzenleyerek idare heyetine sunar. Veznedar ile birlikte senelik bilançoları hazırlar. Veznedar şirketin beş liraya kadar olan nakit parasını muhafaza eder. Fazlasını ise genel katip ile güvenilir bir bankaya yatırır. Cemiyet fertlerini aylık üyelik aidatlarını tahsil etmek, mazeretsiz iki ay ödeme yapmayanları idare heyetine rapor etmek ve zaruri harcamalardan yüz kuruşa kadar olanlarını makbuz mukabilinde harcama yapmak ve bunun üzerindeki harcama için idareden karar almak zorunludur.

Cemiyet üyelerinin biri iki haftadan fazla işsiz kalması veya askerlikle ilgili görevde olması halinde veyahut da geçerli bir mazeretini idare heyetine zamanında bildirirse bu müddet için aidat ödemeden muaf tutulur. Cemiyet üyelerinin para yardımı alabilmeleri için en az bir yıl düzenli olarak aidat'ını ödemesi şarttır. Para yardımı alacak kişiye gücünün yeteceği bir iş verilip bundan kaçması veya kabul etmemesi durumunda para yardımı kesilir. Mazeretsiz aidat'ını ödemeyen ve cemiyet kurallarını ihlal eden ve cemiyetin nüfuzun kötüye kullananlar idare heyeti tarafından ihtar edilir. (Uyarı) her ne surette olursa olsun cemiyetten çıkarılanların biriken aidatlarını geri almaya hakları yoktur.

İdare heyeti genel kurula karşı başkaları tarafından yapılan faaliyet ve işlemlerden sorumludur. Genel Kurul toplantısı bir ay öncesinde ilan olunur. İlanı müteakip cemiyet üyelerinin hepsi konuşma gündemini tebliğ eder. Mâzeretinden dolayı katılamayanların yazı ile katılamayacaklarını bildirmeleri gerekir. Genel kurul toplantısında derhal içlerinden birini başkan iki kişiyi de geçici katip seçerler. Reis[52]

[50] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.4-5.

[52] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi,** s. 6.

genel kurul önünde sandığı açarak oylar tasnif edilir ve azalar gizli oy açık sayımla seçilir. Katılan üyelerin yarısından bir fazlası ile genel kurul teşkil eder.

Asker sevki ve hükümetin posta ve benzeri işleri ile ilgili görevli kaptan ve gemi mensupları geçersiz mazeret olmaksızın genel kurul toplantısına katılmaması uygun görülmez. Genel kurula ve idare heyetine kaptan, Makinist ve meslek mensubu olmayan hiçbir kişi katılamayacaktır.

Cemiyetin siyasetle kesinlikle alâkası ve katılımı olmadığı gibi görüşülecek konular ve cemiyet ile ilgili konular haricindeki işlerle uğraşması yasaktır.[53]

[53] **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.6-7.

1. BAHRİYYE-İ TİCÂRİYYE SÂLNÂMESİ TRANSKRİPİ

Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iyyeti Reisi, mütekâidîn-i bahriyyeden Süleyman Nutkı Beğ tarafından cem' ve telfîk olunmuştur.

Birinci def'a olarak Matbaa-i Bahriyye'de tab' olunmuştur.

Sene 1329 Nisan

2. MUKADDİME

Osmanlı kapudân ve makinistlerinin sâlnâmesi memleketimizde erbâb-ı san'atı himâye ve teşvik eden ilk eserdir. Sa'yı zâtiyesiyle te'mîn-i maîşet eden esnâf-ı ahâlînin memleketin terakkîsiyle ne derece alâkadar oldukları bizde henüz takdir edilemediğinden, bu fedâkâr ve kanaatkâr gemiciler hiçbir tarafdan bir muâvenet-i mütekâbileye mazhar olamamakdadır. Herkesin yataklarında titrediği fırtınalı bir gecede yağmur, rüzgar karşısında îfây-ı vazîfeye çalışan bu gayûr kimselere hizmetlerinin mükâfâtını vermek değil, gördükleri işin ehemmiyetini ve memlekete olan fâidesini bile anlamak henüz müyesser olmadığı görülüyor.

Deniz ticareti sayesinde hayât-ı beşerin büyük inkılâbâta mazhar olduğunu tarih isbât ederken biz bu sınıf sanatkârlarımızı da mea't-teessüf tekmîl esnâf-ı ahâlîye bakdığımız nazar-ı istihfaf ile görüyor ve ihtimal ki me'mur olamadıkları için acze-i nâsdan add etmeye yelteniyoruz. Bizde san'atın bu kadar kıymeti vardır! Bir mevki'den kendisini yâhud malını nakl ettirmek için haftalarca bir vapura intizâr eden tüccar, bir yolcusuyla maksadına nâil olduktan sonra kendisine o hizmeti îfâ eden kimseleri takdîr değil, belki verdiği kıymetsiz bir ücret için tahkîre bile kıyâm eder. Bunun bir çok misalleri görüldüğü gibi, bu biçare gemicilerin bir çok teşebbüslerinde müsâdif oldukları mevâni' ve müşkilât da bunu isbât eder.

(3)Bunların hepsine rağmen biz bu müesseseyi teşkîl ile kendi hukukumuzu müdâfaaya, aynı zamanda bu mesleğin ehemmiyetini efkâr-ı umûmiyyeye anlatmağa çalışıyoruz. Bunu anlamakla gemicilerin te'mîn-i maîşetleri kâbil olacağı gibi, memleketde ticâret-i bahriyyenin fâidesini idrâk edecek ve bu sûretle senelerden, asırlardan beri giriftâr olduğumuz zillet izâle edilmiş olacakdır.

Şâyed böyle bir cem'iyyet daha evvel teşkîl edilmiş olsa idi, şüphesiz erbâb-ı mes'ûliyette bahriyyelilerin kıymetini ve bizim gibi bahrî bir milletin saâdet ve

servetine, gemicilerin ne kadar azîm dahl ve te'sîri olduğunu ifhâm eylerdi de şimdi ma'ruz olduğumuz bu noksan, Osmanlı gemicilerinin himmet ve fedâkarlıklarıyla telâfî edilmiş bulunuyordu.

Hükûmetin tasdîk-ı resmîsine mukârenet hâsıl etmiş olan cem'iyyet, memleketin giriftâr olduğu şu işsizlik felâketi ânında bile mevcûdiyetini muhafazaya gayret eylemişdir. Memleketimizin İtalya ve Balkan Harbleri ile meşgûl olduğu şu iki kanlı sene zarfında yalnız kapudân ve makinistlerimizin değil, bütün sunûf-ı bahriyyenin düşdükleri derd-i maîşete rağmen bu müesseseyi idâmede gösterdikleri fedâkarlık, hem bahriyyelilerimiz hem dolayısıyla milletimiz nâmına fâl-ı hayrdır. Bu gibi cem'iyyâtın hayât-ı vataniyyede, terakkiyât-ı cedîdede ne kadar ehemmiyeti olduğunu bilmeyenler umûm hükûmât-ı medeniyyenin cem'iyyetler kânunlarını ve bu kânunların mükemmel bulunmasına ne kadar i'tinâ etmiş olduklarını tetkîk ve tetebbu' etmelidirler. Biz bu teşebbüsümüzde ne kadar mevâni'-i iktihâm ettiğimizi, mürâcaatgâhımız olan ba'zı devâirce ne kadar müşkilâta ma'rûz kaldığımızı ayrı ayrı teşrîhe hâcet görmüyoruz.

Bir ibret-i acîbe olmak üzere zikr edelim ki: "Halîc-i Dersaâdette vâki' olan kazalara tevâlî eden nüfûs telefâtına meydan vermemek üzere(4) selâmet-i umûmiyyenin te'mîni için maunaların sitimbotlarla cerr olunmasını Şehremâneti taht-ı karâra alub bu maddenin tezekkürü sırasında muktedir bir bahriye zâbiti de bunun işletmesi muâmelâtını Osmanlı Kapudân ve Makinistler Cem'iyyetine ihâlede pek büyük bir fâide te'mîn edebileceğini beyân etdiği sırada daha âlî bir makâm işgâl eden zât: "Ben bu müesseseyi resmen tanımam." diyerek saâdet-i memleket ve millet nâmına meydana gelmiş olan şöyle bir teşebbüsü pâyidâr ve terakkî ettirecek bir hüsn-i niyet, bir cesâret-i medeniyye gösterememişdir. Halbuki hayatını denizlerde geçirmiş, hem nazariyât-ı fenniyye ve hem ameliyyât-ı tecrübiyye ile bahriyye umûruna vukûf kesb etmiş gemicilerden mâ adâ bu gibi mesâil-i mühimmede beyân-ı ra'ye kim selâhiyetdâr olabilir? Hükûmetin tasdîk-ı resmîsine iktirân etmiş ve mensûbiyyetine, dolayısıyla memlekete bir çok hizmâtı sebk eylemiş bir cem'iyyeti

yine o hükûmetin bir me'murunun tanımamağa kalkması eser-i cehâlet ve enâniyetden başka neye atf olunur?

Osmanlı gemicilerinin bu ittihâd ve iştirâki semeresi olan cem'iyyetin târîh-i teşkîli üç yüz yirmi yedi senesi Kânun-ı Evveli'nin sekizine müsâdif olup te'mîn-i muvaffakiyet ve ta'mîm-i fevâid için her türlü vesâit-i mümkineye teşebbüs edilmiş hatta ifhâm-ı merâm ve maksad uğrunda ihtiyâr-ı fedâkârî olunarak cem'iyyetimizin murûc-ı efkârı olmak üzere bir de "Deniz" nâmıyla gezete te'sîs ve neşr olunmuşdur.

Gazetemizi ta'kîb etmek vazîfe-i vatanperverîsinde bulunan erbâb-ı hamiyyet nasıl bir fikr-i hayr hevâhı beslediğimizi, nasıl bir endişe-i samîmî ile mütehassıs olduğumuzu anlamışlardır. İlm ve irfânın vâsıta-i selâmet olduğunu ve herhangi sınıf olursa olsun kendisine mahsûs bir maârif-i sınâiyye te'sîs edemeyenlerin ihrâz-ı muvaffakiyet edemeyeceklerini bilen milliyetdaşlarımız bu husûsdaki fedâkârlığımızı tasdîk edeceklerdir.

(5) Cem'iyyet-i Nizâmnâme-i Esâsiyye'nin mütâlaasından müstebân olacağı vechile cem'iyyeti mezkûre müntesibîni vazîfedâr bulundukça maaşlarının yüzde birinin i'tâsıyla terâkim eden ve ra'y-i umûmî ile müntehâb hey'et-i idâre tarafından hüsn-i muhâfaza olunan mebâliğ ile hem gemicilerimizden dûçâr-ı felâket olanlara muâvenet edilecek ve hem de vüs'at ve istitâat buldukça bir çok neşriyyât-ı nâfia ve resâil-i fenniyye ile derd-u devâ nâ pezîr cehâletimizi izâleye çalışılacakdır.

Nizâmnâme-i Esâsiyye'nin tedkîkinden anlaşılacağı vechile cem'iyyet bütün fedâkarlığı, bütün mevcûdiyeti ile te'mîn-i muvaffakiyete çalışmışdır. Millet-i necîbemizden şunu ümîd ederiz ki, bu teşebbüs-i nâfiamız ve efrâd-ı milletimiz millet-i hamiyyetmendimiz tarafından lâyık olduğu teşvîk ve teâvüne mazhar olur.

Zâten bugün Avrupa'nın sûret-i hakîkiyyede baîs-i şerefi olan hatta İngiltereye üç yüz yirmi milyonluk Hindistan İmparatorluğunu kazandıran, bu gibi teşebbüsât-ı şahsiyye ile teşekkül etmiş ticâret-i bahriyye cem'iyyetleri değil midir?

İbret-i müessiredir ki, Osmanlı gemicilerinin böyle bir faaliyet-i irfankarâne göstermiş olduklarına kesb-i âşinâî eden İngiliz gemici cem'iyyetleri bile bize ibzâl-i tebrîkât eylemişlerdir. Yine şunu söylememeyi noksan ifhâm ad ederiz ki, bugün cihânın selâmet-i seyrini te'mîn etmiş ve va'z-ı kânun eylemiş olan muhteşem İngiliz "Loid" şirketi bile Londra'nın Loid ismindeki kahvesinde akd-i iştirâk etmiş bahriyye esnâf sermâyedârının semere-i gayretidir. Bâlâdaki mesrûdâtdan maksadımızın anlaşıldığı ve hizmâtımızın takdîr edildiği ümîdiyle mütesellî olmakdayız.

İnşâallâhu Teâlâ! Cem'iyyetimiz bu mecelle-i hüsn-i niyyetini her sene kadirşinâsân millete takdîm etmekle bahtiyâr olacakdır.

Cem'iyyet Reîsi

Süleyman Nutkı

(6)DERSAÂDET OSMANLI KAPUDÂN VE MAKİNİSTLER VE MÜNTESİBÎN-İ BAHRİYYE CEM'İYYETİ NİZÂMNÂMESİ

Madde1 Dersaâdet Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iyyeti ünvânıyla ma'nûn cem'iyyetimiz merkez idâresi elyevm Galatada oda halinde on üç numerolu olup, maksad-ı cem'iyyet, cem'iyyetimize dâhil bulunan bilcümle Osmanlı kapudân ve makinist ve mensûbînin mustahdem bulundukları Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresiyle şirketler ve eşhâs uhdesinde bulunan vapurlar sâhiblerine karşı gerek kavânîn-i mevzûa-i Osmâniyyeye ve gerek iş bu nizâmnâmeye müteferri' bulunan bilcümle hukûk-ı medeniyye ve mevzûaya istinâden hukûklarını muhâfaza ve efrâd-ı cem'iyyetden muhtâc-ı muâvenet bir hâle dûçâr olanları himâye ve kapudânlık ile gemiciliğin îcâbât-ı zamâna ve fünûn-ı hâzıraya göre terakkî ve teâlîsine hizmet eylemekdir.

Madde2 İş bu maksad ve unvân ile müteşekkil cem'iyyetimize tâbiiyyet-i Osmâniyyeye hâiz bilâ tefrîk cins ve mezheb, bilcümle Osmanlı kapudân ve makinistleri ve gemicileri dâhil olabilir. Şu şartla ki, dâhil olacak kapudân ve makinist ve gemicilerin Cem'iyyetler Kânunu mûcebince sinnî yirmiden dûn olmamak ve bir cinâyet ve cunha ile mahkûm bulunmamak şartdır.

Madde3 Cem'iyyete dâhil olan kapudân ve makinist ve mensûbîn-i bahriyeden her biri duhûliyye nâmıyla birer liray-ı Osmânî te'diye ve şimdilik hass-ı nakdiye-i şehriye olmak üzere dahî maâş ve tahsîsâtlarının yüzde biri cem'iyyet sandığına i'tâ etmekle mükellefdir. Hâricden veya a'zây-ı cem'iyyetden, cem'iyyet nâmına verilecek iânet kabul olunur. Gerek hass-ı nakdiyye ve gerek iânet mukâbilinde cem'iyyet (7)veznedârı tarafından imzâlı ve cem'iyyet mühriyle memhûr bir makbûz verilmek ve bunlardan hâsıl olacak mebâliğin beş liradan fazlası veznedâr ve kâtib taraflarından cem'iyyet nâmına ma'rûf bir bankaya tevdi' edilmek meşrût olduğu gibi mebâliğ-i mevcûde hey'et-i idâre karârıyla evvelâ cem'iyyetin levâzım-ı zarûriyye ve mesârif-i müberrimesine sarf olunmak, sâniyen efrâd-ı cem'iyyetden muhtâc-ı muâvenet bir hâlde bulunduğu tebeyyün eden zevâta verilmek ve cem'iyyet nâmına tahvîl olunmak ve sâir sûretler ile idare ve tenmiye edilmek meşrûtdur.

Madde4 Hey'et-i İdâre her in'ikâdında içlerinden birini ra'y-i hafî ile reîs intihâb ederler[54]. Bir reîs ile on yedi a'zâdan mürekkebdir. A'zây-ı cem'iyyet, her altı ayda bir kere ictima' ve ra'y-i hafî ile hey'et-i idâreyi intihâb ederler. İş bu hey'et kezâlik ra'y-i hafî ile içlerinden birini veznedâr ve bir diğerini dahî cem'iyyetin kâtib-i umûmiyyesi olmak üzere intihâb ederler. Hey'et-i İdârenin ictimâı hengâmında Hey'et-i İdâreden sekizi îfây-ı vazîfe ile taşrada bulunur ise mevcûd dokuzdan bir ziyâdesi Hey'et-i İdâre vezâifini îfâ edebilir.

[54] Cem'iyyetin ibtidây-ı teşkîlinde Hey'et-i İdâre erây-ı muttehide ile mütekâidîn-i bahriyeden kâimmakâm Nutkı Beği reîs ta'yîn etmişdir.

HEY'ET-İ İDÂRE VEZÂİFİ

Madde5 Kapudânlık ile gemiciliğin asr-ı hâzır îcâbınca Memâlik-i Osmâniyyede terakkî ve teâlîsine ve Osmanlı kapudân ve makinist ve mensûbîninin Memâlik-i Osmâniyyedeki mevkî'-i ictima'larına ve hâiz bulundukları hukûkun muhâfaza ve sıyânetine ve bu hukûkun nelerden ibâret bulunduğuna dâir konferanslar tertîbi ve âsâr-ı matbûa neşri (8)sûretleriyle efrâd-ı cem'iyyetin tenvîr-i efkârına hizmetle, bunlara dâir mukarrerâtı ittihâz edecek ve efrâd-ı cem'iyyet istihkâkının tezyîdine ve sûret-i muntazamada tesviyesine teşebbüs ve delâlet ve îfây-ı vazîfe eyledikleri hıfzu's-sıhhiyyeye adem-i muvâfakâtı hâlinde ıslâh-ı çâresine tevessül edecektir. Ve efrâd-ı cem'iyyetden birinin îfây-ı vazîfeye iktidârı olduğu halde iktidârı nisbetinde maaş veya yevmiye ile hizmet edecek bir mahalle duhûlüne vesâtât ve îfây-ı vazîfeye iktidârı olmayanlara cem'iyyet sandığından nakden muâvenet etmek ve kapudânlar ile armatörler arasında zuhûr edecek her gûnâ ihtilâfâtı hal ve fasla tevassut eylemek ve kezâlik şirketler ve armatörler ile kapudânlar arasında bir vazîfeye ta'yîn veya bir vazîfeden ihrâc gibi zuhûr edecek müşkilâtda, tedkîk-i mes'ele ile bu bâbdaki mukarrerât-ı ahkâm-ı kânûniyyeye tevfîkan hükûmete arz ve haksızlık ve ma'dûriyetin izâlesi için nezd-i hükûmetde teşebbüsâtda bulunmakla vazîfedârdır. A'zâ ve efrâd-ı cem'iyyetden biri tarafından cem'iyyet ve mesleğin haysiyyetine mugâyir ve münâfî bir hâl zuhûrunda cem'iyyetden ihrâc olunacakdır.

Ta'tîl-i işgâl-i kânûnî ahkâmına tevfîkan ve menâfi-i umûmiyyeyi sıyâneten ta'til-i işgâl eden cem'iyyet mensûbînine mutâlebâtının kabûlü husûsunda muâvenet eyleyecekdir.

Veznedârın yüz guruşa kadar olan sarfiyât makbuzlarını tedkîk ve fazla sarfiyât için karâr ittihâz eylemek ve lüzûm görüldüğü takdirde hey'et-i umûmiyyeyi da'vet ve efrâd-ı cem'iyyet tarafından verilecek takrîrleri ve onlar taraflarından vuku' bulacak mürâcaâtı tedkîk velhâsıl Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iyyetinin muhâfaza-i hukûkunu sıyâneten lâzım gelen bilcümle mukarrerâtı ittihâz etmekle mükellefdir.

(9) HEY'ET-İ UMÛMİYYE

Madde6 - Hey'et ancak iki sûretle ve hey'et-i idârenin da'veti üzerine ictima' eder ki: Birincisi her sene nihâyetinde Hey'et-i İdâre muâmelât ve hesâbâtını tedkîk ve sene-i âtîye muvâzenesini tasdîk ve hey'et-i idâreyi intihâb, vâridât ve te'mîn-i menfaate hâdim mukarrerâtı ittihâz ederek berây-ı tenfîz Hey'et-i İdâreye tevdi' ve nizâmnâmenin ta'dîlini mu'ceb mukarrerâtı ittihâz etmekden ibâretdir. Nizâmnâmenin ta'dîlini mu'ceb mukarrerât ekseriyet-i mutlakaya vâbestedir.

İkincisi ahvâl-i fevkalâdeye binâen Hey'et-i İdâre tarafından vuku' bulan da'vet üzerine olan ictima'dır ki, Hey'et-i İdâre tarafından tevdi' edilecek rûznâmedeki mesâilin müzâkeresine münhasırdır.

Madde7 - Hey'et-i İdâre kararları ittifâk ârâ veya ekseriyetle nâfizdir.

Madde8 - Hükûmetle cem'iyyet nâmına muhâbere edecek murahhas, Muharrem Bahri Efendi Kapudândır.

Madde9 - Kâtib-i Umûmi, cem'iyyetin evrâk ve defâtirini tanzîm ve Cem'iyyetler Kanunu mûcebince â'z'ay-ı cem'iyyetin hüviyetini ve târîh-i duhûllerini ve Hey'et-i İdâre ve Hey'et-i Umûmiyye mukarrerât muhâberâtını zabt ve cem'iyyetin makbûzât ve sarfiyyâtını defâtir-i mahsûsasına kayd ve her altı ayda bir bilanço tertîb ederek Hey'et-i İdâreye tevdi', veznedâr ile mean senelik bilanço tanzîm etmekle mükellefdir.

Madde10 - Veznedâr, şirketin beş liraya kadar olan nukûdunu muhâfaza ve fazlasını kâtib-i umûmî ile mean ma'rûf bir bankaya tevdi' ve efrâd-ı cem'iyyetden mâhiye hass-ı nakdiyyelerini tahsîle ve iki mâh hass-ı nakdiyyesini bilâ ma'zûret (10) vermeyenleri bârapor Hey'et-i İdâreye beyân ve mesârif-i zarûriyyeden yüz gurûşa kadarını makbûz mukâbilinde sarf etmeğe ve mâ adâsı için Hey'et-i İdâreden istihsâl-i karâra mecbûrdur.

MEVÂDD-I MÜTEFERRİKA

Madde11 - Efrâd-ı cem'iyyetden birinin vazîfe ile muvazzaf bulunamaması iki haftadan ziyâde imtidâd eder veya hizmet-i askeriyye ile muvazzaf bulunur veyâhud ma'zeret-i meşrûası olur da, keyfiyeti Hey'et-i İdâreye vakt-i zamânıyla bildirir ise bu müddet için hass-ı nakdiye i'tâsından müstesnâ tutulur.

Madde12 - Cem'iyyet a'zâları muâvenet-i nakdiyyeye nâil olabilmek için lâ ekal bir sene hass-ı nakdiyyesi muntazaman te'diye etmiş bulunmak şartdır. Ancak muâvenet-i nakdiyyeye nâil olan zât kendisine iktidârıyla münâsib bir hizmet teklîf olundukda kabûlden istinkâf edecek olursa muâvenet-i nakdiyyeden mahrûmiyyeti cihetine gidilir.

Madde13 - İki mâh bilâ ma'zeret hass-ı nakdiye i'tâsından istinkâf ve iş bu nizâmnâme ahkâmını ihlâle teşebbüs ve cem'iyyetin nüfûzunu sû-i isti'mâl eyleyenlere Hey'et-i İdâre kararıyla ihtârâtda bulunulur, her ne sûretle olursa olsun cem'iyyetden hurûc edenler hass-ı nakdiyye ve duhûliyyesini istirdâda selâhiyetdâr değildir.

Madde14 - Hey'et-i İdâre, Hey'et-i Umûmiyyeye karşı yekdiğerlerinin ef'âlinden mes'ûl oldukları gibi, cem'iyyet nâmına hak edilen mehr-i mahsûs dahî mes'ûliyyet-i müşterekelerine tevdi' edilmişdir.(11)

Madde15 - Hey'et-i Umûmiyyenin ictimâa da'veti yevm-i muînden bir mâh mukaddem evrâk-ı havâdisle i'lân olunur. İ'lânı müteâkib a'zây-ı cem'iyyetin kâffesine rûznâme-i müzâkerâtı teblîğ eder, ma'zeret-i meşru'asından dolayı da'vete icâbet edemeyeceklerin iş bu müddet zarfinda tahrîran ehbâr-ı keyfiyet eylemeleri îcâb eder, Hey'et-i Umûmiyye ictimâından bizzat hâzır bulunanlar derhal içlerinden birini reis ve ikisini kâtib-i muvakkat intihâb ederler, reis vürûd eden tahrîrâtı

Hey'et-i Umûmiyye muvâcehesinde açarak ra'yler tasnîf olunur, mevcûd a'zâ dahî ra'y-i hafî ile beyân-ı efkâr eyler. İş bu da'vette ârây-ı mevcûdenin nısfından bir ziyâdesi Hey'et-i Umûmiyyeyi teşkîl eder.

Madde16 - Sevkiyât-ı askeriyye ve Hükûmet-i Seniyyeye müteallik posta ve sâireyi sevk ve nakl eden murâkıb ve nakliye kapudân ve mensûbiyeti ma'zeret-i meşrûası olmaksızın vâhî bir sebeble da'vete icâbet etmemesi tecvîz olunamaz.

Madde17 - Hey'et-i Umûmiyye ve Hey'et-i İdâreye kapudân ve makinist ve mensûbînden olmayan yani meslek hâricinde bulunan hiçbir ferd dâhil olamayacakdır.

Madde18 - Cem'iyyetin siyâsiyyâta kat'iyyen iştirâki olmadığı gibi rûznâme-i müzâkerâtdan ve maksad-ı cem'iyyetden gayri bir şeyle iştigâli memnu'dur.

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Mart Efrenci	Mart	Rabîu'l Âhir	
D	D	D	D	S D					
0,24	1, 31	9, 29	,10	12, 02	127	14	1	6	Cuma
1	1	9		12, 00	128	15	2	7	Cumartesi
8	1	8		11, 57	129	16	3	8	Pazar
5	1	8		54	130	17	4	9	Pazartesi
3	1	7		50	131	18	5	10	Salı
0	1	7		4 7	32	9		1	Çarşamba
	1	6		4 6	33	0		2	Perşembe
	2	6	,00	4 3	34	1		3	Cuma
0,00	2	5	,59	4 0	35	2		4	Cumartesi

, 57	2	4	8	37	36	3	0	5	Pazar
5	2	4	6	34	37	4	1	6	Pazartesi
2	2	3	5	32	38	5	2	7	Salı
9	2	3	4	25	39	6	3	8	Çarşamba
6	2	2	2	27	40	7	4	9	Perşembe
, 43	1, 32	9, 22	,51	11, 24	41	8	5	0	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (13) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Mart Efrenci	Mart	Rabîu'l Âhir	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*D*					
9, 40	?, 32	5, 21	5, 49	11,21	142	29	16	21	Cumartesi
37	33	20	48	18	143	30	7	2	Pazar
4	3	0	7	6	44	1	8	3	Pazartesi
1	3	9	5	3	45		9	4	Salı

8	3	8	4	0	46		0	5	Çarşamba
5	3	8	3		47		1	6	Perşembe
2	4	7	1		48		2	7	Cuma
9	4	7	0		49		3	8	Cumartesi
6	4	6	8	0,59	50		4	9	Pazar
3	4	5	7	6	51		5	0	Pazartesi
0	5	5	6	3	52		6		Salı
	5	4	5	1	53		7		Çarşamba
	5	3	3	5	54	0	8		Perşembe
	6	3	2	6	55	1	9		Cuma
,59	6	2	1	4	56	2	0		Cumartesi
,55	??	?,??	?,24	?,41	57	3	1		Pazar

Saât-i Ezânî İle Evkât	Rû z-i	Şuûr	

İmsâk		Işâ’		Asr-ı Evvel		Zuhr		Tulûu’ş Şems			Nîsân Efrenci	Nîsân	Cumâdi’l-Ûlâ	Eyyâm
S	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*					
8,	52	1,	37	9,	10	5,	28	0,38		58	4			Pazartesi
9		7		0		7			5	59	5			Salı
6		7				5			3	60	6			Çarşamba
3		8				3			9	61	7		0	Perşembe
0		8				2			7	62	8		1	Cuma
7		8				1			5	63	9		2	Cumartesi
4		9					20		3	64	0		3	Pazar
1		9				9			0	65	1		4	Pazartesi
8		9				8			8	66	2		5	Salı
5		0				7			6	67	3	0	6	Çarşamba
2		0				5			2	68	4	1	7	Perşembe
9		1				4			0	69	5	2	8	Cuma

6	1		3		70	6	3	9	Cumartesi
3	1		2		71	7	4	0	Pazar
8, 10	1, 42	9, 00	5, 10	10,03	172	28	15	21	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (15) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu' ş Şems		Nîsân Efrenci	Nîsân	Cumâdiye'l-Evvel	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
8, 07	1, 42	8, 59	5, 09	10,00	73	9	6	2	Salı
	3	9		9, 58	74	0	7	3	Çarşamba
	3	8		6	75		8	4	Perşembe
7, 58	4	8		3	76		9	5	Cuma
6	4	7		1	77		0	6	Cumartesi
3	5	7		9	78		1	7	Pazar
									Pazartesi

0	5	6		6	79		2	8	
7	6	5		4			3	9	Salı
4	6	4	5, 00	2			4		Çarşamba
2	7	3	4, 59	0			5		Perşembe
8	7	2	8	7			6		Cuma
6	8	2	6	5		0	7		Cumartesi
3	8	1	6	4		1	8		Pazar
0	9	0	5	1		2	9		Pazartesi
7, 28	1, 49	8, 49	4, 54	9, 30		3	0		Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (16) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Mayıs Efrenci	Mayıs	Cemâdi'l-Uhrâ	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
7 ,25	1, 50	8, 48	4, 52	9, 28					Çarşamba

						4			
3	0	8	1	4	0	5			Perşembe
9	1	7	1	3	1	6		0	Cuma
7	1	6	0	2	2	7		1	Cumartesi
5	2		5	9	3	8		2	Pazar
3	2	5	8	7	4	9		3	Pazartesi
0	3	4	7	6	5	0		4	Salı
	2	4	6	4	6	1		5	Çarşamba
	4	3	5	2	7	2		6	Perşembe
	4	2	4	1	8	3	0	7	Cuma
	5	2	4	0	9	4	1	8	Cumartesi
6, 58	5	1	3		0	5	2	9	Pazar
6	6	1	2		1	6	3	0	Pazartesi
4	6	0	1		2	7	4	1	Salı
6, 52	1, 57	8, 40	4, 40	9, 02	23	28	15		Çarşamba

								2	

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (17) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Mayıs Efrenci	Mayıs	Cemâdi'l Uhra	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
6, 50	1, 57	8, 39	4, 40	9, 01	24	9	6	3	Perşembe
8	8	8	9	9, 00	5	0	7	4	Cuma
6	8	8	9	8, 59	6	1	8	5	Cumartesi
4	9	7	8	8	7		9	6	Pazar
3	9	7	7	6	8		0	7	Pazartesi
1	2, 00	7	7	6	9		1	8	Salı
9	2, 00	6	6	4	0		2	9	Çarşamba
8	2, 01	6	6	3	1		3	0	Perşembe
6		5	5	3	2		4		Cuma

5		5	5	2	3		5		Cumartesi
4		4	4	1	4		6		Pazar
3		4	4	0	5		7		Pazartesi
1		3	3	9	6	0	8		Salı
0		3	3	8	7	1	9		Çarşamba
9		3	3	7	8	2	0		Perşembe
6, 29	2, 03	8, 33	4, 33	8, 47	9	3	1		Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (18) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Haziran Efrenci	Haziran	Recebu'l Ferd	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
6, 28	2, 03	8, 33	4, 32	8, 47	40	14	1	9	Cumartesi
27	2	33	32	46	41	15	2	10	Pazar
26	3	33	32	46	42	16	3	11	Pazartesi
26	3	33	32	45	43	17	4	12	Salı

25	3	33	32	45	44	18	5	13	Çarşamba
25	4	32	32	45	45	19	6	14	Perşembe
25	4	32	31	44	46	20	7	15	Cuma
25	4	32	31	44	47	21	8	16	Cumartesi
25	4	32	3	44	48	22	9	17	Pazar
25	4	32	31	44	49	23	10	18	Pazartesi
25	4	32	31	44	50	24	11	19	Salı
25	4	32	32	45	51	25	12	20	Çarşamba
25	3	33	32	45	52	26	13	21	Perşembe
26	3	33	32	45	53	27	14	22	Cuma
6, 26	2, 03	8, 23	4, 32	8, 45	54	28	15	23	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (19) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu's Şems		Haziran Efrenci	Haziran	Recebu'l-Ferd	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
6, 27	2, 03	8, 33	4, 32	8, 46	5 5	2 9	1 6	2 4	Pazar
2 8	3	3 3	3 2	4 6	5 6	3 0	1 7	2 5	Pazartesi
2 9	3	3 2	2 3	4 7	5 7	1	1 8	2 6	Salı

3 0	2	3 4	3 3	4 8	5 8	2	1 9	2 7	Çarşamba
3 1	2	3 4	3 3	4 9	5 9	3	2 0	2 8	Perşembe
3 2	2	3 4	3 4	4 9	6 0	4	2 1	2 9	Cuma
3 3	2	3 4	3 4	5 0	6 1	5	2 2	1	Cumartesi
3 4	1	3 5	3 4	5 0	6 2	6	2 3	2	Pazar
3 5	1	3 5	3 5	5 1	6 3	7	2 4	3	Pazartesi
3 7	1	3 5	3 5	5 2	6 4	8	2 5	4	Salı
3 9	2, 00	3 6	3 6	5 3	6 5	9	2 6	5	Çarşamba
4 0	2, 00	3 6	3 6	5 4	6 6	1 0	2 7	6	Perşembe
4 2	2, 00	3 7	3 7	5 6	6 7	1 1	2 8	7	Cuma
4 3	1, 59	3 7	3 8	5 1	6 8	1 2	2 9	8	Cumartesi
6, 45	1, 59	8, 37	4, 38	8, 58	6 9	1 3	3 0	9	Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (20) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât	-üz-	Şuhûr	

İmsâk		Işâ’		Asr-ı Evvel		Zuhr		Tulûu’ş Şems			Temmuz Efrenci	Temmuz	Şa’bânu’l Muazzam	Eyyâm
S	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*					
6,	47	1,	58	8,	38	4,	38	8,	59	0	4		0	Pazartesi
9		8		8		9		9,	01	1	5		1	Salı
1		7		9		0				2	6		2	Çarşamba
3		7		9		1				3	7		3	Perşembe
5		6		0		1				4	8		4	Cuma
7		6		1		2				5	9		5	Cumartesi
9		5		1		3				6	0		6	Pazar
7,	02	5		2		4				7	1		7	Pazartesi
		4		2		4		1		8	2		8	Salı
		4		2		5		2		9	3	0	9	Çarşamba
		3		4		5		3		0	4	1	0	Perşembe
														Cuma

1	3	4	6	4	1	5	2	1	
4	2	5	7	6	2	6	3	2	Cumartesi
6	2	6	8	9	3	7	4	3	Pazar
7, 19	1, 51	8, 46	4, 49	9, 21	4	8	5	4	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (21) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Temmuz Efrenci	Temmuz	Şa'bânu'l Muazzam	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
7, 21	1, 51	8, 47	4, 50	9, 22	5	9	6	5	Salı
4	0	8	1	5	6	0	7	6	Çarşamba
6	0	8	2	7	7	1	8	7	Perşembe
9	9	9	2	9	8		9	8	Cuma
2	9	0	4	1	9		0	9	Cumartesi
4	8	0	5	3	0		1		Pazar
									Pazartesi

7	8	1	6	5	1		2		
0	7	2	8	7	2		3		Salı
3	7	2	9	0	3		4		Çarşamba
5	6	3	5, 00	2	4		5		Perşembe
8	6	4	5, 01	4	5		6		Cuma
1	5	5		6	6		7		Cumartesi
4	5	5		8	7	0	8		Pazar
7	4	6		1	8	1	9		Pazartesi
8, 00	4	7		3	9	2	0	0	Salı
8, 03	1, 43	8, 58	5, 07	9, 55	00	3	1	1	Çarşamba

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (22) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Ağustos Efrenci	Ağustos	Ramazânu'l Mubârek	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					

8, 05	1, 43	8, 58	5, 08	, 58	01	4		2	Perşembe
	3	9		0,00	02	5		3	Cuma
1	2	9, 00	0	0,02	03	6		4	Cumartesi
4	2		1		04	7		5	Pazar
7	1		2		05	8		6	Pazartesi
0	1		4	0	06	9		7	Salı
3	0		5	2	07	0		8	Çarşamba
6	0		6	4	08	1		9	Perşembe
9	0		7	7	09	2		0	Cuma
2	9		8	9	10	3	0	1	Cumartesi
5	9		0	2	11	4	1	2	Pazar
8	8		1	4	12	5	2	3	Pazartesi
1	8		2	7	13	6	3	4	Salı
4	8		4	0	14	7	4	5	Çarşamba
8, 47	1, 37	9, 09	5, 25	0,32	15	8	5	6	Perşembe

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Ağustos Efrenci	Ağustos	Ramazânu'l Mubârek	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
8, 50	1, 37	9, 09	5, 26	10,35	16	9	6	7	Cuma
3	7	0	1	7	17	0	7	8	Cumartesi
6	6	1	9	0	18	1	8	9	Pazar
9	6	1	0	2	19		9	0	Pazartesi
9, 02	6	2	1	5	20		0		Salı
	5	3	3	7	21		1		Çarşamba
	5	3	4	0	22		2		Perşembe
0	5	4	5	2	23		3		Cuma
3	5	5	6	4	24		4		Cumartesi
6	4	5	8	7	25		5		Pazar

9	4	6	9	1,00	26		6		Pazartesi
2	4	7	0		27		7		Salı
5	4	7	3		28	0	8		Çarşamba
8	3	8	4	0	29	1	9	0	Perşembe
1	3	9	5	2	30	2	0	1	Cuma
9, 34	,33	9, 19	5, 46	1,15	31	3	1	2	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (24) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu' ş Şems		Eylül Efrenci	Eylül	Şevvâlu'l Mükerrem	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
, 37	1, 33	9, 20	5, 47	1,16	32	4		3	Pazar
0	2	0	8	9	33	5		4	Pazartesi
3	2	1	0	2	34	6		5	Salı
									Çarşamba

6	2	2	1	4	35	7		6	
9	2	2	2	7	36	8		7	Perşembe
1	2	3	4	1	37	9		8	Cuma
4	2	3	5	2	38	0		9	Cumartesi
7	2	4	6	5	39	1		0	Pazar
0,00	1	4	8	8	40	2		1	Pazartesi
	1	5	9	1	41	3	0	2	Salı
	1	5	6, 01	4	42	4	1	3	Çarşamba
	1	6		7	43	5	2	4	Perşembe
2	1	7		0	44	6	3	5	Cuma
4	1	7		2	45	7	4	6	Cumartesi
0,17	1, 31	9, 28	6, 06	1,55	46	8	5	7	Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (25) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât		Şuhûr	
	Rû		

İmsâk		Işâ’		Asr-ı Evvel		Zuhr		Tulûu’ş Şems			Eylül Efrenci	Eylül	Şevvâlu’l Mükerrem	Eyyâm
S	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*	*S*	*D*					
0,20		1, 31		9, 28		6, 07		1,57		47	9	6	8	Pazartesi
3		1		9				9		48	0	7	9	Salı
6		1		9		0		2,02		49		8		Çarşamba
8		1		9		2				50		9		Perşembe
1		1		0		3				51		0		Cuma
4		0		0		4		0		52		1		Cumartesi
7		0		1		5		2		53		2		Pazar
9		0		1		7		6		54		3		Pazartesi
2		0		2		8		9		55		4		Salı
5		0		2		0		2		56		5		Çarşamba
7		0		3		2		5		57		6		Perşembe
														Cuma

0	0	3	3	8	58	0	7	0	
3	0	3	4	0	59	1	8	1	Cumartesi
5	0	4	5	3	60	2	9	2	Pazar
0,58	1, 30	9, 35	,26	2,35	61	3	0	3	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (26) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Teşrîn-i Evvel Efrenci	Teşrîn-i Evvel	Zilka'de	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
1,01	1, 30	9, 35	6, 27	2,37	62	4		4	Salı
	1	5	9	1	63	5		5	Çarşamba
	1	5	0	3	64	6		6	Perşembe
	1	6	2	5	65	7		7	Cuma
2	1	6	3	8	66	8		8	Cumartesi
4	1	6	4	1	67	9		9	Pazar

6	1	7	5	3	68	0		0	Pazartesi
9	1	7	1	6	69	1		1	Salı
1	1	7	9	, 00	70	2		2	Çarşamba
4	1	8	0		71	3	0	3	Perşembe
6	1	8	1		72	4	1	4	Cuma
9	1	8	2		73	5	2	5	Cumartesi
1	1	9	4		74	6	3	6	Pazar
3	2	9	5	2	75	7	4	7	Pazartesi
1,36	1, 32	9, 39	6, 46	, 14	76	8	5	8	Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (27) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Teşrîn-i Evvel Efrenci	Teşrîn-i Evvel	Zilka'de	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
1,38	1, 32	9, 40	6, 47	1, 17	77	9	6	9	Çarşamba
									Perşembe

0	2	0	8	9	78	0	7	0	
3	2	0	0	2	79	1	8		Cuma
5	2	0	1	4	80		9		Cumartesi
7	2	1	2	7	81		0		Pazar
0	2	1	3	9	82		1		Pazartesi
2	2	1	4	1	83		2		Salı
4	2	1	6	4	84		3		Çarşamba
6	2	2	7	6	85		4		Perşembe
8	3	2	8	9	86		5		Cuma
2,00	3	2	7, 00	2	87		6		Cumartesi
	3	2		4	88		7	0	Pazar
	4	3		6	89	0	8	1	Pazartesi
	4	3		8	90	1	9	2	Salı
	4	3		0	91	2	0	3	Çarşamba
2,11	1, 34	9, 43	,05	1, 52	92	3	1	4	Perşenbe

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (28) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Teşrîn-i Sânî Efrenci	Teşrîn-i Sânî	Zilhicce	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,12	1, 34	9, 44	7, 06	1, 52		4		5	Cuma
4	5	4		6		5		6	Cumartesi
6	5	4		8		6		7	Pazar
8	5	4		,00	0	7		8	Pazartesi
0	5	4	0		1	8		9	Salı
2	5	4	1		2	9		0	Çarşamba
3	6	5	2		3	0		1	Perşembe
5	6	5	3		4	1		2	Cuma
6	6	5	4	0	5	2		3	Cumartesi
8	6	5	5	2	6	3	0	4	Pazar
0	6	5	5	3	7	4	1	5	Pazartesi

1	6	6	6	5	8	5	2	6	Salı
2	6	6	7	7	9	6	3	7	Çarşamba
4	7	6	8	8	0	7	4	8	Perşembe
2,35	1, 37	9, 46	7, 19	2, 20	1	8	5	9	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (29) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Teşrîn-i Efrenci Sânî	Teşrîn-i Sânî	Zilhicce	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 21	2	9	6		Cumartesi
8	7	6	0	3	3	0	7		Pazar
9	7	6	1	4	4		8		Pazartesi
0	7	7	1	5	5		9		Salı
									Çarşamba

1	8	7	2	6	6		0		
2	8	7	3	8	7		1		Perşembe
3	8	7	3	9	8		2		Cuma
4	8	7	4	0	9		3		Cumartesi
5	8	7	5	1	0		4		Pazar
6	8	7	5	2	1		5	0	Pazartesi
7	8	7	6	3	2		6	1	Salı
8	8	7	6	4	3	0	7	2	Çarşamba
8	8	7	7	5	4	1	8	3	Perşembe
9	9	7	7	6	5	2	9	4	Cuma
2,49	1, 39	9, 47	7, 27	2, 36	6	3	0	5	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (30) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Kânûn-ı Evvel Efrenci	Kânûn-ı Evvel	Muharremu'l-Harâm	

S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,50	1, 39	9, 47	7, 27	2, 37	7	4		6	Pazar
1	9	7	8	7	8	5		7	Pazartesi
1	9	8	8	8	9	6		8	Salı
1	9	8	8	8	0	7		9	Çarşamba
2	9	8	8	8	1	8		0	Perşembe
2	9	8	8	9	2	9		1	Cuma
2	9	8	9	9	3	0	1	2	Cumartesi
2	9	8	9	9	4	1	1	3	Pazar
2	9	8	9	9	5	2	1	4	Pazartesi
2	9	8	9	9	6	3	1 0	5	Salı
2	9	8	9	9	7	4	1 1	6	Çarşamba
2	9	8	8	9	8	5	1 2	7	Perşembe
2	9	8	8	9	9	6	1 3	8	Cuma
2	9	8	8	8	0	7	1 4	9	Cumartesi

2,52	1, 39	9, 48	7, 28	2, 38	1	8	1 5	0	Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (31) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Kânûn-ı Evvel Efrenci	Kânûn-ı Evvel	Saferu'l-Hayr	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,51	1, 39	9, 48	7, 28	2, 37	2	9	6		Pazartesi
0	9	7	8	7	3	0	7		Salı
0	9	7	7	6	4	1	8		Çarşamba
9	9	7	7	6	5		9		Perşembe
9	9	7	6	5	6		0		Cuma
8	8	7	6	4	7		1		Cumartesi
7	8	7	6	3	8		2		Pazar
7	8	7	5	2	9		3		Pazartesi

6	8	7	5	1	0		4		Salı
5	8	7	4	0	1		5	0	Çarşamba
4	8	7	4	9	2		6	1	Perşembe
3	8	7	2	8	3		7	2	Cuma
2	8	7	2	7	4	0	8	3	Cumartesi
1	8	7	2	6	5	1	9	4	Pazar
0	8	7	1	4	6	2	0	5	Pazartesi
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 23	7	3	1	6	Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (32) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Kânûn-ı Sânî Efrenci	Kânûn-ı Sânî	Saferu'l-Hayr	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 21	8	4		7	Çarşamba

6	7	6	9	0	9	5		8	Perşembe
4	7	6	8	8	0	6		9	Cuma
2	7	6	7	7	1	7		0	Cumartesi
1	6	6	6	5	2	8		1	Pazar
0	6	5	6	3	3	9		2	Pazartesi
8	6	5	5	1	4	0		3	Salı
7	6	5	4	0	5	1		4	Çarşamba
5	6	5	3		6	2		5	Perşembe
3	6	4	2		7	3	0	6	Cuma
2	5	4	1		8	4	1	7	Cumartesi
0	5	4	0		9	5	2	8	Pazar
8	5	4		2, 01	0	6	3	9	Pazartesi
6	5	4		1, 59	1	7	4	0	Salı
2,14	1, 35	9, 44	7, 07	1, 57	2	8	5		Çarşamba

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (33) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Kânûn-ı Sânî Efrenci	Kânûn-ı Sânî	Rabîu'l-Evvel	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
2,13	1, 34	,43	7, 06	1, 55	3	9	6		Perşembe
1	4	3		2	4	0	7		Cuma
	4	3		1	5	1	8		Cumartesi
	4	3		8	6		9		Pazar
	4	3		6	7		0		Pazartesi
	4	3	7, 00	3	8		1		Salı
	3	2	6, 59	0	9		2		Çarşamba
1,59	3	2	8	8	0		3		Perşembe
6	3	2	7	6	1		4	0	Cuma
4	3	2	5	3	2		5	1	Cumartesi
2	2	1	4	1	3		6	2	Pazar

9	2	1	3	9	4		7	3	Pazartesi
7	2	1	2	8	5	0	8	4	Salı
5	2	1	1	5	6	1	9	5	Çarşamba
2	2	0	0	2	7	2	0	6	Perşenbe
1,40	1, 32	9, 40	6, 49	1, 20	8	3	1	7	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (34) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Şubat Efrenci	Şubat	Rabîu'l-Evvel	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					
1,38	1, 32	9, 40	6, 48	, 17	9	4		8	Cumartesi
5	2	9	6	5	00	5		9	Pazar
3	2	9	5	3	01	6		0	Pazartesi
1	2	9	4	0	02	7		1	Salı
8	1	8	2		03	8		2	Çarşamba

5	1	8	0		04	9		3	Perşembe
3	1	8	9	, 00	05	0		4	Cuma
0	1	8	8	2,58	06	1		5	Cumartesi
8	1	7	7	6	07	2		6	Pazar
5	1	7	5	3	08	3	0	7	Pazartesi
3	1	7	4	0	09	4	1	8	Salı
0	1	6	3	9	10	5	2	9	Çarşamba
	1	6	2	6	11	6	3		Perşembe
	1	5	0	3	12	7	4		Cuma
1,02	1, 31	9, 35	6, 29	2,41	13	8	5		Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (35) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	Işâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulûu'ş Şems		Şubat Efrenci	Şubat	Rabîu'l-Âhir	
S D	*S D*	*S D*	*S D*	*S D*					

11,00	1, 31	9, 35	6, 28	12,38	114	1	16	4	Pazar
10,57	30	34	27	36	115	2	17	5	Pazartesi
54	30	34	25	33	116	3	18	6	Salı
52	30	33	24	30	117	4	19	7	Çarşamba
49	30	33	22	26	118	5	20	8	Perşembe
46	30	33	20	23	119	6	21	9	Cuma
43	30	32	19	20	120	7	22	10	Cumartesi
41	30	32	18	18	121	8	23	11	Pazar
38	30	31	17	16	122	9	24	12	Pazartesi
35	30	31	16	14	123	10	25	13	Salı
32	30	30	14	10	124	11	26	14	Çarşamba
30	30	30	13	8	125	12	27	15	Perşenbe
10,27	1, 30	9, 30	6, 12	12,06	126	13	28	16	Cuma

(36)

(37)

Cem'iyyete Dâhil Olan Bazı Mütekâid Umerâ ve Zâbıtân

Süleyman Nutkı Beğ	Cem'iyyet Reisi
Ali Rıza Seyfi Efendi	Deniz Gazetesi Baş Muharriri
Arif Beğ	
Sıtkı Beğ	
Ömer Kapudân	Halic Dersaâdet Vapurları İnsipektoru
Ali Kapudân	
Yusuf Kapudân	

İhtâr

Bu sahifeyi ta'kib eden cedvelli sahifelerdeki ba'zı işârât :

(4 . π) - L.T-	Leylî Tüccâr Kapudân Mektebi
(ſ . π) –N.T-	Nehârî Tüccâr Kapudân Mektebi
(λ . α) - E.B-	Esfâr-ı Baîde Birinciliği
(√ . α) -E.K	Esfâr-ı Karîbe Birinciliği
(® . λ) -B.M-	Mekteb-i Bahriyye
(⇒) -L-	Liman Şehâdetnâmesi
(⊇) -A-	Amelî

(38)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd
Üsküdarlı Tâhir Efendi Kapudân	İnsipektor		L.T	
Kasımpaşalı Zîver " "	Kömür Memuru		L.T	
Tirebolulu Hakkı " "	Akdeniz Süvârîsi	2. B	N.T	22
Âsitâneli İbrahim Edhem " "	Bahr-i Ahmer Süvârîsi	1. B	N.T	
Galatalı Hacı Rıza " "	Bahr-i Ahmer Süvârîsi	1. B	N.T	
Üsküdarlı Murad " "	Süvârîlerinden	1. B	L.T	50
Üsküdarlı Rüşdü " "	Bahr-i Cedîd Süvârîsi	2. B	L.T	126
Âsitâneli Ziyâ " "	Karadeniz Süvârîsi	1. B	N.T	54
Trabzonlu Rahmi " "	Edremid Süvârîsi	2. B	A	51
Galatalı Şükrü " "	Şark Süvârîsi	2. B	N.T	57
Galatalı Vasfi " "	Köprü Vapurlarında		N.T	61
Tophaneli Hikmet " "	" "	2. B	L.T	62
Büyükadalı Dimstokli " "	" "	3. B	A	67
Tirebolulu Halil " "	" "	3. B	L.T	68
Muhâcir Hüseyin " "	" "	2. K	A	73
Âsitâneli İzzet " "	Mersin Süvârîsi	1. K	L.T	96
Âsitâneli Hristo " "	Nilüfer Süvârîsi	2. K	A	113
Rizeli Mustafa " "	Marmara Süvârîsi	2. B	N.T	112
Ünyeli Ahmed " "	Gelibolu Süvârîsi	2. K	A	116
Rizeli Osman " "	Şam Süvârîsi	1. K	A	120
Rizeli Hacı Rıza " "	Köprü Vapurunda	2. B	N.T	
Galatalı Mustafa " "	Plevne Süvârîsi	2. B	N.T	
Tophâneli İsmâil " "	Mekke Vapurunda	2. B	L.T	
Kasımpaşalı Mehmed " "	Köprü Vapurunda	3. B	N.T	
Kapandakîkli Hasan " "	" "		L.T	
Davudpaşalı Osman Râif " "	Küçük Ni'met Süvârîsi	2. B	L.T	142
Haydarpaşalı Râif " "	Samsun Römorkoru Süvârîsi	1. K	L.T	151

(39)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Kadıköylü Tevhîd Efendi Kapudân	Kızılırmak Süvârîsi	2. B	N.T	
Âsitâneli Hüsni " "	İnspektor Muâvini		L.T	28
Âsitâneli Avni " "	Köprü Vapurlarında		A	
Âsitâneli Edhem " "	İdârece Açıkda		"	
Beratlı Fehmi " "	2. ve 3. Kapudanlar	2. B	L.T	8
Zağralı Ahmed " "	" " "	2. B	L.T	43
Rizeli Abdulhalim " "	Büyük Marmara İkincisi	2. B	L.T	6
Üsküdarlı Cemal " "	2. ve 3. Kapudanlar	3. B	A	9
Kocamustafapaşalı Hüseyin " "	" " "	2. B	L.T	10
Galatalı Ahmed Rahmi " "	" " "	2. B	N.T	12
Kapandakîkli Nazmi " "	" " "	1. K	N.T	13
Sarıyerli Hasan " "	" " "	3. B	A	17
Galatalı İsmail " "	" " "		N.T	23
Yakacıklı Hüseyin " "	" " "		L.T	29
Âsitâneli İbrahim Halil " "	" " "		A.	31
Rizeli Ya'kûb " "	" " "	3. B	"	58
Kapandakîkli Mehmed " "	" " "	1. B	L.T	73
Trabzonlu Memiş " "	Gayret Süvârîsi	2. B	A	72
Âsitâneli Safvet " "	2. ve 3. Kapudanlar	2. K	N.T	81
Tirebolulu Es'ad " "	" " "	3. B	A	86
Üsküdarlı Tahsin " "	" " "	Eski		87
Eyüblü Hüseyin " "	" " "	3. B	A	89
Trabzonlu Hüseyin " "	" " "	3. B	"	98
Sarıyerli Hüseyin Hüsnî " "	" " "	2. B	"	100
Gâlib bin İsmâil " "	" " "	L	"	108
Trabzonlu Hakkı " "	" " "	2. B	N.T	110
Küçükmustafapaşalı Abdi " "	" " "	2. B	L.T	111

(40)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd
Dursun Efendi Kapudân	2. ve 3. Kapudânlar	L	A	
Ya'kub Ahmed " "	" " "	2. K	"	21
Rizeli Mustafa Bahadır " "	" " "	L	"	22
Ali bin Süleyman " "	" " "	L	"	
Emin Sıdkı " "	" " "	2. B	L.T	75
Rizeli Ali bin Mehmed " "	" " "	3. B	A	
Mehmed bin Osman " "	" " "	3. B	"	23
Erhavili İlyas " "	" " "	3. B	"	33
Mustafa bin Hasan " "	" " "	L	"	
Mehmed bin Ahmed " "	" " "	L	"	34
Ali bin Mehmed İhsan " "	" " "	L	"	
Mehmed Cemal bin Hüseyin " "	" " "	2. K	"	35
Mansur bin Emin " "	" " "	2. K	"	36
Âsitâneli Mehmed Tevfik Kapudân		2. B	N.T	
Kayserili İsmail "	Derne Vapuru İkincisi	1. K	L.T	37
Rizeli Hüseyin "	Bandırma Vapuru Süvârîsi	1	N.T	
Pişmâniyeli Mustafa "	Akdeniz Vapuru İkincisi	2. B	N.T	38
Trabzonlu Eşref "	Akdeniz Üçüncüsü	0	A	43
Receb "	Karadeniz Üçüncüsü	0	"	
Hacı Hâlid "	" İkincisi	2. B	N.T	48
Tekfurdağlı Hüseyin "	Kızılırmak Vapuru İkincisi	2	M.B	
Rizeli Halim "		3	L.T	52
Sâmi "		0	A	
Tirebolulu Hâfız Râsim "		3. B	"	
Rizeli Hıdır "		3	N.T	
Girildi İbrahim "	Bahr-i Cedîd Vapurunda	2	A	
Tirebolulu Büyük Halil "	Samsun Vapuru İkincisi	0	"	
	Yalova Vapurunda			

(41)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd
Rizeli İbrahim Kapudân Kasımpaşalı Haydar Kapudân	Bağdad Vapuru Süvârîsi Meşrûtiyet Sitimbotunda	0	A "	

(42)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Trabzonlu Mehmed Rıf'at Efendi Kapudân	Terelya Vapuru Süvârîsi	1	A	36
"Mehmed Sabri " "	Vazîfe " "	"	L.T	109
Edirnekapılı Sâlih Sâbit " "	Zonguldak " "	1.B	M.B	33
Kırşehirli Muharrem Bahri " . "	Açıkda	1.B	L.T	95
Üsküdarlı Osman " "	Kesendre Vapuru Süvârîsi	1	N.T	45
Selânikli Osman Rahmi " "	Erdek " "	1	L.T	37
Üsküdarlı Mehmed Emin bin İsmail " "	Açıkda	2.B	M.B	218
Fâtihli Cemal bin Sâlim " "	Millet Vapuru "	1	L.T	25
Kasımpaşalı Hüseyin Hasan " "	Zâhir	2.B	L.T	32
Hasköylü Celal " "	Başlangıç " "	2	L.T	44
Beğkozlu Alaaddîn " "	Beğkoz " "	"	A	104
Kadıköylü Mehmed Cemil " "	Güzel Girid " "	2.B	L.T	119
Bosnalı Osman Nuri " "	10 Temmuz İkincisi	2.B	L.T	167
Üsküdarlı Mehmed Sabri bin Akif " "	Tevfîkiyye " "	2.B	L.T	201
Rizeli Osman " "	Hilal " "	2.B	L.T	304
Yaldızcıyân Leon " .."	Mehmed Şevket Paşa	2.B	A	197
İsmail Hakkı bin Mehmed " "	Seyyâr Vapurunda Süvârî	2.B	L.T	258
Paşabağçeli Hüseyin bin Cemil " "	Hanefiyye Vapuru Süvârîsi	2.T	N.T	193
Mehmed Refik bin Osman " "	Tika Vapuru Süvârîsi	2. B	N.T	172
Yanyalı Hâlid " "	Necât Vapuru Süvârîsi	1.K	L.T	5
Midillili Ahmed Fuad " "	Açıkda		L.T	24
Kartallı Hüseyin Hüsnî " "	Seyyâr Vapuru Süvârîsi		L.T	
Üsküdarlı Ahmed Cemil " "	Açıkda	2.B	L.T	34
Kanlıcalı İbrahim " "	"	2.K	L.T	52
Âsitâneli Bekir " "	"	2. K	A	99
Mustafa Şerefeddin bin Ömer " "	"	2. K	N.T	295
Üsküdarlı Zeki bin Osman " "	"	2	N.T	49

(43)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Tophaneli Ali bin Hüseyin Efendi Kapudân	Karadeniz Fener Dubasında	3	L.T	47
Mısırlı Tal'at bin Hurşid " "	Açıkda	3	A	48
Üsküdarlı Hasan Tahsin bin Ali" "	Paşabağçe Vapurunda Süvârî	3	"	55
Bartınlı Hasan bin Mehmed " "	Selânik Şirketinde	3	"	60
Rizeli İsmâil " "	Açıkda	3	"	63
Rizeli Rûşen bin Mustafa " "	Rüsûmât Sitimbotunda	3	"	71
Rizeli Kahraman Kapudân	Açıkda	3	A	38
Rumeli Hisarlı Rıza "	"	3	"	82
Rizeli Hacı Ali "	"	L	"	102
Halil İbrahim bin Mehmed Emin "	"	2. K	"	107
İsmâil Şevki "	"	1. K	"	115
Mustafa "	"	2. B		117
Halil Ali bin Yaşar "	Kırlangıç	L	A	128
Ya'kub Ken'ân bin İshak "	Açıkda	2. K	N.T	188
Kara İzzet oğlu İzzet "	İzmir Şirketinde	L	A	190
Rizeli Şâtır oğlu İbrâhim "	" "	L	"	199
Kostantîn oğlu Yânî Râdika "	Estefanos Vapurunda	1. K	"	200
Mahmûd Hüsnî bin Mahmûd "	Vazîfe Vapuru İkincisi	2. K	L.T	225
Rizeli Demircizâde Mustafa Sabri bin Ali Rıza "	Emniyet-i Umûmiyye Sitimbotunda	L	A	237
Rizeli Osman Cebî Oğlu Süleyman "				
Rizeli Hüseyin bin Ca'fer "		"	"	
Rizeli Kalfa Oğlu Edhem bin Mustafa "	Karantinanın Zilâl Römorkorunda	"	"	242
Kakavân zâde İbrahim bin Rıza "	Açıkda	"	"	243
Rizeli Kara Mustafa Oğlu Tevfîk "	Terakkî Süvârîsi	2. K	"	252
Rizeli Ahmed Cemal "	Yelkenlide	L	"	253
Rizeli Ali bin Ârif "	Mâni'zâdelerin Vatan Vapurunda	2. B	L.B	254
Rizeli Mustafa bin Süleyman "	Beyrut Tenbakurji İdâresinde	2. K	A	255
	Terakkî Vapuru İkincisi	2	A	259
	Yelkende	2	A	260

(44)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Karadeniz Ereğlili Hüseyin Avni bin Mustafa Kapudân	Sevkiyâtda	2	A	186
Hüseyin Tahsin "	Heğbeli Ada Vapuru İkincisi	2	L.T	262
Rizeli Hüseyin bin Hacı Sâlih "	Açıkda	L	A	263
Rizeli Hâlid "	Halicde	L	"	266
Osman bin İbrahim "	Açıkda	2.K	"	267
Manol Kapalî "	"	1.K	"	282
Pinayot Pinaki "	"	1.K	"	283
Talisî Veled Potrpols "	"	3.B	"	284
Tirebolulu Yusuf bin Osman "	"	3	"	289
Semizzâde Hâşim bin Ahmed "	"	3	"	290
Merfeteli Yanko Teryanda Fili "	"	2.K	"	291
Erdekli Zânî Pandeli "	"	2.K	"	292
Torun Oğlu Hacı Sâlih "	Trabzon Vapurunda	2.K	"	294
Ziştovili Osman bin Hasan "	Açıkda	L	"	271
Yanyalı Kâzım bin Servet "	Zâhir Vapuru İkincisi	3.B	"	53
Üsküdarlı Süleymen Hikmet "	Teberya Gölündeki Stimbotta		L.T	
Heğbeli Adalı Nikoli "	Açıkda	2.K	L.T	
Zarîf Oğlu Halîl "	Sıhhiye Stimbotunda	L	A	209
Anadolu Hisarlı Server "	Selâmet Vapurunda	2.B	N.T	212
Kaşotlu Server "	İzmir Şirketinde	L	"	215
Mahmed Sâmi bin Râşid "	Açıkda	3.B	"	217
Mehmed Avni bin Mahmûd Nedim "	"	L	"	219
Dimitraki Teodos "	"	L	N.T	224
Vidinli Mehmed Ali "	"	L	A	226
Topçu Oğlu Reşîd "	"	L	"	22
Feyzî bin Ali "	"	L	"	228
Pani Babasidros "	"	L	"	231

(45) Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi		Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Büyük Adalı Tor Oğlu Anastas	Kapudân	Prengipu Stimbotunda	L	A	239
Ahmed Nazif bin Ömer Feyzi	"	Açıkda	2. K	"	244
Âsitâneli Nuri bin Sâlim	"	"	L	"	245
Kastantin Lasteri	"	"	2. K	"	246
Kabilli Oğlu Ömer bin Yusuf	"	"	3. B	N.T	249
Sisamlı Yorgi Koçi	"	"	L	A	250
Mehmed Said	"	Yelken Gemilerinde	2. K	"	251
Mahmûd İzzet	"	Açıkda	3	E.M	257
Hacı Hasan bin Mustafa	"	"	L	A	261
Avretpazarlı Yusuf Ziya	"	"	3	"	124
Mahmûd Mustafa	"	"	L	"	130
Rizeli Sâlih Ziya	"	"	L	"	131
Eginlikli Aristidi Arvanidi	"	"	2. B	"	132
Dimitri Partelopolo	"	"	1. K	"	139
Edhem Fuâd bin Halil	"	"	L	"	147
İlyas bin Sâlih	"	"	L	"	156
Muhsin bin Osman	"	"	L	"	157
Tirebolulu Yusuf	"	Rejide	3. B	"	161
Hayri	"	Açıkda	L	"	162
Çerkes Mehmed bin Ahmed	"	Rejide	2. K	"	159
Suvârî Oğlu Ahmed Hüseyin	"	"	L	"	164
Kostantin Oğlu Yani	"	Açıkda	1. K	"	170
Giresunlu Hasan bin Mustafa	"	"	L	"	180
Sarı Oğlu Şâkir bin Mustafa	"	"	L	"	183
İhsân bin Emîn	"	"	2. K	"	184
Karakaflı Oğlu Ali Osman	"	"	2. K	"	186
Çırpıcı Oğlu Ali Osman	"	Prenses Zehrâ Hanımın Stimbotunda	L	"	192

(46)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi		Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
İhsan Sâlih	Kapudân	Sevkiyât Rönorkorlarında	Mülâzım	A	
İbrahim Hikmet bin Mehmed Muhyiddîn	"	Afif Paşanın Stimbotunda	L	B.M	
Fatsalı Mehmed bin Hüseyin	"	Açıkda	L	A	275
Kasımpaşalı Abdullatif	"	Sârim Römorkorunda	2. K	M.B	208
Kenan bin Serverî	"	Açıkda	L	A	
Rıf'at bin İbrâhim	"	Hadyoya Kumpanyasında		M.B	
Ömer bin Nuri	"	" "	3. B	"	
Beğlerbeğli Âdil	"	" "		M.B	
Fâtihli Osman Hüsâmî bin Ârif	"	" "		M.B	
Küçük Mustafa Paşalı Bedreddîn	"	Millet Vapurunda İkinci		L.T	
Girildi Mehmed Şâkir bin Şâkir	"	Açıkda	2. K	A	165

(47)Şirket-i Hayriye İdaresi Kapudanları

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Karaburunlu Ahmed Kapudân	0	A		
Muhsîn Kapudân Zâde Tevfîk "	L	"		
Küçük Es'ad "	3 .K	"		
Dimitri "	0	"		
Hasan Basrî "	0	M.T		
Mustafa Nâtık "	2 .B	M.T		
Alko "	0	A		
İskender "	L	"		
Nazmi "	L	"		
Küçük Hayri "		"		
Hasköylü Tahsin "		M.N		
Hacı Hüseyin "	L	A		
Cemil "	L	"		
Sezâi "	L	"		
İkesnofon "	0	"		
Nevzad "	L	"		
Nuri "	L	K.M		
Hayri "	L	A		
Şevki "	L	"		
Aziz "	L	"		
Durmuş "	L	"		
İbrahim "	L	"		
Salih "	0	M.N		
Fehmi "	3 . B	M.N		
Küçük Rıza "	2	M.N		
Anko "	0	A		
Şeref "	0	M.N		

(48)Şirket-i Hayriye İdaresi Kapudanları

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Büyük Azîz	Kapudân	2. B	M.N		
Eyüb	“	0	M.N		
Büyük Rıza	“	2. B	M.N		
Mustafa Tufan	“	0	M.N		
Hüsni	“	0	A		
Ziyâeddîn	“	2. B	M.N		

Şirketin İhtiyât Kapudânları

Kâşif	Kapudân		M.N		
Cemâl	“		A		
Yânî	“		“		
Mehmed Süreyyâ	“		“		
Afîf	“		“		
Sarıyerli Sâmî	“		“		
Mülceli Mehmed bin Mahmûd	“		M.N		
Ahmed bin Cemil	“		M.N		
Mollazâde İbrâhim bin İlyâs	“		M.N		
Uzun Ömer oğlu Ömer bin Temel	“		M.N		
Bekir bin Hasan	“		M.N		
Hasan Oğlu İsmâil	“		M.N		
Langalı İbrâhim	“		M.N		
Hâlid Rızâ	“		M.N		
Mehmed bin İsmâil	“		M.N		

(49)Halic İdaresi Kapudanları

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Kanlıcalı İsmâil Emîn	Kapudân	Liman	A		
Taranveli Mustafa	“	L	“		
Bebekli Hasan	“	L	“		
Tirebolulu Yusuf bin Osman	“	L	“		
Giresunlu Hasan bin Ali	“	L	“		
Rizeli Hacı Kerim bin Mustafa	“	L	“		
Niğbolulu Hasan bin Muhsin	“	L	“		
Tranvalı Yusuf bin Ali	“	L	“		
Göreleli Kâmil bin Mustafa	“	L	“		
Tirebolulu Emin bin Hasan	“	L	“		
Dersaâdetli Ahmed Yektâ	“	L	“		
Âsitâneli Hürrem bin Mehmed	“	L	“		
Tirebolulu Topçu Oğlu Hâlid	“	L	“		
Âsitâneli Cemil bin Ömer	“	L	“		
Abanoz Oğlu Mehmed	“	L	“		

(50)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Vâhid bin Hasan Efendi	3	Fabrikadan	157	
Hasan bin Osman ”	3	”	160	
Emin bin Mehmed ”	1	”	161	
Osman bin Ahmed ”	3	”	162	
Veli bin Osman ”	3	”	163	
Salih bin Mustafa ”	3	”	172	
Ziya bin Eşref ”	3	”	175	
Âgâh bin İbrahim ”	3	”	182	
Mehmed bin Mehmed ”	3	”	183	
Yâver bin Abdâh ”	3	”	184	
Ali bin Ahmed ”	3	”	187	
Salih bin Abdâh ”	2	”	191	
Kâzım bin Mehmed ”	1	”	192	
İsmâil Hakkı bin İbrahim ”	1	”	193	
Hacı Mahmud bin Hasan ”	2	”	197	
Hüseyin bin Hasan ”	3	”	196	
Apostol Veled Yorgi ”	2	”	198	
Yusuf bin Hacı Hasan ”	3	”	201	
Hüseyin bin Reyhân ”	3	”	202	
Mehmed Sâlim bin Hasan ”	3	”	205	
Ali Rızâ bin Abdâh ”	3	”	209	
Hâlid bin Ali ”	1	”	213	
Râşid bin Mehmed ”	1	”	214	
Hacı Mahmud bin Abdâh ”	1	”	215	
Hâlid bin Temel ”	3	”	262	
Hasan Fehmi ”	3	”	265	
Mehmed Süreyya Ali Rıza ”	3	”	276	

(51)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Hüseyin Âdil Efendi	3	Fabrikadan	277	
Sâlih bin Osman ”	3	”	278	
Dimitri Veled Nitoli ”	3	”	279	
Hilmi ”	2	”	282	
Mehmed bin İbrahim ”	2	”	297	
Seyyid bin Murtaza ”	1	”	217	
Derviş Oğlu İbrahim bin Ali ”	3	”	218	
Mustafa bin Akman ”	3	”	219	
Râsim bin Ahmed ”	2	”	220	
Mehmed bin İbrahim ”	3	”	221	
Kuzma Veled Blâs ”	2	”	222	
Hakkı bin Râşid ”	3	”	224	
Hayri bin Nureddin ”	3	”	226	
Mustafa bin Mehmed ”	2	”	231	
Bahaeddîn bin Ahmed Şükrü ”	3	”	235	
Abdâh bin Nuri ”	2	”	238	
Abdulkâdir bin Kadri ”	1	”	240	
Âgâh bin Eşref ”	2	”	251	
Mustafa bin Arif ”	3	”	253	
Mahmud bin Sâlih ”	3	”	254	
Mustafa bin Ali ”	2	”	61	
Âsitâneli Mehmed Emin bin Hacı Ali ”	2	”	63	
İzzet bin İsmail ”	1	”	64	
Hasan Resmî bin Hasan ”	1	”	65	
Kâsımpaşalı Mehmed Nuri bin Mehmed ”	3	”	68	
Gerzeli Kâsım bin Mehmed ”	2	”	69	
Mustafa bin Halil ”	1	”	71	

(52)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Mehmed Yusuf bin Hasan Efendi	3	Fabrikadan	73	
Gâlib bin İbrahim ”	3	”	53	
Hüseyin Hüsnü bin Mustafa ”	3	”	77	
Fehmi bin Hasan ”	1	”	78	
Hakkı bin Ali ”	2	”	79	
Hüseyin ”	1	”	82	
Ahmed bin İsmail ”	2	”	91	
Mehmed bin Mehmed ”	3	”	95	
Mehmed bin Tâhir ”	2	”	101	
Mustafa bin İbrahim ”	3	”	104	
Abdulazîz bin Emîn ”	3	”	105	
Hüseyin bin Mustafa ”	3	”	106	
Ali bin Ali ”	3	”	107	
Ahmed bin Hamdi ”	1	”	108	
Mehmed Kâzım ”	3	”	110	
İsmet bin Sâîd ”	3	”	109	
Sâdık bin Abdâh ”	3	”	111	
Hacı Süleyman bin Mehmed ”	1	”	112	
Hakkı bin Hasan ”	2	”	115	
Ali bin İbrahim ”	1	”	116	
Ahmed bin Ahmed ”	1	”	117	
Mehmed Hikmet bin İsmail ”	3	”	118	
Mehmed bin Süleyman ”	2	”	119	
Hasan bin Hâşim ”	3	”	121	
Râsim bin Azîz ”	3	”	122	
Mustafa bin Mehmed ”	2	”	126	
Hüsnî bin Necîb ”	2	”	129	

(53)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
İsmail bin İbrahim Efendi	2	Fabrikadan	131	
Halil bin Mahmud ”	3	”	133	
Şükrü bin Ahmed ”	3	”	134	
Mehmed Hurşid ”	2	”	137	
Süleyman bin Abdâh ”	3	”	138	
Mustafa bin Mahmud ”	3	”	139	
Sâkıb bin Şerîf ”	2	”	142	
Hüseyin bin Saîd ”	3	”	144	
İbrahim bin İbrahim ”	3	”	145	
Âdil bin Ali ”	3	”	149	
Hacı Sâdık bin Mustafa ”	3	”	150	
Hüseyin bin Ahmed ”	3	”	151	
Hacı Mehmed bin Hüseyin ”	2	”	153	
Hasan bin Mustafa ”	3	”	255	
Fuâd bin Ahmed ”	3	”	259	
Süleyman bin Hasan ”	3	”	321	
Mehmed Cemâl ”	3	”	325	
Tal’at bin İlyas ”	3	”	333	
Oman oğlu Turso ”	2	”	338	
Osman bin Mehmed ”	3	”	360	
Mehmed Bahâeddîn bin Nûri ”	1	”	377	
Hâfız Mehmed bin Tal’at ”	2	”	382	
Muhsin bin Hacı Mehmed ”	2	”	383	
Nâîm bin Mehmed ”	3	”	388	
İsmâil Hakkı bin Hasan ”	2	”	389	
Hacı Esad bin İsmâil ”	2	”	17	
Kâzım bin Mehmed ”	2	”	20	

(54)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Numarası Kayıd	Mülâhazât
Mehmed Nu'man bin Rıfat Efendi	1	Fabrikadan	532	
Nazmi bin Rıfat ”	2	”	26	
Hüseyin bin Mehmed ”	2	”	27	
Galatalı Ziya bin Eşref ”	3	”	29	
Kasımpaşalı Cemal bin Mehmed ”	3	”	30	
Ahmed Tal'at ”	2	”	32	
Abdâh bin İsmâil ”	1	”	33	
Hüseyin bin Mustafa ”	2	”	34	
Ali bin İbrahim ”	2	”	35	
Mustafa bin Ahmed ”	2	”	36	
Osman bin Abdâh ”	2	”	39	
Tevfîk bin Mustafa ”	1	”	45	
Hacı Mehmed bin Hasan ”	3	”	51	
Ali bin Mehmed ”	3	”	52	
Mehmed Tâhir bin Mustafa ”	1	”	54	
Gâlib bin Mehmed ”	1	”	55	
Beşîr bin Mehmed ”	2	”	56	
Mustafa bin Kâmil ”	1	”	57	
Saîd Mehmed bin Hasan ”	1	”	58	
İsmâil bin Hasan ”	2	”	59	
Tahsin bin Hacı Mehmed ”	2	”	60	
Mehmed İbrâhim ”	0	”	4	
Kayserili Halîl ”	0	”	6	
Akçaabadlı Halîl Temel ”	3	”	7	
İbrahim Halîl ”	1	”	14	
Kırımlı Saîd ”	2	”	15	
İsmâil Ahmed ”	2	”	16	

(55)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
İbrahim Hamid bin Seyyid Efendi	3	Fabrikadan	159	
Ali bin Hayri ”	2	”	173	
Ahmed Edib bin Mahmûd Cemal ”	3	”	266	
Halil bin Abdulkâdir ”	3	”	74	
Hacı Mustafa ”	3	”	96	
Mehmed bin Mehmed ”	3	”	103	
Mustafa Niyazi ”	2	”	128	

(56)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Bursalı Hamdi bin Mehmed Efendi	Hilal Kumpanyasında	1	Fabr.	...
Kasımpaşalı Cemal ”	” ”	1	“	…
Nikoli Veled Apostol ”	” ”	3	“	…
İbrahim bin Sâdık . ”	” ”	1	”	…
Mehmed Ali bin Mehmed ”	Adalar Kumpanyasında	3	”	…
Mehmed Şevki bin Mehmed … ”	Necât Vapurunda	2	”	…
Behcet bin Ahmed … ”	İzmir Kumpanyasında	3	”	…
Fahri .. ”	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	1	”	…
Süleyman Hâlid bin Bekir … ”	Terakkî Vapurunda	2	”	…
Mehmed Ali bin Halil ”	Hanefiyye Vapurunda	3	”	…
Abdu'nnebî bin Ali ”	Cide Tahnîzhânesi	1	”	…
Mustafa Şevket bin Mehmed ”	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	2	”	…
Osman bin Ahmed … ”	Rusûmât Vapurlarında	3	”	…
Mehmed Ali bin Ali .. ”	” ”	2	”	…
Samsunlu Lütfi bin Ahmed ”	Mâni'zâdenin Stimbotunda	3	”	…
Mehmed bin Ahmed ”	Vâlide Paşanın Stimbotunda	3	”	…
Mustafa bin Şa'bân ”	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	2	”	…
Hacı Edhem bin Ahmed ”	Gayret Römorköründe	3	“	…
Emin bin Hasan ”	Necât Vapurunda	2	”	…
Hidâyet bin Hasan ”	Emniyet-i Umûmiye Römorkörün	3	”	…
İbrâhim bin Mustafa ”	Sevkiyâtda	3	”	…
Âsitâneli Yusuf Ziyâuddîn ”	Seyyâr Vapurunda	3	”	…
Âsitâneli Süleyman bin Kadri ”	Hidıvî Vapurunda	1	”	…
İlyâs ”	Marmaralı Birâderler Vapurlarınd	3	”	
Mehmed bin Abdulhamîd ”	Feshâne Fabrikasında	3	”	.
İsmail bin Mustafa ”	Açıkda	3		
Mehmed bin Ali ”	“	2		

(57)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Mehmed Emin Efendi	Açıkda	3	Fabr.	165
Hasan Kâni bin Tahsin ”	Postahane Motorunda	3	”	168
Hasan bin Mehmed ”	Açıkda	1	”	179
Hayri bin Abdâh ”	”	3	”	180
Mâil bin Hasan ”	”	3	”	186
Mehmed Turî bin Mehmed ”	”	3	”	194
Ahmed bin Mehmed ”	”	3	”	195
Sâim bin Ali ”	”	2	”	200
Ahmed bin Mustafa ”	”	3	”	203
Mehmed bin Ahmed ”	”	3	”	206
Bekir bin Halil ”	”	3	”	207
Halid bin Ahmed ”	”	2	”	271
Ahmed Edib ”	”	..	”	573
Mehmed Serâ bin Halil ”	”	..	”	..
Kasımpaşalı Mehmed Şevket bin Emrâh”	”	..	”	576
İsmâil Hakkı ”	Zâhir Vapurunda	3.B	”	5
Mehmed Ziyâ bin Hasan ”		2	”	317
Todori Berberoğlu ”	Sıhhiyede Müstahdem	3	”	320
Pandeli Veled Yorgi ”	Sukratın Kumpanyasında	3	”	327
Petro Veled Corci ”	Beğkoz Vapurunda	3	”	358
İsmail bin İbrahim ”	Açıkda	2.B	”	310
Kasımpaşalı Nureddin bin Mehmed”	”	1	”	1
Abdulkâdir bin Mustafa Mazhar ”	”	2	”	3
Ahmed Kemâleddin bin Abdulhalîm”	”	1	”	516
İsmâil Feridun bin Nazif ”	”	3	”	517
Canbolad ”	”	2	”	519
		3		521

(58)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Tınaş Poli Efendi	Açıkda	3	Fabr.	525
Hasan Fehmi bin Şükrü ”	”	3	”	527
Hacı Mustafa bin Nu'man ”	”	1	”	22
Andon Kostantin ”	”	1	”	531
Âsım bin Mehmed ”	”	3	”	23
Nikoli ”	”	1	”	533
Trabzonlu Osman bin İbrâhim ”	”	3	”	25
Hâfız Sâmi ”	”	3	”	534
Hacı Yusuf bin İhsan ”	”	3	”	535
Mustafa bin Emin ”	”	3	”	538
Perraşgibu Eksayidis ”	”	2	”	539
Sehâk ”	”	2	”	540
Ahmed bin İbrahim ”	”	3	”	541
Yusuf Ziya ”	”	3	”	547
Hamdi bin Mustafa ”	”	2	”	548
Aziz bin Emin ”	”	3	”	551
Raif bin Hâfız Rüstem ”	”	3	”	553
Abdi bin Hüseyin ”	”	2	”	45
Artin Hacı Karebet ”	”	3	”	557
Mehmed Emin bin Abdulkâdir ”	”	3	”	559
Ali Râif bin Ahmed ”	”	2	”	568
Bekir bin Halil ”	”	2	”	571
Âsitâneli Hâlid bin Ahmed ”	”	L	”	573
Âdil bin Hacı İsmâil Hakkı ”	”	L	”	977
Mehmed Emin ”	”	3	”	70
Süleyman bin Ahmed ”	”	L	”	579
Corci Simson ”	”	2		72

(59)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Bahâdır bin Mehmed Efendi	Açıkda	1	Fabr.	86
Mehmed bin Raif ”	”	2	”	99
Ahmed ”	”	3	”	114
Hamdi ”	”	3	”	115
Şâhin Abdâh bin Mustafa ”	”	3	”	123
Hüseyin Edhem bin İsmail ”	”	3	”	124
Kulaksızlı Muhyiddin bin Halil ”	Hayfada	3	”	125
Hamdi bin Ahmed ”	Açıkda	2	”	127
İsmâil bin Mustafa ”	”	2	”	132
Mehmed bin Veli ”	”	2	”	136
Hasan kâni bin Hüseyin Tahsin ”	Postahane Motor Botunda	2	”	138
Hasan bin Mehmed ”	Açıkda	1	”	179
Mehmed Serâ bin Halil ”	”	L	”	576
Yorgi Papadopulos ”	”	2	”	225
Salih Sâib bin Osman ”	”	3	”	229
Cemal bin Saîd Ali ”	”	1	”	233
Mihail Veled Andonaki ”		2	”	239
Yorgi Veled Vangelos ”		1	”	248
Ali bin Mâhir ”		2	”	249
Apostol Veled Serandes ”		1	”	252
Emin bin Mustafa ”		3	”	256
Esterati Veled Lenhelo ”		1	”	271
Şerif bin İsmâil ”		3	”	286
Mehmed Hayri ”		2	”	298
İsmâil Dursun bin Ali ”		3	”	203
Şevki bin Mustafa ”		3	”	304
Arslan bin Cevâhir ”		3	”	323

(60)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Emanuel Estralas Efendi	3	Fabrikadan	331	
Osman bin Ahmed ”	3	”	328	
Hasan bin Mustafa ”	2	”	340	
Ramazan bin Mehmed ”	2	”	352	
Ahmed bin Ahmed ”	3	”	355	
Petro Veled Yorgi ”	3	”	356	
Abanalı Ali Hasan bin Ahmed ”	3	”	358	
Erşâk Veled Nişân ”	3	”	362	
Nazmi bin Ömer ”	3	”	364	
Kirkor Veled Egaloha ”	2	”	368	
Ahmed bin Ali ”	2	”	369	
Durmuş bin Osman ”	3	”	373	
İbrahim bin Ahmed ”	3	”	375	
Mustafa bin Hasan ”	2	”	386	
Muharrem bin Ya’kûb ”	3	”	387	
Ali Fehmi bin Emin ”	3	”	403	
Gâlib bin Azîz ”	3	”	404	
Kâmil bin Mehmed ”	3	”	405	
Mustafa bin Ali ”	3	”	412	
Osman Hâlid bin Mehmed ”	3	”	411	
Mustafa bin Hasan ”	3	”	412	
Mahmud Yakub bin Tahsin ”	3	”	414	
Mehmed Nuri bin Mustafa ”	3	”	417	
Murad bin Ömer ”	3	”	419	
İsmail bin Mustafa ”	3	”	420	
Sokrat Veled Petro ”	3	”	421	
İsmail bin İbrahim ”	3	”	428	

(61) Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Liman Kayıd Numarası	Mülâhazât
Yorgi Veled Halas Efendi	3	Fabrikadan	430	
Vehbi bin Hasan ”	3	”	431	
Endon Veled Başlari ”	2	”	432	
İsmâil bin Emin ”	2	”	433	
Kosti Veled Dimitri ”	2	”	438	
Ahmed bin Mehmed ”	3	”	439	
İsmail bin Hasan ”	3	”	444	
Estrati Perakop ”	2	”	446	
Yorgi Venagi ”	2	”	447	
Ahmed Cemal bin Şâkir ”	3	”	448	
Ahmed bin Mehmed ”	3	”	449	
Hasan bin Ali ”	3	”	450	
Hasan Şükrü ”	3	”	455	
Akçaabatlı Nimet Sâbit ”	1	”	460	
Yusuf Ziya ”	3	”	462	
Rizeli Hacı Edhem ”	3	”	463	
Pehlivanoğlu Sâlih bin Hâfiz Ömer”	3	”	467	
Mahmûd Şevket bin Emrâh ”	3	”	468	
Fahri bin Hasan ”	2	”	47	
Ahmed Muhtar bin Serâ ”	3	”	471	
Tahsîn bin Abdâh ”	3	”	474	
Nuri bin Tâhir ”	3	”	475	
Ahmed bin Mustafa ”	2	”	478	
Apostol Veled Konstantinu ”	3	”	480	
Hacı Mahmûd bin Mehmed ”	3	”	482	
Halil Tosun bin Mehmed ”	3	”	484	
Oflu İbrahim Mehmed ”	3	”	487	

(62)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Numarası Kayıd	Mülâhazât
Ahmed bin Ali Efendi	3	Fabrikadan	490	
Pinayot Veled Nikoli ”	2	”	491	
Felyos Pande Erpolos ”	2	”	494	
Nişan Mostan Veled Haçin ”	2	”	498	
Hacı Kemâleddîn Hacı İbrahim ”	2	”	500	
Beğlerbeğli Ziyâ bin Rıfat ”	2	”	509	
Âsitâneli Mustafa Şevket ”	2	”	510	
Mehmed Şükrü bin Sâlih ”	3	”	511	

(63)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Osman bin Mustafa	Efendi	3	Fabrikadan	523	
Hasan bin Mehmed	”	1	”	524	
Andırliko Vasil	”	3	”	19	
Hüseyin Hilmi	Usta	2	”	21	
Karnik	”	2	”	530	
Cemal bin Sâlim	Efendi	2	”	24	
Hasan bin Osman	”	3	”	536	
Mustafa bin Molla Hasan	Usta	2	”	28	
Oflu Ali bin Hasan	”	3	”	31	
Sâlih bin Ya’kub	Efendi	2	”	545	
Sâ’deddîn bin İbrahim	”	2	”	37	
Hasan bin Mustafa	”	3	”	546	
Mehmed Zekâi bin Mustafa	”	2	”	38	
Manok	Usta	2	”	40	
Hasan bin Mehmed	Efendi	3	”	549	
Mehmed bin İsmail	”	3	”	042	
Oflu Ahmed bin Ali	”	3	”	44	
Muhammedî Hamdi bin Temel	”	3	”	555	
Sâlih bin Ya’kub	”	2	”	47	
Halîm Rızâ bin İbrâhim	”	2	”	48	
Aleksi İlya Nikola	”	2	”	49	
Hacı Mehmed bin Ali	”	2	”	50	
Mehmed bin Hasan	”	2	”	590	
Onnik Sinan	”	2	”	61	
Hayri bin Hâfız Ahmed	”	2	”	62	
Yeni Hâlid bin Ahmed	Usta	3	”	72	
Marki	Efendi	2	”	8	

(64)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Hasan Şehâdet bin İbrahim Efendi	2	Fabrikadan	81	
Tophaneli Cemal bin Hasan ”	3	”	83	
Karnik Nikologos ”	3	”	84	
Nevşehirli Mehmed Tevfîk bin Ahmed ”	1	”	85	
Mehmed Ziyâ bin Mustafa ”	3	”	90	
Âsitâneli Mağrdic ”	3	”	92	
Üsküblü Ahmed bin Nuri ”	3	”	93	
Âsitâneli Todori Yâni ”	3	”	98	
Âsitâneli Artin Hacator ”	2	”	99	
Hafız Mehmed bin Mehmed ”	2	”	120	
Hüseyin Mehmed bin İzzet ”	3	”	140	
Kostantin Salvic Vasil ”	2	”	146	
Abdi bin Hasan ”	2	”	147	
Sa’deddîn bin İbrahim ”	2	”	153	
Halil bin Cevâhir ”	3	”	167	
Cemal bin Sâlim ”	3	”	169	
Ali bin Hasan ”	2	”	170	
Mehmed bin İsmâil ”	1	”	176	
Molla Hasan bin Mustafa ”	2	”	177	
Hacı Mehmed bin Ali Usta	2	”	178	
Mehmed bin Hasan ”	1	”	181	
Osıb İpgiçyân ”	1	”	185	
Halim Ziyâ bin İbrahim Efendi	2	”	188	
Aleksi İlya ”	2	”	189	
Artin Efrazyân Hacator Efendi	2	”	190	
Hayri bin Hasan Efendi	2	”	210	
Onık Kapayân ”	3	”	223	

(65)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Numarası Kayıd	Mülâhazât
Petri Artin	Usta	2	Fabrikadan	227	
Leon Kapayân	”	2	”	228	
Hüseyin bin Mehmed İzzet	”	2	”	230	
Ali Rızâ bin Yusuf	Efendi	2	”	232	
Şevket bin Fâik	”	2	”	236	
Hasan bin Mehmed	”	1	”	237	
Şerefeddîn	”	2	”	241	
Manok Taros	”	3	”	244	
Hacı Abdulkâdir bin Ali	”	2	”	245	
Ahmed bin Mehmed	”	2	”	246	
Ahmed bin Ali	”	3	”	247	
Ahmed bin Mehmed	”	3	”	257	
Ahmed bin Osman	”	3	”	258	
Manoli	”	3	”	263	
Mustafa bin Ali	”	2	”	267	
Etodos Yani	”	2	”	268	
Hasan Sabri	”	3	”	269	
Azîz Zebur	”	3	”	270	
Endiko Vasil	”	3	”	272	
Nuri bin Ahmed	”	2	”	273	
Tahsin bin Hacı Ali	”	3	”	274	
Seyyid bin İbrahim	”	3	”	275	
Helbi	”	3	”	280	
Hacı Mehmed bin Kibâr	”	3	”	281	
Hâşim bin Ali	”	3	”	284	
Ali bin Hüseyin	”	3	”	289	
Hüseyin bin Mehmed	”	3	”	290	

(66)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Mehmed bin Osman	Efendi	2	Fabrikadan	292	
Yâni Vankel	”	3	”	294	
Nâhib Vargân	”	2	”	295	
Mehmed bin Ali	”	2	”	301	
Hasan bin Ali	”	3	”	302	
Hâlid bin Ahmed	”	3	”	306	
Ahmed Nuri bin Hacı Mustafa	”	3	”	307	
İbrahim bin Mustafa	”	3	”	314	
Mehmed Hilmi bin Sâlih	”	2	”	315	
Sehak Karabet	”	3	”	322	
Yorgi Anderonagi	”	2	”	324	
Hüseyin Hâlid	Usta	3	”	337	
Burhâneddîn bin Tevfik	Efendi	3	”	345	
Emin	Usta	3	”	359	
Ali Gâlib	Efendi	3	”	374	
Mağrdic Manasyan	”	3	”	393	
Lorenço Savlocife	”	3	”	394	
Yâni Pinayot	”	3	”	396	
Loyo Andon	”	3	”	399	
Oseb İpekciyân	”	3	”	400	
Ömer bin Mehmed	”	3	”	410	
Manyos Andon	”	3	”	429	
Osman bin Süreyyâ	”	3	”	440	
Mehmed Memduh	”	2	”	443	
Ahmed bin Abdâh	”	3	”	458	
Ömer bin Emin	”	3	”	461	
Hacı Ali Oğlu	”	3	”	479	

(67)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Numarası Kayıd	Mülâhazât
Emin Usta Efendi	3	Fabrikadan	481	
Estifo Galdo ”	3	”	487	
Hasan bin Ali ”	3	”	488	
Mehmed bin Ali ”	2	”	489	
Osman bin Mehmed ”	3	”	492	
İskender Asador ”	1.B	İngiltereden	501	
Ermena Koloski Efendi	2	Fabrikadan	495	
Ali Şa’bân bin Mehmed ”	3	”	496	
Mehmed bin Hasan ”	2	”	497	
Tevfîk bin Ali ”	3	”	503	
Hâfız Mehmed bin Temel ”	1	”	504	
Hacı İbrahim Hasan bin Bekir ”	3	”	508	
Hüseyin Nâfi’ bin Hasan ”	1. B	”	57	

Halic İdaresi Vapurlarında Bulunan Makinistler

İsmi		Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşeî	Limanda Kayıd Numarası
Annikin	Efendi	Baş Mühendis	0	..	
Kuk Gıran	”	Muâvin	0	..	
Yani Hamdiz	”	Müfettiş	2	Fabrikadan	466
Hüseyin İsmail	”		3	”	
Kirgor Garabet	”		3	”	522
Memiş Mustafa	”		3	”	544
Vasil Pinayot	”		3	”	552
Temel Osman	”		3	”	502
Mehmed Veli	”		2	”	562
Hüseyin Ca'fer	”		3	”	561
İsmâil Hasan	”		3	”	305
Durmuş	”		3	”	75
Fehmi Yusuf	”		3	”	
Bahri Ömer	”		3	”	418
Abdâh İsmâil	”		3	”	544
Ahmed bin Mehmed	”		3	”	156
Hüseyin bin Mehmed	”		3.B	”	572
Sokrat Şerila	”		3	”	
Kâmil bin Mehmed	”		3	”	
İsmâil Hüseyin	”		3	”	

(69)Motor Bot Makinistleri

Veli Rauf Efendi

.Cemil ”

Hidayet ”

. Rıf’at ”

İbrahim . ”

Vehbi ”

(70)Umûm Osmanlı Tüccâr Sefâini Acenteleri

Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Rize Acentesi	: Sûfî Zâde Rızâ Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Trabzon Acentesi	: Kır Zâde Mustafa Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Giresun Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ordu Acentesi	: Hâlis Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ünye Acentesi	: Hacı Mehmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Samsun Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Sinob Acentesi	: Osman Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin İnebolu Acentesi	: Battal Zâde Mustafa Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Cide Acentesi	: Ahmed Hilmi Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Bartın Acentesi	: Ünyeli Rıza Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Zonguldak Acentesi	: İpokrat Lazaridî Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ereğli Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Bandırma Acentesi	: Ali Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Marmara Acentesi	: Hakkı Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Karasiga Acentesi	: Mehmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Erdek Acentesi	: Lütfi Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Tekfur Dağı Acentesi	: Ahmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Beyrut Acentesi	: Hasan Elbendık Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin İzmirAcentesi	: Ca'feriZâde Kemâlî Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Çanakkal'a Acentesi	: Rıf'at Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Karamürsel Acentesi	: İsmâil Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Cide Acentesi	: Ahmed Niyazi Efendi
Hilal Şirketinin Rize Acentesi	: Mataracı Zâde Ali Efendi
Hilal Şirketinin Trabzon Acentesi	: Yunus Zâde Şefik Efendi
Hilal Şirketinin İnebolu Acentesi	: Karakâne Zâde Hasan Efendi
(71)Gümüşciyân Şirketinin Rize Acentesi	: Mataracı Zâde Cemil Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Trabzon Acentesi	: Mâhu Hıyân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Ordu Acentesi	: Fetân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Giresun Acentesi	: Veledyân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Samsun Acentesi	: Ohanis Kûşeyinân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin İnebolu Acentesi	: Ohanis Balyân Efendi

Osmanlı Vapur Şirketleri

Osmanlı Seyr-i Sefâin İdâresi : Hükûmetin resmî bir vapur idaresi olup Bahriyye Nezâretine merbût iken ahîran Harbiye Nezâretine rabt edilmiştir.

İdârehânesi : Galatada Mumhâne Caddesinde Dâire-i Mahsûsa. Azeb kapusunda bir ta'mirât fabrikası var ise de techîzâtdan ârîdir.

Müdür-i Umûmî : Mösyö Mike(Alman)

Askerî Komiser : Erkân-ı Harb Binbaşı Sa'dâh Beğ

İşletme Müdüri : Tâhir Efendi Kapudân

Muhâsebeci : Ahmed Hilmi Efendi

Meclis-i İdâre

Harbiye Nezâretinden : Erkân-ı Harb Binbaşı Reşid Beğ

Bahriyye Nezâretinden : Erkân-ı Harb Binbaşı Hilmi Beğ

Mâliye Nezâretinden : İshak Tevfîk Beğ

Ticâret Nezâretinden : Ali Beğ

Nâfia Nezâretinden : Ohanis Efendi

Makine Mühendisi : Mösyö Apin (Alman)

Müfettiş : Sâmi Beğ

Tahrîrât Müdüri ve Meclis Başkâtibi : Abdul Ehad Nuri Beğ

İşletme Müdür Muâvini : Hüsni Efendi Kapudân

(73)

Makine İnspektoru : Kenan Beğ

Dersaâdet Merkez Acentesi : Fuâd Beğ

Şu'be Acentesi : Hacı Emin Efendi

Kömür Memuru : Zebur Efendi Kapudân

Levâzım Anbar Memu : Zühdi Efendi

Ta'mirât Müdüri : Tahsin Efendi Kapudân

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine çapraz çifte kırmızı çapa.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rusûm Tonilatosu	Köprü Vapurları	Römorkları
1 Akdeniz	4116	14 Ferâh	25 Samsun
2 Karadeniz	4169	15 Fenerbağçe	26 Gayret
3 Külli Cemâl	2993	16 Haydar Paşa	27 Rağbet
4 Marmara	1548	17 Nevâser	28 Servet
5 Kızılırmak	125	18 İhsan	
6 Bahr-i Cedîd	895	19 Basra	
7 Plevne	221	20 Bağdad	
8 Nilüfer	209	21 Haleb	
9 Bandırma	194	22 Anadolu	
10 Edremid	178	23 Şahin	
11 Mersin	155	24 Yalova	
12 Gelibolu	125		
13 İnebolu	88		

---

(74)Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyyesi

Mısırlı Halim Paşa Zâde Abbas Paşa tarafından müteşekkil iken ahîran bir anonim şirkete kalb olunmuştur.

İdârehânesi	: Galatada Arabyân Hanında Dâîre Mahsûsa
Müdür-i Umûr ve Güverte İnspektoru	: Yusuf Beğ
Makine İnspektoru	: Ali Beğ
Alâmet-i Fârikası	:Mâ-i Zemîn üzerinde ehrâm şekli

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Tahir	780
Heybeliada	529
Kınalıada	179

Hilal Osmanlı Anonim Şirketi

İdârehânesi	: İstanbul Rıhtım Hanında
Müdüri	: Giridli Nâfi' Beğ
Güverte İnspektoru	: Şevket Beğ
Makine İnspektoru	: Kadri Efendi
Meclis İdare Reîsi	: Da'vâ Vekili Behrâm Efendi
Alâmet-i Fârikası	: Kırmızı zemîn üzerine beyaz hilal.

(75) Mevcûd Vapurlar

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Hilal	935
Güzel Girid	602
Millet	319

Gümüşciyân Vapur Şirketi

İdârehânesi : Galatada Liman Dâiresi karşısında Dâire-i Mahsûsa

Sâhib ve Müdür-i Umûmî : Mağrdic Gümüşciyân Efendi

Alâmet-i Fârikası : Bacalarda beyaz ay yıldız

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Mahmud Şevket Paşa	1743
Seyyâr	2140
On Temmuz	1486
Zonguldak	780

Beğkoz Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdürleri : Mustafa ve Hacı Ali Beğler

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine ufkî iki kırmızı hat

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Beğkoz	870
Hanefiyye	240

---

(76)Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi

İdârehânesi : Galata Kara Mustafa Paşa Sokağında

Meclis İdâre Reîsi : Sâmi Sezâr Efendi

Müdür-i Umûrî : Setrak Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine iki kırmızı hilal arasında kırmızı çapa.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Kendire	181
Tevfîkiyye	344
Hikmet	
Hâvir	
Seyyâre	takrîben 50 : 60
Katrîn	

Erdekli Râsim Şirketi

İdârehânesi : Galata Kutu Hânında

Sâhib ve Müdür-i Umûru : Erdekli Râsim Beğ

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine etrafı kırmızı Ze ve ortasında çifte kırmızı çapalı filamadır.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Bandırma	297
Erdek	415

---

(77)Trabzon Necât-ı Vapur Şirketi(Kollektif)

Merkez İdârehânesi :Trabzonda Hüseyin Celal Efendi ve şurekâsı

Şu'be İdârehânesi :Bağçe Kapusundaki handa Hâfız Said Efendi Zâde Es'ad Beğ

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Necât	943

İstefanos Vapuru(Şilep)

Sâhibleri : Toma Efendi ve şurekâsı

Rüsûm Tonilatası : 450

Despina Vapuru(Şilep)

Sâhibi : Ayvat Oğlu Efendi

Rüsûm Tonilatası : 480

Defnî Vapuru

Sâhibi : Pandeli Efendi

Tonilata : 826

Tirelya Vapur Şirketi

Sâhibi ve Müdüri : Filib Efendi

Mevcûd Vapuru : Terelya

Tonilata : 220

---

(78)Mudanya Vapur Şirketi(Kollektif)

Mevcûd Vapuru : Başlangıç

Rüsûm Tonilatası : 216

Kırlangıç Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdüri : Yorgi Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine kırmızı kırlangıç resmi

Mevcûd Vapuru : Kırlangıç

Rüsûm Tonilatası : 22

Vatan Vapuru

Rüsûm Tonilatası : 63

Sâhib ve Müdüri : Mâni' Zâde ve şürekâsı

Paşabağçe Vapuru

Rüsûm Tonilatası : 85

Sâhibi : Remzi Beğ

Pandeli Birâderler İdâresi

Naksi Ârhî

Rüsûm Tonilatası : 860

Yani Ârvenitidis ve Oğulları

Nika

Rüsûm Tonilatası : 1047

Velisaryos Vapuru : 541

Adliye Vapuru

Rüsûm Tonilatası : 20

Sâhibi : Cemal Beğ

---

(79)Şirket-i Hayriye İdâresi

Osmanlı Anonim Şirketi olup bir meclis idâre ve Müdüri tarafından idâre edilmektedir. Hâiz olduğu imtiyâz ahkâmınca Karadeniz Boğazı sâhilindeki iskelelere vapur işletmektedir.

İdârehânesi : Galata fermineciler de dâire-i mahsûsa

Meclis İdâre Reîsi : Maliye Nâzır-ı Sâbıkı Ziya Paşa

Müdür-i Umûru : Ali Beğ

Güverte İnspektor : Mustafa Beğ

Makine İnspektoru : İngiliz

Alâmet-i Fârikası : Bacalarda vapur numaraları

Ta'mirât Fabrikası : Halicde Pîrî Paşada

Mevcûd Vapurları

Numara 26,28,33,34,35,37, ilâ 70 numaraya kadar. 32 numaralı bir istimbotu olduğu gibi iki aded biri büyük diğeri küçük motor botu vardır.

Halic Dersaâdet Vapur İdâresi

İdârehânesi	: Eyvânsarâyda
Müdür-i Umûmî	: Leon İnzilberg
İnspektor	: Mütekâidîn-i Bahriyeden Ömer Beğ
Muhâsebeci	: Yağlıkciyân Jozef Efendi
Baş Kâtib	: Leon Efendi
(80)Sermühendis	: Metratgin
İkinci Mühendis	: Pol Kukainzân
Seyr-i Sefer Müfettişi	: Hamdi Beğ
Güverte İnspektor Kâtibi	: Ali Selâhaddîn Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Robin Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Albır Efendi
Tahrîrât Kâtibi	: Kemal Efendi
Muâvin Kâtibi	: Niha Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Balta Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Delatola Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Kolaru Efendi
Mevcûd Vapurları	: 11 numaraya kadar

Terakkî Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdüri	: Trabzonlu Hüseyin Beğ ve şürekâsı
İdârehânesi	: Galata liman dâiresi ittisâlinde dâire-i mahsûsada.
Mevcûd Vapurları	: Terakkî
Rusûm Tonilatası	: 190

(81) Dersaâdet Liman Nizâmnâmesinin Üç Maddesi

Şamandıra Resmî

Birinci Madde : Galata limanıyla köprülerin içerisinde olan mesafe Dersaâdet limanı ve cisr-i cedîdden Salı Pazarına ve oradan Serây-ı Birûnî hizâsına kadar en açıkta mevzû' bulunan şamandıralar beyninde vâki' mesâfe dahî Galata Limanı i'tibâr olunmuşdur.

İkinci Madde : Dersaâdet Liman hudûdu içerisine duhûl edecek bilcümle sefâyin âtîde beyân olunacak rusûmun îfâsına mecbûr olacaklardır.

Evvelâ : Muâmelât-ı ticâriye icrâ eden bilcümle sefâyin liman derûnunda dört gün müddet ikâmet ederler ise beher Osmanlı tonilatosu için dört pâre ve müddet-i mezkûreyi tecâvüz eyledikleri halde beher tonilâto için sekiz pâre rüsum îfâ edeceklerdir. Gümrüklerin kapalı olduğu günler iş bu ikâmet müddetine dâhil olmayacaktır.

Sâniyen : Sekiz yüz tonilâtodan ziyâde hamûle istiâb eden sefîneler, derun-ı limanda olan müddet-i ikâmetlerine göre sekiz yüz tonilâtoya kadar dörder veyâhud sekiz pâre rüsum i'tâ edecekler ve sekiz yüzden ziyâde olan mikdâr-ı tonilâtoları için rüsum-ı mezkûrun nısfını edâ edeceklerdir.

Sâlisen : Hatab ile mangal kömürü nakl eden gemiler beher tonilâto için dörder pâre rüsum îfâ edeceklerdir.

Râbian : Kal'a-i Sultâniye ile Karaburun ve Şile beyninde olan limanlara âmedşed eden sefîneler kezâlik dört pâre rüsum vereceklerdir.

(82)Hâmisan : Beş tonilâtodan aşağı yük istiâb eden gemiler resm-i mezkûrdan muâf tutulacaklardır.

Sâdisen : Derûn köprü vapurları senede dokuz aded Osmanlı Lirası resm îfâ edeceklerdir.

Sâbian : Boğaziçinde Kadıköy ve Adalar ve Ayestefanos tarîklerinde yolcu taşıyan vapurlar senevî on sekizer Osmanlı Lirası vereceklerdir.

Sâminen : Gemi çeken vapurlar senevî on ikişer Osmanlı Lirası vereceklerdir.

Tâsian : Liman dairesi hizmetinde bulunan romorkör vapurları tarafından olunacak muâvenet meccânen îfâ olunacakdır.

İş bu ta'rife mevki'-i icrâya konulduğu tarihinden i'tibâren üç sene murûrundan sonra yeniden ıslâh ve ta'dîl olunacakdır.

Üçüncü Madde – Mugâyir-i nizâm hareketde bulunacak sefâinden cezây-ı nakdî istîfâsı lâzım geldikde o misillü sefâin kapudânlarına evvelce Şamandıra Odası

tarafından tahrîran haber verilecekdir. Bilcümle sefîne kapudânları limandan hareket etmezden evvel îcâb eden şamandıra resmini veyâhud cezây-ı nakdî için lâzım gelen mebâliği bi'l-îfâ îcâb eden makbuz senedini ahz edeceklerdir. Resm-i mezkûrun veyâhud îcâb eden cezây-ı nakdî akçesini îfâ etmeksizin limandan hareket eden sefîne Devlet-i Aliye Sancağını hâmil ise keyfiyet derhâl Şamandıra Odası tarafından Liman Riyâsetine ve ecnebî bandıralo olur ise bunun mensûb olduğu konsolosu tarafına haber verilecekdir. Bu misillü firâr eden sefâyinden şamandıra resmî ve gerek lâzım gelen cezây-ı nakdîleri üç misillü ahz ve istihsâl olunacakdır. Şamandıra Rusûmu Odası, beher gün sabahleyin alafranga saat dokuzdan gurûb-ı şemse bir saat kalıncaya kadar açık bulunacakdır.

(83)Memâlik-i Şâhâneye Mahsûs Rusûm-ı Sıhhiye Ta'rifesidir.

Birinci Madde – Rusûm-ı Sıhhiye ta'rifesi evvelâ Memâlik-i Şâhâne limanlarına gelen kâffe-i sefâinin verecekleri istintâk resminden, sâniyen bulaşık olanlara icrâ edilecek karantina mesârifinden, sâlisen Memâlik-i Îrâniyyeden gelen ve bahran Hicâz ve Yemen'e giden huccâc ve zuvvâr ve yolculardan alınacak rusûmdan ibârettir.

İkinci Madde – "Sefâinin hîn-i vürûdlarında alınacak istintâk resmî, her kangı mahalden gelir ise gelsin Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne Limanlarından birine duhûl edecek her sefîne zîrde gösterilen kâideye tevfîkan tonilâta hesâbıyla istintâk resmî verecekdir şöyle ki: Bir tonilâtadan beş yüz tonilâtaya kadar beher tonilâta için yirmi pâre ve beş yüz bir tonilâtadan büyük tonilâtaya kadar on iki pare ve büyük bir tonilâtadan yukarısı için tonilâta başına sekiz pâre resm ahz olunacakdır. Yani her sefîne ilk beş yüz tonilâtası için tonilâta başına yirmi pâre ve beş yüzden bine kadar olan tonilâtası için tonilâta başına on iki pâre ve binden yukarısı için tonilâta başına sekiz pâre istintâk resmî i'tâ edecekdir.

Üçüncü Madde – Memâlik-i Osmâniyye Limanlarından birine vürûd edecek sefâin ikinci maddede beyân olunan resmî mahal-i maksûduna varıncaya değin yani esnây-ı seyr ve seferinde yalnız bir defa te'diye edecekdir.

Dördüncü Madde – Memâlik-i Îrâniyyeden gelen zuvvâr ve yolcular beşinci maddede beyân olunan karantina mesârifinden mâ adâ adam başına on guruş resm-i te'diye eyleyecekdir. Kezâlik İranlıların Bağdat vilâyetinde kâin ziyâret mahallerine defn(84) olunmak üzere vilâyet-i mezkûreye idhâl edecekleri her bir cenâzeden elli guruşluk bir resm alınacakdır. Bahr-i Ahmer limanları tarîkiyle Hicaz ve Yemene giden huccâc ve yolculardan adam başına on guruş alınacakdır.

Beşinci Madde – "Karantina Mesârifi" Guruş

(Θ) İstihdâm olunacak gardiyanlar ile hamalların beheri için ücret-i yevmiye….25

(λ) Adam başına yevmî alınacak karantina resmî……...5

(π) Tathîr olunacak yün ve pamuk ve dengelenmiş başka eşyanın beher yüz kıyyesinden……..……3

Meşin ve derilerin beher yüz adedinden…… ……..10

Paçavra ve kağıd parçaları balyalarından…… ……10

Büyük hayvanâtın beher ra'sinden…… ……1

Koyun ve ondan ufak hayvanâtın beher ra'sinden……..20 pâre

(τ) Bervech-i Âtî Sefâinden Alınacak Karantina Rüsûmu

Bir tonilâtadan yüz tonilâtaya kadar olan sefîneden yevmî…… ….10

Yüz tonilâtadan iki yüz tonilâtaya kadar olan sefîneden yevmî…… ……..20

İki yüz tonilâtadan dört yüz tonilâtaya kadar olan sefîneden yevmî…… ……...30

Dört yüz tonilâtadan büyük tonilâta ve yukarısı için……..……...40

Altıncı Madde – Yedi yaşından aşağı sıbyân karantina resminden muâfdırlar.

Yedinci Madde – Sefâin-i Harbiye ile havanın fenâlığından nâşî bi'z-zarûre limana sığınacak ve orada ticârete girişmeyecek tüccâr sefîneleri ve balık kayıkları mevâdd-ı sâbıkada ta'yîn olunan rüsûm-ı sıhhiyeden muâf tutulup fakat gardiyân yevmiyeleri alınacakdır.

Sekizinci Madde – Rüsûm-ı Sıhhiyye Psmanlı Lirası yüz ve beyaz mecidî yirmi guruş i'tibâriyle altın gümüş akçe olarak istîfâ olunur.

Dersaâdet 22 Temmuz Sene 1882

–

(85) Zîrde Muharrer Sevâhilde Seyr-ü Sefer Eden Sefâin-i Ticâriyyeye mahsûs Memâlik-i Şâhâne Fenârlık Rüsûmu Ta'rifesi

Birinci Madde[55]

Cezâir-i Bahr-i Sefîdden gelipde Dersaâdete veyâhud
aralarında bulunan bir limanda tevakkuf eden sefâin ile
Dersaâdetten veyâhud arada bulunan bir noktadan: Pâre

Cezâir-i Bahr-i Sefîde giden sefâinin beher Osmanlı tonasından…… 40

Sekiz yüz tonadan yukarısı için Osmanlı tonasından……..20

[55] Bahriye Nezâreti Celîlesiyle Fenârlar İdâresi beyninde 1894 senesinde teâtî edilen mukâvelenâme ahkâmınca iş bu ta'rifedeki rüsûmdan fî 4 Eylül Sene 1909 tarihinden i'tibâren yüzde yirmi nisbetinde tenzîlât icrâ edilmiştir.

İkinci Madde

Cezâir-i Bahr-i Sefîdden Karadenize ve Karadenizden Cezâir-i Bahr-i Sefîde giderken Kal'a-i Sultâniye veya Karadeniz Boğazından geçen sefâinin beher tonasından……60

Sekiz yüz tonadan yukarısı için beher tonadan…….……...15

Üçüncü Madde

Dersaâdetten veyâhud arada bulunan bir noktadan Karadenize giden ve yine Karadenizden veyâhud arada bulunan bir noktadan Dersaâdete gelen sefâinin beher tonasından ……30

Sekiz yüz tonadan yukarısı için beher tonadan …….……...15

Dördüncü Madde

Saros, Enes Körfezleriyle Semendirin, İmros, Bozcaada ve Sagrâ Limanlarına gidip de Kal'a-i Sultâniyye Boğazına girmeyen sefâinin beher tonasından….……..12

Sekizyüz tonadan yukarısı için beher tonadan……..6

(86) Sevâhil-i Mütecâvirede İcrây-ı Seyr ve Sefer Eden Sefâin

Kal'a-i Sultâniyye medhali ile Dersaâdet arasındaki limanlara seyr-ü sefer eden sefâinin beher Osmanlı tonasından……...20

Altıncı Madde

Gelibolu ve Dersaâdet arasındaki limanlarda seyr-ü sefer eden sefâinin beher Osmanlı tonasından……15

Yedinci Madde

Karadenizde vâki' Karaburun ve Kilyosdan Dersaâdete giden sefâinin beher Osmanlı tonasından……...……15

Ücret-i Seneviye Veren Sefâin

Sekizinci Madde

Fenerbağçeden Ayestefanosa kadar olan hat ile Karadeniz medhali aralarında seyr-ü

	(Beher Osmanlı Tonasından) Guruş		Pâre
sefer eden sefâinden beş tonadan kırk dokuz tonaya kadar….....	6	…	10 ..
Elli tonadan doksan dokuz tonaya kadar……..……...	7		20

Dokuzuncu Madde

Romorkörler maktu' olarak senevî 1825 guruşdan ibâret bir resm îfâ edeceklerdir.

Onuncu Madde

Boğaziçine, Adalara, Ayestefanosa ve mahal-i sâireye yolcu taşımağa mahsûs vapurlar maktu' olarak senevî beş yüz guruş resm îfâ edeceklerdir.

İhtârât: Beş tonadan dûn olan sefâin fenâr rüsûmundan muâfdırlar. Sefâin gerek azametinde ve gerek avdetinde fenâr rüsûmunun îfâsına mecbûrdurlar.

(87)Dersaâdet Rıhtım Dok ve Antrepo Şirket-i Osmâniyyesinin Ta'rifelerinden

Birinci Ta'rife

-Palamâr Resmî-

Birinci Madde

Rıhtıma yanaşan vapur ve yelken gemisi ve maûne ve merâkib-i bahriye-i sâire rıhtımda bulunacakları sekiz gün müddet için[56] mukayyed tonilâta üzerine tonilâta başına bir frank resmî tabi' tutulacakdır. Bu müddet inkıdâsından sonra resm-i mezkûre yeniden tevakkuf edilecek beher gün için bi'n-nisbe tezyîd edilmek üzere tonilâto başına yevmî yüzde on zam olunacakdır.

İkinci Madde

Üçüncü Maddede muayyen muâmeleye tâbi' tutulan maûne müstesnâ olduğu halde emtia edecek olan her vapur veya yelken sefînesi[57] için (88) bir frank resm rıhtımda temdîd-i tevakkuf takdîrinde tezâyüd-i nesebîye halel gelmemek üzere ber vech-i âtî tenzîl olunacakdır.

Kâmilen kömür yüklü sefâin ve maûneler için……...0,10 frank

Zahîre odun veyâ malzeme-i inşâiyye ile kâmilen yüklü sefâin için…….0,10 frank

Sâir bi'l-cümle sefâin için……..……...0,20 frank

[56] Sekiz gün müddet bir kere rıhtıma yanaşdıkdan sonraseyr ve hareket programı hâricinde ve tesâdüfî olarak müddet-i mezkûrenin inkıdâsından evvel avdet etmek üzere rıhtımdan mufârakat edecek olan sefâine şâmildir. Şu kadar ki müddet-i gayûbet dâhil olduğu halde bu iki müddet arasında güzâr edecek müddet sekiz günü tecâvüz etmeyecekdir. Ve bu takdirde azîmetde ve romorkor ücret-i sefîneye âid olacakdır.

[57] Liman hâricinde mahal-i tahmîlde doğrudan doğruya eşyâ yüklenen maûne sefîne ad olunacak ve bu sûretle ikinci maddede musarrah ahvâle göre yirmi veya on santim resm i'tâ edecekdir.

Palamâr resmî hîn-i muvâsalâtlarında yirmi santim resmî te'diye etmiş ve avdetlerinde aynı sefer esnâsında ikinci def'a olarak Dersaâdet Limanında tevakkuf eylemiş olan sefâin için on santime tenzîl edilecekdir.

Palamâr resmî lüzûmu hâlinde gemiyi rıhtıma yanaşdırmak ve herhalde rıhtımdan gemiyi açmak için romorkör ücretini dahî şâmildir.

Üçüncü Madde

Açıkda bulunan sefâinden eşyâ nakl eden veya ona îsâl eyleyen maûne ve merâkib-i bahriye ile gümrükcü muâyenesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaşan maûne ve merâkib-i bahriye derûnundaki emtiadan ber vech-i âtî palamâr resmî ahz olunacakdır.

Evvelâ: Açıkda bulunan bir sefîneye tahmîl veya ondan ihrâc edilen emtia ve eşyâdan altıncı ta'rife mûcebince istîfâ olunan resmden fazla yüzde on nisbetinde bir resm,

Sâniyen gümrükcü muâmelesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaşdırılan[58] emtia ve eşyâdan altıncı ta'rifede muayyen resmin yüzde otuzu ahz ve istîfâ (89)edilecekdir. (Gümrük muâyenesi evkât-ı âdiyede yirmi dört saat zarfında icrâ olunmak lâzım gelir) Eğer rıhtım muâmelâtı yirmi dört saat zarfında ikmâl edilemeyecek olur ise resm-i mezkûr nısf derecesinde tenzîl olunacakdır.

Sâlisen: Altıncı ta'rife mûcebince tahmîliyye ve ihrâciyye resminden muâf tutulan emtia ve eşyâ için sefâine tahmîl veya ihrâc olunmak üzere rıhtıma çıkarıldığı takdirde tonilâto başına üç guruş ve yalnız gümrükce muâyenesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaşdırılır ise iki guruş i'tâ edilecekdir.

Dördüncü Madde

[58] Eşyây-ı sekîle ve hasîse ile gayr-ı mazrûf

Üçüncü Madde ahkâmı ya aktarma veyâ transit sûretiyle vürûd eden eşyâ ve ne de kömür hakkında tatbîk ve icrâ olunamaz.

(90) Havzların Duhûliyesi

Duhûliyesi Osmanlı Lirası	Yevmiyesi Osmanlı Lirası	Umkî Kadem	Arzî Kadem	Tûlî Kadem	Havz Numarası	Mülâhazât (Tersâne-i Âmire havzlarına dair ma'lumât)
25	15	42	96	390 sandıkdan	1	Azebkapı cihetindeki havz
50	10	34	85	340 kapıdan	2	Orta havz
100	20	33	105	505(365) (340)	3 ve 4	Kasımpaşa cihetindeki havz
25	5	301	366	152		Sâbih sac havz

Sac havzdan gayrı havzlara iki sefîne birden idhâli hâlinde muayyen olan duhûliyyeye yirmi beş ve yevmiyeye de beş lira ilâve ve istîfâ olunur, ve bu mebâliğ gemilerin tonaları i'tibâriyle gırâmeten taksîm edilir.

Osmanlı Seyr-i Sefâin İdâresi vapurlarından nısf-ı ücret istîfâ olunur.

İstanbul'un Mevâki'i Muhtelifesinde Sâhilde Sefâin Çekmeğe Mahsûs Kızaklar

Mevkii	Sâhibi	Çekdiği Sefâinin Mikdâr-ı Tonası
Beğkoz Umûr yerinde	Mâni'zâde Şirketi	150 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı
BüyükderedeMaltiz Çarşısında	Rum Şirketi	300 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı
Salı Pazarında	Osmanlı Anonim Şirketi	200 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı

Tuzlada	Rum Şirketi	Derdest-i inşâ kızak ve fabrikası
İstinyede	Anonim Şirketi	Havz ve fabrika derdest-i inşâ
Galatada Kalafât yerinde	Osmanlı Kalafâtları	Yelkenli ve Vapur sefâinin denizde oldukları halde ta'mirlerine mahsûs

(91) Tuna Nehri Nizâmnâmesinde Bazı Mevâd

(1) Tuna Nehri medhaline iki mil kadar tekarrub edildikde Tuna Avrupa Komisyonu Nizâmâtına tâbiiyet iktizâ eder.

(2) Bu iki mil sahaya dâhil olan sefâin Solina Limanına gelmiş ad olunduğundan hâmil olduğu sancağı keşîde edecekdir.

(3) Medhale bir mil tekarrub edildikde gelecek kılavuzu beklemek lâzımdır.

(4) Hâricde demirleyecek olan sefâinin mevkiini kılavuz ta'yîn eder.

(5) Sefâin kapudânları yirmi dört saat zarfında sefînenin evrâkını Solinadaki komisyona tevdi' edecekdir.(Murûr-ı tezkiresi Şehbenderhâneye, patenta Karantinahâneye verilir) Gece fenârsız sandal ile girilip çıkılmaz.

(6) Solina Limanına tekarrub edildiği zaman hava fenâ olup klavuz gelemeyecek olursa fenâr kalesine mâi bir filama keşîde ve gece ise beyaz bir şu'le gösterilecekdir.

(7) Gece Solinaya tekarrub edip kılavuz taleb eden ve hava fenâ olub limana girmek isteyen sefâin kılavuz talebine mahsûs işâreti gösterdikden sonra fenâr kulesinden gösterilecek işareti bekleyecek, kılavuz gelmeyeceğine mebnî işâret verilmezse mes'ûliyet kapudâna âid olmak üzere girilebilecekdir.

(92) (8) Barut, gaz ve sâir mevâdd-ı infilâkiyye getiren sefâin Solina Limanında ve hâricinde diğer sefâinden açık demirleyecek ve gündüz kırmızı filama ve gece kırmızı fenâr çakacakdır.

(9) Tuna Nehrine giren yüz tonayı mütecâvir cesâmetde her sefîne kılavuz alacakdır.

(10) Tuna Nehrine giren bi'l-cümle sefâin tekmîl evrâkını Tuna Avrupa Komisyonuna tevdi' ile kılavuzu alarak hareket edecek ve tekmîl harcları avdetde ve bir defada te'diye edecekdir.

(11) Muâmele-i ticâriyyede bulunduğu mahalde gümrük, karantina, liman ve şehbenderhâne harcını ayrıca te'diye edecekdir.

(12) Nehrin medhalinden üç mil içerisi Solina Liman dâhili ad olunur. Bu mevki'de sâhilde bağlı bulunan şileblerin çimaları kesilmemek için burada seyr eden sefâin ağır yol ile hareket edecekdir.

(13) Solina Liman dâhilinde yatan sefâin, harekette olanların yanlış manevralarına sebeb olmamak için düdük çekmeyecekdir.

(14) Nehirde seyr edecek olan sefâin Solina'dan hereket etmezden evvel yardımcı bir dümen ilâve edecekdir.

(15) Liman dâhilinde ve nehirde bulunan sefâinin pasekûl etmeleri memnu'dur.

(16) Nehirde seyr ederken kırmızı şamandıralar iskelede siyahlar sancakda kalacakdır.

(17) 200 tonadan aşağı cesâmetdeki sefâin-i sağîre ve her sınıf merâkib-i harbiye, şileblik etmeyen romorkörler ve fenâ hava sebebiyle nehire girip(93) muâmele-i ticâriyyede bulunmadan çıkan sefâin müstesnâ olmak üzere diğer bi'l-cümle yelken ve vapur sefâini komisyon harcı verecekdir.

(18) Harc vermekden muâf olan sefâin aldığı kılavuz birinci sınıfdan ise yevmî 15 frank ikinci sınıfdan ise yevmî 10 frank kılavuz ücreti verecekdir.

(19) Tuna Nehrine girmeyip Solina Limanı hâricinde muâmele-i ticâriyyede bulunan sefâin 100 frank resm-i maktu' te'diye edecekleri gibi vapura hamûle nakl eden şilebler 200 tonadan büyük ise beher rüsûm tonası için 0,55 ellibeş santim vereceklerdir.

(20) Fenâr ve kılavuz ücreti komisyon harcında dâhildir. Yalnız karantina harcı ayrıdır.

(21) Tuna Nehrine boş olarak sâfire ile giren ve çıkan bi'l-cümle yelken, vapur sefâini kayd-ı tonası başına 0,16 on altı santim harc verirler.

Medhâlden i'tibâren üç mil dâhilde Solina Limanında muâmele-i ticâriyyede bulunan ve bulunmayan yüklü sefâininverecekleri harclar	Frank antim	Frank Santim	Nehirlerin diğer yukarı aksâmından muâmele-i ticâriyyede bulunan sefâinin verecekleri harclar
201 den 600 tonaya kadar	0 , 30	0 , 55	201 den 600 tonaya kadar
601 den 1000 tonaya kadar	0 , 60	1 , 10	601 den 1000 tonaya kadar
1001 den 1500 tonaya kadar	00 , 90	1 , 40	1001 den 1500 tonaya kadar
1500 den yukarısı	1 , 10	1 , 70	1500 den yukarısı

(23) Muntazam posta yapan vapurlara $\frac{60}{100}$ yüzde altmış tenzîlât yapılır.

(24) Bir sene esnâsında ikinci defa Tunaya gelen sefâin bu harcların $\frac{80}{100}$ yüzde seksenini te'diye eder.

(94) Kanallar Rüsûmu

Süveyş Kanalı

Eşyây-ı ticâriye mahmûl vapurların tonasında 6,25 frank, tehey sefâinin beher tonasından 3,85 frank ve bir yolcudan 10 frank alınır.

Portsaid Limanında yirmidört saatden ziyâde ikâmet eden vapurlardan yevmiye beher tona başına 0,02 frank alınır ve bu resm on günde bir tahsîl olunur.

Kurant Kanalı Rüsûmu

Adriyatik Denizine Giden Ve O Denizden Gelen Vapurlar İçin		
Sâfî Rüsûm Tonası	Süfûn-ı Harbiye ve Posta Vapurları ve Yatların beher tonasından	Sâir Vapurların beher tonasından
199 tona kadar	0,65 frank	0,35 frank
200 ilâ 499	0,65 frank	0,50 frank
500 ilâ 799	0,50 frank	0,50 frank
800 ve mâfevki için	0,40 frank	0,50 frank

(95) Bahr-i Sefîdin aksâm-ı sâiresine giden ve oradan gelen sefâin için

00 dan 199 tonaya kadar	0, 65 frank	0,35 frank
200 den 499 tonaya kadar	0,55 frank	0,35 frank
800 den yukarısı	0,25 frank	0,35 frank

Kılavuz ücreti 10 frankdan dûn olmamak üzere beher tonadan bir buçuk santim alınır.

Kil Kanalı

400 rüsûm tonası için	0,60 Mark
700 rüsûm tonası için	0,30 Mark
800 den fazla olur ise	0,20 Mark

Resmin hadd-i asgarîsi 10 Markdır.

(96) Sefâin Tonaları ve Sûret-i Ta'yîni

Sefâinin cesâmet ve kâbiliyet-i istiâbîlerine i'lâm eden tona esâsen *Gross Ton* yani "gayri sâfî tona" *Register Ton* sâfî yani rüsûm tonası nâmıyla iki nev'dir. Yelken sefâininde gayri sâfî tona sefîne güvertesinin tahtında vâki' mahallerin müke'ab olarak musâhebesinin 100 adedine taksîmi ile istihsâl olunur. Bu mikdâra güvertede yolcu ve eşyâ ahzine kâbiliyetli ve mestûr mahallerinde müke'ab olarak musâhabelerinin 100 adedine taksîminden çıkan tona dâhî zam olunur. Yelken sefâininde gayri sâfî tona ile sâfî tona beynindeki fark pek cüz'î olup gayr-ı sâfî tonadan beher tâife için 72 kadem müke'abî tarh olundukda sâfî tona olur.

Sâfî tona yani net *Register Tonnage* vapur sefâininden ta'yîn edilebilmek için taîfeye mahsûs mahal ile makine, kazan, şaft yolu, kömürlük ve gemiye müteallik vesâir mahaller istiâb ettiği tonaların gayri sâfî tonadan tenzîl edilmesi lâzım gelir.

Gayri Sâfî Tonanın İstihrâcı İçin Destûr :

λ : Güvertede baş ve kıç bodoslama astarının iç ağızlarında iki nokta beyninde alınan tûl-i sefîne

Θ : Sefînenin en genişmahallinden ve iç kaplamasının iç yüzünden olarak bir tarafdan diğer tarafa kadar olan arz-ı sefîne

(97)J : Sefînenin vasatında vâki' kemere kalıblığının sülûsundan iç omurgası üzerinde vâki' olan anbar faraşî üzerine kadar olan umîk sefîne

$\sum$: Aded-i mahfûz, farz olunduğu halde :

Destûr ber vech-i âtîdir:

Gayri Sâfî Tona : $\dfrac{\lambda + \Theta + J}{100} \times \sum$

Burada aded-i mahfûz olan $(\sum)$ sefâinin suya mağtûs kısımlarının aksâm-ı fevkâniyyeye nazaran dâru'l-eşmâsından dolayı sefîne mesâha-i hacmiyyesine târî olan noksanı erâe eder. Binâen aleyh bu $(\sum)$ aded-i mahfûzu muhtelif cinsden sefâinin şekillerine göre az çok tebeddül etmek tabiî olub ecnâs-ı muhtelifedeki sefâine âid kıymeti âtîde gösterilmişdir :

Yelken Sefâini İçin	0,7
Çift Güverteli Vapurlar İçin	0,65
Üç Güverteli Vapurlar İçin	0,68
Yatlar İçin 60 tonadan dûn	0,45
" " 60 tonadan fazla	0,50

Meselâ çift güverteli bir vapur için destûr şu şekle girer :

$$\frac{\text{Tûl} \times \text{Arz} \times \text{Amîk}}{100} \times 0{,}65 =$$

Sefîne gayr-i sâfî tonilâtosu sâfî tonayı bulmak üzere yukarıda zikr olunan mevki'leri mesâhaları iş bu gayr-i sâfîden tarh olunur.

Nevl Tonası

Nevl tonası tüccâr ile ashâb-ı sefâin beyninde isti'mâl olunduğu gibi İngiltere Bahriye Nezâreti tarafından mühimmât nakl etmek için isticâr olunan (98)sefâin ve devletin mühimmât nakline mahsûs nakliye sefâini için dahî isti'mâl olunur.

Şöyle ki : Sefînenin ez gayr-ı tenzîlât bâkî kalan mahallerin mesâha-i hacmiyyesinin 100 adedine taksîminden hâsıl olan adede hacim tonilâtosu tesmiye olunup eğer tona-i sâfîye mahsûs olan hacim 100 a'dâdının yerine 40 adedine taksîm olunursa hâric-i kısmet zûl tonası olur.

Sâfî tonilâtoyu 1,5 ile darb edersek hâsıl-ıdarb demir, bakır, şeker, kahve ve pirinç misillü ecsâm sekîle tonası *Dead-Weight* tonası olur.

Kömür Mikyâsları

44 kadem mek'abı Nivkasıl kömürü bir tonadır.

46 kedem mek'abı Kardif kömürü bir tonadır.

42 kadem mek'abı Ereğli ve sâir nev'i kömürler bir tona sıkletindedir.

İngiltere Bahriye Nezâretinin kabûl ettiği 2790 libre sıkletindeki tona 48 kadem mek'abı 2200 libre sıkletindeki tona dahî 40 kadem mek'abıdır.

2200 libreden ibâret olan bir ton = 791,95 kıyye-i atîk

2200 libreden ibâret olan bir ton = 1016,05 kıyye-i cedîd

Bir galon = 4,543 litre

Bir litre = 0,22 galon

(99) Meskûkât-ı Ecnebiyyenin Lirây-ı Osmânî yüz guruş i'tibâriyle kıymetleri zîrde gösterilmişdir :

İngiliz – Sterlin =	20 Şilin =	110 Guruş
İngiliz – Şilin =	12 Peni =	5 Guruş 20 Pâre
Alman – Mark =		5 Guruş 16 Pâre
Fransız – Napolyon =	20 Frank =	88 Guruş
Fransız – Frank	100 Santim =	4 Guruş 16 Pâre
Avusturya – Kramis		51 Guruş 22 Pâre
Avusturya – İryâl		20 Guruş
Avusturya – Filorin		11 Guruş 11 Pâre
İtalya – Lira = 4		Guruş 16 Pâre
Amerika – Dolar		22 Guruş 16 Pâre
Rusya – Pol Altını:		90 Guruş 10 Pâre
Prusya – Talâr =:		16 Guruş 4 Pâre
Yunan – Drahmî	100 Lepte	4 Guruş 16 Pâre
İran – Tumen		48 Guruş 20 Pâre
1 Lirây-ı Osmânî =	18 Şilin	
100 Guruş Altın	22,75 Frank	
20 Guruş Gümüş (Mecidiye) =	4,43 Frank	
5 Guruş Gümüş (Çaryek)	= 1,10 Frank	
1 Guruş Gümüş	0,22 Frank	

(100) Ecnebî Haritaları Üzerinde Muharrer iskandillerin mikyâsının İngiliz mikyâsıyla müsâvîleri :

	İngiliz Kademî	Kulacı
Bir Danimarka ve Norveçya Kulacı(Favn) =	6,175	1,029

Bir Filamenk Kulacı(Vadin)	=	5,575	0,929
Bir Fransız Kulacı(Bra)	=	5,329	0,888
Bir Fransız Metrosu(Metre)	=	3,281	0,547
Bir Portekiz Kulacı(Braka)	=	6,004	1,000
Bir Prusya Kulacı(Faden)	=	5,906	0,984
Bir Rusya Kulacı(Şeşin)	=	6,000	1,000
Bir İspanya Kulacı(Braze)	=	5,494	0,915
Bir İsveç Kulacı(Famen)	=	5,843	0,974

(101)-Tahmîl-

Bir sefîneyi tatlı suda muayyen olan borde markasına kadar batmak üzere tahmîl etmekde, zîrde muharrer maddenin nazar-ı dikkatden dûr bulundurulmaması lâzımdır:

(1) Sahrenclerde ve makina bölmesinde ve sintinesinde mevcûd olub basılması iktizâ eden su basmalıdır, iş bu safra sahrenclerindeki su, ya bütün bütün tahliye olunmalı veyâhud lüzûmu var ise ağzına kadar imlâ edilmelidir.

(2) Kazanların suları tamâmen alınıb alınmadığı keyfiyetinin bilinmesi

(3) Gemide mevcûd olan fayrâblık ve açık denize çıkıncaya kadar sarf edilecek kömürün mikdârı bilinmelidir.

(4) Geminin dâimâ yüzüb yüzmemekde bulunduğunun tahkîki lâzım olub çünkü adem-i dikkat sey'esiyle çamura oturub vâki' olacak med ile yüzmesi melhûzdur.

(5) Açık denize çıkınca atılacak kül ve ocakları ve kazanları temizledikce hâsıl olan tuz ve sâir mevâddın mikdârı bilinmelidir.

(6) Kış mevsimlerine mahsûs olan borde markasının imtidâdı Teşrîn-i Evvel ibtidâsından Martın 31 inci gününe kadardır. Bu takdîrce yaz borde markası(mütehammil su hattı markası da denilir) Nisan ibtidâsından Eylülün otuzuncu gününe kadardır.

Sefâin beher pos batması için kaç tona sıklet tahmîl olunacağı ber vech-i zîr ta'yîn kılınır.

Bir gemi tahmîl olunmakda iken beher pos batması için ne mikdâr tona hamûleye lüzûm bulunduğu zîrde muharrer kâide ile sahîha karîb bir sûretde ta'yîn olunur.

(102) Tûl-i Sefîne Kadem × Arz-ı Sefîne Kadem× 0,7 gayt mütenâsib yapılı bir gemi için

Tûl-i Sefîne Kadem × Arz-ı Sefîne Kadem× 0,8 kaba ve arîz yapılı gemiler için

Bâlâdaki destûrâtın netâyici 12 ve ba'dehû 35 ile taksîm olunur.

Meselâ 200 kadem tûlinde mahmûl su hattından mîsêha olunduğuna nazaran 30 kadem arzında âdetâ mütenâsib yapılı olan bir geminin beher pos batması için ne kadar tona sıklet lâzım olduğu matlûb olsa?

200 kadem × 30 kadem × 0,75 = 4500

4500 ÷ 12 = 375 ÷ 35 = 10,7 tona

Takrîben on buçuk tona sıklet lüzûm olduğu anlaşılır.

Tenbîh : - Gerek İngiliz ve gerek sâir ecnebî bandırası tahtında bulunsun güvertesinde kereste hamûlesiyle Teşrîn-i Evvelin otuz birinden sonra ve Nisan'ın 16 ncı gününden evvel İngiltere limanlarına girmek 1876 senesinde vaz' olunan Ticâret-i Bahriyye Kânunnâmesi ahkâmınca memnû' olduğundan buna ittiba' etmeyenlerden cezây-ı nakdî alınır.

***

Cedvelin Ta'rifi

Sefâin tatlı suda tahmîl olundukları halde tuzlu suya çıkdıkda ne mikdâr kalkacağını(sütun 1) takrîbî olarak erâe eder $\frac{3}{4}$ tatlı $\frac{1}{4}$ tuzlu su için (sütun 2) de

$\frac{1}{2}$ tatlı $\frac{1}{2}$ tuzlu su için (sütun 3) de $\frac{3}{4}$ tuzlu $\frac{1}{4}$ tatlı su için (sütun 4) de ne mikdâr

Kalkacağını erâe olunmuşdur.

Sefinenin Casati Çektiği Su	Sütun 1 Tatlı Suda Tahmil Olunduğu Halde Tuzlu Suda ne mikdâr Kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki markaya kadar batar	Sütun 2 $\frac{3}{4}$ tatlı $\frac{1}{4}$ tuzlu suda tâhmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki ikinci metroya kadar batar	Sütun 3 $\frac{1}{2}$ tatlı $\frac{1}{2}$ tuzlu suda tahmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki üçüncü metroya kadar batar	Sütun 4 $\frac{1}{4}$ tatlı $\frac{3}{4}$ tuzlu suda tahmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki dördüncü metroya kadar batar
10 kadem	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{7}{8}$	$1\frac{1}{4}$	$\frac{5}{8}$
11 kadem	$2\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{8}$	$1\frac{3}{8}$	$\frac{11}{16}$
12 kadem	3 pos	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$
13 kadem	$3\frac{1}{4}$ pos	$2\frac{7}{16}$	$1\frac{5}{8}$	$\frac{13}{16}$
14 kadem	$3\frac{1}{2}$ pos	$2\frac{5}{8}$ pos	$1\frac{3}{4}$	$\frac{7}{8}$
15 kadem	$3\frac{3}{4}$	$2\frac{13}{16}$	$1\frac{7}{8}$	$\frac{15}{16}$
16 kadem	4 pos	3 pos	2 pos	1 pos
17 kadem	$4\frac{1}{4}$	$3\frac{2}{16}$	$2\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{16}$
18 kadem	$1\frac{1}{2}$	$3\frac{3}{8}$	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{8}$
19 kadem	$4\frac{3}{4}$	$3\frac{9}{16}$	$2\frac{3}{8}$	$1\frac{3}{16}$
20 kadem	5 pos	$3\frac{2}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$

21 kadem	$5\frac{1}{4}$	$3\frac{15}{16}$	$2\frac{5}{8}$	$1\frac{5}{16}$
22 kadem	5 Pos	$4\frac{1}{8}$	$2\frac{3}{4}$	$1\frac{3}{8}$
23 kadem	$5\frac{2}{4}$	$4\frac{5}{16}$	$2\frac{7}{8}$	$1\frac{7}{16}$
24 kadem	6 pos	$4\frac{1}{2}$	3 pos	$1\frac{1}{2}$
25 kadem	$6\frac{1}{4}$	$4\frac{11}{16}$	$3\frac{1}{8}$	$1\frac{9}{16}$

(104) Ahvâl-i Havâdan İstidlâlât

Tecrübe sâhibi olan kapudânlar havanın harâret ve rutûbetine göre tashîh olunmuş mîzânu'l havânın iş'ârâtından ve esen rüzgarın cihet ve kuvvetinden ve semâdaki bulutların hey'et ve eşgâlinden ahvâl-i havânın neye münkalib ve mübeddel olacağını keşf ve ta'yîn ederler. Şöyle ki :

Barometre irtifa' sâbit durur ise esen rüzgarın devâm edeceği ve gayr-ı sâbit ve dâim mübeddel olduğu takdîrde rüzgârda bir değişim olacağı ve âdetâ fırtına zuhûr edeceği istidlâl olunur. Havây-ı nesîmînin kararsızlığını derhâl ihbâr eden barometronun bağteten Suûdî veyâhud nuzûlî, fenâ havâya delâlet eder. Ahkâm-ı mezkûreden başka bir mücerreb hüküm daha vardır ki seyr-i şemse karşı değişim eden rüzgâr devam etmez, değişir, yine yerinde karar kılar.

Şems-i nısf küre-i şimâlîde iken esen rüzgâr soldan sağa tebeddül ederek değişim eder ise buna "doğruya değişim" denir. Şöyle ki: Nısf-ı kürre-i şimâlde hubûb eden gündoğuşu rüzgârı, keşişleme, kıble, lodos rüzgârlarına tehavvül etdikden sonra batı rüzgârına kalb olunacağı gibi hubûb eden batı rüzgârı da karayel, yıldız, poyraz rüzgârlarına tebeddül eder ise gündoğuşu rüzgârında karargîr olur.

Fakat aksi cihete tebeddül vâki' olur ise yani batı rüzgârı hubûb etmekde iken lodos, kıble, keşişleme rüzgârına tebeddül eder ise buna "ters değişim" denir ki : Hiçbir yerde karar etmez.

Şems-i nısf kürre-i cenûbunda iken ise bu kâide bir aks olur. Bu ahkâm hafif bir sûretde esen rüzgârlar hakkında cârî değildir.

(105) Barometronun Suûd ve Nuzûlinin Mikdâr-ı A'zamîsi

Arûz-ı mürtefia(50 ilâ 60 derece arz) da barometronun 1,5 pos mikdâr tenezzül ve tereffu' vâki' olur ise de fevka'l-âde olarak 2,75 ve nâdiren 3,0 pos beyninde tereffu' ve tenezzül eyler.

Ekâlim-i hârrede iş bu mikdâr 0,2 ilâ 0,4 pos kadar tebeddül ise de hatt-ı istivâ civârında nâdiren 0,15 pos tecâvüz eder ki bu ihtilâf cüz'î bir tehalluf-ı muntazam gibi vâki' olur.

Kasırga fırtınalarının vukûu zamânında barometro 1 posdan 2 posa ve ba'zan 2,5 posa kadar tenezzül eder, ve tenezzülün mikdârıyla sür'at vukûu kasırga merkezinin takrîbi nisbetinde tezâyüd eder.

Medârîn beyninde barometronun tereffu' ve tenezzülünün mikdâr-ı vasatîsi bâlâda beyân kılındığı üzere 0,2 ilâ 0,4 posdan ibâret olup bu mikdâr-ı vasatîye mugâyir vâki' olan iş'ârât fırtına zuhûruna delâlet eder.

Ahvâl-i havâya keşf ve ta'yînde termometronun dahî nazar-ı mukâyese alınması lâbüddür. Şimdiye kadar icrâ kılınan tecârüb-i medîdeden istihsâl olunan netâyic gösteriyor ki : Nısf-ı kürre-i şimâlîde gündoğuşu, poyraz, kıble rüzgârlarının hubûbunda termometro suûd eder. Lodosa tahavvülünde suûda başlar.

(106) Nısf-ı kürre-i cenûbîde dahî gündoğuşu, poyraz, yıldız rüzgârlarının hubûbunda termometro suûd edip karayele tahavvülüyle nüzûl eder. Batı, lodos, kıble rüzgârlarında nüzûl edip keşişlemeye tahavvülüyle suûd eder.

İstanbulda Rasathâne-i Âmirede yirmi beş sene icrâ kılınan kuyûdât ve müşâhedât netâyici olarak istihrâc olunan barometro, termometro ve sâir alâim-i havâiyyenin senelik vasatîleri ber vech-i âtîdir :

Barometro vasatî-i senevîsi	762,2 milimetre	30 pos
Termometro	14,39 santigrad	43 fârnayt
Yağmurun irtifâı	739,2 milimetre	29 pos
Fırtınalı günlerin adedi	14 gün	
Karlı günlerin adedi	15 gün	
Yağmurlu günlerin adedi	86 gün	

Rutûbet yüzdesi	70	
Şimâl rüzgârları hûbu	243 gün	
Cenûb Rüzgârları hûbu	121 gün	
Barometro mikdâr-ı a'zamîsi 28 Kânûn-i Evvel	783,1 milimetre	30,8 pos
Barometro mikdâr-ı asgarîsi 21 Teşrîn-i Sânî	736,1 milimetre	28,9 pos
Derece-i harâret a'zamîsi 19 Temmuzda	37,5 santigrad	99 fârnayt
Derece-i harâret asgarîsi 15 Martda	8,0 santigrad	17 pos

Sûret-i umûmiyyede, yükselmekde olan bir barometro daha az yağmur yâhud rüzgâr ve tenezzül etmekde olan barometro daha fazla yağmur yâhud rüzgâr veyâ birlikde her ikisinin vukûunu i'lâm eder. Barometronun mürtefi' bulunması iyi ve mütenezzil bulunması fenâ havâya alâmettir.

(107) Şâyed mîzânu'l harâre(termometro) tenezzül eder ve hava yebûset kesb eylerse barometro tesviye-i bahre göre irtifâ'-ı tabîiyyesinde sâbit veyâhud mâil-i tereffu' ise karayel, yıldız veyâ poyraz kertelerinde rüzgâr eseceğine intizâr olunabilir, yâhud esen rüzgâr hafifleşir. Aksi takdirde, ya'ni mîzânu'l harâre tereffu', rutûbet tezâyüd ve barometro tenezzül eylerse keşişleme, kıble veyâhud lodos kertelerinden yağmurla berâber rüzgâra muntazar olmalıdır.

Mîzânu'l harârenin sükûtu esnâsında barometro dahî düşkün ise kar yağacağına alâmetdir.

Barometro irtifa'-ı vasatîsinden aşağıda bulunurken tereffu' başlarsa rüzgarın kesb-i hıffet edeceğine, yâhud yıldız kertelerine derîse edeceğine alâmetdir, bu halden yağmur ve rutûbetin tenâkusu da istintâc olunur :

Lâkin şâyed barometro evvelden iyice düşmüş bulunur ise ilk yükselmesi hemân dâimâ karayel, yıldız veyâ poyraz kertelerinden kuvvetli rüzgar ve şedîd boruyu ifhâm edip civa sütununun tereffu'da devâmı ise böylece zuhûr eden havânın git gide iyileşmekde olduğuna alâmetdir.

Barometro tenezzül edip de harâret-i havâ devâm ederse rüzgarın mukâbil kertelere geçeceği ve daha cenûb-ı şarkî havâların eseceği anlaşılır.

Şimâl arzlarında en şiddetli fırtınaların vukûu barometro en aşağı noktaya düştükden sonra ilk defa yükselmeğe başladığı vakte müsâdif olur. Civanın tereffu'-ı serîi sûret-i umûmiyyede kararsız havâya i'lâm eder.

Havây-ı nesîmîde bir parça rutûbet olduğu halde civanın yavaş yavaş tereffu'ı veya sebât ve karârı iyi havâya alâmetdir.

(108) Civa sütununun süratle ve fazlaca düşmesi yağmur alâmetidir. Barometro umûmiyetle vefrîşka havâlarıyla sükût ve şimâl havâlarıyla suûd eder, fi'l-hakîka ba'zan bunun ma'kûsı dahî vâki' olur, o zaman cenûb rüzgar-ı yâbis, hava mülâyimdir, yahud şimâl rüzgarı yağmurlu ve şedîd olur.

Barometro fazla olarak düşerse şedîd rüzgar, yağmur veya kar ta'kîb eder. Şâyed mîzânu'l harâre mevsime nazaran düşük(yani hava soğuk) ise rüzgar şimâldendir, eğer mîzânu'l harâre yüksek ise rüzgâr cenûbdandır.

Gündoğuşu yâhud keşişlemeden bir fırtına zuhûr edip de rüzgar kıbleye doğru derîse eylerse barometro ve rüzgar lodos oluncaya kadar sükûtda devâm eder. O zaman bir kısa müddet için sükûnet vukûundan sonra fırtına teceddüd eyler.

Poyraz rüzgarı barometroyu pek ziyâde tereffu'a, lodos rüzgarı ise tenezzüle sevk eder.

Barometro nokta-i sükûtda iken dahî güzel havalar görülür. Lâkin bu güzel havaları sûret-i umûmîde uzun müddet süren yağmur veya rüzgar veyâhud yağmur ve rüzgar ta'kîb eder.

Şâyed barometro ve termometro(mîzânu'l harâre) ile istidlâlât-ı havâiyyede bulunulur iken semânın hâline, rengine ve bulunulan mevkîin ahvâl-i husûsiye-i havâiyyesine dahî dikkat edilirse pek mühim netîceler elde edilebilir.

Gerek bulutlu, gerek berrak olsun gurûbda semânın Gülgün olması ve sabahleyin ise boz, kül renkli semâ ve alçak bir tulû'(yani iş'a-i şemsin evvelâ hatt-ı ufuk üstünde görünmesi) iyi havâya alâmet eder.

(109) Sabahleyin semânın kırmızılığı fenâ havâ yâhud fazla rüzgara alâmetdir. Yüksek bir tulû' (*High Dawn* yani şemsin tulûu esnâsında şuââtının bir bulut kümesi üzerinden görülmesi hâli) dahî rüzgar alâmetidir.

Veya bulutların yumuşak ve nârin görünüşlü olanları iyi hava ve cenûb rüzgarı alâmetidir. Yâhud münkesir bulutlar ise kuvvetli rüzgarı bildirir. Gurûbda semânın parlak sarı olması da rüzgarı gösterir, gurûbda solgun sarı semâ hâl-i yağmur alâmetidir.

Gerek sis ve gerek çiğ(jâle) iyi havâ alâmetidir, havây-ı nesîmenin –mevâdd-ı baîdeyi tabîîlerinden daha muayyen ve daha yakîn gösterecek sûretde- berrak ve şeffaf olması yakınlaşan yağmurun en yanılmaz nişânelerindendir.

Ahvâl-i havâiyyemiz üzerinde kürre-i kamerin te'sîrât-ı azîmesi olduğu a'sâr-ı kadîmeden beri iddiâ ve i'tikâd olunmakda ise de tedkîkât-ı fenniyye-i mütemâdiyede bulunan devr-i âhir ulemâsı bunu kabûl edecek bir alâmet görememişlerdir.

Meamâfîh Doktor(Samuel Kılark) gibi ba'zı zevât bu iddiâda sebât edib bu husûsda cedveller bile tertîb etmişlerdir, Meselâ mûmâ ileyh doktorun kavlince :

Şâyed kamerin bedr-i Hâline yâhud hilâl-i hâline vusûli zevâl ile ba'de'z-zevâl saat iki arasına yâhud kable'z-zevâl 4 ilâ 6 arasına musâdif olursa yağmurun zuhûruna intizâr edilmelidir.

Şâyed kamerin bedr-i hâline yâhud hilâl-i hâline vusûlü ba'de'z-zevâl 4 ilâ 6 yâhud ba'de'z-zevâl 10 ilâ kable'z-zevâl 2 arasına musâdif olursa iyi havâya intizâr olmalıdır.

(110) Bulutlar

Bulutlar derûn-ı havâda sebh eden su buharının hâlet-i mütekâsifesinden ibâretdir. Câzibe-i arza mukâbil bulutların havây-ı nesîmî derûnunda sâbih ve muallak bulunmaları da te'sîrâtu'l ketrîkıyye-i cevriyyeden neş'et eder, sath-ı arzdan i'tibâren tabakât-ı havâiyyenin derece-i harâreti mütevâliyen tebeddül ve tehalüf etdiğinden bulutların da dâimî bir tebeddül-i mevkia ve şekle ma'rûz kaldıkları görülür.

Havây-ı nesîmî dâhilinde ru'yet olunan bulutlar esâsen üç sûret ve şekildedir, şöyle ki: Birincisi decne yani yaz bulutu, ikincisi ârız yani gece bulutu, üçüncüsü tahâf yani yüksek bulutdur, suver-i selâse-i mezkûre yek diğeriyle ittihâd ve imtizâc

ederek tekrar dört nev' bulut hâsıl olur ki, bunlar da tahâf decnevî, tahâf ârızî, decne-i ârızî ve dördüncüsü decne-i tahâfiî ârızî yâhud yağmur bulutudur.

Mezkûr bulutun tebeddülât-ı havâiyye hakkındaki ihbârâtı:

1- İş bu bulut yapağı yönünden mütehassıl gibi sarkık ve tümsek veyâ ağac dalları gibi bir şekilde müşâhede olunursa gök gürlemesi me'mûldür.

2- Pürüzlü ve memeli olarak kürrevi'ş-şekl kümeler dâiran mâdâr-ı ufâk yapağı yün lifeleriyle muhât olduğu müşâhede olunur ise havânın birdenbire tebeddül ve tehavvül edeceğini gösterir.

Decne-i tahâfi-i ârızî veyâhud yağmur bulutları –iş bu bulutlar decne ve tahaf-ı ârızî bulutlarının yek diğeriyle ihtilâtından tehassül ve teşekkül edib ale'l-umûm yağmur bulutları nâmıyla yâd olunurlar ki bu da başlıca (111)decne-i ârızî bulutlarının intişâr ve kesb-i tevessu' ederek semâda gâyet kesîf siyâh veya boz renkde bir tabaka teşkîl ile kaba-ı semâyı zulmet içinde bırakır. İş bu mazlûm ve kesîf tabaka-i sehâbın daha fevkinde tahâf bulutları tevessu' ve intişâr edib bu anda tabaka-i tehtânîde bulunan sehâb-ı mazlum yağmur hâlinde sath-ı arza nüzûl ve sükûta bede eder.

Mezkûr bulutların tebeddülât-ı havâiye hakkındaki ihbârâtı :

1- İş bu yağmur bulutunun kesîf ve boz rengindeki tabaka-i tehtânîsi dağılıp zâil olmağa bede eylediği anda nüzûl etmekde bulunan barânın munkatı' olacağı istidlâl olunur.

2- Kesîf ve siyâh renkde olarak sûret-i mükemmilede teşekkül eden yağmur bulutunun kubbe-i semâyı zulmet içinde bırakdığı müşâhede olunursa gök gürleme fırtınasının vukû' ve zuhûruna alâmetdir.

3- İş bu yağmur bulutunun ra'sinden tahâf veyâ yüksek bulutlar hurûc ve zuhûr ederse yağmurlu sağnakların kesretle vuku' bulacağını gösterir.

Bulutların Mikdârı

Bulutların mikdârını ta'yîn ve tahmîn etmek üzere her hangi bir râsid kendisini ufuk üzerinde farz ve tasavvur edib semtu'r-ra'sden ufkun iki tarafına

değin olan nısf-ı dâirenin iki tarafa 90 ar aksâm-ı mütesâviyeye taksîminde râsid iş bu aksâm-ı mütesâviyeden nısf-ı kürre-i semânın ufukdan i'tibâren 30 ar dereceden mâ fevkini dâiren mâdâr-ı ru'yet ve müşâhede edib 30 dereceden aşağı kısmını ru'yet edemez. Çünkü râsid tamâmıyla nısf-ı küre-i semâyı ikiye (112) taksîm eden ufuk-ı hakîkî üzerinde bulunmayıb sath-ı arzda bulunur. İşte bu sebebden râsidin nısf-ı kürre-i semâyı dâiren mâdâr-ı müşâhede eylediği kısmı, kâmilen berrâk ve mâî renkde olursa bulutların mikdâr-ı safer ve kısm-ı mezkûr büsbütün bulutla mestûr olursa 4 i'tibâr olunub kısm-ı mezkûrun $1\frac{1}{4}$ i mestûr olursa 1 ve $1\frac{1}{2}$ si mestûr olursa 2 ve $\frac{3}{4}$ ü mestûr olursa 3 ilâ erâe ve

iş'âr olunur.

Mikyâs-ı mezkûr usûl-i âtîye ile daha vâzıh sûretde erâe olunur:

0 = Semâ gâyet parlak ve berrak olursa

1 = Semânın $\frac{1}{4}$ kısmı bulutla mestûr olursa

2 = Semânın $\frac{1}{2}$ kısmı bulutla mestûr olursa

3 = Semânın $\frac{3}{4}$ kısmı bulutla mestûr olursa

4 = Semâ kâmilen bulutla mestûr olursa

9 = Bulutun mikdârı şüpheli olursa

Rasadât-ı havâiyye esnâsında bulutların mikdârı ta'yîn olunduğu gibi eşkâl-i muhtelifelerinin de ta'yîni iktizâ ettiğinden eşkâl-i mikyâsları da usûl-i atiye üzeredir.

1 = Tahâf-ı hakîkî veya yüksek bulut

2 = Serpilib tevessu' ile rakîk bir tabaka teşkîl ederek hâle-i şems ve kamerin hudûsuna bâis olan kedi kuyruğu bulutu

3 = Mürtefi' tahâf-ı decnevî bulutu

4 = Pamuk veya tüy gibi atılmış bulutlar

(113)İstanbul ve civârında vukûu bi't-tecrübe sâbit olan fırtına eyyâmını muşîr cedveldir :

Temmuz	Rûmînin	17 nci günü	Kızıl erik fırtınası
Eylül	”	2 nci günü	Kaylak fırtınası
Eylül	”	13 üncü günü	Kestane karası fırtınası
Eylül	”	29 uncu günü	Meryem fırtınası
Teşrîn-i Evvel	”	7 nci günü	Bağ bozumu Fırtınası
Teşrîn-i Evvel	”	15 inci günü	Mevsim Şiddet Riyâh
Teşrîn-i Evvel	”	18 inci günü	Balık Fırtınası
Teşrîn-i Sânî	”	5 inci günü	Cenûb rüzgarları ismi
Teşrîn-i Sânî	”	23 üncü günü	Şimâl fırtınaları bedeî
Teşrîn-i Sânî	”	35 inci günü	Yaprak dökümü fırtınası
Teşrîn-i Sânî	”	30 uncu günü	Karakış fırtınası
Kânûn-ı Evvel	”	3 üncü günü	Fırtına
Kânûn-ı Evvel	”	15 inci günü	Gün dönümü fırtınası
Kânûn-ı Evvel	”	22 nci günü	Fırtına
Kânûn-ı Evvel	”	26 ncı günü	Karakonclos fırtınası
Kânûn-ı Sânî	”	3 üncü günü	İhtilâf-ı hevâm fırtınası
Kânûn-ı Sânî	”	17 nci günü	Fırtına
Şubat	”	7 nci günü	Cemre-i Ûlâ fırtınası
Şubat	”	14 üncü günü	Cemre-i Sâniye fırtınası
(114)Şubat	”	21 inci günü	Cemre-i Sâlise fırtınası
Şubat	”	26 ncı günü	Hasum fırtınası
Mart	”	9 uncu günü	Nevrûz-ı Sultânî fırtınası
Mart	”	17 nci günü	Bahar fırtınası
Mart	”	27 nci günü	Kırlangıç fırtınası
Mart	”	31 inci günü	Fırtına
Nisan	”	6 ncı günü	Kuğu fırtınası
Nisan	”	14 üncü günü	Sitte-i Suver fırtınası
Nisan	”	16 nc günü	Çayır fırtınası

Mayıs	”	7 nci günü	Fırtına 3 gün
Haziran	”	8 inci günü	Fırtına 3 gün
Haziran	”	11 inci günü	Gün doğumu fırtınası
Haziran	”	24 üncü günü	Çark dönümü fırtınası

(115)Yoma Bükümü Bir Halatın Kuvve-i Tehammüliyyesini Bulmak

Yoma bükümü bir halatın burgatasının pos olarak(muhîtin) merîi 3 aded ile taksîm olunur ise hâric-i kısmet tona cihetiyle halatın kesilme kuvveti ve 4 aded ile taksîm olunur ise kuvve-i tehammüliyyesi olur.

Palanga donanımında bulunan bir halatın kaldıracağı sıkleti ta’yîn etmek palanga dillerinden donadılmış olan halatın muhîti terentîlerin adedine darb ve hâsıl-ı darbın dörtte biri tarh olunur ise bâkî kalan mikdâr kaldıracağı sıkletden ibâret olur.

Zincir ve Halatın Yekdiğerine Nisbeten Kotlarını Ta’yîn Etmek

Zincirin kutrî ve halatın burgatası bir adedinin on adedine nisbeti gibi farz olunur ki bu takdîrde yarım pos kutrindeki zincir yerine beş burgatalık halat kullanılması lâzım geldiği anlaşılır.

Çelik tel halatın kendir halata nisbeti 1 ilâ $2\frac{1}{2}$ ve zincirin çelik tel halata nisbeti 1 ilâ $4\frac{1}{8}$ ve zincirin kendir halata nisbeti $10\frac{1}{2}$ 1 adedine nisbeti gibidir. Yani zincir yerine kendir halat kullanıldığı takdîrde bir pos kutrî olan zincir yerine $10\frac{1}{2}$ burgatalık halat kullanılmak lâzım gelir.

Boya

Boyanın Sûret-i İsti'mâli	Siyâh Macun Boya	Kurşun Beyaz Mâcûnî	Çinko Beyazı Ma'cûnî	Ham bezîr	Kaynamış Bezîr	Neft Yağı Serabantîn	Kuruducu Yağı Sekanutif
Borde için siyâh boya	libre	libre	libre	libre	Libre	libre	libre
	112	0	0	14	14	12	8
Borde ve sâir havâya ma'rûz olan yerler için beyaz boya	0	84	28	28	0	12	8
Sefîne dâhilî ve kamaralar için beyâz boya	0	112	0	14	14	12	8

Bir kilogram = 2,7 Libre

Solyon boyasına dâimâ bir mikdâr kurşun beyazı koymalı ve yalnız kaynamış bazîr ile yapılıb nisbeten neft yerine kuruducu koymalıdır. Ma'cunu da çinko beyazı ile ham bezîrden i'mâl etmelidir.

Muşamma'ları boyamak için sarı sabunun katısından bir iki libre alıb tatlı su ile kaynadılıp sulandırmalı ve kaynamış bazîr ile yapılan boya derûnuna bi'n-nisbe kuruducu kondukdan sonra 112 libre boyaya 3 libre bu sabundan ilâve olunur ise çatlamaz, yumuşak olur.

Bacalar İçin Sarı Badana

38 kilo beyaz badana 26 kilo sarı alı boyası 2 kilo tutkaldan ibâretdir. Tutkâl eridilib sıcakken badana derûnuna konularak iyice karışdırılır.

Kavâid-i Seyriyye

	Madde-i Kânûniyye
Görürsem râh-ı seyr-i ingihâm üzere seyr eden yelken ona yol vermek ancak lâzım ol ânda emînim ben	20
Kezâ sancak tarafdân aykırı imrâr edenlerden vapur da olsa mutlak yol ver âheste rû olsun	19
Yetişmek vâki' olsa arkadan, yol vermek lâzımdır, onu tebdîle sâî olmamak için râh-ı seyrinden	24
Bozulmaz sürati, hem hatt-ı seyr-i bâ husûs aslâ, ke hâl-i seyr-i tâ'rîf etdiğim hâle mugâyirdir.	21
Sefâin hâlet-i seyrinde gelse baş başa bi'l-farz-ı mukâbil şu manevra muktezîdir ol tesâdüfden	18
Dümen sancağı bâs, tebdîl-i râh et kim budur kanun, mehâlik def' olur lâbüd bu icrây-ı manevrandan yol vermek müsâiddir vazîfe nâdiren imrâra cehd etme bırak geçsin, onun yol ver başından aykırı gitme	23
Hareketimizi işâret etmek sadânın muhbîr-i ef'âl ve ahvâl olduğun belle, düdükle şöylece iş'âr-ı hâle ihtimâm eyle:	
(118)düdükden bir kasîr ses sancağa devr olduğun i'lâm eder, bir çift düdük iskeleye çevrildiğin ifhâm, kezâ tam yolla tornistânî eyler üç düdük-i iş'âr, bu iş'ârâta sem'-i i'tibâr vermek gerek nâçâr eğer bi'l-farz pupadan seyr edersek başka sûretde giden yelkenli yol vermeli tut gûş-i dikkatde	17
Gerek olsun müsâid rüzgar yaorseler etsin Bozulmaz râh-ı seyri kendi hâlinde bırak gitsin	18( )

Eger bi'l-farz müsâid rüzgarla seyr edersen sen,
giden orsa ile bi'l-cümle sefâin yol alırsından 17(α)

Müsâvî kontra hem rüzgar altında görürsek bir
sefîne hâkezâ yol ver ki yol vermek vazîfendir 17(ل)

Muvâfık rüzgarla kontra sancakda seyr etsek 17(ψ)

Yol al iskeleden kontra isti'mâl edenlerden
eger biz aynı hâl üzre fakat orsa ile seyr etsek 17(κ)

Yine yol vermesi îcâb eder sen etme aslâ şek
yetişsek mutlakâ yol vermeli gîşte-i seyyâre
velâkin öyle yol ver kim müsâid olsun imrâna 24

Ona verdikse yol aslâ başından aykırı gitme
sabûr ol, bunda dikkat, i'tinâ lâzım telâş etme 22

Vapura karşı sâir cümle-i ahvâl ve sûretde 20

Sebâtdır emr-i kânûnî tarîk-i seyr ve süratde 21

(119) Bi'lcümle Sefâin İçin

Beyâz tek bir fenâr gördünse yol ver evvelâ
gitsin olursa her ne cins keştî bırak evvel güzâr etsin 11, 10, 4, 7

Eger bir hat şakol arze etse üç fenâr lemân-ı vasatda
bir beyâz diğerleri ise ahmer olsun
buna yol ver çekilsin sedrâh olma ancak sen

yine yol vermeli mutlaka iki kırmızı görmüşsen

Sîs İçinde Sedâ İşâretleri

uzun bir tek düdük eyler devâm seyrini iş'âr
uzun çifte düdük de anlatır bî lenger-i istikrâr
eger yelkenlinin kontrası sancak bulunmuşsa
onun bir sîs borusu çalmak eyler hâlini ihbâr
iki sîs borusu kontrayı iskeleden alsa
üç olsa pupadan seyrânî etmekdedir ihtâr
boruyla bir uzun çifte kasîr sisle beyân eyler
eğer mümkün değilse çıkması yoldan onun nâçâr
demir üzere bulunmak hâlini ber kampana i'lân
eder gâfil bulunma dâimâ sen eyle istizkâr

Ömer Sıdkı

(120)Haritalar Üzerinde Mevcûd Murahhamâtın Ma'nâları

(Ka'r-ı Bahrın Ahvâl-i Tabîiyyesine Dâir)

Mâî	Blue-	b
Siyâh	Black-	blk
Esmer	Brown-	br
Kırık	Broken-	brk
Kaba, eyri	Coarse-	c
Lüleci çamuru	Clay-	cl
Mercan kayası	Coral-	crl
Siyâh	Dark-	d
İnce	Fine-	f
Çakıl tşı	Gravel-	g
Yeşil	Green-	gn
Boz, boz renk	Grey-	gy
Katı, acı sert	Hard-	h
Çamur	Mud-	m
İstiridye	Oyster-	oys
Sulu çamur	Ooze-	oz
Ufak çakıl taşı	Pobbles-	pob
Kaya	Rock-	r
Çürük	Rotten-	rot
Kum	Sand-	s
Yumuşak	Soft-	stf
Kabuk	Shells-	sh
Benekli	Speckled-	spk
Taş	Stone-	st

Katı, kavî	Still-	stf
Beyâz	White-	w
Sazlık, saz	Weed-	wd
Sarı	Yellow-	y

(121)Umûmî Murahhamât

Küçük	Small-	sm
Mütenâveb(Fenâr mevkiinde)	Alternating-	alt
Demir yeri	Anchorage-	anch. Ge
Körfez	Bay-	b
Siyah(Şamandıraya yakın)	Black-	b
Batarya, tabya	Battary-	baty
Bank, sığlık	Bank-	b.k
Rezve, Tepe	Cap-	c
Sâhil Muhafızı	Coast Guard-	c.g
Büyük Kilise	Cathedral-	cath
Kilise	Church-	ch
Kanal	Channel-	chan
Satrancvârî boyanmış (Şamandıra Civârında	Olursa) Chequered-	cheq
Renkli	Coloured-	col. d
Kavî, körfezcik	Creek-	cr
Şüpheli,Meşkûk	Existance doubtfal-	e.d
Sac fenâr	Floating light-	flg. lt
Kulac	Fathoms-	fms
Kadem	Feet or foot-	ft
Büyük Körfez	Gulf-	g
Büyük	Great-	gt. grt
Saat	Hour-	h
Burun	Head-	h. d
Hâne	House-	ho

Limanı	Harbour-	h. r
Ufaklı Zırhlı(Çizgili) Şamandıra Civârında		H.S.
Med	High Water-	H.W
(122) İstikbâl ve İctimâ'da med	High Water ful and change-	H.W.F.C
Ada	Island-	I. J d
Adalar	Islands-	I. s
Mil Bahrî	Knots-	Kn
Göl, Bahîra, Halic	Lake, Locfi, Lough-	l
Arz	Latitade-	lat
Tûl	Longitude-	Long
Cezr	Low water-	l.w
Cebhâne	Magazine-	Mag. z
Mıknatıs	Magnetic-	Mag. c
Dakika	Minute-	Min
Dağ	Mountain-	M. t
Cezr terbîî yani Cez'î	Neaps-	Np
Rasad Mevkıi	Observation spot-	Ob.N Sp
Sun'î Liman	Port-	P.
Şübheli Mevki'	Position doubtful-	P.d
Sepûrî tepe	Peak-	p.k
Burun	Point-	p.t
Nehir	River-	R
Kırmızı(Şamandıraya yakın)	red-	r
Döküntü	Reef-	R. F
Kaya	rock-	R. k
İskandil	Sound-	S. d
Sâniye(Fenâr civârında)	Second-	Sec
Sığ, sığlık	Shoal-	Sh

Menba'lar	Spring-	Sp
Boğaz	Strait-	Str
Telgraf	Telegraph-	Tel
İnhirâf-ı tabîî	Varatiom-	Varr. n
Köy, Karye	Village-	Vil

(123)Mer'î(Fenâra yakın)	Visible-	Vis
Ufkî Zırhlı(Çizikli) Şamandıra yakınında	Vartical Stripes-	V. S
Beyâz(Fenâr ve Şamandıra yakîn)	White-	W
Su mevkiî	Watering Place-	W. pl
Alâmet	Beacon-	B. n
Simafor	Semaphore-	Sem
Emyâl(Fenâr civârında)	Miles-	M
Can kurtaran filikası	Life boat-	l.b
Can kurtaran merkezi	Life saving station-	l. s. s
Yeşil(Fenâr ve şamandıralara yakın)	Green-	G. r
Sancak gönderi	Flag Staff-	F. S
Mevkif İstasyon	Station-	St. n
Telgraf merkezi	Telegraph Station-	Tel. St. n
İşâret Merkezi	Signal Station-	Sig. St. n
Fenâr	Light-	L. t
Mütenâvip fenâr	Light alternating-	Lt. alt
Sâbit fenâr	Light fixed-	Lt. F
Şimşekli fenâr	Light flashing-	Lt. Fl

Munhasif fenâr	Light Occulating- Lt. Occ
Müteharrik, devvâr fenâr	Light revolving- Lt. Rev
Sâbit ve şimşekli fenâr	Light Fixed&Flashing Lt. F. Fl
Mükerrer şimşekli fenâr	Light Group Flashing- Lt. Grp Fl
Mükerrer münhasif fenâr	Light Group Occulating- Lt. Grp O

(124) (Islayd Valf) ın Ayarı

1- Makineyı tamâmıyla nokta-i meyyiteye almalı

2- Islayd Valf rodî üzerinde muvakka' sahîha vaz' etmeli

3- Eksantrikin ilerleme zâviyesini – verecek sûretde tesbît etmeli

makineyı nokta-i meyyiteye almanın sûret-i icrâsı :

Krank makine merkez hattının biraz yukarısından gelmek üzere çevrilir. Bu husûsda müsta'mel ve terâmil ta'bîr olunan bir cedvelin bir ayağı krank üzerine ayağı makine fraymı üstünde yâhud makine yatağında sâbit bir nokta üzerine konarak krank sathı üstüne bir işâret vaz' edilir. Aynı zamanda kros hed ile yatağına ve ıslayd rodun bulunduğu vaziyet hizâsında olmak üzere muhafaza dâhilinde bir yere birer işâret resm edilir. Krank makine merkezi hattını evvelce ne mikdâr tecâvüz etmişse o mikdâr kadar mukâbil tarafa hareket ettirilir ki bu halde kros hed ile ıslayd valfe âid resm olunan işâretler yekdiğerine yeniden tevâkuf eylemiş olur.

Terâmilin ayağı fraym üstünde evvelki noktaya vaz' edilerek krank üzerine ikinci işâret resm edilir. Fakat bu defa resm olunan işâret, bu'dlar müsâvî ise de, krank bir mikdâr hareket etmiş bulunduğundan mezkûr hareketin mikdâr ve ciheti kadar, evvelki işâretin sol veya sağından bulunur. İki işâretin beyni tensîf olundukda bu nokta-i muntesıfe makinenın merkez hattı bulunduğundan krank, muntasıf nokta ile fraymdaki nokta-i sâbite arasına (125)mevzu' terâmilin tûline musâvî oluncaya kadar hareket etdirilir ki bu sûretle makine nokta-i metiyyeye vaz' edilmiş bulunur. Diger merkezlerde bu sûretle ta'yîn edilir.

Ba'dehû eksantrîk şaft üzerinde işgâl ettiği mevkia yakın tesbît edilib valfin "Lîd" de taayyun edilir "Lîd"in her iki mikdârı beyninde bir fark görüldüğü takdîrde valf, rodu üstünde mezkûr farkın nısfı kadar hareket etdirilerek "Lîd" ler müsâvî

kılınır. Bunu müteâkib eksantrik valf portu kapatıncaya kadar şaft üstünde hareket etdirilerek matlûb olan éLîd" istihsâl edildikden sonra tesbît olunur, valflerin mevkıini ta'yîn etmek üzere ta'dîlât icrâ ederken evvel emrde buhâr tevzîi üzerine yapılan herhangi bir musammem te'dîlin te'sîrini muâyene etmek şâyân-ı tavsiyedir. Aşağıki cedvel bu husûsda îcâb eden bir noksanı erâe eder.

Hâl-i tezâyüdde	Silindire Duhûl-ı buhâr	İnbisât-ı buhâr	Ekzost	İndıyâk-ı Buhâr
Hâricî Leb	Geç vukûa gelir, erken munkatı' olur	Erken vukûa gelir, uzun devâm eder.	Bilâ tebeddül kalır.	Erken başlar.
Dâhilî Leb	Bilâ tebeddül kalır.	Erken başlar, uzun devâm eder.	Geç vukû' bulur, erken munkatı' olur.	Erken başlar, uzun devâm eder.
Angil of Edvans	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez

(126)Umûm Osmanlı Tüccâr Vapur Şirketleri İçin Muayyer Olmak Üzere Seyr-i Sefâin İdâresi Vapurları Mürettebâtının Maâş Mikdârlarını Muş'ir Cedveldir

Mürettebâtın Me'mûriyetleri	Birinci Sınıf Gemi Gurûş	İkinci Sınıf Gemi Gurûş	Üçüncü Sınıf Gemi Gurûş	Köprü Vapurları Gurûş	İhtiyât Kapudân ve Çarhçılar Gurûş
Birinci Kapudânlar	2200	1800	1200	1500	1000
Birinci Çarhçılar	1800	1500	1100	1400	
İkinci Kapudânlar	1400	1200	800	1000	
İkinci Çarhçılar	1400	1100	800		
Üçüncü Kapudânlar	1000	800			
Üçüncü Çarhçılar	1000	800			
Dördüncü Kapudânlar	700				
Dördüncü Çarhçılar	700				

Birinci Levstromolar	600	500	500	500	
İkinci Levstromolar	500	500	500	500	
Tâikalar	300				

(127)Loyd Kuyûdâtında Meşhûr Olan Muhtelifu'ş-Şekl Vapur Sefâininin Ta'rîfâtı

1. Düz Güverteli Sefâin

2. Alçak baş ortasıyla dümen dolabını setre mahsûs kıç önüsü ve orta kusâresi ile müretteb sefâin

3. Baş ve kıç ve orta kusâreleriyle mücehhez sefâin

4. Baş ve orta kusâresiyle az murtefi' kıç güvertesini hâvî olan vapurlar

5. Baş kusâresi ve orta kusâresiyle kesbu'n-nusâk etmiş uzun kıç kusâresiyle mücehhez sefâin

6. Baş kusâresi ve orta kusâresiyle kesbu'n-nusâk etmiş az murtefi' kıç güvertesiyle mücehhez vapurlardır ki bunlara derîn güverteli sefâin de derler.

7. Hafîf üst güverteli sefâin yani ana güvertesinin üzeri kâmilen hafîf sûretde ma'mûl güverte ile mestûr olup bazı aksâmında küpeşteleri bu güverteye kadar mümted ve mulâsıkdır.

9. Fevkânî güverteli sefâin yani ana güvertesi üzerinde ahşabdan kavî bir sûretde i'mâl olunmuş bir güverteyi hâvî olan sefâindir. Bu nev'i güverteler üç güverteli sefâinin fevkânî güvertesinden metîn ve kavî değildir.

Bir de balık sırtı güverteli sefâin vardır ki fevkânî güverteden balık sırtına mümâsil i'mâl olunmuşdur. Ba'zan bunlara kaplumbağa sırtlı sefâin de denir.

(128) - Deniz –

Gazetesi

Haftada bir neşr olunan bu bahriyye cerîdesi “Osmanlı Kapudân ve Makinistler” Cem’iyyetinin nâşir-i efkârî ve bütün Osmanlı gemicileriyle umûm sanâyi’-i bahriyye erbâbının müdâfi-i hukûkî, hâdim-i terakkiyâtıdır.

Yegâne maksad-ı teessüsü olan bu gâyeye nasıl ciddî bir azm ile yürüdüğünü ilk nüshasından biri neşriyâtını ta’kîb eden ve edecek vatandaşlarımız tasdîk ederler. Binâen aleyh bu vatanın saâdetinde ve bahriyyelilerimizin refâh ve terakkiyâtında vicdânen alâkadâr olan hamiyyetmendânın nazar-ı rağbet ve himâyetinden dûr kalmayacağını ümîd ederiz.

Merkez İdâresi

Senelik Abonesi Mea Posta Ücreti	20
Altı Aylığı	10

(129)Bahriyye-i Ticâret Kapudân ve Makinistler Mektebi

Galata Çeşme Meydanında

Müdüri Hamîd Nâci Beğdir.

Müddet-i tahsîliyyesi dört senedir.

Şerâit-i Kabûl : - Rüşdiye şehâdetnâmesi hâiz olmakla berâber imtihâna tâbi’ tutulmak ve dört taksîtde te’diye olunmak üzere senevî sekiz lira ücret-i tedrîsiyye i’tâ eylemekden ibâretdir.

(130)Bahriyye-i Ticâriyye Sâlnâmesinin Fihristi

Mukaddime	1
Osmanlı Kapudân ve Makinistler Cem'iyyetinin Nizâmnâme-i Esâsîsi	6
Takvîm	12
Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudânları	38
Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudânlar	42
Şirket-i Hayriyyede Müstahdem Kapudânlar	47
Halîc İdâresi Kapudânları	49
Seyr-i Sefâin İdâresi Makinistleri	50
Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler	5
Şirket-i Hayriyye Makinistleri	63
Halîc İdâresi Makinistleri	68
Motor Bot Makinistleri	69
Osmanlı Tüccâr Sefâini Acenteleri	70
Osmanlı Vapur Şirketleri İdâreleri	72
Dersaâdet Liman Nizâmnâmesinin Üç Maddesi	81
Memâlik-i ŞâhâneFenârlar Rusûmu Ta'rifesi	85
Dersaâdet Rıhtım ve Dok ve Antrepolar Ta'rifesi	87
Havzlar Duhûliyyesi ve Mevcûd Kızakların Mevâkii	90
(131) Tuna Nehri Nizâmnâmesinin Bazı Mevâddı	91
Kanallar Rusûmu	94
Sefâin Tonaları ve Sûret-i Ta'yîni	96
Kömür Mikyâsları	98
Meskûkât-ı Ecnebiyye	99
Haritalar üzerindeki İskandil Mikyâsları	100
Tahmîl	101
Ahvâl-i Havâdan İstidlâlât	104
Bulutlar	110
İstanbul ve Civârında Fırtınalar	114
Halatın Kuvve-i Tahammüliyyesi	115
Boya	116
Kavâid-i Seyriyye	11
Haritalar Üzerinde Murahhamât	120
İslayd Valf Tanzîmi	124
Maâşât-ı Mi'yârî	126
Muhtelifu'l-cins Vapur Sefâini	127

Deniz Gazetesi İdârehânesi 128
Bahriye-i Ticâret Kapudân ve Makinistler Mektebi 129

SONUÇ

"Osmanlı Deniz Kaptanları Makinistelir ve Üyeleri Cemiyeti"nin kurucusu ve ilk cemiyet başkanı olan emekli deniz subayı Süleyman Nutkî tarafından derlenen ve yayınlanan "Bahriye-i Ticâriye Sâlnamesi", daha önce tertiplenen salnamelerde birkaç noktada farklılık arz etmektedir.

Sâlnamede göze çarpan ilk husus dönemin tüzel ve özel şirketlerinde çalışan kaptanları, makinistleri; meslekleri ve dereceleri, hangi kökenden geldikleri (okullu, fabrikadan ve ameli sınıfa mensup) hangi gemi vapur ve diğer deniz vasıtalarında çalıştıkları, ne sıfatla görev yaptıkları listeler halinde verilmiştir. Verilen bilgiler dahilinde bunların inanç noktasında ne kadarının gayrimüslim oldukları da değerlendirilmiştir;

Buna göre toplam kaptan sayısı ikiyüz elli olup, bunlardan yirmi üç tanesinin gayrimüslüm olduğu, bunun da mevcut kaptanları yaklaşık yüzde onuna tekabül ettiği anlaşılmaktadır. Ayrıca toplam makinist sayısının dört yüz altı olduğu, bu makinistlerin yetmiş iki makinistin gayri Müslüm olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yaklaşık yüzde on yedisi'nin gayrimüslüm olduğu görülmektedir.

Yine baktığımızda çalışanların büyük çoğunluğunun İstanbul Merkez (Asitane'li), ilçe ve civar iller ile Karadeniz kıyılarından olan il ve ilçelerden (Rize, Trabzon, Tirebolu v.b) oldukarı, iskele ve liman işletmeciliği olan yerlerden geldikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca bahse konu cemiyetin kuruluş amacı, çalışma şartları, genel idare kurulunun oluşumu; görev ve yetkileri detaylı bir şekilde düzenlenerek, deniz ticareti çalışanları örgütlü bir yapıya kavuşturulmuştur. Cemiyet çalışanların hak ve hukukunu koruma ve diğer üyeler arasındaki sosyal yardımlaşmayı geliştirip, güçlendirerek etkili bir sivil toplum örgütü olma yönünde ilk örgüt (kendi sahasında) olarak görmekteyiz. Salnamede verilen bilgilerde, ağırlık olarak iki büyük teşkilatın; Seyr-i Sefain İdaresi ve Şirket-i Hayriye'nin (Trablus savaşı 1911, Balkan 1912, ve özellikle Kurtuluş Savaşı 1914-1918) gemi ve vapurları ve bunda görev yapan kaptan ve makinistleri Harbiye Nezaretine bağlı olarak cepheye askeri personel, askeri malzeme, mühimmat, insan ve malzeme nakliyatı ve seferi gibi görevler ifa etmiştir. I. Dünya Savaşı öncesi yüz on bin tona ulaşan gemilerden toplam seksen üç bin ton olan altmış üç Türk Gemisinin çoğu batırılmak

suretiyle, yorgunluk ve bakımsızlıktan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. 1922 yılı itibariyle bu kapasite on altı bin beş yüz seksen iki safi rüsum tonalitasına düşmüştür.

1923 yılında kurulan Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi; başarılı genel müdürü Sadullah Bey (Güney) tarafından disiplin edilip, yeniden düzenlenmiştir. Gazi Mustafa Kemal'in himaye ve destekleriyle (Lozan'da elde edilen fakat uygulanamayan) kabotaj hakkı 1 temmuz 1926'da yürürlüğe konulmuştur. Yeni gemiler alınmış, ayrıca gemi ve vapurların bakım ve onarımı yerli tersanelerde yapılmış ve vapur yapımına da başlanılmıştır. 1929 yılına kadar vapurlarının çoğunun bakımını yurt dışında yaptıran "Şirket-i Hayriye" bu tarihten itiraben "Türkiye Seyr-i Sefain tezgahlarında yaptırmaya başlamıştır. Şirket-i Hayriye İdaresi 1944 yılında Devlet Deniz Yolları'na bağlanmış ve 2005 yılı Mart ayından itibaren Büyükşehir bünyesinde yer alan İstanbul Deniz Otobüsleri'ne (İ.D.O) devr edilmiştir.

Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi, 1923-1927 arası dört yıllık dönemde (Savaş sonrası halkın bitkin ve yoksul olduğu) taşıma kapasitesini üç misline yakın artırmış, (63.230 Groston) gelir de yüzde elliye yakın artış olmuştur. Ayrıca şehir hatları ve İl'ler arası yeni seferler başlamıştır. Bütün bunlar Gazi Mustafa Kemal'in teşvikiyle genç Türkiye Seyr-i Sefai İdaresinin başarılı, fedakar çalışmaları sayesinde olmuştur.

Salnamede verilen bilgiler ışığında şu gerçekler de ortaya çıkmaktadır: 20. yüzyılın başlarında büyük devletlere baktığımız zaman (özellikle İngiltere, Amerika, Fransa, Hollanda) denizcilik ve deniz ticareti vasıtasıyla güçlendiklerini, uzak ve yakın bölgelerde sömürgeler ve koloniler oluşturduklarını (Hindistan, Uzakdoğu ve Afrika bölgelerinde) görmekteyiz.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'nin sadece şehirler arası değil, ülkeler ve kıtalar arasında büyük tonajlı vapur ve gemilerle filosunu güçlendirerek deniz ticaretini gelişmiş Avrupa ülkeleri seviyesine getirmek için gerekli çalışmaların yapılması zorunluluk arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Bal, Nurcan, Süleyman Nutki Bey, DKK. Yay., Ankara 2005.

Çoker, Fahri, "Bahriye Sâlnâmeleri", Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler, Ankara, 1994.

Enis, Selahattin, Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Rehberi, İstanbul 1928.

Gencer, Ali İhsan, Türk Denizcilik Tarihi Araştırmaları, İstanbul 1986.

Kızıldemir, Orhan, Şirket-i Hayriye İdaresi, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992.

Kızıldemir, Orman, İlk Buharlı Geminin Türkiye'ye Gelişi, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992.

Komatsu, Kaori, İdare-i Mahsusa'nın Özelleştirilmesi Üzerine Bir Tetkik, TTK Basımevi, Ankara 2002.

Koraltürk, Murat, "Şirket-i Hayriye'nin Kurucu ve İlk Hissedarları, İstanbul Armağanı.

Langensiepen, Bernd- Ahmet Güleryüz, 1828-1923 Osmanlı Donanması, Denizler Kitabevi, İ Meydan Larousse, C.3, İstanbul 2000

Meydan Larousse, C.5. İstanbul 2000

Özdemir Nutkî, Tarihimizden Kültür Malzemeleri, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 1995.

Pakalın, M. Zeki , Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü

Panzac, Daniel, XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Deniz Taşımacılığı.

Tutel, Eser, Seyr-i Sefâin öncesi ve Sonrası, İletişim Yay., İstanbul 2006

Tutel, Eser, Şirket-i Hayriye, İletişim Yay., 2. Baskı İstanbul

Zafer Toprak, Şirket-i Hayriye Amele Cemiyeti ve 1925 Grevi, *Toplumsal Tarih*, 5/30, 1996.

Zaloğlu, Mustafa, Gemici Dili, DKK. Yay., İstanbul 1988.

www.denizcilik.gov.tr/hakk/osmanli.htm.

DİZİN

A

Abdul Ehad Nuri Beğ 109
Abdurrahman 15
Abdülmecit 10, 20
Aden 5
Afrika 7, 163
Akdeniz 7, 9, 10, 16, 17, 76, 78, 110
Alâmet-i Fârikası 25, 26, 27, 29, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117
Alanya 6
Albır Efendi 31, 118
Ali Beğ 24, 33, 109, 111, 117
Ali Kapudân 75
Ali Rıza Seyfi Efendi 75
Ali Selâhaddîn Efendi 30, 118
Alman Stark Paşa 3
Almanya 6, 16
Amerikan 9
Amiral Arif Hikmet Mehmet Paşa 4
Anadolu 5, 6, 8, 18, 22, 82, 110
Ankara Hükümeti 19
Annikin 34, 106
Antalya 21, 23
Arabyan Han'ında 24
Arif Ahmet Paşa 6
Arif Beğ 75
arz-ı sefîne 133
Âsitâneli Avni 77
Âsitâneli Edhem 77
Âsitâneli Hristo 76
Âsitâneli Hüsni 77
Âsitâneli İbrahim Edhem 76
Âsitâneli İbrahim Halil 77
Âsitâneli İzzet 76
Âsitâneli Safvet 77
Âsitâneli Ziyâ 76
Asr-ı Evvel 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74
Atatürk 8, 23
Avusturya 9, 136
Ayvat Oğlu Efendi 28, 115
Aziziye ..... III, VIII, IX, 7, 11

B

Bahr-i Ahmer 5, 18, 76, 122
Bahriye Kur'a Neferi 8
Bahriye Nezareti Teşkilat Nizamnamesî 5
Bahriye Nezaretinin Müşaviri 5
Bahriye Sâlnâmesi ..... IV, VI, VIII, 6
Balkan Harbi 4
Balta Efendi 31, 118
Basra Komodorluğu 5
Basra körfezi 5
Batum 5, 7
Bebek 20
Beğkoz Vapur Şirketi 113
Belçika 10
Beratlı Fehmi 77
Beykoz ..... X, 26, 35
Beyrut 6, 11, 81, 108
Birinci Dünya 4, 8, 17, 18
Boğaziçi 20
Büyükada 22, 35
Büyükadalı Dimstokli 76

C

Calthrope 18
Cemil Efendi 34, 108
Con Avradımıs 11

Ç

Çanakkale 6, 18, 22, 23
Çarkçı 3, 4

D

Da'vâ Vekili Behrâm Efendi 25, 111
Davudpaşalı Osman Râif 76
Defnî Vapuru 28, 115
Delalola Efendi 31
Deniz Müzesi 7
Dersaadet 5
Despina Vapuru 28, 115
Devlet Demir Yolları 24

Dicle 5, 11
Dimitri Veled Nitoli 32, 89
Divan-ı Harp 4
Donanma Kumandanlığı 4, 5

E

Edirnekapı'lı, Fatih 35
Enver Paşa 18
Erdekli Râsim Beğ 27, 114
Erdekli Râsim Şirketi ..... X, 27, 114
Erhavili İlyas 78
Erkân-ı Harb Binbaşı Hilmi Beğ 109
Erkân-ı Harb Binbaşı Reşid Beğ 109
Eser-i Hayr 9
Esfâr-ı Baîde 75
Esfâr-ı Karîbe 75

F

Fairfield & Woody 12
Fetân Efendi 108
Fevaid-i Osmaniye ..... III, VIII, IX, 10, 19
Fırat 5
fırkateyn 5, 6, 8
Filib Efendi 28, 115
Fransız 9, 136
Fuâd Beğ 110

G

Galata 10, 24, 26, 27, 31, 33, 36, 113, 114, 117, 119, 160
Galatalı Ahmed Rahmi 77
Galatalı Hacı Rıza 76
Galatalı Mustafa 76
Galatalı Şükrü 76
Galatalı Vasfi 76
Gambel 8
Göksu 20
Gross Ton 133
Guruş Altın 136
Guruş Gümüş 136
Gülcemal 16, 17

H

Hacettepe Üniversitesi V
Hacı Emin Efendi 110
Hacı Râsim Paşa 3
Hacı Vesim Paşa 3
Halas 99
Hale 20
Hallaçyan 12
Hamdi 15, 30, 90, 94, 96, 97, 101, 118
Hasan Hüsnü Paşa 3, 11, 12
Hasköylü Tahsin 33, 85
Hass-ı nakdiye 37
Havuzlar, İnşaat-ı Umumiyesi 4
Haydarpaşa 16
Haydarpaşalı Râif 76
Hazine-i Hassa 10
Hediye Hanım 7
Heybeliada 16, 24, 35, 111
Hicaz 12, 122
Hidayet Efendi 34
Hollanda 10, 21, 163
Hüdavendigar 7
Hüdavendigâr Okul Gemisi 7
Hükûmet-i Seniyye 50
Hünkar İskelesi 20
Hüseyin Bey 19
Hüseyin Celal Efendi 27, 114

I

I. Dünya Savaşı 20, 162
I. François 9
II. Abdülhamit 11, 12
II. Mahmut 9, 19

İ

İbrahim Efendi 34
İcrây-ı Seyr 124
İdare-i Mahsusa ..... III, VIII, IX, 11, 12, 15, 164
İngiliz Woods 3
İngiltere 7, 11, 20, 21, 33, 134, 135, 138, 163
İnşâiye 3

İskender Atador Efendi 33
İsmail Hakkı Paşa 17, 18
İspanya 9, 136
İstanbul ..... XI, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 31, 32, 35, 36, 111, 128, 147, 161, 162, 163, 164
İstefanos Vapuru 28, 115
İsveç 9, 136
İttihat ve Terakki 16, 17
İzmir 6, 11, 12, 21, 23, 24, 81, 82, 94

J

Jozef Efendi 30, 118

K

Kabotaj Kanunu 23
Kadıköy 10, 16, 120
Kadıköylü Tevhîd Efendi Kapudân 77
Kadri Bey 22
Kadri Efendi 25, 111
Kalamış 16
Kanuni Sultan Süleyman 9
Kapandakîkli Hasan 76
Kapandakîkli Mehmed 77
Kapandakîkli Nazmi 77
Kara Mustafa Paşa 26, 113
Karaburunlu Ahmet Kaptan 33
Karadeniz 5, 9, 10, 16, 17, 18, 21, 31, 32, 35, 76, 78, 81, 82, 110, 117, 124, 125, 162
Karl Leke 16
Kasımpaşalı Mehmed 76, 95
Kasımpaşalı Zîver 76
Kavâid-i Seyriyye 150, 161
Kemal Efendi 31, 118
Kenan Beğ 110
Kızıldeniz 5, 7, 8, 9
Kızılırmak 16, 21, 77, 78, 110
Kolaru Efendi 31, 118
Korvet ..... VI, 6, 7
Küçükmustafapaşalı Abdi 77

L

La Haye 2
Lanra'lı İbrahim 33

Leon Efendi 30, 118
Leon İnzilberg 30, 118
Levazım Dairesi 4, 18
Leyli Tüccar Kapudân Mektebi 32
Leylî Tüccâr Kapudân Mektebi 75
Liman Daireleri 4
Liman Dairesi 5, 6
Liman Şehâdetnâmesi 75
Lirây-ı Osmânî 135, 136

M

Mahmud Şevket Paşa 17, 25, 112
Mahmut Şevket Paşa 22
Marmara 5, 8, 11, 17, 21, 23, 76, 77, 108, 110
Meclis İdâre Reîsi 26, 113, 117
Mekteb-i Bahriye 4
Mekteb-i Bahriyye 75
Men-i Müsademe 8
Mersin 21, 23, 76, 110
Mesudiye 7
Metratgin 30, 118
Milli Kütüphane V
Milli Sefain 22, 23
Milli Sefain'i 22
Milli Sefain'i Selamlar 22
miralay Nazım 22
Mirliva Ahmet Cemal Paşa 4
Mithat Paşa 11, 18
Mondros mütarekesi 18
Mösyö Apin 109
Muayene-i Tıbbiye 4
Muhâcir Hüseyin 76
Mustafa Beğ 33, 108, 117
Mustafa Kemal 19, 23, 163
Mustafa ve Hacı Ali Beğler 26, 113
Muzaffer Bey 19
Müdafa-yı Milliye 21
Mülâzım-ı evvel 7
Mümtaz Bey 18

N

Nehâri Tüccar Kapudân Mektebi 32

Nehârî Tüccâr Kapudân Mektebi ... 75
Niha Efendi ... 31, 118
Nihat ... 15
Noradunkiyan ... 12
Noutical Magazine ... 7
Nülceli Mehmed bin Mahmud ... 33

O

Ohanis Balyân Efendi ... 108
Ohanis Efendi ... 109
Orhaniye ... 7
Osmanlı Devleti ... III, 4, 19
Osmanlı Kaptan ve Makinistleri Cemiyeti ... 8
Osmanlı Kaptan ve Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti ... III
Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti ... III

Ö

Ömer Kapudân ... 75

P

Pandeli Efendi ... 28, 115
Peyk-i Şevket ... 9
Preveze ... 8
Prusya ... 3, 9, 10, 136

R

rağbet ... 10, 160
Register Ton ... 133
Register Tonnage ... 133
Remzi Beğ ... 29, 116
Rıf'at Efendi ... 34
Risâle-i Mevkute-i Bahriye ... 8
Rizeli Abdulhalim ... 77
Rizeli Hacı Rıza ... 76
Rizeli Mustafa ... 76, 78, 81
Rizeli Osman ... 76, 80, 81
Rizeli Ya'kûb ... 77
Robin Efendi ... 30, 118
Rumeli ... 5, 6, 81
Rus Savaşı ... 7
rusya ... 3

Rûz-i Kasım 51, 52, 53, 54
Rüstem Paşa 19
Rüsûm Tonilatası 24, 25, 27, 28, 29, 30, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117

S

Sadullah Bey 17, 19, 21, 163
Sahilbend 20
Sahilbent 20
Sahum 7
Sâlnâme-i Bahrî 3
Sâmi Beğ 109
Samsun 5, 23, 76, 78, 108, 110
Sarıyerli Hasan 77
Sarıyerli Sami 33
Sefâin-i Harbiye 123
Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi ..... X, 26, 113
Sermühendis 30, 118
Setrak Efendi 26, 113
Seyr-i Sefain ..... III, V, VIII, IX, X, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 31, 162, 163, 164
Seyr-i Sefain idaresi III
Seyr-i Sefain İdaresi ..... VIII, IX, 16
Seyr-i Sefâin İdaresi 18, 88, 89, 90, 91, 92, 93
Seyr-i Sefâin İdâresi 76, 77, 78, 79, 108, 109, 128, 158, 161
Seyyale 20
Suhulet 20
Sultan Abdülaziz 7, 11
Sultaniye 20
Süleyman Nutkî ..... III, VI, VIII, 6, 7, 8, 162
Süveyş 5, 131

Ş

Şehbal 8
Şirket-i Hayriye III, V, VIII, IX, X, XI, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 32, 33, 85, 86, 101, 102, 103, 104, 105, 117, 162, 163, 164
Şirketi-i Hayriye III
Şûra-yı Ali-i Bahrî 4

T

Tahir Bey 16
Tevfikiyye 26
Ticaret-i Bahriye Kanunu 10

Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi ... III
Tirebolulu Es'ad ... 77
Tirebolulu Hakkı ... 76
Tirebolulu Halil ... 76
Tirelya Vapur Şirketi ... X, 28, 115
Tir-i Güverte ... 4
Tophane ... 35
Tophaneli Hikmet ... 76
Tophâneli İsmâil ... 76
Trablusgarp ... VI, 14, 15
Trabzon ... X, 18, 27, 31, 82, 108, 114, 162
Trabzonlu Hüseyin Beğ ... 31, 119
Trabzonlu Memiş ... 77
Trabzonlu Rahmi ... 76
Tûl-i Sefîne Kadem ... 137
Tulûu'ş Şems ... 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74
TÜRK ... I, II
Türk Ticareti Bahriye Mahkemesi ... 10
Türkiye Cumhuriyeti ... III

U

Umman Denizi ... 7
Umumû Bahriye Müşavirliği ... 4

Ü

Ünyeli Ahmed ... 76
Üsküdar ... 20
Üsküdarlı Cemal ... 77
Üsküdarlı Murad ... 76
Üsküdarlı Rüşdü ... 76
Üsküdarlı Tahsin ... 77

V

V.Murat ... 11
Vasıf Ahmet Paşa ... 6
Vasıf Paşa ... 18
Vehbi Efendi ... 34
Veli Rauf Efendi ... 34, 107

Y

Yakacıklı Hüseyin ... 77

Yusuf Beğ 24, 111
Yusuf Kapudân 75
Yuşan 12
Yüksek Deniz Şurası 4

Z

Zağralı Ahmed 77
Ziya 33, 83, 88, 92, 96, 99, 117

EKLER

"Bahriyeyi Ticariye Salnamesi"

YIL 1967 — Hm4 SA — Numune 398

YIL: 1913

Adli kitaphane Sirketi yayınları

بحریه تجاریه سالنامه‌سی

عثمانی قیودان و ما کینه‌لر و متعین بحریه جمعی
دیسی مقامه‌دن بحریه‌دن سلیمان لطفی بك
طرفندن جمع و تلفیق اولنشدر.

Matbaa Bilgisi

بو نجی دفعه اولدق مطبعه بحریه‌ده طبع اولنشدر

سنه ۱۳۲۹ نیسان

(۲)

مقدمه

عثمانلی قیودان وماکنه‌لرینك سالنامه‌سی مملکتمزده ارباب صنعتی حمایه و تشویق ایدن ایلك اثردر . سعی ذاتیسیله تأمین معیشت ایدن اصناف اهالینك مملکتك ترقیسیله نه درجه علاقه‌دار اولدقلری بزده هنوز تقدیر ایدیله‌مدیکندن ، وفداکار و قناعتکار کیجیلر هیچ بر طرفدن بر معاونت متقابله‌یه مظهر اولهمامقدمدر . هرکسك بتاقلرنده تزه‌دیکی فورطنه‌لی بر کیجه‌ده یاغمور ، روزکار قارشیسنده ابقای وظیفه‌یه جالیشان بو غیور کیمسه‌لره خدمتلرینك مکافاتی ویرمك دکل ، کوردکلری ایشك اهمیتی ومملکته اولان فائده‌سنی بیله اکلامق هنوز میسر اولمدیغی کوریلیور .

دکز تجارتی سایه‌سنده حیات بشرك بیوك انقلابانه مظهر اولدیغی تاریخ اثبات ایدرکن بز بو صنف صنعتکارلرمزی‌ده مع التأسف تکمیل اصناف اهالیه باقدیغمز نظر استخفاف ایله کورویور واحتمالکه مأمور اولهمدقلری ایچون عجزه تاسدن عد ایتمکه یاتیورز . بزده صنعتك بوقدر قیمتی واردر ! برموقعدن کندیسنی یاخود مالنی نقل ایتدیرمك ایچون هفته‌لرجه بر واپوره انتظار ایدن برتجار ، بربولجی بیله مقصدینه نائل اولدقدن سکره کندیسنه اوخدمتی ایفا ایدن کیمسه‌لری تقدیر دکل ، بلکه ویردیکی قیمتسز بر اجرت ایچون تحقیره بیله قیام ایدر . بونك برجوق مثالری کورلدیکی کبی بو یجاره کیجیلرك بر جوق تشبثلرنده مصادف اولدقلری موانع و مشکلاتده بونی اثبات ایدر .

بونلرك هپسنه رغماً بزبو مؤسسه‌یی تشکیل ایله کندی حقوقنی مدافعه‌یه عین زمانده بو مسلکك اهیتی افکار عمومیه‌یه اکلاتمغه جالیشیورز . بونی اکلامقله کیجیلرك تأمین معیشتلری قابل اولهجغی کبی مملکتده تجارت بحریه‌نك فائده‌سنی ادراك ایده‌جك و بو صورتله سنه‌لردن ، عصرلردنبری کرفتار اولدیغمز ذلت ازاله ایدلش اولهجقدر .

شایدبویله برجمیت ، دهااول تشکیل ایدلش اولسه‌ایدی شبه‌سز ارباب مسئولیته بحریه‌لیلرك قیمتی وبزم کبی بحری بر ملتك سعادت وثروتنه کیجیلرینك نه‌قدر عظیم دخل وتأثیری اولدیغنی افهام ایلردی‌ده شمدی معروض اولدیغمز بونقصان عثمانلی کیجیلرینك همت وفداکارلقلریله تلافی ایدلش بولنیوردی .

بو حکومتك تصدیق رسمیسنه مقارنت حاصل ایتش اولان جمیت مملکتك کرفتار اولدیغی شوایشمزلك فلاکتی آنندیرمیله موجودیتنی محافظه‌یه غیرت ایلیندر . مملکتمزك ایتالیا وبالقان حربلری ایله مشغول اولدیغی شوایکی قائلی سنه ظرفنده یالکز قیودان و ماکنه‌لرمزك دکل ، بتون صنوف بحریه‌نك دوشدکلری دردمعیشته رغماً بومؤسسه‌یی ادامه‌ده کوسترد کلری فداکارلق هم بحریه‌لیلرمز هم دولایسیله ملیتمز نامنه فالخیردر . بوکبی جمیاتك حیات وطنیه‌ده ، ترقیات جدیده‌ده نه قدر اهیتی اولدیغنی بیلمینلر عموم حکومات مدنیه‌نك جمیعلر قانونلرینی وبو قانونلرك مکمل بولنماسنه نه‌قدر اعتنا ایتش اولدقلرینی تدقیق و تتبع ایتمیدرلر . بز بو تشبثمزده نه قدر موانع اقتحام ایتدیکمزی ، مراجعتکاهمز اولان بعض دوائرجه نه‌قدر مشکلاته معروض قالدیغمزی آیری آیری تشریحه حاجت کورمیورز .

برعبرت محیه‌اولمق اوزره ذکر ایدهلم که : خلیج درسعادتده اکثریتله واقع اولان قضالره ، توالی ایدن نفوس تلفاتنه میدان ویرمه‌مك اوزره

سلامت عمومیه‌نك تأمینی ایچون معونه‌لرك سـتیمبوطلرله جر اولنمسی شهر اماتی تحت قراره آلوب بومادهٔ‌لك تذکری صره‌سـنده مقتدر بر بحریه ضابطی‌ده بونك ایشاتمسی معاملاتی عثمانلی قپودان وماکنستلر جمعیتنه احاله‌ده یك بیوك برفائده تأمین ایدیله‌جکنی بیان ایتدیکی صره‌ده دها عالی بر مقام اشغال ایدن ذات دین بو مؤسسه‌نی رسماً طانیمام ، دیه‌رك سعادت مملکت وملت نامنه میدانه گلش اولان شویله بر تشبثی پایدار و ترقی ایتدیره‌جـك برحسن نیت ، برجسارت مدنیه کوسترمه‌مشدر . حالبوکه حیاتی دکزلرده گچیرمش . هم نظریات فنیه و هم عملیات تجربیه ایله بحریه امورینه وقوف کسب ایتمش گیمیجیلردن ماعدا بوکبی مسائل مهمه‌ده بیان رأیه کیم صلاحیتدار اولهبیلیر؟ حکومتك تصدیق رسمیسنه اقتران ایتمش ومنویتنه ، طولاییسیله مملکته برجوق خدمتی سبق ایتمش برجمعیتنه اوحکومتك بر مأمورینك طانیمامه قالقماسی ترجهالت وأنانیتدن باشقه نه یه عطف اولنور ؟

عثمانلی گیمیجیلرینك بو اتحاد واشتراکی ثمره‌سی اولان جمعیتك تاریخ تشکیلی اوچیوز یکرمی بدی سنه‌سی کانون اولنك سکزینه مصادف اولوب تأمین موفقیت وتعمیم فوائد ایچون هر دولو وسائط ممکنه‌یه تشبث ایدلش حتی افهام مرام و مقصد اوغرنده اختیار فداکاری اولنه‌رق جمعیتك مروج افکاری اولمق اوزره برده « دکز » نامیله غزته تأسیس ونشر اولنمشدر .

غزته‌مزی تعقیب ایتمك وظیفهٔ وطنپرورینده بولنان ارباب جمعیت نصل برفکر خیرخواهی یاپدیکمزی ، نصل براندیشهٔ صمیمی ایله متحسس اولدیغمزی اکلامشلردر . علم وعرفانك واسطهٔ سلامت اولدیغی وهر هانکی صنف اولورسه اولسون کندیسنه مخصوص بر معارف صناعیه تأسیس ایتمانلرك احراز موفقیت ایده‌میه‌جکلرینی بیان ملتداشلرمزی بوخصوصده‌کی فداکارلغمزی تصدیق ایده‌جکلردر .

جمعیت نظامنامهٔ اساسیسنك مطالعه‌سندن مستبان اولدیغی وجهله جمعیت مذکوره منتسبینی وظیفه‌دار بولندیغی معاشلرینك یوزده برینك اعطاسیله تراکم ایدن ورأی عمومی ایله منتخب هیئت اداره طرفندن حسن محافظه اولنان مبالغ ایله هم گیمیجیلرمزدن دوچار فلاکت اولانلره معاونت ایدیله‌جك وهم ده وسعت و استطاعت بولندیغی برجوق تشریات نافعه و رسائل فنیه ایله درد دوا نابذیر جهالتزی ازاله‌یه چالشیله‌جقدر .

نظامنامهٔ اساسیسنك تدقیقندن اکلاشیله‌جغی وجهله جمعیت بوتون قدا کارلغی، بتون موجودینی ایله تأمین موفقیته چالشمشدر . ملت نجیه‌مزدن شونی امید ایدرزکه بوتشبث نافعه‌مزه وافراد ملتمز حمیتمندانه مزاحم طرفندن لایق اولدیغی تشویق وتعاونه مظهر اولور .

ذاتاً بوکون آوروپانك صورت حقیقیه‌ده باعث شرفی اولان حتی انکلتره‌یه اوچیوز یکرمی ملیونلق هندستان ایمپراطورلغنی قزاندیران بوکبی تشبثات شخصیه ایله تشکل ایتمش تجارت بحریه جمعیتلری دکلیدر ؟

عبرت‌مؤثره‌درکه عثمانلی گیمیجیلرینك بویله برفعالیت عرفانکارانه کوسترمش اولدقلرینه کسب آشنالی ایدن انکلیز گیمیجی جمعیتلری بیله بزه ابذال تبریکات ایله مشغولدر . بنه شونی سویله‌مه‌مکی نقصان افهام عد ایدرزکه بوکون جهانك سلامت سیریی تأمین ایتمش ووضع قانون ایلمش اولان محترم انکلیز ولوئیده لویدك شرکتی بیله لوندره‌نك لوئید اسمنده‌کی قهوه‌سنده عقد اشتراك ایتمش بحریه اصناف سرمایه‌دارانك ثمره غیرتیدر . بالاده‌کی مسرودانمن مقصدمزك اکلاشلدیغی وخدماتمزك تقدیر ایدلدیکی امیدیله متسلی اولمقدیز .

انشاءالله تعالی ! جمعیتمز بوسجلهٔ حسن نیتی هر سنه قدرشناسان ملته تقدیم ایتمکله مختار اولهجقدر .

جمعیت رئیسی
سلیمان نظمی

درسعادت عثمانلی قپودان وماکینیستلر ومنتسبین بحریه جمعیتی نظامنامه‌سی

ماده ۱ — درسعادت عثمانلی قپودان وماکینیستلر و منتسبین بحریه جمعیتی عنوانیله معنون جمعیتمزك مرکز اداره‌سی الیوم غلطه‌ده اطه خانده ۱۳ نومرولی اوطه اولوب مقصد جمعیت ، جمعیتمزه داخل بولنان باجمله عثمانلی قپودان وماکینیست ومنسوبینك مستخدم بولندقلری عثمانلی سیر سفائن اداره‌سیله شرکتلر واشخاص عهده‌سنده بولنان واپورلر صاحبلرینه قارشی کرك قوانین موضوعهٔ عثمانیه‌یه وکرك اشبو نظامنامه‌یه متفرع بولنان باجمله حقوق مدنیه وموضوعه‌یه استناداً حقوقلرینی محافظه وافراد جمعیتدن محتاج معاونت برحاله دوچار اولانلری حمایه‌وقپودانلق‌ایله کیجیلکك ایجابات زمانه وفنون حاضره‌یه کوره ترقی وتعالیسنه خدمت ایتمکدر .

ماده ۲ — اشبو مقصد وعنوان ایله متشکل جمعیتمزه تابعیت عثمانیه‌یی حائز بلاتفریق جنس ومذهب باجمله عثمانلی قپودان‌وماکینیستلری وکیجیلری داخل اولهبیلور . شو شرطله‌که داخل اولهجق قپودان و ماکینیست و کیجیلرك جمعیتلر قانونی موجبنجه سنی یکرمیدن دون اولمامق وبر جنایت وجنحه ایله محکوم بولنامق شرطدر .

ماده ۳ — جمعیته داخل‌اولان قپودان‌وماکینیست ومنسوبین‌بحریه‌دن هربری دخولیه تامیله برر لیرای عثمانی تأدیه وشمدیلك حصص نقدیهٔ شهریه اولق اوزره دخی معاش و تخصیصاتلرینك یوزده برینی جمعیت صندوغنه اعطاایتمکله مکلفدرلر . خارجدن ویااعضای جمعیتدن جمعیت نامنه وبریه‌جك اعانات قبول اولنور . کرك حصص نقدیه وکرك اعانات مقابلنده جمعیت

وزنه‌داری طرفندن امضالی و جمعیت مهریله مهور بر مقبوض ویرلمك وبولنردن حاصل اولهجق مبالغك بش لیرادن فضله‌سی وزنه‌دار و کاتب طرفلرندن جمعیت نامنه معروف برباقیه تودیع ایدلمك مشروط اولدیغی کبی مبالغ موجوده‌هیئت اداره قراریله اولا جمعیتك لوازم ضروریه و مصارف مبرمه‌سنه صرف‌اولنمق‌ثانیاً افراد جمعیتدن محتاج معاونت برحاله بولندیغی تبین‌ایدن ذواته ویرلمك‌وجمعیت نامنه تحویل آلنمق وسائر صورتلر ایله اداره وتمیه ایدلمك مشروطدر .

ماده ٤ — هیئت اداره هر انعقادنده ایچلرندن برینی رأی خفی ایله رئیس انتخاب ایدرلر[*] برئیس ایله اون بدی اعضادن مرکبدر . اعضای جمعیت هر آلتی آیده برکره اجتماع ورأی خفی ایله هیئت اداره‌یی انتخاب ایدرلر . اشبو هیئت کذلك رأی خفی ایله ایچلرندن برینی وزنه‌دار و بر دیکرینی دخی جمعیتك کاتب عمومیسی اولمق اوزره انتخاب ایدرلر . هیئت‌اداره‌نك اجتماعی هنکامنده هیئت اداره‌دن سکزی ایفای وظیفه ایله طشره‌ده بولنور ایسه موجود طقوزدن بر زیاده‌سی هیئت اداره وظائفنی ایفا ایده‌بیلیر .

هیئت اداره وظائفی

ماده ۵ — قپودانلق‌ایله کیجیلکك عصر حاضر ایجابنجه ممالك عثمانیه‌ده ترقی وتعالیسنه وعثمانلی قپودان وماکینیست‌ومنسوبینك ممالك عثمانیه‌ده‌کی موقع اجتماعلرینه وخائز بولوندقلری حقوقك محافظه و صیانتنه وبوحقوقك تعلردن عبارت بولندیغنه دائر قونفرانسلر ترتیبی و آثار مطبوعه نشری

[*] جمعیتك ابتدای تشکیلنده هیئت اداره ارای متحده ایله مقاعدین بحریه‌دن قائمقام تعلق بکی رئیس تعیین ایتمشدر .

صورتلریله افراد جمیتك شتو یر افکارینه خدمتله بونلره دائر مقرراتی اتخاذ ایده جك
وافراد جمیت استحقاقلك تزییدینه وصورت منتظمه ده تسویه سنه تشبث ودلالت
وایفای وظیفه ایلدکلری تحلرك حفظ الصحیه یه عدم موافقتی حائده اصلاحی
چاره سنه توسل ایده جکدر . و افراد جمیتدن برینك ایفای وظیفه یه
اقتداری اولدیغی حالده اقتداری کسبتده معاش ویا یومیه ایله خدمت
ایده جك برمحله دخولنه وساطت و ایفای وظیفه یه اقتداری اولیانلره جمیت
صندوغندن نقداً معاونت ایتمك و قیودانلر ایله آرمانورلر آراسنده
ظهور ایده جك هرکونا اختلافاتی حل و فصله توسط ایلمك وکذلك شرکتلر
و آرمانورلر ایله قیودانلر آره سنده بر وظیفه یه تعیین ویا بر وظیفه دن
اخراج کبی ظهور ایده جك مشکلاتده تدقیق مسئله ایله بوبابده کی مقرراتی
احکام قانونیه یه توفیقاً حکومته عرض و حقسزلق و معدوریتك ازاله سی
ایچون نزد حکومتده تشبثاتده بولنمقله وظیفه دار در . اعضا و افراد جمیتدن بری
طرفندن جمیت ومسلکك حیثیتنه مغایر و منافی برحال ظهورنده جمیتدن
اخراج اولنه جقدر .

تعطیل اشغال قانونی احکامنه توفیقاً ومنافع عمومیه ی صیانةً تعطیل اشغال
ایدن جمیت منسوبینه مطالباتنك قبولی خصوصنده معاونت ایلیه جکدر .

وزنه دارك یوزغروشه قدر اولان صرفیات مقبوضلرینی تدقیق وفصله صرفیات
ایچون قرار اتخاذ ایتمك ولزوم کورلدیکی تقدیرده هیئت عمومیه ی دعوت وافراد
جمیت طرفندن ویریله جك تقریرلری و آنلر طرفلرندن وقوعبوله حق
مراجعاتی تدقیق والحاصل اعضائی قیودان وماکینیستلر و منتسبین بحریه
جمیتك و مسلکك ترقی وتعالیسی و افراد جمیتك محافظهٔ حقوقنی صیانةً
لازم کلان بالجمله مقرراتی اتخاذ ایتمکله مکلفدر .

هیئت عمومیه

ماده ٦ — هیئت انجق ایکی سورتله وهیئت اداره نك دعوتی اوزرینه
اجتماع ایدرکه : برنجیسی هرسنه نهایتنده هیئت اداره معاملات وحسابانی
تدقیق وسنهٔ آتیه موازنه سنی تصدیق و هیئت اداره نی انتخاب، واردات
وتأمین منفعته خادم مقرراتی اتخاذ ایدرك برای تنفیذ هیئت اداره یه تودیع
ونظامنامه نك تعدیلی موجب مقرراتی اتخاذ ایتمکدن عبارتدر . نظامنامه نك
تعدیلی موجب مقررات اکثریت مطلقه یه وابسته در . ایکنجیسی احوال فوق العاده یه
بناءً هیئت اداره طرفندن وقوعبولان دعوت اوزرینه اولان اجتماعدرکه
هیئت اداره طرفندن تودیع ایدیله جك روزنامه دکی مسائلك مذاکره سنه
منحصردر .

ماده ٧ — هیئت اداره قرارلری اتفاق ارا ویا اکثریتله نافذدر .

ماده ٨ — حکومتله جمیت نامنه مخابره ایده جك مرخص محرم بحری
افندی قیودانلر .

ماده ٩ — کاتب عمومی جمیتك اوراق و دفاترینی تنظیم و جمیتلر
قانونی موجبنجه اعضای جمیتك هویتی و تاریخ دخوللرینی و هیئت اداره
وهیئت عمومیه مقررات ومخابراتی ضبط وجمیتك مقبوضات وصرفیاتی دفاتر
مخصوصه سنه قید و هر آلتی آیده بر پلانچو ترتیب ایدرك هیئت اداره یه
تودیع ، وزنه دار ایله معاً سنه لك پلانچوی تنظیم ایتمکله مکلفدر .

ماده ١٠ — وزنه دار شرکتك بش لیرایه قدر اولان نقودینی محافظه
و فصله سنی کاتب عمومی ایله معاً معروف بر بانقیه تودیع وافراد جمیتدن
ماهیه خصص نقدیه لرینی تحصیله وایکی ماه حصص نقدیه سنی یلا معذورت

ویرمیانلری باراپور هیئت اداریه بیان و مصارف ضروریه‌دن یوز غروشه قدرنی مقبوض مقابلنده صرف ایتمك وماعداسی ایجون هیئت اداره‌دن استحصال قراره مجبوردر .

مواد متفرقه

ماده ١١ — افراد جمیتدن برینك وظیفه ایله موظف بولنمامسی ایکی هفته‌دن زیاده امتداد ایدر ویاخدمت عسکریه ایله موظف بولنور و یاخود معذرت مشروعه‌سی اولوردہ کیفیتی هیئت اداره‌یه وقت وزمانیله بیلدیرر ایسه بو مدت ایجون خصص نقدیه اعطاسندن مستثنا طوتیلور .

ماده ١٢ — جمیت اعضالری معاونت نقدیه‌یه نائل اولمك ایچون لااقل برسنه خصص نقدیه‌سنی منتظماً تأدیه ایتمش بولنمق شرطدر . انجق معاونت نقدیه‌یه نائل اولان ذات کندوسنه اقتداریله مناسب برخدمت تکلیف اولندقده قبولدن استنکاف ایده‌جك اولورسه معاونت نقدیه‌دن محرومیتی جهتنه کیدیلور .

ماده ١٣ — ایکی ماه بلامعذرت خصص نقدیه اعطاسندن استنکاف واشبو نظامنامه احکامنی اخلاله تشبث و جمیتك نفوذنی سوء استعمال ایتلرلره هیئت اداره قراریله اخطارات ده بولنابیر . هرنه صورتله اولورایسه اولسون جمیتدن خروج ایدنلر خصص نقدیه ودخولیه‌سنی استرداده صلاحیتدار دکلدر .

ماده ١٤ هیئت اداره ، هیئت عمومیه‌یه قارشی یکدیکرلرینك افعالندن مسئول اولدقلری کبی جمیت نامنه‌حك ایدیلن مهر مخصوص دخی مسئولیت مشترکلرینه تودیع ایدلمشدر .

ماده ١٥ — هیئت عمومیه‌نك اجتماعه دعوتی یوم معیندن برماه مقدم اوراق حوادثله اعلان اولنور . اعلانی متعاقب اعضای جمیتك کافه‌سنه روزنامه‌مذاکراتی تبلیغ ایدر ، معذرت مشروعه‌سندنطولایی دعوته اجابت ایده‌میه‌جکلرك اشبو مدت ظرفنده تحریراً اخبار کیفیت ایلری ایجاب‌ایدر . هیئت عمومیه اجتماعنده بالذات حاضر بولنانلر درحال ایچلرندن برینی رئیس وایکیسنی کاتب موقت انتخاب ایدرلر ، رئیس ورود ایدن تحریرات هیئت عمومیه مواجهه‌سنده آچه‌رق رأیلر تصنیف اولنور ، موجود اعضا دخی رأی خفی ایله بیان افکار ایلر . اشبو دعوتده آرای موجوده‌نك نصفندن برزیاده‌سی هیئت عمومیه‌یی تشکیل ایدر .

ماده ١٦ — سوقیات عسکریه وحکومت سنیه‌یه متعلق پوسته وسائرمی سوق ونقل ایدن مراکب و نقایه قپودان و منسوبینی معذرت مشروعه‌سی اولمقسزین واهی بر سببله دعوته اجابت ایتمه‌سی تجویز اولنه‌ماز .

ماده ١٧ — هیئت عمومیه وهیئت اداره‌یه قپودان وماکینست ومنسوبیندن اولمایان یعنی مسلك خارجنده بولنان هیچ بر فرد داخل اولهمیه‌جقدر .

ماده ١٨ — جمیتك سیاسیانه قطعیاً اشتراکی اولمدیغی کبی روزنامهٔ مذاکراتدن ومقصد جمیتدن غیری برشیٔ ایله اشتغالی ممنوعدر .

MİLLİ BİBLİYOTEK

(۱۷) ۱۳۳۱ سنه قمری مطابق ۱۲۹۱ سنه شمسی

ایام	نمبور	ساعت اتلق الله الوقت											
پنجشنبه	۲۲	۱۶	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
جمعه	۲۱	۱۷	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
جمعه ابریسی	۲۰	۱۸	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
بازار	۱۹	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸
بازار ابریسی	۱۸	۲۰	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
سالی	۱۷	۲۱	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
چهارشنبه	۱۶	۲۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
پنجشنبه	۱۵	۲۳	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
جمعه	۱۴	۲۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
جمعه ابریسی	۱۳	۲۵	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
بازار	۱۲	۲۶	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
بازار ابریسی	۱۱	۲۷	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰
سالی	۱۰	۲۸	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۲۹
چهارشنبه	۹	۲۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۲۹	۲۸
پنجشنبه	۸	۳۰	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۲۹	۲۸	۲۷
جمعه	۷	۳۱	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶

(۱۶) ۱۳۳۱ سنه قمری مطابق ۱۲۹۱ سنه شمسی

ایام	نمبور	ساعت اتلق الله الوقت											
چهارشنبه	۸	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
پنجشنبه	۹	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
جمعه	۱۰	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
جمعه ابریسی	۱۱	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
بازار	۱۲	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
بازار ابریسی	۱۳	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸
سالی	۱۴	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
چهارشنبه	۱۵	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
پنجشنبه	۱۶	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
جمعه	۱۷	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
جمعه ابریسی	۱۸	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
بازار	۱۹	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴
بازار ابریسی	۲۰	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵
سالی	۲۱	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
چهارشنبه	۲۲	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷

(۱۸) سنه ۱۲۹۱ عقربه قمریه

ایام	شهور	ساعت اقوال الله اوقات											
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
جمعه ارتی	۹	۱	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰
بازار	۱۰	۲	۱۱	۲۲	۳۳	۴۴	۵۵	۶۶	۷۷	۸۸	۹۹	۱۱۰	۱۲۱
یکشنبه ارتی	۱۱	۳	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۷۲	۸۴	۹۶	۱۰۸	۱۲۰	۱۳۲
سالی	۱۲	۴	۱۳	۲۶	۳۹	۵۲	۶۵	۷۸	۹۱	۱۰۴	۱۱۷	۱۳۰	۱۴۳
چهارشنبه	۱۳	۵	۱۴	۲۸	۴۲	۵۶	۷۰	۸۴	۹۸	۱۱۲	۱۲۶	۱۴۰	۱۵۴
پنجشنبه	۱۴	۶	۱۵	۳۰	۴۵	۶۰	۷۵	۹۰	۱۰۵	۱۲۰	۱۳۵	۱۵۰	۱۶۵
جمعه	۱۵	۷	۱۶	۳۲	۴۸	۶۴	۸۰	۹۶	۱۱۲	۱۲۸	۱۴۴	۱۶۰	۱۷۶
جمعه ارتی	۱۶	۸	۱۷	۳۴	۵۱	۶۸	۸۵	۱۰۲	۱۱۹	۱۳۶	۱۵۳	۱۷۰	۱۸۷
بازار	۱۷	۹	۱۸	۳۶	۵۴	۷۲	۹۰	۱۰۸	۱۲۶	۱۴۴	۱۶۲	۱۸۰	۱۹۸
یکشنبه ارتی	۱۸	۱۰	۱۹	۳۸	۵۷	۷۶	۹۵	۱۱۴	۱۳۳	۱۵۲	۱۷۱	۱۹۰	۲۰۹
سالی	۱۹	۱۱	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۲۰	۱۴۰	۱۶۰	۱۸۰	۲۰۰	۲۲۰
چهارشنبه	۲۰	۱۲	۲۱	۴۲	۶۳	۸۴	۱۰۵	۱۲۶	۱۴۷	۱۶۸	۱۸۹	۲۱۰	۲۳۱
پنجشنبه	۲۱	۱۳	۲۲	۴۴	۶۶	۸۸	۱۱۰	۱۳۲	۱۵۴	۱۷۶	۱۹۸	۲۲۰	۲۴۲
جمعه	۲۲	۱۴	۲۳	۴۶	۶۹	۹۲	۱۱۵	۱۳۸	۱۶۱	۱۸۴	۲۰۷	۲۳۰	۲۵۳
جمعه ارتی	۲۳	۱۵	۲۴	۴۸	۷۲	۹۶	۱۲۰	۱۴۴	۱۶۸	۱۹۲	۲۱۶	۲۴۰	۲۶۴
بازار	۲۴	۱۶	۲۵	۵۰	۷۵	۱۰۰	۱۲۵	۱۵۰	۱۷۵	۲۰۰	۲۲۵	۲۵۰	۲۷۵
یکشنبه ارتی	۲۵	۱۷	۲۶	۵۲	۷۸	۱۰۴	۱۳۰	۱۵۶	۱۸۲	۲۰۸	۲۳۴	۲۶۰	۲۸۶
سالی	۲۶	۱۸	۲۷	۵۴	۸۱	۱۰۸	۱۳۵	۱۶۲	۱۸۹	۲۱۶	۲۴۳	۲۷۰	۲۹۷
چهارشنبه	۲۷	۱۹	۲۸	۵۶	۸۴	۱۱۲	۱۴۰	۱۶۸	۱۹۶	۲۲۴	۲۵۲	۲۸۰	۳۰۸
پنجشنبه	۲۸	۲۰	۲۹	۵۸	۸۷	۱۱۶	۱۴۵	۱۷۴	۲۰۳	۲۳۲	۲۶۱	۲۹۰	۳۱۹
جمعه	۲۹	۲۱	۳۰	۶۰	۹۰	۱۲۰	۱۵۰	۱۸۰	۲۱۰	۲۴۰	۲۷۰	۳۰۰	۳۳۰
جمعه ارتی	۳۰	۲۲	۳۱	۶۲	۹۳	۱۲۴	۱۵۵	۱۸۶	۲۱۷	۲۴۸	۲۷۹	۳۱۰	۳۴۱

(۱۹) سنه ۱۲۹۱ عقربه قمریه

ایام	شهور	ساعت اقوال الله اوقات											
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
بازار	۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
سالی ارتی	۲	۲	۴	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴
بازار ارتی	۳	۳	۶	۹	۱۲	۱۵	۱۸	۲۱	۲۴	۲۷	۳۰	۳۳	۳۶
سالی	۴	۴	۸	۱۲	۱۶	۲۰	۲۴	۲۸	۳۲	۳۶	۴۰	۴۴	۴۸
چهارشنبه	۵	۵	۱۰	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰	۵۵	۶۰
پنجشنبه	۶	۶	۱۲	۱۸	۲۴	۳۰	۳۶	۴۲	۴۸	۵۴	۶۰	۶۶	۷۲
جمعه	۷	۷	۱۴	۲۱	۲۸	۳۵	۴۲	۴۹	۵۶	۶۳	۷۰	۷۷	۸۴
جمعه ارتی	۸	۸	۱۶	۲۴	۳۲	۴۰	۴۸	۵۶	۶۴	۷۲	۸۰	۸۸	۹۶
بازار	۹	۹	۱۸	۲۷	۳۶	۴۵	۵۴	۶۳	۷۲	۸۱	۹۰	۹۹	۱۰۸
یکشنبه ارتی	۱۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰
سالی	۱۱	۱۱	۲۲	۳۳	۴۴	۵۵	۶۶	۷۷	۸۸	۹۹	۱۱۰	۱۲۱	۱۳۲
چهارشنبه	۱۲	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۷۲	۸۴	۹۶	۱۰۸	۱۲۰	۱۳۲	۱۴۴
پنجشنبه	۱۳	۱۳	۲۶	۳۹	۵۲	۶۵	۷۸	۹۱	۱۰۴	۱۱۷	۱۳۰	۱۴۳	۱۵۶
جمعه	۱۴	۱۴	۲۸	۴۲	۵۶	۷۰	۸۴	۹۸	۱۱۲	۱۲۶	۱۴۰	۱۵۴	۱۶۸
جمعه ارتی	۱۵	۱۵	۳۰	۴۵	۶۰	۷۵	۹۰	۱۰۵	۱۲۰	۱۳۵	۱۵۰	۱۶۵	۱۸۰
بازار	۱۶	۱۶	۳۲	۴۸	۶۴	۸۰	۹۶	۱۱۲	۱۲۸	۱۴۴	۱۶۰	۱۷۶	۱۹۲
یکشنبه ارتی	۱۷	۱۷	۳۴	۵۱	۶۸	۸۵	۱۰۲	۱۱۹	۱۳۶	۱۵۳	۱۷۰	۱۸۷	۲۰۴
سالی	۱۸	۱۸	۳۶	۵۴	۷۲	۹۰	۱۰۸	۱۲۶	۱۴۴	۱۶۲	۱۸۰	۱۹۸	۲۱۶
چهارشنبه	۱۹	۱۹	۳۸	۵۷	۷۶	۹۵	۱۱۴	۱۳۳	۱۵۲	۱۷۱	۱۹۰	۲۰۹	۲۲۸
پنجشنبه	۲۰	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۲۰	۱۴۰	۱۶۰	۱۸۰	۲۰۰	۲۲۰	۲۴۰
جمعه	۲۱	۲۱	۴۲	۶۳	۸۴	۱۰۵	۱۲۶	۱۴۷	۱۶۸	۱۸۹	۲۱۰	۲۳۱	۲۵۲
جمعه ارتی	۲۲	۲۲	۴۴	۶۶	۸۸	۱۱۰	۱۳۲	۱۵۴	۱۷۶	۱۹۸	۲۲۰	۲۴۲	۲۶۴
بازار	۲۳	۲۳	۴۶	۶۹	۹۲	۱۱۵	۱۳۸	۱۶۱	۱۸۴	۲۰۷	۲۳۰	۲۵۳	۲۷۶
یکشنبه ارتی	۲۴	۲۴	۴۸	۷۲	۹۶	۱۲۰	۱۴۴	۱۶۸	۱۹۲	۲۱۶	۲۴۰	۲۶۴	۲۸۸
سالی	۲۵	۲۵	۵۰	۷۵	۱۰۰	۱۲۵	۱۵۰	۱۷۵	۲۰۰	۲۲۵	۲۵۰	۲۷۵	۳۰۰
چهارشنبه	۲۶	۲۶	۵۲	۷۸	۱۰۴	۱۳۰	۱۵۶	۱۸۲	۲۰۸	۲۳۴	۲۶۰	۲۸۶	۳۱۲
پنجشنبه	۲۷	۲۷	۵۴	۸۱	۱۰۸	۱۳۵	۱۶۲	۱۸۹	۲۱۶	۲۴۳	۲۷۰	۲۹۷	۳۲۴
جمعه	۲۸	۲۸	۵۶	۸۴	۱۱۲	۱۴۰	۱۶۸	۱۹۶	۲۲۴	۲۵۲	۲۸۰	۳۰۸	۳۳۶
جمعه ارتی	۲۹	۲۹	۵۸	۸۷	۱۱۶	۱۴۵	۱۷۴	۲۰۳	۲۳۲	۲۶۱	۲۹۰	۳۱۹	۳۴۸
بازار	۳۰	۳۰	۶۰	۹۰	۱۲۰	۱۵۰	۱۸۰	۲۱۰	۲۴۰	۲۷۰	۳۰۰	۳۳۰	۳۶۰

(۲۰) ۱۳۳۱ ستمبر یا قمری ۱۲۹۱ ستمبر شمسی

نام	نمبر	ساعت اتوالی بلحاظ غروب																								
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	
بازار ارتسی	۱۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	
سال	۱۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴		
چهارشنبه	۱۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴			
پنجشنبه	۱۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴				
جمعه	۱۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴					
جمعه ارتسی	۱۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴						
بازار	۱۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴							
بازار ارتسی	۱۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴								
سال	۱۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴									
چهارشنبه	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴										
پنجشنبه	۲۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴											
جمعه	۲۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴												
جمعه ارتسی	۲۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴													
بازار	۲۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴														
بازار ارتسی	۲۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴															

(۲۱) ۱۳۳۱ ستمبر یا قمری ۱۲۹۱ ستمبر شمسی

نام	نمبر	ساعت اتوالی بلحاظ غروب																								
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	
سال	۲۵	۱۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	
چهارشنبه	۲۶	۱۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸		
پنجشنبه	۲۷	۱۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸			
جمعه	۲۸	۱۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸				
جمعه ارتسی	۲۹	۲۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸					
بازار	۳۰	۲۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸						
بازار ارتسی	۳۱	۲۲	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸							
سال	۱	۲۳	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸								
چهارشنبه	۲	۲۴	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸									
پنجشنبه	۳	۲۵	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸										
جمعه	۴	۲۶	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸											
جمعه ارتسی	۵	۲۷	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸												
بازار	۶	۲۸	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸													
بازار ارتسی	۷	۲۹	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸														

۱۲۹۱ سنه‌ی قمریه‌ی شمسیه (۲۳)

ایام	نمره‌	ساعت اول بلهٔ اروپا																								
		۱		۲		۳		۴		۵		۶		۷		۸		۹		۱۰		۱۱		۱۲		
		د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	
جمعه	۱	۲۷	۱۶	۱۰	۲۶	۵۲	۲۹	۱۱۶	۲۹	۱۳۵	۲۹	۱۵۴	۲۹	۱۷۳	۲۹	۱۹۲	۲۹	۲۱۱	۲۹	۲۳۰	۲۹	۲۴۹	۲۹	۲۶۸	۲۹	۸۰۰
شنبه	۲	۲۸	۱۶	۱۱	۲۶	۵۳	۲۹	۱۱۷	۲۹	۱۳۶	۲۹	۱۵۵	۲۹	۱۷۴	۲۹	۱۹۳	۲۹	۲۱۲	۲۹	۲۳۱	۲۹	۲۵۰	۲۹	۲۶۹	۲۹	۸۰۱
یکشنبه	۳	۲۹	۱۶	۱۲	۲۶	۵۴	۲۹	۱۱۸	۲۹	۱۳۷	۲۹	۱۵۶	۲۹	۱۷۵	۲۹	۱۹۴	۲۹	۲۱۳	۲۹	۲۳۲	۲۹	۲۵۱	۲۹	۲۷۰	۲۹	۸۰۲
دوشنبه	۴	۳۰	۱۶	۱۳	۲۶	۵۵	۲۹	۱۱۹	۲۹	۱۳۸	۲۹	۱۵۷	۲۹	۱۷۶	۲۹	۱۹۵	۲۹	۲۱۴	۲۹	۲۳۳	۲۹	۲۵۲	۲۹	۲۷۱	۲۹	۸۰۳
سه‌شنبه	۵	۳۱	۱۶	۱۴	۲۶	۵۶	۲۹	۱۲۰	۲۹	۱۳۹	۲۹	۱۵۸	۲۹	۱۷۷	۲۹	۱۹۶	۲۹	۲۱۵	۲۹	۲۳۴	۲۹	۲۵۳	۲۹	۲۷۲	۲۹	۸۰۴
چهارشنبه	۶	۳۲	۱۶	۱۵	۲۶	۵۷	۲۹	۱۲۱	۲۹	۱۴۰	۲۹	۱۵۹	۲۹	۱۷۸	۲۹	۱۹۷	۲۹	۲۱۶	۲۹	۲۳۵	۲۹	۲۵۴	۲۹	۲۷۳	۲۹	۸۰۵
پنجشنبه	۷	۳۳	۱۶	۱۶	۲۶	۵۸	۲۹	۱۲۲	۲۹	۱۴۱	۲۹	۱۶۰	۲۹	۱۷۹	۲۹	۱۹۸	۲۹	۲۱۷	۲۹	۲۳۶	۲۹	۲۵۵	۲۹	۲۷۴	۲۹	۸۰۶
جمعه	۸	۳۴	۱۶	۱۷	۲۶	۵۹	۲۹	۱۲۳	۲۹	۱۴۲	۲۹	۱۶۱	۲۹	۱۸۰	۲۹	۱۹۹	۲۹	۲۱۸	۲۹	۲۳۷	۲۹	۲۵۶	۲۹	۲۷۵	۲۹	۸۰۷
شنبه	۹	۳۵	۱۶	۱۸	۲۶	۶۰	۲۹	۱۲۴	۲۹	۱۴۳	۲۹	۱۶۲	۲۹	۱۸۱	۲۹	۲۰۰	۲۹	۲۱۹	۲۹	۲۳۸	۲۹	۲۵۷	۲۹	۲۷۶	۲۹	۸۰۸
یکشنبه	۱۰	۳۶	۱۶	۱۹	۲۶	۶۱	۲۹	۱۲۵	۲۹	۱۴۴	۲۹	۱۶۳	۲۹	۱۸۲	۲۹	۲۰۱	۲۹	۲۲۰	۲۹	۲۳۹	۲۹	۲۵۸	۲۹	۲۷۷	۲۹	۸۰۹
دوشنبه	۱۱	۳۷	۱۶	۲۰	۲۶	۶۲	۲۹	۱۲۶	۲۹	۱۴۵	۲۹	۱۶۴	۲۹	۱۸۳	۲۹	۲۰۲	۲۹	۲۲۱	۲۹	۲۴۰	۲۹	۲۵۹	۲۹	۲۷۸	۲۹	۸۱۰
سه‌شنبه	۱۲	۳۸	۱۶	۲۱	۲۶	۶۳	۲۹	۱۲۷	۲۹	۱۴۶	۲۹	۱۶۵	۲۹	۱۸۴	۲۹	۲۰۳	۲۹	۲۲۲	۲۹	۲۴۱	۲۹	۲۶۰	۲۹	۲۷۹	۲۹	۸۱۱
چهارشنبه	۱۳	۳۹	۱۶	۲۲	۲۶	۶۴	۲۹	۱۲۸	۲۹	۱۴۷	۲۹	۱۶۶	۲۹	۱۸۵	۲۹	۲۰۴	۲۹	۲۲۳	۲۹	۲۴۲	۲۹	۲۶۱	۲۹	۲۸۰	۲۹	۸۱۲
پنجشنبه	۱۴	۴۰	۱۶	۲۳	۲۶	۶۵	۲۹	۱۲۹	۲۹	۱۴۸	۲۹	۱۶۷	۲۹	۱۸۶	۲۹	۲۰۵	۲۹	۲۲۴	۲۹	۲۴۳	۲۹	۲۶۲	۲۹	۲۸۱	۲۹	۸۱۳
جمعه	۱۵	۴۱	۱۶	۲۴	۲۶	۶۶	۲۹	۱۳۰	۲۹	۱۴۹	۲۹	۱۶۸	۲۹	۱۸۷	۲۹	۲۰۶	۲۹	۲۲۵	۲۹	۲۴۴	۲۹	۲۶۳	۲۹	۲۸۲	۲۹	۸۱۴
شنبه	۱۶	۴۲	۱۶	۲۵	۲۶	۶۷	۲۹	۱۳۱	۲۹	۱۵۰	۲۹	۱۶۹	۲۹	۱۸۸	۲۹	۲۰۷	۲۹	۲۲۶	۲۹	۲۴۵	۲۹	۲۶۴	۲۹	۲۸۳	۲۹	۸۱۵
یکشنبه	۱۷	۴۳	۱۶	۲۶	۲۶	۶۸	۲۹	۱۳۲	۲۹	۱۵۱	۲۹	۱۷۰	۲۹	۱۸۹	۲۹	۲۰۸	۲۹	۲۲۷	۲۹	۲۴۶	۲۹	۲۶۵	۲۹	۲۸۴	۲۹	۸۱۶
دوشنبه	۱۸	۴۴	۱۶	۲۷	۲۶	۶۹	۲۹	۱۳۳	۲۹	۱۵۲	۲۹	۱۷۱	۲۹	۱۹۰	۲۹	۲۰۹	۲۹	۲۲۸	۲۹	۲۴۷	۲۹	۲۶۶	۲۹	۲۸۵	۲۹	۸۱۷
سه‌شنبه	۱۹	۴۵	۱۶	۲۸	۲۶	۷۰	۲۹	۱۳۴	۲۹	۱۵۳	۲۹	۱۷۲	۲۹	۱۹۱	۲۹	۲۱۰	۲۹	۲۲۹	۲۹	۲۴۸	۲۹	۲۶۷	۲۹	۲۸۶	۲۹	۸۱۸
چهارشنبه	۲۰	۴۶	۱۶	۲۹	۲۶	۷۱	۲۹	۱۳۵	۲۹	۱۵۴	۲۹	۱۷۳	۲۹	۱۹۲	۲۹	۲۱۱	۲۹	۲۳۰	۲۹	۲۴۹	۲۹	۲۶۸	۲۹	۲۸۷	۲۹	۸۱۹
پنجشنبه	۲۱	۴۷	۱۶	۳۰	۲۶	۷۲	۲۹	۱۳۶	۲۹	۱۵۵	۲۹	۱۷۴	۲۹	۱۹۳	۲۹	۲۱۲	۲۹	۲۳۱	۲۹	۲۵۰	۲۹	۲۶۹	۲۹	۲۸۸	۲۹	۸۲۰

۱۲۹۱ سنه‌ی قمریه‌ی شمسیه (۲۲)

ایام	نمره‌	ساعت اول بلهٔ اروپا																								
		۱		۲		۳		۴		۵		۶		۷		۸		۹		۱۰		۱۱		۱۲		
		د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	د	ق	
پنجشنبه	۱۲	۱	۱۶	۱۰	۲۶	۵۸	۲۹	۱۱۶	۲۹	۱۳۵	۲۹	۱۵۴	۲۹	۱۷۳	۲۹	۱۹۲	۲۹	۲۱۱	۲۹	۲۳۰	۲۹	۲۴۹	۲۹	۲۶۸	۲۹	۸۰۰
جمعه	۱۳	۲	۱۶	۱۱	۲۶	۵۹	۲۹	۱۱۷	۲۹	۱۳۶	۲۹	۱۵۵	۲۹	۱۷۴	۲۹	۱۹۳	۲۹	۲۱۲	۲۹	۲۳۱	۲۹	۲۵۰	۲۹	۲۶۹	۲۹	۸۰۱
شنبه	۱۴	۳	۱۶	۱۲	۲۶	۶۰	۲۹	۱۱۸	۲۹	۱۳۷	۲۹	۱۵۶	۲۹	۱۷۵	۲۹	۱۹۴	۲۹	۲۱۳	۲۹	۲۳۲	۲۹	۲۵۱	۲۹	۲۷۰	۲۹	۸۰۲
یکشنبه	۱۵	۴	۱۶	۱۳	۲۶	۶۱	۲۹	۱۱۹	۲۹	۱۳۸	۲۹	۱۵۷	۲۹	۱۷۶	۲۹	۱۹۵	۲۹	۲۱۴	۲۹	۲۳۳	۲۹	۲۵۲	۲۹	۲۷۱	۲۹	۸۰۳
دوشنبه	۱۶	۵	۱۶	۱۴	۲۶	۶۲	۲۹	۱۲۰	۲۹	۱۳۹	۲۹	۱۵۸	۲۹	۱۷۷	۲۹	۱۹۶	۲۹	۲۱۵	۲۹	۲۳۴	۲۹	۲۵۳	۲۹	۲۷۲	۲۹	۸۰۴
سه‌شنبه	۱۷	۶	۱۶	۱۵	۲۶	۶۳	۲۹	۱۲۱	۲۹	۱۴۰	۲۹	۱۵۹	۲۹	۱۷۸	۲۹	۱۹۷	۲۹	۲۱۶	۲۹	۲۳۵	۲۹	۲۵۴	۲۹	۲۷۳	۲۹	۸۰۵
چهارشنبه	۱۸	۷	۱۶	۱۶	۲۶	۶۴	۲۹	۱۲۲	۲۹	۱۴۱	۲۹	۱۶۰	۲۹	۱۷۹	۲۹	۱۹۸	۲۹	۲۱۷	۲۹	۲۳۶	۲۹	۲۵۵	۲۹	۲۷۴	۲۹	۸۰۶
پنجشنبه	۱۹	۸	۱۶	۱۷	۲۶	۶۵	۲۹	۱۲۳	۲۹	۱۴۲	۲۹	۱۶۱	۲۹	۱۸۰	۲۹	۱۹۹	۲۹	۲۱۸	۲۹	۲۳۷	۲۹	۲۵۶	۲۹	۲۷۵	۲۹	۸۰۷
جمعه	۲۰	۹	۱۶	۱۸	۲۶	۶۶	۲۹	۱۲۴	۲۹	۱۴۳	۲۹	۱۶۲	۲۹	۱۸۱	۲۹	۲۰۰	۲۹	۲۱۹	۲۹	۲۳۸	۲۹	۲۵۷	۲۹	۲۷۶	۲۹	۸۰۸
شنبه	۲۱	۱۰	۱۶	۱۹	۲۶	۶۷	۲۹	۱۲۵	۲۹	۱۴۴	۲۹	۱۶۳	۲۹	۱۸۲	۲۹	۲۰۱	۲۹	۲۲۰	۲۹	۲۳۹	۲۹	۲۵۸	۲۹	۲۷۷	۲۹	۸۰۹
یکشنبه	۲۲	۱۱	۱۶	۲۰	۲۶	۶۸	۲۹	۱۲۶	۲۹	۱۴۵	۲۹	۱۶۴	۲۹	۱۸۳	۲۹	۲۰۲	۲۹	۲۲۱	۲۹	۲۴۰	۲۹	۲۵۹	۲۹	۲۷۸	۲۹	۸۱۰
دوشنبه	۲۳	۱۲	۱۶	۲۱	۲۶	۶۹	۲۹	۱۲۷	۲۹	۱۴۶	۲۹	۱۶۵	۲۹	۱۸۴	۲۹	۲۰۳	۲۹	۲۲۲	۲۹	۲۴۱	۲۹	۲۶۰	۲۹	۲۷۹	۲۹	۸۱۱
سه‌شنبه	۲۴	۱۳	۱۶	۲۲	۲۶	۷۰	۲۹	۱۲۸	۲۹	۱۴۷	۲۹	۱۶۶	۲۹	۱۸۵	۲۹	۲۰۴	۲۹	۲۲۳	۲۹	۲۴۲	۲۹	۲۶۱	۲۹	۲۸۰	۲۹	۸۱۲
چهارشنبه	۲۵	۱۴	۱۶	۲۳	۲۶	۷۱	۲۹	۱۲۹	۲۹	۱۴۸	۲۹	۱۶۷	۲۹	۱۸۶	۲۹	۲۰۵	۲۹	۲۲۴	۲۹	۲۴۳	۲۹	۲۶۲	۲۹	۲۸۱	۲۹	۸۱۳
پنجشنبه	۲۶	۱۵	۱۶	۲۴	۲۶	۷۲	۲۹	۱۳۰	۲۹	۱۴۹	۲۹	۱۶۸	۲۹	۱۸۷	۲۹	۲۰۶	۲۹	۲۲۵	۲۹	۲۴۴	۲۹	۲۶۳	۲۹	۲۸۲	۲۹	۸۱۴

۱۲۹۲ سنه تجریه فرنگ (۲۵)

ایام	شهور												ساعت اولی بلد اوقات											
بازار ارزنی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
سال	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
چهارشنبه	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
پنجشنبه	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶
جمعه	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
بازار ارزنی	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴
بازار ارزنی	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸
سال	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲
چهارشنبه	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶
پنجشنبه	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰
جمعه	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴
بازار ارزنی	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸

۱۲۹۱ سنه تجریه فرنگ (۲۵)

ایام	شهور												ساعت اولی بلد اوقات											
بازار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
بازار ارزنی	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
سال	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
چهارشنبه	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶
پنجشنبه	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
جمعه	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴
بازار ارزنی	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸
سال	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲
چهارشنبه	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶
پنجشنبه	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰
جمعه	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴
بازار ارزنی	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸

١٣٣١ سنهٔ هجریهٔ قمریه (٢٦) ١٢٩٢ سنهٔ هجریهٔ شمسیه

ایام	شهور: ذی القعده	[illegible]	[illegible]	روز خضر	ساعت اذانی ایله اوقات: طلوع شمس	ظهر	عصر اول	عشا	امساك
صالی	١٤	١	١٤	١٦٢	١٢، ٣٧	٦، ٣٧	٩، ٣٥	١، ٣٠	١١، ٠١
چهارشنبه	١٥	٢	١٥	١٦٣	٤١	٣٩	٣٥	٣١	٣
پنجشنبه	١٦	٣	١٦	١٦٤	٤٣	٣٠	٣٥	٣١	٦
جمعه	١٧	٤	١٧	١٦٥	٤٥	٣٣	٣٦	٣١	٨
جمعه ایرتسی	١٨	٥	١٨	١٦٦	٤٨	٣٣	٣٦	٣١	١١
بازار	١٩	٦	١٩	١٦٧	٥١	٣٤	٣٦	٣١	١٤
بازار ایرتسی	٢٠	٧	٢٠	١٦٨	٥٣	٣٥	٣٧	٣١	١٦
صالی	٢١	٨	٢١	١٦٩	٥٦	٣٦	٣٧	٣١	١٩
چهارشنبه	٢٢	٩	٢٢	١٧٠	١، ٠٠	٣٩	٣٧	٣١	٢١
پنجشنبه	٢٣	١٠	٢٣	١٧١	٢	٤٠	٣٨	٣١	٢٤
جمعه	٢٤	١١	٢٤	١٧٢	٤	٤١	٣٨	٣١	٢٦
جمعه ایرتسی	٢٥	١٢	٢٥	١٧٣	٧	٤٢	٣٨	٣١	٢٩
بازار	٢٦	١٣	٢٦	١٧٤	٨	٤٤	٣٩	٣١	٣١
بازار ایرتسی	٢٧	١٤	٢٧	١٧٥	١٢	٤٥	٣٩	٣٢	٣٣
صالی	٢٨	١٥	٢٨	١٧٦	١، ١٤	٦، ٤٦	٩، ٣٩	١، ٣٢	١١، ٣٦

١٣٣١ سنهٔ هجریهٔ قمریه (٢٧) ١٢٩٢ سنهٔ هجریهٔ شمسیه

ایام	شهور: [illegible]	[illegible]	[illegible]	روز خضر	ساعت اذانی ایله اوقات: طلوع شمس	ظهر	عصر اول	عشا	امساك
چهارشنبه	٢٩	١٦	٢٩	١٧٧	١، ١٧	٦، ٤٧	٩، ٤٠	١، ٣٢	١١، ٣٨
پنجشنبه	٣٠	١٧	٣٠	١٧٨	١٩	٤٨	٤٠	٣٢	٤٠
جمعه	١	١٨	٣١	١٧٩	٢٢	٥٠	٤٠	٣٢	٤٣
جمعه ایرتسی	٢	١٩	١	١٨٠	٢٤	٥١	٤٠	٣٢	٤٥
بازار	٣	٢٠	٢	١٨١	٢٧	٥٢	٤١	٣٣	٤٧
بازار ایرتسی	٤	٢١	٣	١٨٢	٢٩	٥٣	٤١	٣٣	٥٠
صالی	٥	٢٢	٤	١٨٣	٣١	٥٤	٤١	٣٢	٥٢
چهارشنبه	٦	٢٣	٥	١٨٤	٣٤	٥٦	٤١	٣٢	٥٤
پنجشنبه	٧	٢٤	٦	١٨٥	٣٦	٥٧	٤٢	٣٣	٥٦
جمعه	٨	٢٥	٧	١٨٦	٣٩	٥٨	٤٢	٣٣	٥٨
جمعه ایرتسی	٩	٢٦	٨	١	٤٢	٧، ٠٠	٤٢	٣٣	١٢، ٠٠
بازار	١٠	٢٧	٩	٢	٤٤	١	٤٢	٣٣	٣
بازار ایرتسی	١١	٢٨	١٠	٣	٤٦	٢	٤٣	٣٤	٥
صالی	١٢	٢٩	١١	٤	٤٨	٣	٤٣	٣٤	٧
چهارشنبه	١٣	٣٠	١٢	٥	٥٠	٤	٤٣	٣٤	٩
پنجشنبه	١٤	٣١	١٣	٦	١، ٥٢	٧، ٠٥	٩، ٤٣	١، ٣٤	١٢، ١١

۱۳۳۱ سنۀ هجریۀ قمریه (۲۸) ۱۲۹۲ سنۀ هجریۀ شمسیه

ایام	شهور			[illegible]	ساعت اذانی ایله اوقات				
	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
جمعه	۱۵	۱	۱٤	۷	۱۰ ٥۲	۷ ۰٦	۹ ٤٤	۱ ۳٥	۱۲ ۱۲
جمعه ایرتسی	۱٦	۲	۱٥	۸	٥٦	۷	٤٤	۳٥	۱٤
بازار	۱۷	۳	۱٦	۹	٥۸	۸	٤٤	۳٥	۱٦
بازار ایرتسی	۱۸	٤	۱۷	۱۰	۱۰ ۰۰	۹	٤٤	۳٥	۱۸
صالی	۱۹	٥	۱۸	۱۱	۱	۱۰	٤٤	۳٥	۲۰
چهارشنبه	۲۰	٦	۱۹	۱۲	۲	۱۱	٤٤	۳٥	۲۲
پنجشنبه	۲۱	۷	۲۰	۱۳	٤	۱۲	٤٥	۳٦	۲۳
جمعه	۲۲	۸	۲۱	۱٤	۸	۱۳	٤٥	۳٦	۲٥
جمعه ایرتسی	۲۳	۹	۲۲	۱٥	۱۰	۱٤	٤٥	۳٦	۲٦
بازار	۲٤	۱۰	۲۳	۱٦	۱۲	۱٤	٤٥	۳٦	۲۸
بازار ایرتسی	۲٥	۱۱	۲٤	۱۷	۱۳	۱٥	٤٥	۳٦	۳۰
صالی	۲٦	۱۲	۲٥	۱۸	۱٥	۱٦	٤٦	۳٦	۳۱
چهارشنبه	۲۷	۱۳	۲٦	۱۹	۱۷	۱۷	٤٦	۳٦	۳۳
پنجشنبه	۲۸	۱٤	۲۷	۲۰	۱۸	۱۸	٤٦	۳۷	۳٤
جمعه	۲۹	۱٥	۲۸	۲۱	۱۱ ۲۰	۷ ۱۹	۹ ٤٦	۱۰ ۳۷	۱۲ ۳٥

۱۳۳۲ سنۀ هجریۀ قمریه (۲۹) ۱۲۹۲ سنۀ هجریۀ شمسیه

ایام	شهور			[illegible]	ساعت اذانی ایله اوقات				
	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
جمعه ایرتسی	۱	۱٦	۲۹	۲۲	۲ ۲۱	۷ ۳۰	۹ ٤٦	۱۰ ۳۷	۱۲ ۳۷
بازار	۲	۱۷	۳۰	۲۳	۲۳	۳۰	٤٦	۳۷	۳۸
بازار ایرتسی	۳	۱۸	۱	۲٤	۲٤	۳۱	٤٦	۳۷	۳۹
صالی	٤	۱۹	۲	۲٥	۲٥	۳۱	٤۷	۳۷	٤۰
چهارشنبه	٥	۲۰	۳	۲٦	۲٦	۳۲	٤۷	۳۷	٤۱
پنجشنبه	٦	۲۱	٤	۲۷	۲۸	۳۳	٤۷	۳۸	٤۲
جمعه	۷	۲۲	٥	۲۸	۲۹	۳۳	٤۷	۳۸	٤۳
جمعه ایرتسی	۸	۲۳	٦	۲۹	۳۰	۳٤	٤۷	۳۸	٤٤
بازار	۹	۲٤	۷	۳۰	۳۱	۳٥	٤۷	۳۸	٤٥
بازار ایرتسی	۱۰	۲٥	۸	۳۱	۳۲	۳٥	٤۷	۳۸	٤٦
صالی	۱۱	۲٦	۹	۳۲	۳۳	۳٦	٤۷	۳۸	٤۷
چهارشنبه	۱۲	۲۷	۱۰	۳۳	۳٤	۳٦	٤۷	۳۸	٤۸
پنجشنبه	۱۳	۲۸	۱۱	۳٤	۳٥	۳۷	٤۷	۳۸	٤۸
جمعه	۱٤	۲۹	۱۲	۳٥	۳٦	۳۷	٤۷	۳۹	٤۹
جمعه ایرتسی	۱٥	۳۰	۱۳	۳٦	۲ ۳٦	۷ ۳۷	۹ ٤۷	۱۰ ۳۹	۱۲ ٤۹

ایام	شهور	ساعت اول الهوا توکل																							
بازار	۱	۱	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۱	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۲	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۳	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۴	۱۶	۲۸	۴۰
بازار ترکی	۲	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷
سالی	۳	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸
چهارشنبه	۴	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹
پنجشنبه	۵	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰
جمعه	۶	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱
جمعه ترکی	۷	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲
بازار	۸	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳
بازار ترکی	۹	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴
سالی	۱۰	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵
چهارشنبه	۱۱	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶
پنجشنبه	۱۲	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۶۷
جمعه	۱۳	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۶۷	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۶۸
جمعه ترکی	۱۴	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۶۷	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۶۸	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۶۹
بازار	۱۵	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۶۷	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۶۸	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۶۹	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۷۰

۱۲۹۲ سنه شمسی بفارسی (۳۰)

ایام	شهور	ساعت اول الهوا توکل																							
بازار	۱	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۲	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۳	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۴	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۵	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳
بازار ترکی	۲	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۳	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۴	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۵	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴
سالی	۳	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۴	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۵	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵
چهارشنبه	۴	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۵	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶
پنجشنبه	۵	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷
جمعه	۶	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸
جمعه ترکی	۷	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹
بازار	۸	۲۰	۳۲	۴۴	۵۶	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰
بازار ترکی	۹	۲۱	۳۳	۴۵	۵۷	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱
سالی	۱۰	۲۲	۳۴	۴۶	۵۸	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲
چهارشنبه	۱۱	۲۳	۳۵	۴۷	۵۹	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳
پنجشنبه	۱۲	۲۴	۳۶	۴۸	۶۰	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴
جمعه	۱۳	۲۵	۳۷	۴۹	۶۱	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵
جمعه ترکی	۱۴	۲۶	۳۸	۵۰	۶۲	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶
بازار	۱۵	۲۷	۳۹	۵۱	۶۳	۱۶	۲۸	۴۰	۵۲	۶۴	۱۷	۲۹	۴۱	۵۳	۶۵	۱۸	۳۰	۴۲	۵۴	۶۶	۱۹	۳۱	۴۳	۵۵	۶۷

۱۲۹۲ سنه شمسی بفارسی (۳۱)

۱۳۳۲ سنه هجریه قمریه (۳۳)

ایام	شهور	ساعت اذان الله اکبر				
پنجشنبه	۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۱۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۱۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۱۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۱۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۱۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۱۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۱۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۱۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۱۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۲۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۲۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۲۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۲۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۲۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۲۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۲۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۲۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۲۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۲۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۳۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲

۱۳۳۲ سنه هجریه قمریه (۳۲)

ایام	شهور	ساعت اذان الله اکبر				
چهارشنبه	۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۱۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۱۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۱۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۱۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۱۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۱۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۱۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۱۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۱۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۲۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۲۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۲۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
پنجشنبه	۲۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
جمعه	۲۴	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
شنبه	۲۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
یکشنبه	۲۶	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
دوشنبه	۲۷	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
سه‌شنبه	۲۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
چهارشنبه	۲۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲

۱۳۳۲ سنه هجریه قمریه (۳۵) ۱۲۹۲ سنه هجریه شمسیه

ساعت اذان الله اکبر

ایام	نمره																							
بازار																								
پازارارزنسی																								
سال																								
چهارشنبه																								
پنجشنبه																								
جمعه																								

۱۳۳۲ سنه هجریه قمریه (۳۶) ۱۲۹۲ سنه هجریه شمسیه

ساعت اذان الله اکبر

ایام	نمره																							
جمعه ارزنسی																								
بازار																								
پازارارزنسی																								
سال																								
چهارشنبه																								
پنجشنبه																								
جمعه																								
جمعه ارزنسی																								
بازار																								
پازار ارزنسی																								
سال																								
چهارشنبه																								
پنجشنبه																								
جمعه																								
جمعه ارزنسی																								

(۳۷)

(بابعد)

جمعیه داخل اولان بعض مقاعد اسرا وضابطان

سلمان نطقی بك — جیب رئیسی
علی رضا سبق افندی — دکز غرفه‌سی باش محرری
عارف بك
صدقی بك
عمر قبودان — خلیج درسعادت واپوری ایسکنوری
عل قبودان
یوسف قبودان

اخطار

بو جمعیه‌نك مقصد ایدن جدولی صحیفه‌لرده‌کی بعض اشارات :

[ل . ت] لیلی بحار قبودان تکمی
[ق . ت] نیاری بحار قبودان تکمی
[ب . ا] اسطار بیمه برنجیکی
[ق . ا] اسطار قریب »
[ق . ب] مکتب بحریه
[ل] لیلان شهادتنامه‌سی

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
اسکدارلی طاهر افندی قپودان	انسپکتور		ل . ت	
قاشپه‌شالی زیور « «	کومور مأموری		ل . ت	
تیره‌بولی حقی « «	آتی دکمز سواریسی	ب . ۲	ن . ت	۲۲
استانه‌لی ابراهیم ادهم « «	بحر احمر «	ب . ۱	ن . ت	
غلطه‌لی حاجی رضا « «	« «	ب . ۱	ن . ت	
اسکدارلی مراد « «	سواریلرلدن	ب . ۱	ل . ت	۵۰
« رشدی « «	بحر جدید سواریسی	ب . ۲	ل . ت	۱۲۶
استانه‌لی ضیا « «	قره دکز «	ب . ۱	ن . ت	۵۴
طرابزونلی رسمی « «	ادرمید «	ب . ۲	عملی	۵۱
غلطه‌لی شکری « «	شرقی «	ب . ۲	ن . ت	۵۲
غلطه‌لی وصفی « «	کوپرو واپورلرنده		ن . ت	۶۱
طوپخانه‌لی حکمت « «	« «	ب . ۲	ل . ت	۶۴
پیرنک آغه‌لی دبستونلی « «	« «	ب . ۳	عملی	۶۷
تیره‌بولی خلیل « «	« «	ب . ۳	ل . ت	۷۸
مهاجر حسین « «	« «	ق . ۲	عملی	۷۳
استانه‌لی عزت « «	مرسین سواریسی	ق . ۱	ل . ت	۹۶
استانه‌لی خرستو « «	نیلوفر «	ق . ۲	عملی	۱۱۳
رزنه‌لی مصطفی « «	مرسین «	ب . ۲	ن . ت	۱۱۲
اونیه‌لی احمد « «	کابیولی «	ق . ۲	عملی	۱۱۶
رزنه‌لی عثمان « «	شام «	ق . ۱	«	۱۲۰
« حاجی رضا « «	کرپرو واپورلرنده	ب . ۲	ن . ت	
غلطه‌لی مصطفی « «	بلونه سواریسی	ب . ۲	ن . ت	
طوپخانه‌لی اسماعیل « «	تکه «	ب . ۲	ل . ت	
قاسم‌پاشالی محمد « «	کوپری واپورلرنده	ب . ۳	ن . ت	
قبان‌دفتلی حسن « «	« «		ل . ت	
داود‌پاشالی عثمان رائف « «	کوچك تمث سواریسی	ب . ۲	ل . ت	۱۴۲
حیدر پاشالی رائف « «	صامسون روم‌کوری سواریسی	ق . ۱	ل . ت	۱۴۱

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
قاضی کویلی توحید افندی قپودان	قپزل ایرمق سواریسی	ب . ۲	ن . ت	
استانه‌لی حسنی « «	انسپکتور معاونی		ل . ت	۲۸
استانه‌لی عونی « «	کوپری واپورلرنده		عملی	
استانه‌لی ادهم « «	اداره‌جه آچیقده		«	
براتلی فهمی « «	ایکنجی داوچنجی قپودانلر	ب . ۲	ل . ت	۸
زغره‌لی احمد « «	« « «	ب . ۲	ل . ت	۴۳
ریزه‌لی عبدالحلیم « «	پیوله‌مرسیه ایکنجیسی	ب . ۲	ل . ت	۶
اسکدارلی جمال « «	ایکنجی داوچنجی قپودانلر	ب . ۳	عملی	۹
توجه‌مصطفی پاشالی حسین « «	« « «	ب . ۲	ل . ت	۱۰
غلطه‌لی احمد رحمی « «	« « «	ب . ۲	ن . ت	۱۲
قپاندفتلی تظمی « «	« « «	ق . ۱	ن . ت	۱۳
صاری یارلی حسن « «	« « «	ب . ۳	عملی	۱۷
غلطه‌لی اسماعیل « «	« « «		ن . ت	۲۳
یفاجلی حسین « «	« « «		ن . ت	۲۹
استانه‌لی ابراهیم خلیل « «	« « «		عملی	۳۱
ریزه‌لی یعقوب « «	« « «	ب . ۳	«	۵۸
قپاندفتلی محمد « «	« « «	ب . ۱	ل . ت	۷۳
طرابزونلی تمش « «	غیرت سواریسی	ب . ۲	عملی	۷۲
استانه‌لی صفوت « «	ایکنجی داوچنجی قپودانلر	ق . ۲	ن . ت	۸۱
تیره‌بولی اسعد « «	« « «	ب . ۳	عملی	۸۶
اسکدارلی محسن « «	« « «	اسکی		۸۷
ایوبلی حسین « «	« « «	ب . ۳	«	۸۹
طرابزونلی حسین « «	« « «	ب . ۳	«	۹۸
صاری یارلی‌حسن‌حسنی « «	« « «	ب . ۲	«	۱۰۰
غالب بن اسماعیل « «	« « «	ل	«	۱۰۸
طرابزونلی حقی « «	« « «	ب . ۲	ن . ت	۱۱۰
کوپرولو‌مصطفی‌پاشالی عبدی « «	« « «	ب . ۲	ل . ت	۱۱۱

اسمی		مأموریتی					منشائی	تاریخ تعیین
طورسون	افندی	قپودان	ایکنجی وارچنجی قپودانلر			ل	عملی	۱۲۱
یعقوب احمد	«	«	«	«	«	ق. ۲	«	۱۲۲
ریزەلی مصطفی بهادر	«	«	«	«	«	ل	«	۲۷۵
علی بن سلیمان	«	«	«	«	«	ل	«	۱۲۳
امین صدقی	«	«	«	«	«	ب. ۲	ل. ت	۱۳۳
ریزەلی علی بن محمد	«	«	«	«	«	ب. ۳	عملی	۱۳٤
محمد بن عثمان	«	«	«	«	«	ب. ۳	«	۱۳۵
ارخویلی الیاس	«	«	«	«	«	ب. ۳	«	۱۳٦
مصطفی بن حسن	«	«	«	«	«	ل	«	۱۳۷
محمد بن احمد	«	«	«	«	«	ل	«	۱۳۸
علی بن محمد احسان	«	«	«	«	«	ل	«	۱٤۳
محمد جمال بن حسین	«	«	«	«	«	ق. ۲	«	۱٤۸
منصور بن امین	«	«	«	«	«	ق. ۲	«	۱۰۲
استیەلی محمد توفیق		قپودان				ب. ۲	ن. ت	
قیصرلی اسماعیل		«	درە واپوری ایکنجیسی			ق. ۱	ل. ت	
ریزەلی حسین		«	باندیرمەواپوری سواریسی			۱	ن. ت	
یشمبەلی مصطفی		«	اق دکز واپوری ایکنجیسی			ب. ۲	ن. ت	
طرابزونلی اشرف		«	«	ارچنجیسی		-	عملی	
رجب		«	«	قرە دکز اوچنجیسی		-	«	
خلیلی خالد		«	«	ایکنجیسی		ب. ۲	ن. ت	
تکفور طاغلی حسین		«	قزیل ایرماق واپوری ایکنجیسی			۲	م. ب	
ریزەلی حلیم		«				۳	ل. ت	
سای		«				-	عملی	
ترەبولی حافظ واسع		«				ب. ۳	«	
ریزەلی حضر		«	بحر جدید واپورندە			۳	ن. ت	
کریدلی ابراهیم		«	سامسون واپوری ایکنجیسی			۲	عملی	
ترەبولی بیوك خلیل		«	یالوە واپورندە			-	«	

اسمی		مأموریتی		منشائی	تاریخ تعیین
ریزەلی ابراهیم	قپودان	بغداد واپوری سواریسی	-	عملی	
قاسم پاشالی حیدر	«	مشروطیت ستیمبوطندە	-	«	

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
طاریزونلی محمد رفعت افندی قپودان	ترلیه واپوری سواریسی	۱	عملی	۳۶
« محمد صبری « «	وظیفه « «	«	ل . ت	۱۰۹
ادرنه قبولی صالح ثابت « «	زونقولدان « «	ب . ۱	م . ب	۳۳
قبرشهرلی محرم بحری « «	آچیقده	ب . ۱	ل . ت	۹۵
اسکدارلی عثمان « «	کشده‌ره واپوری سواریسی	۱	ق . ت	٤٥
سلانیکلی عثمان رحمی « «	اردك « «	۱	ل . ت	۳۷
اسکدارلی محمد امین بن اسماعیل « «	آچیقده	ب . ۲	م . ب	۲۱۸
قاتلوی جمال بن سالم « «	ملت واپوری «	ب . ۱	ل . ت	۲۵
قاسم پاشالی حسین حسن « «	طاهر	ب . ۲	ل . ت	۳۲
خمکوبلی جلال « «	پاشلاتنیج « «	۲	ل . ت	٤٤
بکتوزلی علاءالدین « «	بکتوز « «	«	عملی	۱۰٤
قاضی کویلی محمد جمیل « «	کوزلی کرید « «	ب . ۲	ل . ت	۱۱۹
بوسنه‌لی عثمان نوری « «	۱۰ تموز ایکنجیسی	ب . ۲	ل . ت	۱٦۷
اسکدارلی محمد صبری بن عاکف « «	توفیقیه « «	ب . ۲	ل . ت	۲۰۱
ریزه‌لی عثمان « «	هلال « «	ب . ۲	ل . ت	۳۰٤
یالدیزجیان لئون « «	محمد شوکت پاشا « «	ب . ۲	عملی	۱۹۷
اسماعیل حقی بن محمد « «	سپار واپورنده سواری	ب . ۲	ل . ت	۲۵۸
پاشاپاچه‌لی حسین بن جمال « «	حفیه واپوری سواریسی	ث . ۲	ن . ت	۱۹۳
محمد رفیق بن عثمان « «	تیکه‌آ واپوری سواریسی	ب . ۲	ن . ت	۱۷۲
یانیه‌لی خالد « «	نجات واپوری سواریسی	ق . ۱	ل . ت	٥
مدللیلی احمد فؤاد « «	آچیقده		ل . ت	۲٤
قرنالی حسین حسنی « «	سپار واپوری سواریسی		ل . ت	
اسکدارلی احمد جمیل « «	آچیقده	ب . ۲	ل . ت	۳٤
قاسکیجه‌لی ابراهیم « «	«	ق . ۲	ل . ت	٥۲
استانه‌لی بکر « «	«	ق . ۲	عملی	۹۹
مصطفی شرف الدین بن عمر « «	«	ق . ۲	ن . ت	۲۹٥
اسکدارلی ذکی بن عثمان « «	«	۲	ن . ت	٤۹

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
طاریخانه‌لی علی بن حسین افندی قپودان	قره‌کز فنار دوبه‌سنده	۳	ل . ت	٤۷
مصرلی طلعت بن خورشید « «	آچیقده	۳	عملی	٤۸
اسکدارلی حسن تحسین بن علی « «	پاشاپاچه واپورنده سواری	۳	«	٥٥
بارطینلی حسن بن محمد « «	سلانیك شرکتنده	۳	«	٦۰
ریزه‌لی اسماعیل « «	آچیقده	۳	«	٦۳
ریزه‌لی روشن بن مصطفی « «	رسومات متبوطنده	۳	«	۷۱
ریزه‌لی قهرمان قپودان	آچیقده	۳	عملی	۳۸
روم ایلی حصارلی رضا «	«	۳	«	۸۲
ریزه‌لی حاجی علی «	«	ل	«	۱۰۲
خلیل ابراهیم بن محمد امین «	«	ق . ۲	«	۱۰۷
اسماعیل شوقی «	«	ق . ۱	«	۱۱٥
مصطفی «	«	ب . ۲		۱۱۷
خلیل علی بن یشار «	قیرلانتیج	ل	عملی	۱۲۸
یعقوب کنعان بن اسحق «	آچیقده	ق . ۲	ن . ت	۱۸۸
قره‌عزت اوغلی عزت «	ازمیر شرکتنده	ل	عملی	۱۹۰
ریزه‌لی شاطر اوغلی ابراهیم «	« «	«	«	۱۹۹
قسطنطین اوغلی یانی رادیفا «	اسفانوس واپورنده	ق . ۱	«	۲۰۰
محمود حسنی بن محمود «	وطنیه واپوری ایکنجیسی	ق . ۲	ل . ت	۲۳٥
ریزه‌لی صبری‌زاده مصطفی صبری بن علی رضا «	امنیت عمومیه متبوطنده	ل	عملی	۲۳۷
ریزه‌لی عثمان نجی اوغلی سلیمان «	قرانتینه‌لك زلال « رمورکورنده	«	«	۲٤۲
« حسین بن جعفر «	اچیقده	«	«	۲٤۳
« قائمه‌اوغلی ادهم بن مصطفی «	ترقی سواریسی	«	«	۲٥۲
قاتاوان زاده ابراهیم بن رضا «	یلکنلیده	ق . ۲	«	۲٥۳
ریزه‌لی قره‌مصطفی اوغلی توفیق «	مانع‌زاده‌لرك وطن واپورنده	ل	«	۲٥٤
ریزه‌لی احمد جانی «	بیروت لیمانی قپودنی اداره‌سنده	ب . ۲	ل . ب	۲٥٥
ریزه‌لی علی بن عارف «	ترقی واپوری ایکنجیسی	ق . ۲	عملی	۲٥۹
ریزه‌لی مصطفی بن سلیمان «	یلکنلیده	۲	«	۲٦۰

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
قره‌کز زکایی‌حسین عونی‌بن‌مصطفی‌قپودان	سوقیانده	۲	عملی	۱۸۶
حسن تحسین «	مکتبه‌لی آله واپوری ایکنجیسی	۲	ل . ت	۲۶۲
دیزه‌لی حسین بن حاجی صالح «	آچیقده	ل	عملی	۲۶۳
دیزه‌لی خالد «	خلیجده	ل	«	۲۶۶
عثمان بن ابراهیم «	آچیقده	ق . ۲	«	۲۶۷
مانول قپالی Manol Kapali «	«	ق . ۱	«	۲۸۲
پنایوط پناکی Pinayot Pinaki «	«	ق . ۱	«	۲۸۳
طالسی وار پوتر بولس «	«	ب . ۳	«	۲۸۴
تیره‌بولی یوسف بن عثمان «	«	۳	«	۲۸۹
سیدزاده هاشم بن احمد «	«	۳	«	۲۹۰
مرتکه‌لی یانقو کریانده قپالی «	«	ق . ۲	«	۲۹۱
اردکلی ذاتی باندمالی «	«	ق . ۳	«	۲۹۲
طورون اوغلی حاجی صالح «	طرزون واپورنده	ق . ۲	«	۲۹۴
زیدتوبلی عثمان بن حسن «	آچیقده	ل	«	۲۷۱
بانیه‌لی کاظم بن ثروت «	طاهر واپوری ایکنجیسی	ب . ۳	«	۵۳
اسکندارلی سلیمان حکمت «	طابیه کوکنده‌کی ستیمبوطنده	ل . ت		
مکتبه‌لی اطه‌لی نیقولی «	آچیقده	ق . ۲	ل . ت	
طریف اوغلی خلیل «	صحیه ستیمبوطنده	ل	عملی	۲۰۹
اناطولی حصارلی سرور «	سلامت واپورنده	ب . ۳	ن . ت	۲۱۲
قاشوطلی یورکی «	ازمیر شرکتنده	ل	«	۲۱۵
محمد سای بن راشد «	آچیقده	ب . ۳	«	۲۱۷
محمد عونی بن محمود ندیم «	«	ل	«	۲۱۹
دیمتراکی تزدوس «	«	ل	ن . ت	۲۲۴
ویدینلی محمد علی «	«	ل	عملی	۲۲۶
شوربجی اوغلی رشید «	«	ل	«	۲۳
فیضی بن علی «	«	ل	«	۲۳۸
یانی بابا‌سیدروس «	«	ل	«	۲۳۹

اسمی	مأموریتی	درجه‌سی	منشائی	نمره‌سی
بیوك اطه‌لی تورا اوغلی اناسطاس قپودان	پرنکیپو ستیمبوطنده	ل	عملی	۲۳۹
احمد نظیف بن عمر فیضی «	آچیقده	ق . ۲	«	۲۴۴
استانه‌لی نوری بن سالم «	«	ل	«	۲۴۵
قسطنطین لاسکاری «	«	ق . ۲	«	۲۴۶
قابالی اوغلی عمر بن یوسف «	«	ب . ۳	ن . ت	۲۴۹
سیدامل یورکی قوجی «	«	ل	عملی	۲۵۰
محمد سعید «	یاپکن کیرانده	ق . ۲	«	۲۵۱
محمود عزت «	آچیقده	۳	ا . م	۲۵۷
حاجی حسن بن مصطفی «	«	ل	عملی	۲۶۱
عورت یازاولی یوسف ضیا «	«	۳	«	۱۲۴
محمود مصطفی «	«	ل	«	۱۳۰
دیزه‌لی صالح ضیا «	«	ل	«	۱۳۱
اکیناکلی ارستیدی اروتیدی قپودان «	«	ب . ۲	«	۱۳۲
دیمتری یارتلوبولو «	«	ق . ۱	«	۱۳۹
ادهم فؤاد بن خلیل «	«	ل	«	۱۴۷
الیاس بن صالح «	«	ل	«	۱۵۶
حسن بن عثمان «	«	ل	«	۱۵۷
تیره‌بولی یوسف «	رزیده	ب . ۳	«	۱۶۱
خیری «	آچیقده	ل	«	۱۶۲
چرکس محمد بن احمد «	رزیده	ق . ۲	«	۱۵۹
سیوری اوغلی احمد حسین «	«	ل	«	۱۶۴
قسطنطین اوغلی یانی «	آچیقده	ق . ۱	«	۱۷۰
کرمسولی حسن بن مصطفی «	«	ل	«	۱۸۰
ساری اوغلی شاکر بن مصطفی «	«	ل	«	۱۸۳
احسان بن امین «	«	ق . ۲	«	۱۸۴
کره‌کاللی اوغلی حسین بن مصطفی «	«	ق . ۲	«	۱۸۶
چیریجی اوغلی علی عثمان «	پرنسس زهرا خاتون ستیمبوطنده	ل	«	۱۹۲

اسمی		مأموریتی	[illegible]	منشائی	[illegible]
احسان صالح	قپودان	سوقیات رومورکورلرنده	ملازم	عملی	
ابراهیم حکمت بن محمد محی الدین	»	منیف پاشانك استیمبوطنده	ل	ب . م	
فائقه‌لی محمد بن حسین	»	آجیقده	ل	عملی	۲۷۵
قاسم پاشالی عبداللطیف	»	صادم رومورکورنده	ق . ۲	م . ب	۲۰۸
کمان بن مردوری	»	آجیقده	ل	عملی	
رفعت بن ابراهیم	»	خدیویه قومپانیه‌سنده		م . ب	
عمر بن نوری	»	» »	ب . ۳	»	
بکاربکلی عادل	»	» »		م . ب	
ناغلی عثمان حسامی بن عارف	»	» »		م . ب	
کوچك مصطفی پاشالی بدرالدین	»	ملت واپورنده ایکنجی		ل . ت	
کریدلی محمد شاکر بن شاکر	»	آجیقده	ق . ۲	عملی	۱۶۵

اسمی		[illegible]	منشائی	[illegible]	ملاحظات
قره برونلی احمد	قپودان	.	عملی		
محسن قپودان زاده توفیق	»	ل	»		
کوچك اسعد	»	ق . ۳	»		
دیقتری	»	.	»		
حسن بصری	»	.	ت . م		
مصطفی ناطق	»	ب . ۲	ت . م		
علقو	»	.	عملی		
اسکندر	»	ل	»		
نظمی	»	ل	»		
کوچك خیری	»		»		
خاسکویل تحسین	»		م . ن		
حاجی حسین	»	ل	عملی		
جمیل	»	ل	»		
سزائی	»	ل	»		
آکسنوفون	»	.	»		
نوزاد	»	ل	»		
نوری	»	ل	ق . م		
خیری	»	ل	عملی		
شوقی	»	ل	»		
عزیز	»	ل	»		
دورمش	»	ل	»		
ابراهیم	»	ل	»		
صالح	»	.	م . ن		
لهمی	»	ب . ۳	م . ن		
کوچك رضا	»	۲	م . ن		
عنکو	»	.	عملی		
شرف	»	.	م . ن		

اسمی			منشائی		ملاحظات
بیوك عزیز	قپودان	ب ۲۰	م . ن		
ایوب	«	«	م . ن		
بیوك رضا	«	ب ۲۰	م . ن		
مصطفی طوردن	«	«	م . ن		
حسنی	«	«	عملی		
شهاب‌الدین	«	ب ۲۰	م . ن		
شرکتك احتیاط قپودانلری					
کاشف	قپودان	«	م . ن		
جمال	«	ل	عملی		
بانی	«	«	«		
محمد ثریا	«	ل	«		
عفیف	«	ل	«		
ساری یاورلی سامی	«	۳	«		
موله‌لی محمد بن محمود	«	ن	م . ن		Müleeli
احمد بن جبل	«	ل	م . ن		
ملازاده ابراهیم بن ایلیاس	«	ل	م . ن		
اوزون عمراوغلی عمربن‌عل	«	ل	م . ن		
بکر بن حسن	«	ل	م . ن		
حسن اوغلی اسماعیل	«	ل	م . ن		
لانه‌لی ابراهیم	«	۲	م . ن		Langerli
خالد رضا	«	۲	م . ن		
محمد بن اسماعیل	«	۲	م . ن		

اسمی			منشائی		ملاحظات
قاکلیه‌لی اسماعیل امین	قپودان	لیمان	عملی		
طرنوه‌لی مصطفی	«	«	«		Trenovali
بیکلی حسن	«	«	«		
تیرمه‌بولیلی یوسف بن عثمان	«	«	«		
کیره‌سونلی حسن بن علی	«	«	«		
ریزه‌لی حاجی کریم بن‌مصطفی	«	«	«		
تیکیرلیلی حسن بن محسن	«	«	«		
طرنوه‌لی یوسف بن علی	«	«	«		Trenovali
کورله‌لی کامل بن مصطفی	«	«	«		Gürleli
تیرمه‌بولیلی امین بن حسن	«	«	«		
درسعادتلی احمد یکتا	«	«	«		
آستانه‌لی حزم بن محمد	«	«	«		
تیرمه‌بولی طوپچی اوغلی خالد	«	«	«		
آستانه‌لی جبل بن عمر	«	«	«		
الانوز اوغلی محمد	«	«	«		

اسمی		مقدائی	نمرەی دفتر	ملاحظات
واحد بن حسن	افندی	قاریفەدن	١٥٧	
حسن بن عثمان	«	«	١٦٠	
امین بن محمد	«	«	١٦١	
عثمان بن احمد	«	«	١٦٢	
ولی بن عثمان	«	«	١٦٣	
صالح بن مصطفی	«	«	١٧٢	
ضیا بن اشرف	«	«	١٧٥	
آکاه بن ابراهیم	«	«	٢٨٢	
محمد بن محمد	«	«	١٨٣	
یاور بن عبداه	«	«	١٨٤	
علی بن احمد	«	«	١٨٧	
صالح بن عبداه	«	«	١٩١	
کاظم بن محمد	«	«	١٩٢	
اسماعیل حقی بن ابراهیم	«	«	١٩٣	
حاجی محمود بن حسن	«	«	١٩٧	
حسین بن حسن	«	«	١٩٦	
آپوستول ولد یورکی	«	«	١٩٨	
یوسف بن حاجی حسن	«	«	٢٠١	
حسین بن رمضان	«	«	٢٠٢	
محمد سالم بن حسن	«	«	٢٠٥	
علی رضا بن عبداه	«	«	٢٠٩	
خالد بن علی	«	«	٢١٣	
راشد بن محمد	«	«	٢١٤	
حاجی محمود بن عبداه	«	«	٢١٥	
خالد بن علی	«	«	٢٦٢	
حسن فهمی	«	«	٢٦٥	
محمد ثریا بن علی رضا	«	«	٢٧٦	

اسمی		مقدائی	نمرەی دفتر	ملاحظات
حسین عادل	افندی	قاریفەدن	٢٧٢	
صالح بن عثمان	«	«	٢٧٨	
دیقری ولدتوفلی	«	«	٢٧٩	
حلمی	«	«	٢٨٢	
محمد بن ابراهیم	«	«	٢٩٢	
سید بن مرتضی	«	«	٣١٧	
درویش اوغلی ابراهیم بن علی	«	«	٣١٨	
مصطفی بن افان	«	«	٣١٩	
راسم بن احمد	«	«	٣٢٠	
محمد بن ابراهیم	«	«	٣٢١	
قوزمه ولد پلاس	«	«	٣٢٢	
حقی بن راشد	«	«	٣٢٤	
خیری بن نورالدین	«	«	٣٢٦	
مصطفی بن محمد	«	«	٣٣١	
بهاءالدین بن احمد شکری	«	«	٣٣٥	
عبداه بن نوری	«	«	٣٣٨	
عبدالقادر بن قدری	«	«	٣٤٠	
آکاه بن اشرف	«	«	٣٥١	
مصطفی بن عارف	«	«	٣٥٣	
محمود بن صالح	«	«	٣٥٤	
مصطفی بن علی	«	«	٦١	
استانه‌لی محمدامین بن حاجی علی	«	«	٦٣	
عزت بن اسماعیل	«	«	٦٤	
حسن رسمی بن حسن	«	«	٦٥	
قاسم پاشالی محمدنوری بن محمد	«	«	٦٨	
کرزدلی قاسم بن محمد	«	«	٦٩	
مصطفی بن خلیل	«	«	٧١	

Kuzman Velek Blas

اسمی	صفحہ	سطر	ملاحظات
محمد یوسف بن حسین	۷۳	۴	
غالب بن ابراهیم	۵۶	۳	
حسین بن ابراهیم	۷۷	۳	
فقیہی حسن بن مصطفی	۷۸	۱	
حسن بن حسن	۷۹	۲	
حسین بن علی	۸۲	۱	
احمد بن اسماعیل	۹۱	۲	
محمد بن محمد	۹۵	۲	
محمد بن علی	۱۰۱	۲	
مصطفی بن ابراهیم	۱۰۴	۲	
عبدالقادر بن ابی	۱۰۵	۲	
حسین بن مصطفی	۱۰۶	۲	
علی بن علی	۱۰۷	۲	
احمد بن حمدی	۱۰۸	۱	
محمد کاظم	۱۱۰	۲	
عیسیٰ بن سعید	۱۰۹	۲	
صادق بن عبداله	۱۱۱	۲	
طاهر سلیمان بن عمر	۱۱۲	۱	
حق بن حسن	۱۱۵	۲	
علی بن ابراهیم	۱۱۶	۱	
احمد بن احمد	۱۱۷	۱	
محمد سکاکینی بن اسماعیل	۱۱۸	۲	
محمد بن سلیمان	۱۱۹	۲	
حسن بن هاشم	۱۲۱	۲	
ابراهیم بن عزیز	۱۲۲	۲	
مصطفی بن محمد	۱۲۵	۲	
حسن بن محمد	۱۲۹	۲	

اسمی	صفحہ	سطر	ملاحظات
اسماعیل بن ابراهیم	۱۳۱	۲	
خلیلی بن محمود	۱۳۳	۳	
شکری بن احمد	۱۳۴	۳	
محمد خورشید	۱۳۷	۳	
سلیمان بن عبداله	۱۳۸	۳	
مصطفی بن محمود	۱۳۹	۳	
نائب بن شریف	۱۴۲	۳	
حسین بن سعید	۱۴۴	۳	
ابراهیم بن ابراهیم	۱۴۵	۳	
عادل بن علی	۱۴۹	۳	
حاجی صادق بن مصطفی	۱۵۰	۳	
حسین بن احمد	۱۵۱	۳	
حاجی محمد بن حسین	۱۵۳	۳	
حسن بن مصطفی	۲۵۵	۳	
فواد بن احمد	۲۵۹	۳	
سلیمان بن حسن	۳۲۱	۳	
محمد جوال	۳۲۵	۳	
طلعت بن الیاس	۳۳۳	۳	
اوبان افغل طورسو	۳۳۸	۳	
شیخ بن محمد	۳۴۰	۳	
محمد بهاءالدین بن نوری	۳۴۷	۳	
حافظ محمد بن طلعت	۳۸۲	۳	
محسن بن حاجی محمد	۳۸۳	۳	
نعیم بن محمد	۳۸۸	۳	
اسماعیل حقی بن حسن	۳۸۹	۳	
حاجی اسعد بن اسماعیل	۱۷	۳	
کاظم بن محمد	۲۰	۳	

اسمی	نمره‌سی	منطاقی	ملاحظات
ابراهیم حمید بن سید افندی	۳	قاپوداغدن	۱۵۹
علی بن خیری	۳	»	۱۷۳
احمد ادیب بن محمود جمال	۳	»	۲۶۶
خلیل بن عبدالقادر	۳	»	۷۴
ساعی مصطفی	۳	»	۹۶
محمد بن محمد	۳	»	۱۰۳
مصطفی نیازی	۳	»	۱۲۸

اسمی	نمره‌سی	منطاقی	ملاحظات
محمد لسان بن رفعت	۱	قاپوداغدن	۵۳۲
رفعی بن رفعت	۲	»	۲۹
حسین بن محمد	»	»	۲۷
غلطه‌لی ضیا بن اشرف	۲	»	۲۹
قاسم پاشالی جمال بن محمد	»	»	۳۰
احمد طلعت	۳	»	۳۲
عبداله بن اسماعیل	»	»	۳۳
حسین بن مصطفی	۱	»	۳۴
علی بن ابراهیم	۲	»	۳۵
مصطفی بن احمد	»	»	۳۶
شعبان بن عبداله	۲	»	۳۹
توفیق بن مصطفی	»	»	۴۵
ساعی محمد بن حسین	۱	»	۵۱
علی بن محمد	۳	»	۵۲
محمد طاهر بن مصطفی	۱	»	۵۴
فائق بن محمد	»	»	۵۵
ابراهیم بن محمد	۱	»	۵۶
مصطفی بن کامل	۱	»	۵۷
سید محمد بن حسین	۱	»	۵۸
اسماعیل بن حسن	۲	»	۵۹
حسین بن عاطف محمد	۲	»	۶۰
محمد ابراهیم	۰	»	۴
قپوسرایلی خلیل (Gemiji)	۲	»	۶
اشچه آبادلی حسنای قاپی	۳	»	۷
ابراهیم خلیل	۱	»	۱۴
فریدل سید	۳	»	۱۵
اسماعیل احمد	۳	»	۱۶

اسمی		مأموریتی		منضمای	
پروسه‌لی حمدی بن محمد	افندی	حلال قومپانیه‌سنده	۱	قبرغه‌دن	۰۰
قاسم پاشالی جمال	»	»	۱	»	۰۰
نیقولی ولد آپوستول	»	»	۳	»	۰۰
ابراهیم بن سادق	»	»	۱	»	۰۰
محمد علی بن محمد	»	آطه‌لر قومپانیه‌سنده	۳	»	۰۰
محمد شوقی بن محمد	»	تجات واپورنده	۲	»	۰۰
بهجت بن احمد	»	ازمیر قومپانیه‌سنده	۳	»	۰۰
فخری	»	سلانیك شرکت عثمانیه‌سنده	۱	»	۰۰
سلیمان خالد بن بکر	»	ترقی واپورنده	۲	»	۰۰
محمد علی بن خلیل	»	حفیه واپورنده	۳	»	۰۰
عبدالغنی بن علی	»	جیده تمتخانه‌سی سرمایه‌جیسی	۱	»	۰۰
مصطفی شوکت بن محمد	»	سلانیك شرکت عثمانیه‌سنده	۲	»	۰۰
عثمان بن احمد	»	رسومات و پورتلرنده	۲	»	۰۰
محمد علی بن علی	»	»	۲	»	۰۰
سامسونلی نظمی بن احمد	»	مانع زاده‌لك متبوعلرنده	۳	»	۰۰
محمد بن احمد	»	والده پاشالك متبوعلرنده	۳	»	۰۰
مصطفی بن شعبان	»	سلانیك شرکت عثمانیه‌سنده	۲	»	۰۰
حاجی ادهم بن احمد	»	غیرت دومور گورنده	۳	»	۰۰
امین بن حسن	»	تجات واپورنده	۲	»	۰۰
همدات بن حسن	»	ادارهٔ عمومیه‌ر دومور گورنده	۳	»	۰۰
ابراهیم بن مصطفی	»	سوقرنده	۳	»	۰۰
استانلی یوسف ضیاءالدین	»	سیار واپورنده	۳	»	۰۰
استانلی ـ لیلاق بن قدری	»	خدیوی واپورنده	۱	»	۰۰
الیاس	»	مرمره‌لی برادرلر واپورنده	۳	»	۰۰
محمد بن عبداخید	»	فبخانه فابریقه‌سنده	۳	»	۰۰
اسماعیل بن مصطفی	»	آجیقده	۳	»	۱۳۲
محمد بن علی	»	»	۲	»	۱۳۶

اسمی		مأموریتی		منضمای	
محمد امین	افندی	آجیقده	۳	قبرغه‌دن	۱٦٥
حسن کافی بن تحسین	»	پوسته خانه موتورنده	۳	»	۱٦٨
حسن بن محمد	»	آجیقده	۱	»	۱۷۹
حاجی محمد بن علی	»	»	۳	»	۱۸۰
خیری بن عبداه	»	»	۳	»	۱۸٦
مائل بن حسن	»	»	۳	»	۱۹٤
محمد طوری بن محمد	»	»	۳	»	۱۹٥
احمد بن محمد	»	»	۲	»	۲۰۰
صائم بن علی	»	»	۳	»	۲۰۳
احمد بن مصطفی	»	»	۳	»	۲۰٦
محمد بن احمد	»	»	۳	»	۲۰۷
بکر بن خلیل	»	»	۲	»	٥۷۱
خالد بن احمد	»	»	۰۰	»	٥۷۳
احمد ادیب	»	»	۰۰	»	۰۰
محمد سری بن خلیل	»	»	۰۰	»	٥۷٦
قاسم پاشالی محمد شوکت بن اسماعیل	»	»	ب ۳۰		٥
اسماعیل حقی	»	طاهر واپورنده	۲		۳۱۷
محمد ضیا بن حسن	»		۳		۳۲۰
طوردوری یوبر اوغلی	»	صچه‌ده مستخدم	۳		۳۲۷
پاندلی ولد پورک	»	سوقراطك قومپانیه‌سنده	۳		۳۵۸
پترو ولد جورجی	»	بکلوز واپورنده	ب ۲۰		۳۱۰
اسماعیل بن ابراهیم	»	آجیقده	۱	»	۱
قاسم پاشالی نورالدین بن عمر	»	»	۲	»	۳
عبدالقادر بن مصطفی مظهر	»	»	۱	»	٥۱٦
احمد کمالدین بن عبدالحلیم	»	»	۳	»	٥۱۷
اسماعیل فریدون بن نظیف	»	»	۲	»	٥۱۹
جانولاد	»	»	۳	»	٥۲۱

اسمی		مأموریتی	نمرهٔ دفتر	منشائی	نمرهٔ صحیفه
سلطناش باولی	افندی	آچیقده	٣	فابریقه‌دن	٥٢٥
حسن فهمی بن شکری	»	»	٣	»	٥٢٧
حاجی مصطفی بن نعمان	»	»	١	»	٢٢
اندرون قسطاطین	»	»	١	»	٥٣١
عاصم بن محمد	»	»	٣	»	٢٣
نیقولی	»	»	١	»	٥٣٣
طریروتلی عثمان بن ابراهیم	»	»	٣	»	٢٥
حافظ سامی	»	»	٣	»	٥٣٤
حاجی یوسف بن احسان	»	»	٣	»	٥٣٥
مصطفی بن امین	»	»	٣	»	٥٣٨
پیراشکیوا آکسیدیس	»		٢	»	٥٣٩
نسعلی	»	»	٢	»	٥٤٠
احمد بن ابراهیم	»	»	٣	»	٥٤١
یوسف ضیا	»	»	٣	»	٥٤٧
حمدی بن مصطفی	»	»	٢	»	٥٤٨
عزیز بن امین	»	»	٣	»	٥٥١
رائف بن حافظ رستم	»	»	٣	»	٥٥٣
عبدی بن حسین	»	»	٢	»	٤٥
آرتین حاجی قرومیت	»	»	٣	»	٥٥٧
محمد امین بن عبدالقادر	»	»	٣	»	٥٥٩
علی رائف بن احمد	»	»	٢	»	٥٦٨
بکر بن خلیل	»	»	٢	»	٥٧١
استانه‌لی خالد بن احمد	»	»	ل	»	٥٧٣
عادل بن حاجی اسماعیل حقی	»	»	ل	»	٩٧٧
محمد امین	»	»	٣	»	٧٠
سلیمان بن احمد	»	»	ل	»	٥٧٩
جورجی سعی‌سون	»	»	٢	»	٧٢

اسمی		مأموریتی	نمرهٔ دفتر	منشائی	نمرهٔ صحیفه
پدادر بن محمد	افندی	آچیقده	١	فابریقه‌دن	٨٦
محمد بن رائف	»	»	٢	»	٩٩
احمد	»	»	٣	»	١١٤
حمدی	»	»	٣	»	١١٥
شاهین عبداه بن مصطفی	»	»	٣	»	١٢٣
حسین ادهم بن اسماعیل	»	»	٣	»	١٢٤
قولاقسزلی محی‌الدین بن خلیل	»	حیفاده	٣	»	١٢٥
حمدی بن احمد	»	آچیقده	٢	»	١٢٧
اسماعیل بن مصطفی	»	»	٢	»	١٣٢
محمد بن ولی	»	»	٢	»	١٣٦
حسن کانی بن حسین تحسین	»	پوسته‌خانه موطوربوطنده	٢	»	١٦٨
حسن بن محمد	»	آچیقده	١	»	١٧٩
محمد سری بن خلیل	»	»	ل	»	٥٧٦
پورکی پاپادوپولوس	»	»	٢	»	٢٢٥
صالح سائب بن عثمان	»	»	٣	»	٢٢٩
جمال بن سعید علی	»	»	١	»	٢٣٣
عائل ولداندوناکی	»		٢	»	٢٣٩
پورکی ولد واتکلوس	»		١	»	٢٤٨
علی بن عباس	»		٢	»	٢٤٩
آپوستول ولدسراندس	»		١	»	٢٥٢
امین بن مصطفی	»		٣	»	٢٥٦
استراطی ولدلهلو	»		١	»	٢٧٩
شریف بن اسماعیل	»		٣	»	٢٨٦
محمد خیری	»		٢	»	٢٩٨
اسماعیل طورسون بن علی	»		٣	»	٣٠٣
شوقی بن مصطفی	»		٣	»	٣٠٤
ارسلان بن جواهر	»		٣	»	٣٢٣

اسمی	ملاحظات
بورک ولد سلاس	
وهبی بن حسن	
اسماعیل بن امیه	
فضل ولد دیغری	
احمد بن محمد	
اسماعیل بن حسن	
استرالی پرهوب	
بورک ولد ک	
احمد میال بن ناکر	
احمد بن محمد	
حسن بن علی	
حسن شکری	
ابلغ اولدی ضبط ثابت	
یوسف ضیا	
رزدل حاجی ادهم	
پاپازاغلو صاحب بن عاقلمر	
محمود شوکت بن اسراء	
فخری بن حسن	
احمد نجار بن سری	
عجیب بن عبداء	
نوری بن طاهر	
احمد بن مصطفی	
ایستول ولد قسطنطنوی	
مامی محمود بن محمد	
خلیل طوسون بن محمد	
الزل ابراهیم محمد	

اسمی	ملاحظات
اسانوئل استرلاتی	
عثمان بن احمد	
حسن بن مصطفی	
رمضان بن محمد	
احمد بن احمد	
بورک ولد بورک	
داؤد بن حسن بن احمد	
ابراهیم ولد لتان	
تقلی بن عمر	
کوکورلو ولد اغلو	
احمد بن علی	
درویش بن حسن	
ابراهیم بن احمد	
مصطفی بن حسن	
حکیم بن یعقوب	
علی وهبی بن امیه	
غالب بن عزیز	
کامیلی بن محمد	
مصطفی بن علی	
فتحان غالب بن محمد	
مصطفی بن حسن	
محمود جنوب بن نصیری	
محمد نوری بن مصطفی	
سعادت بن عمر	
اسماعیل بن مصطفی	
سرکرات ولد بکر	
اسماعیل بن ابراهیم	

اسمی		نمره	منشائی	نمره دفتر	ملاحظات
احمد بن علی	افندی	۳	قره‌بدن	٤٩٠	
یاپوط ولد تیتوس	»	۲	»	٤٩١	
فابوس یانده ارپولوس	»	۲	»	٤٩٤	
نشان موسیدن ولدساجیك	»	۲	»	٤٩٨	
حاجی کالدیس بن حاجی ابراهیم	»	۲	»	٥٠٠	
بکلربکلی شاکر بن رفعت	»	۲	»	٥٠٩	
استانه‌لی مصطفی شوکت	»	۲	»	٥١٠	
محمد شکری بن صالح	»	۳	»	٥١١	

اسمی		نمره	منشائی	نمره دفتر	ملاحظات
عزتی بن مصطفی	اثنی	۳	قاره‌بدن	٥٢٣	
حسن بن محمد	»	۱	»	٥٢٤	
اندریقو واسیل	»	۳	»	۱۹	
...بن حلمی	اوسته	۲	»	۲۱	
...نیك	»	۲	»	٥٣٠	
جمال بن سالم	افندی	۲	»	۲٤	
حسن بن عثمان	»	۳	»	٥٣٦	
مصطفی بن ملا حسن	اوسته	۲	»	۲۸	
اوغلی علی بن حسن	»	۳	»	۳۱	
صالح بن یعقوب	افندی	۲	»	٥٤٥	
سعدالدین بن ابراهیم	»	۲	»	۳۷	
حسن بن مصطفی	»	۳	»	٥٤٦	
محمد زکائی بن مصطفی	افندی	۲	»	۳۸	
ماتوق	اوسته	۲	»	٤٠	
حسن بن محمد	افندی	۳	»	٥٤٩	
محمد بن اسماعیل	»	۳	»	٤٢	
اوغلی احمد بن علی	»	۳	»	٤٤	
محمدی حمدی بن کمل	»	۳	»	٥٥٥	
صالح بن یعقوب	»	۲	»	٤٧	
سلیم رضا بن ابراهیم	»	۲	»	٤٨	
الکسی ایلیا ثیفولا	»	۲	»	٤٩	
حابی محمد بن علی	»	۲	»	٥٠	
محمد بن حسن	افندی	۲	»	٥٩٠	
اونیك سیمان	»	۲	»	٦١	
خیری بن حافظ احمد	»	۲	»	٦٢	
یکی خالد بن احمد	اوسته	۳	»	۷۲	
سرق	افندی	۲	»	۸	

اسمی			مقدمای		ملاحظات
حسن شهادت بن ابراهیم	افندی	۲	فابریقه‌دن	۸۱	
طوپخانه‌لی جمال بن حسن	»	۳	»	۸۳	
قارنیك نیقولوغوس	»	۳	»	۸٤	
توشیرلی محمد توفیق بن احمد	»	۱	»	۸۵	
محمد ضیا بن مصطفی	»	۳	»	۹۰	
استانه‌لی مغردیچ	»	۳	»	۹۲	
اسکوبلی احمد بن نوری	»	۳	»	۹۳	
استانه‌لی طوپدوری یانی	»	۳	»	۹۸	
استانه‌لی آرتین چاطور	»	۲	»	۹۹	
حافظ محمد بن محمد	»	۲	»	۱۲۰	
حسین محمد بن عزیز	»	۳	»	۱۲۱	
قسطنطینوس سالویچ ونسیل	»	۳	»	۱۲٦	
عبدی بن حسین	»	۲	»	۱۲۷	
سعدالدین بن ابراهیم	»	۲	»	۱۵۳	
خلیل بن جواهر	»	۳	»	۱٦۷	
جون بن سالم	»	۳	»	۱٦۹	
علی بن حسن	»	۲	»	۱۷۰	
محمد بن اسماعیل	»	۱	»	۱۷٦	
ملا حسن بن مصطفی	»	۲	»	۱۷۲	
حاجی محمد بن علی	اوسته	۲	»	۱۷۸	
محمد بن حسن	»	۱	»	۱۸۱	
اوب ایکجیان	»	۱	»	۱۸۵	
حلیم ضیا بن ابراهیم	افندی	۲	»	۱۸۸	
الکسی ایلیا	»	۲	»	۱۸۹	
ارتین افرازیان چاطور	افندی	۲	»	۱۹۰	
خیری بن حسن	افندی	۲	»	۲۱۰	
اونیك قپابان	»	۳	»	۲۲۳	

اسمی			مقدمای		ملاحظات
پتری آرتین	اوسته	۲	فابریقه‌دن	۲۲۷	
کتون قپابان	»	۲	»	۲۲۸	
حسین بن محمد عزیز	»	۲	»	۲۳۰	
علی رضا بن یوسف	افندی	۲	»	۲۳۲	
شوکت بن فائق	»	۲	»	۲۳٦	
حسن بن محمد	»	۱	»	۲۳۷	
شرف‌الدین	»	۲	»	۲٤۱	
مانوق طوروس	»	۳	»	۲٤٤	
حاجی عبدالقادر بن علی	»	۲	»	۲٤۵	
احمد بن محمد	»	۲	»	۲٤٦	
احمد بن علی	»	۳	»	۲٤۷	
احمد بن محمد	»	۳	»	۲۵۷	
احمد بن عثمان	»	۳	»	۲۵۸	
منوئی	»	۳	»	۲٦۳	
مصطفی بن علی	»	۲	»	۲٦۷	
ثئودوس یانی	»	۲	»	۲٦۸	
حسن مجری	»	۳	»	۲٦۹	
عزیز زیور	»	۳	»	۲۷۰	
اندیقو واسیل	»	۳	»	۲۷۲	
نوری بن احمد	»	۲	»	۲۷۳	
تحسین بن حاجی علی	»	۳	»	۲۷۵	
سید بن ابراهیم	»	۳	»	۲۷۶	
حاجی محمد بن کبار	»	۳	»	۲۸۰	
هاشم بن علی	»	۳	»	۲۸۱	
علی بن حسین	»	۳	»	۲۸٤	
حسین بن محمد	»	۳	»	۲۸۹	

اسمی		شماره دفتر	منشائی	شماره ثبت	ملاحظات
محمد بن عثمان	ه	۲	قاپریلی‌دون	۲۹۲	
یاقوب وانکلی	»	۳	»	۲۹۴	Yanni Vankel
ناهیب وارتکان	»	۳	»	۲۹۵	Nahib Vartan
محمد بن علی	»	۲	»	۳۰۱	
حسین بن علی	»	۳	»	۳۰۲	
خالد بن احمد	»	۳	»	۳۰۶	
احمد نوری بن حاجی مصطفی	»	۳	»	۳۰۷	
ابراهیم بن مصطفی	»	۳	»	۳۱۴	
محمد حلمی بن صالح	»	۳	»	۳۱۵	
سعدی قره‌بت	»	۳	»	۳۲۲	Sehak Karabet
پورکی اندرواکی	»	۲	»	۳۲۴	
حسین خالد	اوسته	۳	»	۳۳۷	
برهان‌الدین بن توفیق	افندی	۳	»	۳۴۵	
امین	اوسته	۳	»	۳۵۹	
علی غالب	افندی	۳	»	۳۷۴	
معرفیچ مناسیان	»	۳	»	۳۹۳	Mesdjic Manasyan
لورنتیو ساولوچیه	»	۳	»	۳۹۴	Lorenco Saulocite
بای پنایوط	»	۳	»	۳۹۶	Vani Pinayot
لوبو اندون	»	۳	»	۳۹۹	Logo Andon
اوسب ایکیجیان	»	۳	»	۴۰۰	
عمر بن محمد	»	۳	»	۴۱۰	
مانیوس اندون	»	۳	»	۴۲۹	
عثمان بن ثریا	»	۳	»	۴۴۰	
محمد ممدوح	»	۲	»	۴۴۳	
احمد بن عبداله	»	۳	»	۴۵۸	
عمر بن امین	»	۳	»	۴۶۱	
حاجی علی ارغلی	»	۳	»	۴۷۹	

اسمی		شماره دفتر	منشائی	شماره ثبت	ملاحظات
امین اوسته	افندی	۳	قاپریلی‌دون	۴۸۱	
اسفیلو غالدو	»	۳	»	۴۸۷	
حسین بن علی	»	۳	»	۴۸۸	
محمد بن علی	»	۲	»	۴۸۹	
عثمان بن محمد	»	۳	»	۴۹۲	
اسکندر اصادور	»	ب ۱	ارکلی‌دون	۵۰۱	
ارمنا قولوسکی	افندی	۲	قاپریلی‌دون	۴۹۵	
علی شعبان بن محمد	»	۳	»	۴۹۶	
محمد بن حسین	»	۲	»	۴۹۷	
توفیق بن علی	»	۳	»	۵۰۳	
حافظ محمد بن‌علی	»	۱	»	۵۰۴	
حاجی ابراهیم حسن بن بکر	»	۳	»	۵۰۸	
حسین تابع بن حسین	»	ب ۱	»	۵۷	

٦٨ خلیج اداره‌سی وابولرلنده بولنان ماکینه‌لر

	اسمی	ماموریتی					
Ankara	افندی						
آنکارا	قوچ غیرك سمه Kuk Gren	باش مهندس	۲	۰	۲	۰۰	۵۶۶
	باش جنتری سه Yedi Yarımdalı	معاون	۲	۰	۲	۰۰	قارغه‌دن
	حسین دیاپلی	مفتش	۲	۰	۲	۰	۵۲۲
	کچوزلر قریه‌سی		۲	۰	۲	۰	۵۴۴
	علی مصطفی		۲	۰	۲	۰	۵۵۲
	واسیل چاپلوط		۲	۰	۲	۰	۵۰۲
	نیل عثمان		۲	۰	۲	۰	۵۶۲
	محمد دل		۲	۰	۲	۰	۵۶۱
	حسین جعفر		۲	۰	۲	۰	۳۰۵
	اسماعیل حسن		۲	۰	۲	۰	۷۵
	دورت		۲	۰	۲	۰	۵۱۸
	فهمی یوسف		۲	۰	۲	۰	۵۴۴
	بشری عمر		۲	۰	۲	۰	۱۹۶
	عبداللہ اسماعیل		۲	۰	۲	۰	۵۷۲
	احمد بن محمد						
	حسین بن محمد						
	صورقات شریفه						
	کامل بن محمد						
	اسماعیل حسین						

متوریوط ماکنستاری

ولی رؤف افندی

جمیل " "

هدایت " "

رفعت " "

ابراهیم " "

وهبی " "

عموم عثمانلی تجار سفائن جمعیتی

سیر سفائن ادارهسنك	ریزه		صوفی زاده رضا افندی	جمعیتهسی
» »	طربزون	»	قیرزاده مصطفی بك	
» »	کرهسون	»	حسین افندی	
» »	اردو	»	خالص »	
» »	اونیه	»	حاجی محمد »	
» »	صامسون	»	حسین »	
» »	سینوب	»	عثمان »	
» »	اینه بولی	»	عطاء زاده مصطفی بك	
» »	حیدہ	»	احمد حلمی افندی	
» »	بارطین	»	اونیهلی رضا افندی	
» »	زونقولداق	»	ایوقراط لازاریدی افندی	
» »	ارکلی	»	حسین افندی	
» »	بندرمه	»	علی افندی	
» »	سرخهوه	»	حقی »	
» »	قره میدان	»	محمد بك	
» »	اردك	»	علی بك	
» »	تکفور طاغی	»	احمد افندی	
» »	بیروت	»	حسن ابندی افندی	
» »	ازمیر	»	جعفری زاده کمال بك	
» »	چناق قلعه	»	رفعت بك	
» »	قره مرسل	»	اسماعیل افندی	
» »	جده	»	احمد نیازی افندی	
هلال شرکتك	ریزه		مطرهجی زاده علی افندی	
» »	طربزون	»	یونس زاده شفیق افندی	
» »	اینه بولی	»	قرمکانه زاده حسن افندی	

کوشجیان شرکتك	ریزه		مطرهجی زاده جمیل افندی
» »	طربزون	»	ماخوخیان افندی
» »	اردو	»	نتان »
» »	کیرهسون	»	ولدیان »
» »	صامسون	»	اوخانس کوشهتان افندی
» »	اینه بولی	»	اوخانس تالیان »

عثمانلی وابور شرکتلری

عثمانلی سیر سفائن اداره‌سی : حکومتك رسمی بر وابور اداره‌سی اولوب بحریه نظارتنه مربوط ایکن اخیراً حربیه نظارتنه ربط ایدلمشدر .

اداره خانه‌سی : غلطه‌ده موخانه جاده‌سنده‌دائر مخصوصه . یجه قیوسنده بر تعمیرات فابریقه‌سی وار ایسه‌ده تجهیزاتدن عاریدر .

مدیر عمومی : موسیو مکه (آلمان)

عسکری کومیسر : ارکان حرب بیکباشی شمداد بك

ابشاتمه مدیری : طاهر افندی قپودان

محاسبه‌جی : احمد حلمی افندی

مجلس اداره

حربیه نظارتندن : ارکان حرب بیکباشی رشید بك

بحریه نظارتندن : ارکان حرب بیکباشی حلمی بك

مالیه نظارتندن : اسحق توفیق بك

تجارت نظارتندن : عالی بك

نافعه نظارتندن : اوخانس افندی

ماکنه مهندسی : موسیو آیچن (آلمان)

مفتش : سامی بك

تحریرات مدیری و مجلس باشکاتبی : عبدالاحد نوری بك

ابشاتمه مدیر معاونی : حسنی افندی قپودادن

ماکنه انسپکتوری : کنعان بك

درسعادت مرکز آجنته‌سی : فؤاد بك

شعبه » : حاجی امین افندی

کومور مأموری : زبور افندی قپودان

لوازم انبار مأموری : زهدی افندی

تعمیرات مدیری » : محسن افندی قپودان

علامت فارقه‌سی : بیاض زمین اوزرینه چاپرازجفته قرمزی چابا

موجود وابورلری

اسمی	رسوم طونیلاتوسی	کوپری وابورلری	دومور کورلری
١ آق دکز	٣١٧٦	١٤ فرح	٢٥ سامسون
٢ قره دکز	٣١٦٩	١٥ فنار بغچه	٢٦ غیرت
٣ کل جمال	٢٩٩٣	١٦ حیدرپاشا	٢٧ رغبت
٤ مرمره	١٥٤٨	١٧ تواز	٢٨ ثروت
٥ قیزیل ایرمق	١٢٥	١٨ احسان	
٦ بحر جدید	٨٩٥	١٩ بصره	
٧ بلوه	٢٢١	٢٠ بغداد	
٨ نیلوفر	٢٠٩	٢١ حلب	
٩ دیدرمه	١٩٤	٢٢ اناطولی	
١٠ ادرنید	١٧٨	٢٣ شاهین	
١١ مرسین	١٥٥	٢٤ بالوه	
١٢ کیپولی	١٢٥		
١٣ اینه بولی	٨٨		

اصول عثمانلی شرکت تحریه‌سی

مصرلی حلیم پاشا زاده عباس پاشا طرفندن مئسکل ایکن اخیراً
براتونیم شرکته قلب اولنمشدر .

اداره خانه‌سی : غلطه‌ده عربیان خانده دائرهٔ مخصوصه
مدیر امور وکوکرته انسپکتوری : یوسف بك
ماکنه « : علی «
علامت فارقه‌سی : مائی زمین اوزرنده اهرام شکلی

موجود واپورلری :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
طاهر	٧٨٠
هکبه‌لی اصه	٥٢٩
قه‌لی اصه	١٧٩

هلال عثمانلی آتونیم واپور شرکتی

اداره خانه‌سی : استانبول ریختم خانده
مدیری : کریدلی نافع بك
کوکرته انسپکتوری : شوکت بك
ماکنه « : قدری افندی
مجلس اداره رئیسی : دعوا وکیلی بهرام افندی
علامت فارقه‌سی : قرمزی زمین اوزرینه بیاض هلال

موجود واپورلر :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
هلال	٩٣٥
کوزل کرید	٦٠٢
ملت	٣١٩

کوشجیان واپور شرکتی

اداره خانه‌سی : غلطه‌ده لیمان دائره‌سی قارشیسنده دائرهٔ مخصوصه
صاحب ومدیر عمومی : مفردیچ کوشجیان افندی
علامت فارقه‌سی : باجه‌لرده بیاض آی بیلدیز

موجود واپورلری :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
محمود شوکت پاشا	١٧٤٣
سیار	٢١٤٠
اون تموز	١٤٨٦
زونغولداق	٧٨٠

بکمقوز واپور شرکتی

صاحب ومدیرلری : مصطفی وحاجی علی بکمز
علامت فارقه‌سی : بیاض زمین اوزرینه افقی ایکی قرمزی خط

موجود واپورلری :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
بکمقوز	٨٧٠
حنفیه	٢٤٠

سلانیك عثمانلی آتونیم شرکت بحریه‌سی

ادارد خانه‌سی : غلطه‌ده قره مصطفی پاشا سوقاغنده
عجلس ادارد رئیسی : سامی بزار افندی
مدیر اموری : حسن بزاق
علامت فارقه‌سی : بیاض زمین اوزرینه ایکی قرمزی هلال آرسنده قرمزی چاپا

موجود واپورلری :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
کیندره	١٨١
توفیقیه	٣٤٤
حکمت	تقریباً ٥٠ : ٦٠
خاور	
سیاره	
نژین	

اردکلی راسم شرکتی

اداره خانه‌سی : غلطه‌ده قوطی خانده
صاحب ومدیر اموری : اردکلی راسم بك
علامت فارقه‌سی : بیاض زمین اوزرینه اطرافی قرمزی زد اواورتمسنده چیفته قرمزی چپالی قیلامه‌در

موجود واپورلری :

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
باندرمه	٢٩٧
اردك	٤١٥

طرزون نجات واپور شرکتی (قولکتیف)

مرکز اداره خانه‌سی : طرزونده حسین جلال افندی وشرکاسی
شعبه » : بانجه قیوسندمیکی خانده حافظ سعید افندی زاده اسعد بك

موجود واپوری:

اسمی	رسوم طونیلاتوسی
نجات	٩٤٣

استفانوس واپوری (شیلپ)

رسوم طونیلاتوسی
صاحبلری : طوما افندی وشرکاسی ٤٥٠

ده‌سپنا واپوری (شیلپ)

رسوم طونیلاتوسی
صاحبی : آبوات اوغلی افندی ٤٨٠

دافنی واپوری (شیلپ)

صاحبی : باندملی افندی ٨٢٦ طونیلاتو

ترابه واپور شرکتی

صاحب ومدیری : فلیب افندی
موجود واپوری : ترابه ٢٢٠ طونیلاتو

مدانیه واپور شرکتی (قوللکتیف)

موجود واپوری : باشلانغیچ رسوم طونیلاتوسی ٢١٦

قیرلانغیچ واپور شرکتی

صاحب ومدیری : یورکی افندی

علامت فارقه‌سی : بیاض زمین اوزرینه قرمزی قیرلانغیچ رسمی

موجود واپوری : قیرلانغیچ رسوم طونیلاتوسی ٢٢

وطن واپوری : رسوم طونیلاتوسی ٦٣
صاحب ومدیری : مانع زاده وشرکاسی

باشاباغچه واپوری : رسوم طونیلاتوسی ٥٨
صاحبی : رمزی بك

یانده‌لی برادرلر اداره‌سی

ناقس آرمی : رسوم طونیلاتوسی ٥٦٠

یانی آروانیتیدیس واوغللری

نیکه‌آ : رسوم طونیلاتوسی ١٠٤٧
ولیساریوس‌واپوری: ٥٤١

عدلیه واپوری : رسوم طونیلاتوسی ٢٠
صاحبی : جمال بك

شرکت خیریه اداره‌سی

عثمانلی آنونیم شرکت اولوب بر مجلس اداره و مدیریتی طرفندن اداره ایدلمکده‌در خاصّ اولدیغی امتیاز احکامنجه قره دکز بوغازی ساحلنده‌کی اسکله‌لره واپور ایشلتمکده‌در .

اداره خانه‌سی : غلطه‌ده فرمنه‌جیلرده دائرهٔ مخصوصه
مجلس اداره رئیسی : مالیه ناظر سابقی ضیا پاشا
مدیر اموری : علی بك
کوکرنه انسپکتوری : مصطفی بك
ماکنه » : انکلیز
علامت فارقه‌سی : باجه‌لرده واپور نومروارلری
تعمیرات فابریقه‌سی : خلیجده پیری پاشاده

موجود واپورلری

نومرو ٢٦ ، ٢٨ ، ٣٣ ، ٣٤ ، ٣٥ ، ٣٧ ، الی ٧٠ نومروبه قدر .
٣٢ نومرولی پرستیجیوطی اولدیغی کبی ایکی عدد ری‌یوك دیکری کوچك موتور بوطی واردر .

خلیج درسعادت واپور اداره‌سی

اداره خانه‌سی : ایوانسرایده
مدیر عمومی : لؤن ایزلیرغ
انسپکتور : متقاعدین بحریه‌دن عمر بك
محاسبه‌جی : باغلقجیان ژوزف افندی
باش کاتب : لؤن افندی

سر مهندس	:	متراتکك
ایکنجی مهندس	:	پول قوقه‌ایزان
سیر سفر مفتشی	:	حمدی بك
کوکرتة انسپکتورکاتبی	:	علی صلاح‌الدین افندی
محاسبه کاتبی	:	رویین‌افندی
محاسبه کاتبی	:	آلبر افندی
تحریرات کاتبی	:	کامل افندی
معاون	:	بها افندی
محاسبه کاتبی	:	بالطه افندی
محاسبه کاتبی	:	دلاطوله افندی
محاسبه کاتبی	:	فولارو افندی
موجود واپورلری	:	۱۱ نومرویه‌قدر

ترقی واپور شرکتی

صاحب ومدیری	:	ضرزونلی حسین بك وشریکی
اداره خانه‌سی	:	غلطه‌ده لیمان دائره‌سی انصالنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
موجود واپوری	:	ترقی رسوم طونیلاتوسی ۱۹۰

درسعادت لیمان نظامنامه‌سنك اوچ ماده‌سی شماندیره رسمی

برنجی ماده — غلطه لیمانیله کوپریلرك ایچروسنده اولان مسافه درسعادت لیمانی و جسر جدیددن صالی پازارینه واوردن سرای برونی حذاسنه قدر اك آزیقده موضوع بولنان شماندیره‌لر بینلنده واقع مسافه دنی غلطه لیمانی اعتبار اولنمشدر .

ایکنجی ماده — درسعادت لیمان حدودی ایچروسنه دخول ایده‌جك باجلمله سفاین آتیده بیان اولنه‌جق رسومك ایفاسنه مجبور اولاجقلردر .

اولا : — معاملات تجاریه اجراایدن باجلمله سفاین لیمان درونلنده درت کون مدت اقامت ایدرلر ایسه بهر عثمانلی طونیلاتوسیچون درت پاره ومدت مذکوره‌یی تجاوز ایلدکلری حالده بهر طونیلاتو ایچون سکز پاره رسم ایفا ایده‌جکلردر . کمرکلرك قپالو اولدیغی کونلر اشبو اقامت مدتنه داخل اولنه‌جقدر .

ثانیاً : — سکز یوز طونیلاتودن زیاده حموله استیعاب ایدن سفینه‌لر، درون لیمانده اولان مدت اقامتلرینه کوره سکز یوز طونیلاتویه قدر دردر ویاخود سکزر پاره رسم اعطا ایده‌جکلر وسکز یوزدن زیاده اولان مقدار طونیلاتولری ایچون رسم مذکورك نصفی ادا ایده‌جکلردر .

ثالثاً : — حطب ایله منقال کموری نقل ایدن کیلر بهر طونیلاتو ایچون دردر پاره رسم ایفا ایده‌جکلردر .

رابعاً : — قامهٔ سلطانیه ایله قره‌برون وشیله بینلنده اولان لیمانلره آمدشد ایدن سفینه‌لر کذلك درت پاره رسم ویره‌جکلردر .

خامساً بش طونیلاتودن اشاغی یوك استیعاب ایدن گیلوردسم مذکوردن معاف طوتیلاجقلاردر .

سادساً :— درون کوپری واپورلری سنده طقوز عدد عثمانلی لیراسی رسم ایفا ایده جکلردر .

سابعاً :— یوغاز ایچنده و قاضی کوی واضلر وایاستفانوس طربقلرنده یولجی طاشیان واپورلرسنوی اون سکزر عثمانلی لیراسی ویره جکلردر .

ثامناً :— کمی چکن واپورلرسنوی اون ایکیشر عثمانلی لیراسی ویره جکلردر .

تاسعاً :— لیمان دائره سی خدمتنده بولنان رموركور واپورلری طرفندن اولنه جق معاونت مجاناً ایفا اولنه جقدر .

اشبو تعرفه موقع اجرایه قونلدیغی تاریخدن اعتباراً اوچ سنه مرورندن صکره یکیدن اصلاح وتعدیل اولنه جقدر .

اوچنجی ماده — مفاد نظام حرکتده بولنه جق سفاینك جزای نقدی استیفاسی لازم کلدکده اومثللو سفاین قپودانلرینه اولجه شماندیره اوطه سی طرفندن تحریراً خبر ویریله جکدر . باالجمله سفینه قپودانلری لیماندن حرکت ایتمزدن اول ایجاب ایدن شماندیره رسمی و یاخود جزای نقدی ایچون لازمکلان مبالغی بالایفا ایجاب ایدن مقبوض سندینی اخذ ایده جکلردر . رسم مذکوری ویاخود ایجاب ایدن جزای نقدی الجه سنی ایفا ایتمکسزین لیماندن حرکت ایدن سفینه دولت علیه سنجاغنی حامل ایسه کیفیت درحال شماندیره اوطه سی طرفندن لیمان ریاسته واجنبی بادبرولو اولور ایسه بونك منسوب اولدیغی قونسلوسی طرفنه خبر ویریله جکدر . بو مثللو فرار ایدن سفایندن شماندیره رسمی وکرك لازمکلان جزای نقدیلری اوچ مثلی اخذ و استحصال اولنه جقدر . شماندیره رسومی اوطه سی هر کون صباحلین الافرانقه ساعت طقوزدن غروب شمسه برساعت قالنجیه قدر آچیق بولنه جقدر .

ممالك شاهانه یه مخصوص رسوم صحیه تعرفه سیدر

برنجی ماده . — رسوم صحیه تعرفه سی اولا ممالك شاهانه لیمانلرینه کلان کافه سفائنك ویره جکلری استنطاق رسمندن . ثانیاً بولاشق اولنلره اجرا ایدیله جك قرانتنه مصارفندن، ثالثا ممالك ایرانیه دن کلان وبحر آحجاز وینبعه کیدن حجاج وزوار ویولجیلردن النه جق رسومدن عبارتدر .

ایکنجی ماده . — سفائنك حین ورودلرنده النه جق استنطاق رسمی، هرقنی محلدن کلور ایسه کلسون ممالك محروسهٔ شاهانه لیمانلرندن برینه دخول ایده جك هرسفینه دن برده کوستریلان قاعده یه توفیقاً طونیلاته حسابیله استنطاق رسمی ویره جکدر شویله که: برطونیلاته دن بشیوز طونیلاته یه قدر بر طونیلاته ایچون یکرمی پاره وبشیوز برطونیلاته دن بیك طونیلاته یه قدر اون ایکی پاره وبیك برطونیلاته دن یوقاروسی ایچون طونیلاته باشنه سکز پاره رسم اخذ اولنه جقدر یعنی هرسفینه ایاك بشیوز طونیلاته سی ایچون طونیلاته باشنه یکرمی پاره وبشیوزدن بیکه قدر اولان طونیلاته سی ایچون طونیلاته باشنه اون ایکی پاره وبیکدن یوقاروسی ایچون طونیلاته باشنه سکز پاره استنطاق رسمی اعطا ایده جکدر .

اوچنجی ماده . — ممالك عثمانیه لیمانلرندن برینه ورود ایده جك سفاین ایکنجی ماده ده بیان اولنان رسمی محل مقصودینه وارنجیه دکین یعنی اثنای سیروسفرنده یالکز بردفعه تأدیه ایده جکدر .

دردنجی ماده . — ممالك ایرانیه دن کلان زوار ویولجیلر بشنجی ماده ده بیان اولنان قرانتنه مصارفندن ماعدا ادم باشنه اون غروش رسم تأدیه ایلیه جکدر . کذلك ایرانلولرك بغداد ولابتنده کائن زیارت محللرینه دفن

اولنمق اوزره ولایت مذکوره‌یه ادخال ایده‌جکلری هر برجنازه‌دن الی غروشلق برر سم الته‌جقدر بحراحمر لیمانلری طریقیله حجاز ویمنه کیدن حجاج ویولجیلردن ادم باشنه اون غروش الته‌جقدر .

بشنجی ماده . — « قرانتنه معمارلغی » غروش

(ا) استخدام اولنه‌جق غاردیانلر ایله حمالرك بهری ایچون اجرت یومیه ٢٥

(ب) ادم باشنه یومی الته‌جق قرانتنه رسمی ٥

(ت) تطهیر اولنه‌جق یون وپاموق ودنکلنمش یشمه اشیانك بهر یوز قیه‌سندن ٣

متین ودیرلك بهر یوز عددندن ١٠

پچاوره وکاغد پارچه‌لری بالیه‌لرندن ١٠

بیوك حیوانك بهر رأسندن ١

قیون واهدن اوفق حیوانك بهر رأسندن . . . . . باره ٢٠ ..

(ث) بروجه آتی سفائندن الته‌جق قرانتنه رسومی

برطونیلاتدن یوز طونیلاته‌یه قدر اولان سفینه‌دن یومی ١٠

یوز طونیلاته‌دن ایکی یوز طونیلاته‌یه قدر ٢٠

ایکیوز طونیلاته‌دن درتیوز طونیلاته‌یه قدر ٣٠

درت یوز طونیلاته‌دن بیك طونیلاته‌یه ویوقاروسی ایچون ٤٠

التنجی ماده . — یدی یاشندن اشاغی صبیان قرانتنه رسمندن معافدرلر .

یدنجی ماده . — سفائن حربیه ایله‌حوانك فالفندن ناشی بالضروره لیمانه صیغینه‌جق واوراده تجارته کیرشمیه‌جك تجار سفینه‌لری وبالق قایقلری موادسابقه‌ده تعیین اولنان رسوم محیه‌دن معاف طونیلوب فقط غاردیان یومیه‌لری الته‌جقدر .

سکزنجی ماده . — رسوم محیه عثمانلو لبراسی یوز وبیاض مجیدی یکرمی غروش اعتباریله التون وکمیش اچه اولهرق استیفا اولنور .

درسعادت ــ ٢٢ تموز سنه ١٨٨٢

زیرده محرر سواحلده سیر وسفر ایدن سفائن تجاریه‌یه مخصوص

ممالك شاهانه فنارلر رسومی تعرفه‌سی

برنجی ماده [١]

جزائر بحرسفیددن کلوب ده درسعادته ویاخود آوالرنده بولنان بر لیماندہ توقف ایدن سفائن ایله درسعادتدن ویاخود آراده بولنان بر باره

نقطه‌دن جزائر بحرسفیده کیدن سفائنك بهر عثمانلی طونه‌سندن . . ٤٠

سکز یوز طونه‌دن یوقاروسی ایچون بهر عثمانلی طونه‌سندن ٢٠

ایکنجی ماده

جزائر بحرسفیددن قره‌دکزه وقره‌دکزدن جزائر بحرسفیده کیدرکن

قلعهٔ سلطانیه ویا قره دکز بوغازندن کچن سفائنك بهر طونه‌سندن . ٦٠

سکز یوز طونه‌دن یوقاریسی ایچون بهر طونه‌دن ٣٠

اوچنجی ماده

درسعادتدن ویاخود آراده بولنان برنقطه‌دن قره دکزه کیدن وینه قره دکزدن ویاخود آراده بولنان برنقطه‌دن درسعادته کلن سفائنك

بهر طونه‌سندن ٣٠

سکز یوز طونه‌دن یوقاریسی ایچون بهر طونه‌دن ١٥

دردنجی ماده

ساروس ، انس ، کورفزلریله سمندرك ، امروس ، بوزجه آطه وصفری لیمانلرینه کیدوبده قلعهٔ سلطانیه بوغازینه کیرمیان سفائنك

بهر طونه‌سندن ١٢

سکز یوز طونه‌دن یوقاریسی ایچون بهر طونه‌دن ٦

[١] بحریه نظارت جلیله‌سیله فنارلر اداره‌سی بینده ١٨٩٤ سنه‌سنده تعاطی ایدیلن مقاوله‌نامه احکامنجه اشبو تعرفه‌دکی رسومدن فی ٤ ایلول سنه ١٩٠٩ تاریخندن اعتباراً یوزده یکری نسبنده تخفیفات اجرا ایدلمکدر .

سواحل متجاوره‌ده اجرای سیر وسفر ایدن سفائن

قلعهٔ سلطانیه مدخلی ایله درسعادت آراسنده‌کی لیمانلره سیر وسفر ایدن سفائنك بهر عثمانی طونه‌سندن ٢٠

آلتنجی ماده

کلیبولی ودرسعادت آره‌سنده‌کی لیمانلرده سیر وسفر ایدن سفائنك بهر عثمانی طونه‌سندن ١٥

یدنجی ماده

قره دکزده واقع قره برون وکیلیوس‌دن درسعادته کیدن سفائنك بهر عثمانی طونه‌سندن ١٥

اجرت سنویه ویرن سفائن

سکزنجی ماده

فنار باغچه‌دن آیاستفانوسه قدر اولان خط ایله قره‌دکز مدخلی آرالرنده سیروسفر ایدن سفائندن بش طونه‌دن قرق طقوز طونه‌یه قدر	بهر عثمانی طونه‌سندن	بده غروش ٦١٠
الی طونه‌دن طقسان طقوز طونه‌یه قدر . . .		٧٢٠

طقوزنجی ماده

رومورکورلر مقطوع اولدقری سنوی ١٨٢٥ غروشدن عبارت بر رسم ایفا ایده‌جکلردر .

اونجی ماده

بوغاز ایچنه ، آطه‌لره ، آیاستفانوسه وسائر محال سائره‌یه یوجی طاشیه‌جق مخصوص وایپورلر مقطوع اولدقری سنوی بش یوز غروش رسم ایفا ایده‌جکلردر .

اخطارات — بش طونه‌دن دون اولان سفائن فنار رسومندن معفودرلر .

سفائن کرك عزیمتنده وکرك عودتنده فنار رسومنك ایفاسنه مجبوردرلر .

درسعادت ریختیم دوق وانتریو شرکت عثمانیه‌سنك تعرفه‌لرندن

برنجی تعرفه

— پالامار رسمی —

برنجی ماده

ریختمه یناشان وایپور ویلکن کیسی ومعونه ومراکب بحریهٔ سائره ریختمده بولنه‌جقلری سکزکون مدت ایچون [١] مقید طونیلاتو اوزرینه طونیلاتو باشنه‌برقرائق رسمه تابع طونیله‌جقدر . بومدتك انقضاسندن صکره رسم مذکوره‌یکیدن توقف ایدیله‌جك بهرکون ایچون بالنسبه تزیید ایدلمك اوزره طونیلاتو باشنه یومی یوزده اون ضم اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده

اوچنجی ماده‌ده معین معامله‌یه تابع طونیلاتو معونه مستثنا اولدیغی حالده اشبو نقل ایده‌جك اولان هرایپور ویا بلکن سفینه‌سی [٢] ایچون

---

[١] سکز کون مدت برکره ریختمه یناشدقدن صکره سیر وحرکت پروغرای خارجنده وتصادفی اولدقری مدت مذکوره‌نك انقضاسندن اول عودت ایتمك اوزره ریختمدن مفارقت ایده‌جك اولان سفائنه شاملدر . شو قدرکه مدت غیبوبت داخل اولدیغی حالده بوایکی مدت ارهسنده کذار ایده‌جك مدت سکز کونی تجاوزایتمیه‌جکدر وبو تقدیرده عزیمتنده رومورکور اجرای سفینه‌یه عائد اولمیه‌جقدر .

[٢] لیمان خارجنده محل تحمیلده طوغریدن طوغریه‌یه اشیا یوکلنان معونه سفینه عد اولنه‌جق وبوصورتله ایکنجی ماده‌ده مصرح احواله کوره یکری ویا اون سانتیم رسم اعطا ایده‌جکدر .

برفرانق رسم ریختمده تمدید توقف تقدیرنده تزاید نسبیه خلل کلمك اوزره بروجه آتی تنزیل اولنه‌جقدر .

کاملاً کمور یوکلی سفائن ومعونه‌لر ایچون . . . . . فرانق ۰,۱۰
ذخیره اودون ویابالزمهٔ انشائیه‌یله کاملاً یوکلی سفائن ایچون » ۰,۱۰
سائر بالجمله سفائن ایچون . . . . . » ۰,۲۰

بالامار رسمی حین مواصلتلرنده نکرمی ساعتیم رسمی تأدیه ایتمش وعودتلرنده عین سفر اثناسنده ایکنجی دفعه اولهرق درسعادت لیمانده توقف ایلمش اولان سفائن ایچون اون ساعتیمه تنزیل ایدیله‌جکدر .

بالامار رسمی لزومی حالنده کمی‌یی ریختمه یناشدیرمق وهرحالده ریختمدن کمی‌یی آچمق ایچون رومورکور اجرتی‌دخی شاملدر .

اوچنجی ماده

آچیقده بولنان سفائندن اشیا نقل ایدن ویا اکا ایصال ایلیان معونه ومراکب بحریه ایله کرکجه معاینه‌سی اجرا اولنمق اوزره ریختمه یناشان معونه ومراکب بحریه درونندهکی امتعه‌دن بروجه آتی بالامار رسمی اخذ اولنه‌جقدر .

اولا : آچیقده بولنان برسفینه‌یه تحمیل ویا اندن اخراج ایدیلن امتعه واشیادن التنجی تعرفه موجبنجه استیفا اولنان رسمدن فضله یوزده اون نسبتنده بردرهم

ثانیاً کرکجه معامله‌سی اجرا اولنمق اوزره ریختمه یناشدیریلان [۱] امتعه واشیادن التنجی تعرفه‌ده معین رسمك یوزده اوتوزی اخذ واستیفا

[۱] اشیای نفیسه وخسیسه ایله غیر مظروف

ایدیله‌جکدر (کرك معاینه‌سی اوقات عادیه‌ده یکرمی درت ساعت ظرفنده اجرا اولنمق لازم کلیر) اکر ریختیم معاملاتی یکرمی درت ساعت‌ظرفنده اکمال ایدیله‌میه‌جك اولور ایسه رسم مذکور نصف درجه‌سنده تنزیل اولنه‌جقدر .

ثالثاً : التنجی تعرفه‌موجبنجه تحمیلیه‌واخراجیه رسمندن معاف‌طونیلان امتعه واشیا ایچون سفائنه تحمیل ویا اخراج اولنمق اوزره ریختمه چیقارلدیغی تقدیرده طونیلاتو باشنه اوچ غروش ویالکز کرکجه معاینه‌سی اجرا اولنمق اوزره ریختمه یناشدیریلور ایسه ایکی غروش اعطا ایدیله‌جکدر .

دردنجی ماده

اوچنجی ماده احکامی یا اقطارمه ویاترانزیت صورتیله ورود ایدن اشیا ونه‌ده کمور حقنده تطبیق واجرا اولنه‌من .

حوضلرك دخوليه‌سى

دخوليه‌سى عثمانى ليراسى	يوميه‌سى عثمانى ليراسى	عمق قدم	عرضى قدم	طول قدم	حوض نومراسى	ملاحظات
٢٥	١٥	٤٢	٩٦	٣٩٠ مدفدن	١	غرب قاريى جهتنده‌كى حوض
٥٠	١٠	٣٤	٨٥	٣٤٠ قيودن	٢	اورته حوض
١٠٠	٢٠	٣٣	١٠٥	٥٠٥ (٣٦٠ / ٣٤٥)	٣ و ٤	قاسم پاشا جهتنده‌كى حوض
٢٥	٥	٣٠١	٣٦٦	١٥٢		ساير ساحل حوضى

ساحل حوضلرندن غيرى حوضلره ايكى سفينه بردن ادخالى حالنده معين اولان دخوليه‌يه يكرى بش ويوميه‌يه ده بش ليرا علاوه واستيفا اولنور . ويومياق كيرى طونه‌لرى اعتبارايله غرامه تقسيم ايديلور .

عثمانلى سير سفائن اداره‌سى وابورلرندن نصف اجرت استيفا اولنور .

استانبولك مواقع مختلفه‌سنده ساحلده سفائن چكمكه مخصوص قيزاقلر :

موقعى	صاحبى	چكه‌بيلكسفائنك مقدار طونه‌سى
بكفوز امور برنده	ساتم زاده وشركاسى	١٥٠ طونه‌لغه قدر سفائنى چكمكه مخصوص ايرغاد قيزاغى
بيوكدره ده مالطيز چاى نيسنده	روم شركتى	٣٠٠ طونه‌لغه قدر سفائنى چكمكه مخصوص ايرغاد قيزاغى
صالى پازارنده	عثمانلى آتوار شركتى	٢٠٠ طونه‌لغه قدر سفائنى چكمكه مخصوص ايرغاد قيزاغى
طوزله ده	روم شركتى	دردست انشا قيزاغى وفابريقه‌سى
استنيه ده	آتوار شركتى	حوض وفابريقه دردست انشا
غلطه ده قلفات برنده	عثمانلى قلفاتلرى	يالكنلى وواپور سفائنك دكزده اولدقلرى حالنده تعميراتنه مخصوص

طونه نهرى نظامنامه‌سندن بعض مواد

(١) طونه نهرى مدخلنه ايكى ميل قدر تقرب ايدلدكده طونه آوروپا قوميسيونى نظامانه تبعيت اقتضا ايدر .

(٢) برايكى ميل ساحه‌يه داخل اولان سفائن سولينا ليمانه كلش عد اولنديغندن حامل اولديغى ستجاغى كشيده ايده‌جكدر .

(٣) مدخله بر ميل تقرب ايدلدكده كله‌جك قلاغوزى بكلمك لازمدر .

(٤) خارجده دميرليه‌جك اولان سفائنك موقعى قلاغوز تعيين ايدر .

(٥) سفائن قپودانلرى يكرمى درت ساعت ظرفنده سفينه‌نك اوراقى سولينا ده‌كى قوميسيونه توديع ايده‌جكدر . (مرور تذكره‌سى شهبندر خانه‌يه ، پاتنه قرانتنه خانه‌يه ويريلير) كيجه فنارسز صندال ايله كيريلوب چيقيلمز .

(٦) سولينا ليمانه تقرب ايدلديكى زمان هوا فنا اولوب قلاغوز كلميه‌جك اولورسه فنار قهسنه مائى برفيلامه كشيده وكيجه ايسه بياض بر شعله كوسترىله‌جكدر .

(٧) كيجه سولينايه تقرب ايدوب قلاغوز طلب ايدن وهوا فنا اولوب ليمانه كيرمك ايستيان سفائن قلاغوز طلبنه مخصوص اشارتى كوستردكدن صكره فنار اقهسندن كوسترىله‌جك اشارتى بكليه‌جك ، قلاغوز كله‌جكنه مبنى اشارت ويرلمزسه مسؤليت قپودانه عائد اولمق اوزره كيره‌بيله‌جكدر .

(٨) باروت ، غاز وسائر مواد انفلاقیه کیرن سفائن سولینا لیمانندہ وخارجندہ دیکر سفائندن آچیق دمیرلیه‌جك وکوندوز قرمزی فیلامه وکیجه قرمزی فنار چکه‌جکدر .

(٩) طونه‌تهرینه کیرن یوز طونه‌دن متجاوز جسامتده هر سفینه قلاغوز آله‌جقدر .

(١٠) طونه تهرینه کیرن باجمله سفائن تکمیل اوراقنی طونه اوروپا قو . میسیونه تودیع ایله قلاغوزی آله‌رق حرکت ایده‌جك وتکمیل خرجلری عودنده ویردفعه‌ده تأدیه ایده‌جکدر .

(١١) معامله‌ٔ تجاریه‌ده بولندیغی محلده کرك ، قرانته ، لیمان وشهبندرخانه خرجی آیریجه تأدیه ایده‌جکدر .

(١٢) تهرك مدخلندن اوچ میل ایچریسی سولینا لیمان داخلی عداولنور . بومسافه‌ده یاغلی بولنان شیلیرك چیارلری کسلمه‌مك ایچون بورادہ سیر ایدن سفائن آغریوله ایله‌حرکت ایده‌جکدر .

(١٣) سولینا لیمانی داخلنده یاتان سفائن ، حرکتده اولانلرك یاکلش مانورلرینه سبب اولامق ایچون دودوك چکمیه‌جکدر .

(١٤) تهرده سیر ایده‌جك ولان سفائن سولینادن حرکت ایتمزدن اول یاردمجی پرتومن تلاوه ایده‌جکدر .

(١٥) لیمان داخلنده وتهرده بولنان سفائنك پاساکول ایچلری تمنوعدر .

(١٦) تهرده سیر ایدرکن قرمزی شماندیرلر اسکله‌ده سیاهلر سنجاقده قاله‌جقدر .

(١٧) ٢٠٠ طونه‌دن اشاغی جسامتده‌کی سفائن صغیره‌دن صنف مراکب حربیه ، شیلیك ایچیان رومورکورلر وفنا هوا سبیله تهره کیروب

معامله‌ٔ تجاریه‌ده بولنمادن جیقان سفائن مستثنا اولمق اوزره دیکر باجمله یلکن وواپور سفائی قومیسیون خرجی ویره‌جکدر .

(١٨) خرج ویرمکدن معاف اولان سفائن آلدیغی قلاغوز برنجی صنفدن ایسه یومی ١٥ فرانق ایکنجی صنفدن ایسه یومی ١٠ فرانق قلاغوز اجرتی ویره‌جکدر .

(١٩) طونه تهرینه کیرمیوب سولینا لیمانی خارجنده معامله‌ٔ تجاریه‌ده بولنان سفائن ١٠٠ فرانق رسم مقطوع تأدیه ایده‌جکلری کبی واپوره حوله نقل ایدن شیلیلر ٢٠٠ طونه‌دن یوك ایسه بهررسوم طونه‌سی ایچون ٠,٥٥ الغی بش سانتیم ویره‌جکلردر .

(٢٠) فنار وقلاغوز اجوراتی قومیسیون خرجنده داخلدر . یالکز قرانته خرجی آیریدر .

(٢١) طونه تهرینه یوش اولەرق سافره ایله کیرن وجیقان باجمله یلکن ، واپورسفائی قیدطونه‌سی باشنه ٠,١٦ اون آلتی سانتیم خرج ویرلر .

مدخلدن اعتباراً اوچ میل داخلده سولینا لیمانده معامله‌ٔ تجاریه‌ده بولنان ویولیان یرکلی سفائنه ویره‌جکلری خرجلر		تهرلرك دیکر یرلرندی اقامتده معامله‌ٔ تجاریه‌ده بولنان سفائنه ویره‌جکلری خرجلر	
سانتیم	فرانق	سانتیم	فرانق
٢٠١ دن ٦٠٠ طونه‌یه قدر	٠,٣٠	٥٥	٠,
٦٠١ « ١٠٠٠ « «	٠,٦٠	١٠	١,
١٠٠١ « ١٥٠٠ « «	٠,٩٠	٤٠	١,
١٥٠٠ دن یوقاریسی	١,١٠	٧٠	١,

(٢٣) منتظم یوسه یاپان واپورلره $\frac{20}{100}$ یوزده آلتش تنزیلات یاپیلیر .

(٢٤) یوسه اتاسنده ایکنجی دفعه طونه‌یه کلن سفائن یوخرجلرك $\frac{10}{100}$ یوزده سکسانی تادیه ایدر .

قنالار رسومی

سویش قنالی

اشیای تجاریه محمول واپورلرك بهر طونه‌سندن ٦,٢٥ فرانق، صی سفائنك بهر طونه سندن ٣,٨٥ فرانق ویر یوخیدن ١٠ فرانق آلنیر .

پورت‌سعید لیمانده یکرمی درت ساعتدن زیاده اقامت‌ایدن واپورلردن یومیه بهر طونه باشنه ٠,٠٢ فرانق آلنیر ویو رسم اونی کونده بر تحصیل اولنور .

Kurant قورنت قنالی رسومی

آدریاتیق دکزینه کیدن واودکزدن کلن واپورلر ایچون

صافی رسوم طونه‌سی	سفن حربیه‌وپوسته واپورلری ویاطلرك بهر طونه‌سندن	ساڑواپورلرك بهرطونه‌سندن
١٩٩ طونه قدر	٠,٦٥ فرانق	٠,٣٥ فرانق
٢٠٠ الی ٤٩٩	٠,٦٥ »	٠,٥٠ »
٥٠٠ الی ٧٩٩	٠,٥٠ »	٠,٥٠ »
٨٠٠ ومافوقی ایچون	٠,٤٠ »	٠,٥٠ »

بحر سفیدك اقسام ساڑه‌سنه کیدن و اورادن کلن سفائن ایچون

٠٠ دن ١٩٩ طونه‌یه قدر	٠,٦٥ فرانق	٠,٣٥ فرانق
٢٠٠ دن ٤٩٩	٠,٥٥ »	٠,٣٥ »
٨٠٠ دن یوقاری	٠,٢٥ »	٠,٣٥ »

قلاغوز اجرتی ١٠ فرانقدن دون اولامق اوزره بهر طونه‌دن برپچق سانتیم آلنیر .

Kil کیل قنالی

٤٠٠ رسوم طونه‌سی ایچون	٠,٦٠ مارق	
٧٠٠ » » »	٠,٣٠ »	
٨٠٠ دن فضله اولور ایسه	٠,٢٠ »	

رسمك حد اصغریسی ١٠ مارقدر .

سفائن طونه‌لری وصورت تعیینی

سفائنك جسامت وقابلیت استیعابیه‌لرینی اعلام ایدن طونه‌اساساً Gross ton یعنی « غیر صافی طونه » و Register ton صافی یعنی رسوم طونه‌سی تامیله ایکی نوعدر . یالکن سفائنده غیر صافی طونه سفینه کوکرتمسنك تحتنده واقع محللرك مکعب اولهرق مساحه‌سنك ۱۰۰ عددینه تقسیمی ایله‌استحصال اولنور . بومقداره کوکرتمده یولجی واشیاانخذینه قابلیتلی ومستور محللرك‌ده مکعب اولهرق مساحه‌لرینك ۱۰۰ عددینه تقسیمندن چیقان طونه دخی ضم اولنور . یالکن سفائنده غیر صافی طونه ایله صافی طونه بینندهکی فرقیك جزئی اولوب غیرصافی طونه‌دن بهرطائفه ایچون ۷۲ قدم مکعبی طرح‌اولندقده صافی طونه اولور .

صافی طونه یعنی Net Register tonnage وایبور سفائنده تعیین ایدیله‌بیلمك ایچین طائفه‌یه مخصوص محل ایله ماکنه ، قزغان ، شافت یولی ، کومورلك وکمی‌یه متعلق وسائر محللر استیعاب ابتدیکی طونولرك غیر صافی طونه‌دن تنزیل ایدلمه‌سی لازم کلیر .

غیر صافی طونه‌لك استخراجی ایچون دستور :

ب = کوکرتمده باش وقبیچ بودوملامه آستارینك ایچ اغزینده ایکی نقطه بینده آلنان طول سفینه .

ج = سفینه‌نك اك کنیش محللدن وایچ قابلاماسنك ایچ یوزلرندن اولهرق برطرفدن دیکر طرفه قدر اولان عرض سفینه .

د = سفینه‌نك وسطنده واقع کمره قالیلرنك ثالثندن ایچ اومورغه‌سی اوزرنده واقع اولان انبار قارشی اوزرینه قدر اولان عمق سفینه .

ⓞ = عدد محفوظ . فرض اولندیغی حالده :

دستور بروجه آتی‌در :

غیر صافی طونه = $\frac{\text{ب} \times \text{ج} \times \text{د}}{100} \times$ ⓞ

بوراده عدد محفوظ اولان (ⓞ) سفائنك صویه مغطوس قسملرینك اقسام فوقانیه‌یه نظراً دارلاشماسندن دولایی سفینه مساحهٔ جمیعه‌سنه طاری اولان نقصانی ارائه ایدر . بناءً علیه بو (ⓞ) عدد محفوظی مختلف جنسدن سفائنك شکللرینه کوره آز چوق تبدل ایتمك طبیعی اولوب اجناس مختلفه‌دهکی سفائنه عائد قیمتی آتیده کوسترلمشدر :

یالکن سفائنی ایچون	۰,۷
جیفت کوکرتملی وایبورلر ایچون	۰,۶۵
اوچ کوکرتملی وایبورلر ایچون	۰,۶۸
بالنر ایچون (۶۰۰ طونه‌دن دون)	۰,۴۵
(۶۰۰ طونه‌دن فضله)	۰,۵۰

مثلا جیفت کوکرتملی بروایبور ایچین دستور شوشکله کیرر :

$\frac{\text{طول} \times \text{عرض} \times \text{عمق}}{100} \times 0,65 =$ سفینه غیر صافی طونیلاتوسی

صافی طونه‌یی بولمق اوزره یوقاریده ذکر اولنان موقعلری مساحه‌لری اشبو غیر صافیدن طرح اولنور .

نول طونه‌سی Neul

نول طونه‌سی تجار ایله اصحاب سفائن بینده استعمال اولندیغی کبی انکلتره بحریه نظارتی طرفندن مهمات نقل ایتمك ایچون استیجار اولنان

سفائن ودولتك مهمات نقله مخصوص نقيله سفائی ایچون دخی استعمال اولنور . شویله که : —

سفینه‌نك از غیر تنزیلات باقی قالان محاركك مساحهٔ حجمیه‌سنك ١٠٠ عددینه تقسیمندن حاصل اولان عدده حجم طونیلاتوسی تسمیه‌اولنوب اگر طونهٔ صافی‌یه مخصوص اولان حجم ١٠٠ عددینك یرینه ٤٠ عددینه تقسیم اولنورسه خارج قسمت زول طونه‌سی اولور .

صافی طونیلاتوسی ٣٥٠ ایله ضرب ایدرسه‌ك حاصل‌ضرب دمیر ، باقر ، شکر ، قهوه ویرنج‌مثالواجسام ثقیله طونه‌سی Dead-Weight طونه‌سی‌اولور .

کومور مقیاسلری

٤٤ قدم مکعبی بیوقاسل کموری برطونه‌در .
٤٦ » » قاردیف‌کموری برطونه‌در .
٤٢ » » ارکلی وساٸر نوع کمورلر برطونه‌ثقلنده‌در .

انکلتره بحریه نظارتنك قبول ایتدیکی ٢٧٩٠ لیره ثقلنده‌کی طونه ٤٨ قدم مکعبی ٢٢٠٠ لیره ثقلنده‌کی طونه دخی ٤٠ قدم مکعبی‌در .

٢٢٠٠ لیره‌دن عبارت اولان برطون = ٧٩١,٩٥ قیهٔ عتیق
» » » برطون = ١٠١٦,٠٥ قیهٔ جدید
برغالون = ٤,٥٤٣ لیتره
برلیتره = ٠,٢٢ غالون

مسکوکات اجنبیه‌نك لیرای عثمانی یوز غروش اعتباریله قیمتلری زیرده کوسترلمشدر :

انکلیز — استرلین = ٢٠ شیلین = ١١٠ غروش
» شیلین = ١٢ پنی = ٥ غروش ٢٠ پاره
المان — مارق = ٥ غروش ١٦ پاره
فرانسز — ناپولیون = ٢٠ فرانق = ٨٨ غروش
» فرانق = ١٠٠ سانتیم = ٤ غروش ١٦ پاره
اوسترپا — فره‌میس = ٥١ غروش ٢٢ پاره
» اریال = ٢٠ غروش
» فلورین = ١١ غروش ١١ پاره
ایتالیا — لیره = ٤ غروش ١٦ پاره
امریقا — دولار = ٢٢ غروش ١٦ پاره
روسیه — پول‌التونی = ٩٠ » ١٠ پاره
» قاربون = قاپیك ١٤ غروش ١٧ پاره
پروسیا — تالار = ١٦ غروش ٤ پاره
یونان — دراخمی = ١٠٠ لپتا = ٤ غروش ١٦ پاره
ایران — تومن = ٤٨ غروش ٢٠ پاره

١ لیرای عثمانی = ١٨ شیلین
١٠٠ غروش التون = ٢٢,٧٥ فرانق
٢٠ غروش کوش (مجیدیه) = ٤,٤٣ فرانق
٥ » » (چاریك) = ١,١٠ »
١ » » = ٠,٢٢ »

اجنبي خريطه‌لرى اوزه‌رنده محرر اسقانديللرك مقياسنك انكليز مقياسيله مساويلرى :

		انكليز قدمى	قولاچى
بردانيا مارقه‌وتوروچيا قولاچى	(فاون) =	٦,١٧٥	١,٠٢٩
برفلمنك قولاچى	(وادين) =	٥,٥٧٥	٠,٩٢٩
برفرانسز »	(بزا) =	٥,٣٢٩	٠,٨٨٨
برفرانسز مترومى	(متره) =	٣,٢٨١	٠,٥٤٧
بريورتكيز قولاچى	(براقه) =	٦,٠٠٤	١,٠٠٠
بريروسيا قولاچى	(فادن) =	٥,٩٠٦	٠,٩٨٤
بروسيا »	(سه‌شين) =	٦,٠٠٠	١,٠٠٠
براسپانيا »	(براڤه) =	٥,٤٩٤	٠,٩١٥
براسوج »	(فامن) =	٥,٨٤٣	٠,٩٧٤

— تحميل —

برسفينه‌يى طاتلى صوده معين اولان بورده مارقه‌سنه قدر باتمق اوزره تحميل اجتمكده ، زيرده محرر ماده‌لرك نظر دقتدن دور بولندير ملمسى لازمدر :—

(١) صهرنجلرده وماكنه بولمه‌سنده وسنتينه‌سنده موجود اولوب باصلمه‌سى اقتضا ايدن صوباصلمه‌لىدر . اشبو صافره صهرنجلرنده‌كى صو ، يابتون بتون تخليه اولنملى وياخود لزومى وار ايسه اخزينه قدر املا ايدلملىدر .

(٢) قزغانلرك صولرى تماماً آتوب آلتديغى كيفيتك بيلنمسى .

(٣) كميده موجود اولان فايرابلق و آچيق دكزه چيقنجه‌يه قدر صرف ايديله‌جك كوركمقدارى بيلنمليدر .

(٤) كميك دائما بوزوب يوزمامكده بولنديغنك تحقيق لازم اولوب چونكه عدم دقت سبيله جامورده اوطوروب واقع اولمه‌جق مدايله يوزمسى ملحوظدر .

(٥) آچيق دكزه چيقنجه آتيله‌جق كول‌واوجاقلرى وقزغانلرى تميزلدكجه حاصل اولان طوز وسائر موادك مقدارى بيلنمليدر .

(٦) قيش موسملرينه مخصوص اولاراق بورده مارقه‌سنك امتدادى تشرين اول ابتداسندن مارتك ٣١ نجى كونه‌قدردر . بوتقديرجه يازبورده مارقه‌سى (متحمل صو خطى مارقه‌سى‌ده دنيلير) نيسان ابتداسندن ايلولك اوتوزنجى كونه قدردر .

سفائنك بهربوس باتمه‌سى ايچون قاچ طونه‌ثقلت تحميل اولنه‌جغى بروجه زير تعيين قلنور .

بركى تحميل اولنقده ايكن بهربوس باتمه‌سى ايچون نه مقدار طونه حمولەيه لزوم بولنديغى زيرده محرر قاعده ايله صحيحه قريب برصورتده تعيين اولنور .

MILLÎ BİBLİYOTEK

طول سفينه قدم × عرض سفينه قدم × ٠,٧ غايت متناسب پاپيلى بركى ايچون
» × » × ٠,٨ قبا وعريض پاپيلى كيلر ايچون

بالاده‌كى دستورلرك نتايجى ١٢ وبعده ٣٥ ايله تقسيم اولنور .

مثلا ٢٠٠ قدم طولنده محمول صوخملندن مباحه اولنديغنه نظراً ٣٠ قدم عرضنده عادتا متناسب پاپيلى اولان بركينك Sarkeiتبرئوس باغه‌سى ايچون قدر طونه ثقلت لازم اولديغى مطلوب اولسه :

٢٠٠ قدم × ٣٠ قدم × ٠,٧٥ = ٤٥٠٠

٤٥٠٠ ÷ ٣٧٥ = ١٢ ، ٣٥ = ١٠,٧ طونه

تقريباً اون بچق طونه ثقلته نزوم اولديغى آكلاشيلير .

تنبيه : ــ كرك انكليز وكرك سائر اجنبى باندره‌سى تحتنده بولنسون كوكرتمسنده كراسته حوله‌سيله نشرين اولك اوتوز برنجى صوكره ونيسانك ١٦ نجى كونندن اول انكلتره ليمانلرينه كيرمك ١٨٧٦ سنه‌سنده وضع اولنان تجارت بحريه قانون نامه‌سى احكامنجه تنوع اولديغندن بوكا اتباع ايتمانلردن جزاى نقدى آلنير .

* *

جدولك تعريفى

سفائن طاتلى صوده تحميل اولندقلرى حالده طوزلى صويه چيقدقده نه‌مقدار قالفاجغى (ستون ١) تقريبى اوله‌رق ارائه ايدر . $\frac{2}{4}$ طاتلى $\frac{1}{4}$ طوزلى صو ايچون (ستون ٣) ده . $\frac{1}{2}$ طاتلى $\frac{1}{2}$ طوزلى صو ايچون (ستون ٣) ده $\frac{2}{4}$ طوزلى $\frac{1}{4}$ طاتلى صو ايچون (ستون ٤) ده نه مقدار قالفاجغى ارائه اولنمشدر .

	ستون ١	ستون ٢	ستون ٣	ستون ٤
	طاتلى صوده تحميل اولنديغى حالده طوزلى صوده نه مقدار قالفه‌جغى	$\frac{2}{4}$ طاتلى $\frac{1}{4}$ طوزلى صوده تحميل اولنديغى حالده دكز صويندە‌نه مقدار قالفه‌جغى	$\frac{1}{2}$ طاتلى $\frac{1}{2}$ طوزلى صوده تحميل اولنديغى حالده دكز صويندە‌نه مقدار قالفه‌جغى	$\frac{1}{4}$ طاتلى $\frac{2}{4}$ طوزلى صوده تحميل اولنديغى حالده دكز صويندە‌نه مقدار قالفه‌جغى
	صالنو مترو صفرك زرنده‌كى مارقه‌يه قدر باتار	صالنو مترو صفرك زرنده‌كى ايكنجى مارقه‌يه قدر باتار	صالنو مترو صفرك زرنده‌كى اوچنجى مارقه‌يه قدر باتار	صالنو مترو صفرك زرنده‌كى دردنجى مارقه‌يه قدر باتار
١٠ قدم	٢ $\frac{1}{2}$ پوس »	١ $\frac{2}{4}$ پوس »	١ $\frac{1}{4}$ پوس »	$\frac{2}{4}$ پوس »
١١ »	٢ $\frac{2}{4}$ »	٣ »	١ $\frac{2}{4}$ »	$\frac{3}{4}$ »
١٢ »	٣ »	٢ $\frac{1}{4}$ »	١ $\frac{1}{2}$ »	$\frac{2}{4}$ »
١٣ »	٣ $\frac{1}{4}$ »	٢ $\frac{2}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »	$\frac{2}{4}$ »
١٤ »	٣ $\frac{1}{2}$ »	٢ $\frac{2}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »	$\frac{2}{4}$ »
١٥ »	٣ $\frac{2}{4}$ »	٢ $\frac{3}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »	$\frac{2}{4}$ »
١٦ »	٤ »	٣ »	٢ »	١ »
١٧ »	٤ $\frac{1}{4}$ »	٣ $\frac{1}{4}$ »	٢ $\frac{1}{4}$ »	١ $\frac{1}{4}$ »
١٨ »	٤ $\frac{1}{2}$ »	٣ $\frac{1}{4}$ »	٢ $\frac{1}{4}$ »	١ $\frac{1}{4}$ »
١٩ »	٤ $\frac{2}{4}$ »	٣ $\frac{2}{4}$ »	٢ $\frac{2}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »
٢٠ »	٥ »	٣ $\frac{2}{4}$ »	٢ $\frac{2}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »
٢١ »	٥ $\frac{1}{4}$ »	٣ $\frac{3}{4}$ »	٢ $\frac{3}{4}$ »	١ $\frac{3}{4}$ »
٢٢ »	٥ $\frac{1}{2}$ »	٤ $\frac{1}{4}$ »	٢ $\frac{3}{4}$ »	١ $\frac{3}{4}$ »
٢٣ »	٥ $\frac{2}{4}$ »	٤ $\frac{2}{4}$ »	٢ $\frac{3}{4}$ »	١ $\frac{3}{4}$ »
٢٤ »	٦ »	٤ $\frac{1}{2}$ »	٣ »	١ $\frac{1}{2}$ »
٢٥ »	٦ $\frac{1}{4}$ »	٤ $\frac{3}{4}$ »	٣ $\frac{1}{4}$ »	١ $\frac{2}{4}$ »

احوال هوادن استدلالات

تجربه صاحبی اولان قپودانلر هوانك حرارت ورطوبتنه کوره تصحیح اولنمش میزان الهوانك اشعارانندن واسن روزکارك جهت وقوتندن وسیاده‌کی بلوطلرك هیئت واشکالندن ، احوال هوانك نیه منقلب ومبدل اولدیغنی کشف وتعیین ایدرلر . شویله‌که :

بارومترو ارتفاعی ثابت دورير ایسه اسن روزکارك دوام ایده‌جکی وغیر ثابت ودائم مبدل اولدیغی تقدیرده روزکارده برد کیشم اولدیغی وعادتا فورطنه ظهور ایده‌جکی استدلال اولنور .

هوای نسبتنك قرار سزلغنی درحال اخبار ایدن بارومترونك یقته صعودی ویاخود نزولی فنا هوایه دلالت ایدر .

احکام مذکوره‌دن باشقه برمجرب حکم دها واردرکه بوده سیرشمسه قارشی دکیشم ایدن روزکار دوام ایتمز ، دکیشیر ، یه یرنده قرار قیلار .

شمس نصف کرهٔ شمالیده ایکن اسن روزکار صولدن صاغه تبدل ایده‌رك دکیشم ایدر ایسه بوکا « دوغریيه دکیشم » دینیر . شویله‌که : نصف کرهٔ شمالیده هبوب ایدن کوندوغیشی روزکاری کشمشامه ، قبله ، لدوس روزکارلرینه تحول ایتدکدن صوکره باطی روزکارینه قلب اولدیغی کبی هبوب ایدن باطی روزکاری‌ده قرمبل ، یلدیز ، پوپراز روزکارلرینه تبدل ایدر ایسه کوندوغیشی روزکارنده قرارکیر اولور .

فقط عکسی جهته تبدل واقع اولور ایسه یعنی باطی روزکاری هبوب ایتمکده ایکن لدوس ، قبله ، کشمشامه روزکارینه تبدل ایدر ایسه بوکا « ترس دکیشم » دینیرکه : هیچ بربرده قرار ایتمز .

شمس نصف کرهٔ جنوبنده ایکن ایسه بوقاعده برعکس اولور .

براحکام خفیف برصورتده اسن روزکارلر حقنده جاری دکلدر .

بارو مترونك صعود ونزولنك مقدار اعظمیسی

عروض مرتفعه (٥٠ الی ٦٠ درجه عرض) ده بارومترونك ١,٥ پوس مقداری تنزل وترفعی واقع اولور ایسه‌ده فوق العاده اولهرق ٢,٧٥ ونادراً ٣,٠ پوس بیتنده ترفع وتنزل ایلر .

اقالیم حاره‌ده اشبو مقدار ٠,٢ الی ٠,٤ پوس قدر تبدل ایدر ایسه‌ده خط استوا جوارنده نادراً ٠,١٥ پوس تجاوز ایدرکه بو اختلاف جزئی رتخلف منتظم کبی واقع اولور .

قصرغه فورطنه‌لرینك وقوعی زمانده بارومترو برپوسدن ٢ پوسه وبعضاً ٢,٥ پوسه قدر تنزل ایدر ، وتنزلك مقداریله سرعت وقوعی قصرغه مرکزینك تقربی نسبتنده تزاید ایدر .

مدارین بینده بارومترونك ترفع وتنزلك مقدار وسطیسی بالاده بیان قلندیغی اوزره ٠,٢ الی ٠,٤ پوسدن عبارت اولوب بومقدار وسطیی‌یه مغایر واقع اولان اشعارات فورطنه ظهورینه دلالت ایدر .

احوال هوایی کشف وتبیینده ترمومترونك دخی نظر مقایسه‌یه آلنمسی لابددر . شمدیه قدر اجرا قلنان تجارب مدیده‌دن استحصال اولنان نتایج کوستریورکه : نصف کرهٔ شمالیده کوندوغیشی ، پوپراز ، قبله روزکارلرینك هبوبنده ترمومترو صعود ایدر . لدوسه تحولنده تزوله باشلار . باطی ، قرمبل ویلدیز روزکارلرینك هبوبنده ترمومترو نزول ایدوب پوپراز روزکارینه تحولیله صعوده باشلار .

نصف كرهٔ جنوبی‌ده دخی كوندوغیشی ، پوپراز ، بلدیز روزكارلرینك هیوبنده ترمومتره صعود ایدوب قره‌یله تحولیله نزول ایدر . باطی ، لدوس ، قیله روزكارلرنده نزول ایدوب كشمشلمه‌یه تحولیله صعود ایدر .

استانبولده رصد خانهٔ عامره‌ده یكرمی بش سنه اجرا قلنان قیودات ومشاهدات نتایجی اولهرق استخراج اولنان بارومتره ترمومتره وسائر علائم هوائیه‌نك سنه‌لك وسطلری بروجه آتی در .

بارو مترو وسطی سنویسی	٧٦٢,٢	میلمتره	٣٠ پوس
ترمومتره « «	١٤,٣٩	سانتیغراد	٤٣ فارنایت
یاغمورك ارتفاعی	٧٣٩,٢	میلمتره	٢٩ پوس
قورطه‌لی كونلرك عددی	١٤	كون	
قارلی كونلرك «	١٥	«	
یاغمورلی كونلرك عددی	٨٦	«	
رطوبت یوزده‌سی	٧٠		
شمال روزكارلری هوبی	٢٤٣	كون	
جنوب « «	١٢١	«	
بارومترو مقدار اعظمیسی	٢٨ كانون اول	٧٨٣,١	میلمتره ٣٠,٨ پوس
« « اصغریسی	٢١ تشرین‌ثانی	٧٣٦,١	« ٢٨,٩ «
درجهٔ حرارت اعظمیسی	١٩ تموزده	٣٧,٥	سانتیغراد ٩٩ فارنایت
« « اصغریسی	١٥ مارت‌ده	٨,٠	« ١٧ «

صورت عمومیه‌ده ، یوكسلمكده اولان بر بارومترو دها آز یاغمور یاخود روزكار و تنزل ایتمكده اولان بارو مترو دها فضله یاغمور یاخود روزكار ویا برلكده هرایكیسنك وقوعی اعلام ایدر . بارو مترونك مرتفع بولنماسی ایی و متنزل بولنماسی فنا هوایه علامت‌در .

شاید میزان‌الحراره (ترمومترو) تنزل ایدروهوا پیوسته كسب ایلرسه بارو مترو تسویهٔ بحره كوره ارتفاع طبیعیسنده ثابت ویاخود مائل ترفع ایسه قره‌یل ، بلدیز ویا پوپراز كرتهلرندن روزكار اسه‌جكنه انتظار اولنه‌بیلیر ، یاخود اسن روزكار خفیفله‌شیر ، عكس تقدیرده ، یعنی میزان الحراره ترفع ، رطوبت تزاید وبارو مترو تنزل ایلرسه كشمشلمه ، قیله ویاخود لدوس كرتهلرندن یاغمورله برابر روزكاره منتظر اولنالیدر .

میزان الحراره‌نك سقوطی اثناسنده بارو مترو دخی دوشكون ایسه فار یاغه‌جغنه علامت‌در .

بارومترواوتفاع وسطیسندن آشاغیده بولنیركن ترفعه باشلارسه‌روزكارك كسب‌خفت ایده‌جكنه ، یاخود بلدیز كرتهلرینه دریسه ایده‌جكنه علامت‌در ؛ بوحالدن یاغمور ورطوبتك تناقصی‌ده استنتاج اولنور .

لكن شاید بارومترو اولدن ایچه دوشمش بولنورایسه‌ایلك یوكسلمه‌سی همان دائما قرمیل ، بلدیز ویاپوپراز كرتهلرندن قوتلی روزكار وشدید بورانی افهام ایدوب جیوه ستونلك ترفعده دوامی ایسه بویله‌جه ظهور ایدن‌هوانك كیت كیده ایبلشمكده اولدیغنه علامت‌در .

بارومترو تنزل ایدوب‌ده حرارت هوا دوام ایدرسه روزكارك مقابل كرتهلره كچه‌جكی ودهاجنوبی وجنوب شرقی هوالرینك اسه‌جكی آكلاشیلیر .

شمال عرضلرنده اك شدتلی فورطه‌لرك وقوعی بارومترو اك آشاغی نقطه‌یه دوشدكدن صوكره ایلك دفعه یوكسلمكه باشلادیغی وقته مصادف اولور . جیوه‌نك ترفع سریعی صورت عمومیه‌ده قرارسز هوایی اعلام ایدر . هوای‌نسیمی‌ده برپارچه رطوبت اولدیغی‌حالده جیوه‌نك یواش یواش ترفعی ویا ثبات وقراری ایی هوایه علامت‌در .

جيوه ستونك سرعتله وفضله جه دوشمه‌سى ياغموره علامت‌در . بارومترو عموميتله وفريشقه هوالريله سقوط وشمال هوالريله صعود ايدر ، فى الحقيقه بعضاً بونك معكوسى دخى واقع اولور ، اوزمان جنوب روزكارى يابس ، هوا ملايم‌در ، ياخود شمال روزكارى ياغمورلى وشديد اولور .

بارومترو فضله اولەرق دوشرسه شديد روزكار ، ياغمور ويا فارتعقيب ايدر . شايد ميزان الحراره موسمه نظراً دوشوك (يعنى هوا صوغوق) ايسه روزكار شمالدن‌در ، اكر ميزان الحراره يوكسك ايسه روزكار جنوبدن‌در .

كوندوغيشى ياخود كشمشلمه‌دن برفورطه ظهور ايدوبده روزكار قبله‌يه دوغرى دريسه‌ايلرسه بارومترو روزكار لدوس اولنجيه قدر سقوطده دوام ايدر ، اوزمان برقيصه مدت ايچون سكونت وقوعندن صكره فورطنه تجدد ايلر .

پيراز روزكارى بارومترەيى بك زياده ترفيه ، لدوس روزكارى ايسه تنزله سوق ايدر .

بارومترو نقطهٔ سقوطده ايكن دخى كوزل هوالر كوريلير ، لكن بو كوزل هوالرى صورت عموميه‌ده اوزون مدت سورن ياغمور ويا روزكار وياخود ياغمور وروزكار تعقيب ايدر .

شايد بارومترو وترمومترو (ميزان الحراره) ايله استدلالات هوائيه‌ده بولنيلير ايكن سمانك حالنه ، رنكنه وبولنيلان موقعك احوال خصوصيهٔ هوائيه‌سنه دخى دقت ايديلرسه بك مهم نتيجه‌لر الده ايديله‌بيلير .

كرك بولوطلى ، كرك براق اولسون غروبده سمانك كلكون اولماسى وصباحين ايسه بوز ، كول رنكلى سما والحق برطلوع (يعنى اشعهٔ شمسك اولا خط افق اوستنده كورنمسى) ايى هوايه علامت‌درلر .

صباحلين سمانك قرمزيلغى فضا هوا ياخود فضله روزكاره علامتى‌در . بوكسك برطلوع (High dawn يعنى شمسك طلوعى اثناسنده شعاعلرنك بربولوط كومه‌سى اوزرندن كورلمه‌سى حالى) دخى روزكار علامتى‌در .

وبابلوطلرك يوشاق وتارين كورونتيلى اولانلرايى هوا وجنوب روزكارى علامتى‌در . ، ياخود منكسر بولوطلر ايسه قوتلى روزكارى بيلديريرلر .

غروبده سمانك پارلاق صارى اولماسى‌ده روزكارى كوستريرلر ؛ غروبده صولغون صارى سما حال ياغمور علامتى‌در .

كرك سيس وكرك چيك (زاله) ايى هوا علامتى‌در ، هواى نسبتك مواد بعيده‌يى طيمبلرندن دها معين ودها ياقين كوسترديكى صورتده ـ راق وشفاف اولماسى ياقينلاشان ياغمورك الك ياكيلماز نشانه‌لرندن‌در .

احوال هوائيه‌من اوزرنده كرهٔ قمرك تأثيرات عظيمه‌سى اولدبغى اعصار قديمه‌دن برى ادعا واعتقاد اولنمقده ايسه‌ده تدقيقات فنيهٔ منايده‌ده بولنان دور اخير علماسى بونى قبول ايدمه‌جك برعلامت كورمه‌مشلردر . مع مافيه دوقتور (ساموئل قمرك) كبى بعض ذوات برادعاده ثبات ايدوب بوخصوصده جدوللر بيله ترتيب ايتمشلردر . مثلا مومى اليه دوقتورك قولنجه :

شايد قمرك بدرحالنه ياخود هلال حالنه وصولى زوال ايله بعدالزوال ساعت ايكى آره‌سنه ياخود قبل الزوال ٤ ايله ٦ آره‌سنه مصادف اولورسه ياغمورك ظهورينه انتظار ايدلمى‌در .

شايد قمرك بدرحالنه ياخود هلال حالنه وصولى بعدالزوال ٤ ايله ٦ ياخود بعدالزوال ١٠ ايله قبل الزوال ٢ آره‌سنه مصادف اولورسه ايى هوايه انتظار اولنمالى‌در .

بلوطلر

بلوطلر درون هواده سبح ايدن صو بخارينك حالت متكاثفه‌سندن عبارتدر . جاذبهٔ ارضه مقابل بلوطلرك هواى نسيمى دروننده سابح ومعلق بولنمسنى تأثيرات الكتريقيهٔ جويه‌دن نشأت ايدر . سطح ارضدن اعتباراً طبقات هوائيه‌نك درجهٔ حرارتى متوالياً تبدل وتخالف ايتمه‌سندن بلوطلرك ده دائمى برتبدل موقعه وشكله معروض قالدقلرى كورولور .

هواى نسيمى داخلنده رؤيت اولنان بلوطلر اساساً اوچ صورت وشكلده در ، شويله‌كه : برنجيسى دجنه يعنى پاز بلوطى ، ايكنجيسى عارض يعنى كيجه بلوطى ، اوچنجيسى ضحاف يعنى يوكسك بلوطدر . صورتلاثه‌مذكوره يكديكريله اتحاد وامتزاج ايده‌رك تكرار درت نوع بلوط حاصل اولورکه بونلرده ضحاف دجنه‌وى ضحاف عارضى ، دجنهٔ عارضى ، ودردنجيسى دجنهٔ ضحافهٔ عارضى ياخود ياغمور بلوطيدر .

مذكور بلوطك تبدلات هوائيه حقنده‌كى اخبارات :

١ — اشبو بلوطيپانى يوندن متحصل كى صارقى و تومسك ويااغاج‌دالقلرى كبى برشكلده مشاهده اولنورسه كوك كورلمه‌سى مأمولدر .

٢ — پروزلى وحمله‌لى اولەرق كروى الشكل كومه‌لر دائراً مقدار اوقاقى پيانى يون ليفه‌لريله محاط اولديغى مشاهده اولنور ايسه هوانك بردنبره تبدل وتحول ايده‌جكنى كوسترر .

دجنه ضحافهٔ عارضى وياخود ياغمور بلوطلرى — اشبو بلوطلر دجنه وضحاف عارضى بلوطلرينك يكديكريله اختلاطندن تحصل وتشكل ايدوب على العموم ياغمور بلوطلرى نامیله يد اولنورلركه بوده باشلوجه

دجنهٔ عارضى بلوطلرينك انتشار وكسب توسع ايدرك سماده غايت كثيف سياه ويا بوز رنكده برطبقه تشكيل ايله قبهٔ سمايى ظلمت ايجنده براقور . اشبو مظلم وكثيف طبقهٔ سحابك دها فوقنده ضحاف بلوطلرى توسع وانتشار ايدوب بوآنده طبقهٔ تحتانيده بولنان سحاب مظلم ياغمور حالنده سطح ارضه نزول وسقوطه بدأ ايدر .

مذكور بلوطلرك تبدلات هوائيه حقنده‌كى اخباراتى :

١ — اشبو ياغمور بلوطنك كثيف وبوز رنكنده‌كى طبقهٔ تحتانيسى داغيلوب زائل اولمغه بدأ ايلديكى آنده نزول ايتمكده بولنان بارانك منقطع اولەجغى استدلال اولنور .

٢ — كثيف وسياه رنكده اولەرق صورت مكمله‌ده تشكل ايدن ياغمور بلوطنك قبهٔ سمايى ظلمت ايجنده برافديغى مشاهده اولنورسه كوك كورلمه فورطنه‌سنك وقوع وظهوريه علامتدر .

٣ — اشبو ياغمور بلوطنك رأسندن ضحاف ويايوكسك بلوطلر خروج وظهور ايدرسه ياغمورلى صاغناقلرك كثرتله وقوعيولەجغى كوسترر .

بلوطلرك مقدارى :

بلوطلرك مقداريى تعيين وتخمين ايتمك اوزره هرقنغى براصد كندوسنى افق اه وزرنده فرض و تصور ايدوب سمت الرأسدن افقك ايكى طرفنه دكين اولان نصف دائره‌نك ايكى طرفه ٩٠ ر اقسام متساويه‌يه تقسيمنده راصد اشبو اقسام متساويه‌دن نصف كرهٔ سمانك افقدن اعتباراً ٣٠ ر درجه‌دن مافوقنى دائراً مادار رؤيت ومشاهده ايدوب ٣٠ درجه‌دن اشاغى قسمنى رؤيت ايده‌من . چونكه راصد تمامیله نصف كرهٔ سمايى ايكيه

قسم ایدن افق حقیقی اوزرنده بولنه‌جقدر . ایشته بوسیله‌دن راصدك نصف کرهٔ سمایی دائر آمادار مشاهده ایلدیکی قسمی ، کاملاً براق ومائی رنکده اولورسه بلوطلرك مقداری صفر وقسم مذکور بستون بلوطله مستور اولورسه ٤ اعتبار اولنوب قسم مذکورك $\frac{1}{4}$ ی مستور اولورسه ١ و $\frac{1}{2}$ سی مستور اولورسه ٢ و $\frac{3}{4}$ ی مستور اولورسه ٣ ایله ارائه واشعار اولنور .

مقیاس مذکور اصول آتیه ایله دها واضح صورتده ارائه اولنور :

٠ = سما غایت پارلاق وبراق اولورسه

١ = سمانك $\frac{1}{4}$ قسمی بلوطله مستور اولورسه

٢ = سمانك $\frac{1}{2}$ « « « «

٣ = سمانك $\frac{3}{4}$ « « « «

٤ = سما کاملاً بلوطله مستور اولورسه

٩ = بلوطك مقداری شبهلی اولورسه

وصدات هوائیه اثناسنده بلوطلرك مقداری تعیین اولندیغی کبی اشکال مختلفه‌لرینك‌ده تعیینی اقتضا ایتدیکندن اشکال مقیاسلری‌ده اصول آتیه اوزره‌در .

١ = طحاف حقیقی ویا یوکسك بلوط

٢ = سرپیلوب کسب توسع ایله رقیق برطبقه تشکیل ایدرك هالهٔ شمس وقمرك حدوثنه باعث اولان کدی قوروغی بلوطی .

٣ = مرتفع ضحاف دجنوی بلوطی .

٤ = یاموق ویا نوی کبی آتش بلوطلر .

استانبول وجوارنده وقوعی بالتجربه ثابت اولان فورطنه ایامنی

مشعر جدولدر

تموز	رومینك	١٢	نجی	کونی	قیزیل اریك فورطنه‌سی
ایلول	«	٢	«	«	چایلاق «
«	«	١٣	«	«	کستانه قره‌سی «
«	«	٢٩	«	«	مرمره «
تشرین اول	«	٧	«	«	باغ بوزمی «
«	«	١٥	«	«	موسم شدت ریاح
«	«	١٨	«	«	بالق فورطنه‌سی
تشرین ثانی	«	٥	«	«	جنوب روزکارلری اسمی
«	«	٢٣	«	«	شمال فورطنه‌لری بدئی
«	«	٣٥	«	«	پاراق دوکومی فورطنه‌سی
«	«	٣٠	«	«	قره قیش «
کانون اول	«	٣	«	«	فورطنه
«	«	١٥	«	«	کون دونمی فورطنه‌سی
«	«	٢٢	«	«	فورطنه
«	«	٢٦	«	«	قره‌قونجلوس فورطنه‌سی
کانون ثانی	«	٣	«	«	اختفاء هوام «
«	«	١٧	«	«	فورطنه
شباط	«	٧	«	«	جمرهٔ اولی فورطنه‌سی
«	«	١٤	«	«	جمرهٔ ثانیه «

شباط	رومینك	٢١	تجی کونی	جرڈ ثالثه فورطنه‌سی
»	»	٢٦	»	حسوم »
مارت	»	٩	»	نوروز سلطانی »
»	»	١٧	»	بهار »
»	»	٢٧	»	قیرلانغیج »
»	»	٣١	»	فورطنه »
نیسان	»	٦	»	قوغو فورطنه‌سی
»	»	١٤	»	ستة تور »
»	»	١٦	»	جابر »
مایس	»	٧	»	فورطنه ٣ کون
حزیران	»	٨	»	» ٣ »
»	»	١١	»	کون دونمی فورطنه‌سی
»	»	٢٤	»	جرخ دونمی »

یومه بوکمی برخلاطك قوهٔ تحملیه‌سنی بولمق

یومه بوکومی برخلاطك بورغطه‌سنك پوس اولهرق (محیطك) مربعی ٣عددیله تقسیم اولنورایسه خارج قسمت طونه‌جهتیله خلاطك کسیلمه قوتی و٤عددیله‌تقسیم اولنور ایسه قوة انجراریه‌سی ٦ عددیله تقسیم اولنور ایسه قوهٔ تحملیه‌سی اولور .

بلانفه دونانمنده بولنان برخلاطك قالدیره‌جغی ثقلی تعیین ایتمك

بلانفه‌دیللرندن‌دونادلمش اولان خلاطك محیطی‌ترسیلرك عددینه ضرب وحاصل ضربك درتده بری طرح اولنور ایسه باقی قالان مقدار قالدیره‌جغی ثقلتدن عبارت اولور .

زنجیر وخلاطك یکدیکرینه نسبتاً قوتلرینی تعیین ایتمك

زنجیرك قطری وخلاطك بورغطه‌سی برعددینك اون‌عددینه نسبتی کبی فرض اولنورکه بوتقدیرده یاریم پوس قطرنده‌کی زنجیر برینه بش بورغطه‌لق خلاط قوللانلسی لازم کلدیکی اکلاشیلیر .

چنبك تل خلاطك کندیر خلاطه نسبتی ١ الی ٢ ½ وزنجیرك چنبك تل خلاطه‌نسبتی ١ الی ٤ ½ وزنجیرك کندیر خلاطه نسبتی ١ : ١٠ ½ عددینه نسبتی کبدر . یعنی زنجیر برینه کندیر خلاط قوللانادیغی تقدیرده بر پوس قطری اولان زنجیر برینه ١٠ ½ بورغطه‌لق خلاط قوللانلق لازمکلیر .

بویا

بویانك صورت استعمالی						
بورده ایچون سیاه بویا	لیره ۱۱۲	لیره ۰	لیره ۱٤	لیره ۱٤	لیره ۱۲	لیره ۸
بورده وسائر هوایه معروض اولان پرلر ایچون بیاض بویا	۰	۸٤	۲۸	۲۸	۱۲	۸
سفینه داخلی و قره‌لر ایچون بیاض بویا	۰	۱۱۲	۱٤	۱٤	۱۲	۸

برکیلو غرام = ۲،۷ لیره

سولیون بویاسنه دائما برمقدار قورشون بیاضی قویملی و بالکز قیناعش بزیرایله یاپیلوب نسبتاً نفت یرینه قورودیجی قویملیدر. معجونی‌ده چنقو بیاضی ایله خام یرینه اعمال ایتملیدر

مشمعه‌لری بویامق ایچون ساری صابونك قاینمندن بر ایکی لیره آلوب طاتلی سو ایله قیناتیلوب سولاندرملی و قیناعش بزیر ایله یاپیلان بویا درونه بالنسبه قورودیجی قوندقدن سکره ۱۱۲ لیره بویایه ۳لیره بوصابوندن علاوه اولنورایسه چاتلامز یوشاق اولور

باجالر ایچون ساری بادانه

۳۸ کیلو بیاض بادانه ۲۶ کیلو ساری آشی بویاسی ۲ کیلو طوتقالدن عبارتدر. طوتقال اریدیلوب صیجاق ایکن بادانه درونه قونیله‌رق ایچه قارشدیریلیر.

قواعد سیریه

	ماده: قانونیه
کیورورسه‌م راه سیر انکاهم اوزره سیر ایدن یلکن ، آکا یول ویرمك آنجق لازم اول آنده امنیم بن .	۲۰
کذا سنجاق طرفدن آیقیری امرار ایدنلردن واپورده اولنه مطاق یول ویر آهسته‌رو اولسن .	۱۹
تیشمك واقع اولنه آرقه‌دن ، یول ویرمه لازمدر ، آنی تبدیله ساعی اولملمجون راه سیرتدن .	۲٤
بوزولماز سرعتی ، هم خط سیری باخصوص اصلا ، کحال سیری تعریف ایتدیکم حاله مغایرکن .	۲۱
سفائن حالت سیرنده کلسه باش باشه بالفرض مقابل شومانوره مقتضیدر اول تصادفدن ، دومن سنجاغه باص ، تبدیل راه ایت کیم بودر قانون .	۱۸
مهالك دفع اولور لابد بواجرای مانوره کدن	

یول ویرمك

مساعددر وظیفه نادراً امراره جهد ایتمه براق کچسون ، آنك یول‌ویرمانسدن آیقیری کیتمه ۲۳
آکا یول ویرمه لازمسه همان تقلیل سرعت ایت ویاستار ایت ، طورنستان ایله ، آرقه‌سندن کیت ۲۳

حرکاتمزی اشارت ایتمك

صدانك مخبر افعال واحوال اولدیغنك بلله ، دودوکله شویله‌جه اشعار حاله اهتمام ایله :

دودوکدن برقصیر سس سنجاغه دور اولدیغك اعلام .
ایدر ، برچفت دودوك اسکله‌یه چوریلدیکك افهام .
کذا نام یولله طورنستانی ایلر اوچ دودوك اشعار ،
بواشعاراته سمع اعتبار ویرمك کرك ناچار .
اکر بالفرض پویادن سیرایدرسه‌ك باشقه ضرورنده
کیدن یلکنلی‌یه یول ویرملی طوت کوش دقتده . ۱۷
کرك اولسون مساعد روزکار یااورصه‌لر ایتسون
یوزولماز راه سیری کتدی حالنده براق کیتسون . ۱۸(۵)
اکر بالغرض مساعد روزکارله سیر ایدرسه‌ك سن ...
کیدن اورصه یله باشجله سفائن یول آلیرسندن (۱) ۱۷
مساوی قونطره هم‌روزکار آلتنده کوروزسه‌ك بر
سفینه هکذا یول ویرله یول ویرمك وظیفه‌کدر (۲) ۱۷
موافق روزکارله قونطره سنجاقده سیر ایتسه‌ك (۳) ۱۷
یول آل اسکله‌دن قونطره استعمال ایدنلردن
اکر بر عینی حال اوزره فقط اورصه یله سیر ایتسه‌ك (۴) ۱۷
پنه‌یول ویرمه‌سی ایجاب ایدرسن ایتمه اصلا شك
یتسه‌ك مطلقا یول ویرملی کیتش سیاره
ولکن اویله یول ویرکیم مساعد اولسون امراره ۲۴
آکا ویردکسه یول اصلا باشندن آیقیری کیتمه
صبور اول ، بونده دقت ، اعتنا لازم تلاش ایتمه ۲۲
واپوره قارشی سائر جمله احوال وصورنده ۲۰
ثباتدو امر قانونی طریق سیر وسرعتده ۲۱

باشجله سفائن ایچون

بیاض تك برفنار کوردکسه یول ویر اولا کیتسون
اولورسه هرنه جنس کشتی براق اول کذار ایتسون ۱۱۰۱۰۰۴۰۷
اکر برخط شاقول اورزه ایتسه اوچ فنار لمعان
وسطده بربیاض دیکرلریسه احمرالالوان
بوکا یول ویر چکیلسون سدراه اوله انجق سن
یه یول ویرملی مطلق ایکی فرمزی کورمتسه‌ك .

سیس ایچنده صدا اشارتلری

اوزون برنك دودوك ایلر دوام سیرنی اشعار
اوزون چفته دودوکده آکلاتیر بی لنکر استقرار
اکر یلکنلینك قونطوره‌سی سنجاق بولنمتسه
آنك برسیس بوروسی چالنق ایلر حالتی اخبار
ایکی سیس بوروسی قونطوره‌یی اسکله‌دن آلسه
اوچ اولسه یوبه‌دن سیرانی اتمکده‌در اخطار .
بوریله براوزون چیفته قصیر سسله بیان ایلر
اکر ممکن دکلسه چیقماسی یولدن آنك ناچار
دمیر اوزره بولنق حالتی برقامپانه اعلان
ایدر غافل بولنما دائما سن ایله استذکار .

عمر صدقی

(۱۲۰)

خریطه‌لر اوزرنده موجود مرجانك ممثالری

(تعریفلرك احوالی طبیعیه سنه دائر)

b	— Blue	ماوی
blk	— Black	سیاه
br	— Brown	اسمر
brk	— Broken	قیریق
c	— Coarse	قابا ، ایری
cl	— Clay	لولاجی چامووری
crl	— Coral	مرجان قیامی
d	— Dark	سیاه
f	— Fine	ایچه
g	— Gravel	چاقل طاشی
gn	— Green	یشیل
gy	— Grey	بوز ، بوزرنك
h	— hard	قاتی ، آجی سرت
m	— Mud	چامور
oys	— Oyster	استریدیه
oz	— Ooze	صولی چامور
pob	— Pebbles	اوناق چاقل طاشی
r	— Rock	قیا
rot	— Rotten	چوروك
s	— Sand	قوم
stf	— Soft	یومشاق
sh	— Shells	قابوق
spk	— Speckled	بنكلی
st	— Stone	طاش
stf	— Stiff	قاتی ، قوی
w	— White	بیاض
wd	— Weed	سازلق ، ساز
y	— Yellow	صاری

(۱۲۱)

عمومی مرخات

sm	— small	کوچوك
alr	— Alternating	متناوب (فنار موقتده)
anch. ge	— Anchorage	دمیر یری
b	— Bay	کورفز
b	— Blak (شماندیروده باقین)	سیاه
batty	— Battary	بطاریه ، طابیه
b. k	— Bank	باقی ، صیغلق
c	— Cap	رزوه ، تپه
c. g	— Coast Guard	ساحل محافظی
cath	— Cathedral	بویوك کلیسا
ch	— Church	کلیسا
chan	— Channel	قنال
cheq	— Chequered	سنطرانموداری بویانمش (شماندیره چوارنده اولورسه)
col. d	— Coloured	رنکلی
cr	— Creek	قوی ، کورفزجك
e. d.	— Existance doubtful	شبه‌لی ، مشکوك
flg . lt	— Floating light	صاچ فنار
fms	— Fathoms	قولاچ
ft	— feet or foot	قدم
g	— Gulf	بویوك کورفز
gt . grt	— Great	بویوك
h	— Hour	ساعت
h. d	— Head	بوردون
ho	— House	خانه
h. r	— Harbour	لیمانی
H. S	—	باقی زرهلی (جزکیلی) شماندیره چوارنلر
H. W	— High Water	مد

H. W. F. C	— hig water ful and change	استیش واجتماعه مد
I. J d	— Island	آطله
I. S	— Islands	آطله لر
Kn	— Knots	میل بحری
L	— Lake, Loch, Lough	کول ، بحیره ، خلیج
lat	— Latitude	عرض
long	— Longitude	طول
L. W	— low Water	جذر
Mag. z	— Magazine	جبخانه
Mag. c	— Magnetic	متناطیسی
Min	— Minutes	دقیقه
M. t	— Mountain	داغ
Np	— Neaps	جذر قریبی یعنی جزئی
Ob. n Sp	— Observation spot	رصد موقعی
P.	— Port	صنی لیمان
P. d	— Position doubtful	شبه لی موقع
P. k	— Peak	سیوری تپه
P. t	— Point	بورون
R	— River	نهر
r	— red	قرمزی (شماندیره یه یاقین)
R. f	— Reef	دوکوتی
R. k	— rock	قیا
S. d	— Sound	استاندیل
Sec	— Second	ثانیه (قاچوارنده)
Sh	— Shoal	صیح ، سیقلق
Sp	— Spring	منبعلر
Str	— Strait	بوغاز
Tel	— Telegragh	تلغراف
Vare n	— Varation	انحراف طبیعی
Vil	— Village	کوی ، قریه

Vis	— Visible	مرئی (فناره یقین)
V. S	— Vertical Stripes	ایقی زرهلی (چزکیلی) شماندیره یقبنده
W	— White	بیاض (فنار وشماندیره یقین)
W. pl	— Watering place	صو موقعی
B. n	— Beacon	علامت
Sem	— Semaphore	سیمافور
M	— Miles	امیال (فنار جوارنده)
L. b	— Life boat	جان قورتاران قلکه سی
L. s. s	— Life Saving Station	جان قورتاران مرکزی
G. r	— Green	یشیل (فنار وشماندیره یقین)
F. S	— Flag Staff	سنجاق کوندری
St. n	— Station	موقف ستاسیون
Tel. St. e	— Telegraph Station	تلغراف مرکزی
Sig . St. n	— Signal Station	اشارت مرکزی
L. t	— Light	فنار
Lt. alt	— Liggt alternating	متناوب فنار
Lt. F	— Light fixed	ثابت فنار
Lt. Fl	— Light flashing	شیمشکلی فنار
Lt. Occ	— Light Occulating	منحسف فنار
Lt. Rev	— Ligt revolving	متحرك ، دوارفنار
Lt .F. Fl	— » Fixed & Flashing	ثابت وشمشکلی فنار
Lt. Grp Fl	— » Group Flashing	مکرر شمشکلی فنار
Lt. Grp O	— » » Occulating	مکرر منحسف فنار

(ايسلايد والف) ك عيارى

١ — ماكنه‌نى تماميله نقطهٔ مبتديه آلمق .

٢ — ايسلايد والفى رودى اوزرينده موقع صحيحه وضع ايتمك

٣ — ڤه‌كسنتريقى شافت اوزرنده مطلوب اولان آنفيل اوف ڤه‌دوانسى — ڤه‌كسنتريقك ايلريله زاويه‌سنى — ويرمجك صورتده تثبيت ايتمك

ماكنه‌نى نقطهٔ مبتديه آلمانك صورت اجراسى :

قرانق ماكنه مركز خطنك براز يوقاريسندن گچك اوزره جوريلير . بوخصوصده مستعمل وترامبل تعبيراولنان برجدولك براياغى قرانق اوزرينه ديكر اياغى ماكنه فرميمى اوستنه ياخودماكنه يتاغنده ثابت برنقطه اوزرينه قونه‌رق قرانق سطحى اوستنه براشارت وضع ايدبلير وعين زمانده قروس هد ايله ياتاغنه و ايسلايد رودك بولنديغى وضعيت خفاسنده اولمق اوزره محفظه داخلنده بريره برو اشارت رسم ايدبلير . قرانق ماكنه مركز خطنى اولجه نه‌مقدار تجاوز ايتمسه اومقدار قدر مقابل طرفه حركت ايتديلير كه بوحالده قروس هدايله ايسلايد والفه عائد رسم اولنان اشارتلر يكديگرينه يكبدن توافق ايلمش اولور .

ترامبلك اياغى فرميم اوستنده‌اولكى نقطه‌يه‌وضع ايدبلدك قرانق اوزرينه ايكنجى اشارت رسم ايدبلير . فقط بودفعه رسم اولنان اشارت ، بعدلر مساوى ايسه‌ده ، قرانق برمقدار حركت ايتمش بولنديغندن مذكور حركتك مقدار وجهتى قادار ، اولكى اشارتك صول وياساغنده بولنور . ايكى اشارتك بينى تنصيف اولوندقده بونقطهٔ منتصفه ماكنه‌نك مركز خطى بولنديغندن قرانق ، منتصف نقطه ايله‌فرميمده‌كى نقطهٔ ثابته آراسنه

موضوع ترامبلك طولنه مساوى اولونجيه قدر حركت ايتديريلير كه بوصورتله ماكنه نقطهٔ مبتديه وضع ابدلمش بولونور . ديكر مركزلرده بوصورتله تعين ايدبلير .

بعده ڤه‌كسنتريق شافت اوزرنده اشغال ايتديكى موقعه ياقين تثبيت ايدر . يلوب والفك رليدى ، اولجولور . ماكنيه ايكنجى نقطهٔ مبتديه كتيريلدك اوراده حصوله كلن « لد » ده تعين ايدبلير « لد » ك هرايكى مقدارى بينده برفرق گورلديكى تقديرده والف ، رودى اوستنده مذكور فرقك نصفى قدر حركت ايتديريلدك « لد » لر مساوى قيلنير . يونى متعاقب ڤه‌كسنتريق والف يورطى قياسجيه قدر شافت اوستنده حركت ايتديريلدك مطلوب اولان « لد » استحصال ابدلدكدنصكره تثبيت اولنور ، والفلرك موقعى تعين ايتمك اوزره تعديلات اجرا ايدركن اول امرده بخار توزيعى اوزرينه يابيلان هر هانكى بر مصمم تعديلك تأثيرينى معاينه ايتمك شايان توصيه‌در . اشاغيكى جدول بوخصوصده ايجاب ايدن نقصانى رفع ايدبلاير .

حال تزايده	سلندیره دخول بخار	انسداد بخار	اكزوست	انضباق بخار
خارجى لب	كيچ وفوعه كلير ايركن منقطع اولور	ايركن وقوعه كلير اوزون دوام ايدر	بلاتبدل قالير	ايركن باشلار
داخلى لب	بلا تبدل قالير	ايركن باشلار اوزون دوام ايدر	كيچ وقوعه بولور ايركن منقطع اولور	ايركن باشلار اوزون دوام ايدر
آنفيل اوف ادوانس	ايركن باشلار مدتى تبدل ايتز	ايركن باشلار مدتى تبدل ايتز	ايركن باشلار مدتى تبدل ايتز	ايركن باشلار مدتى تبدل ايتز

عموم عثمانلی تجار وابور شرکتلری ایچون معیار اولمق اوزره سیرسفر
ادارهسی وابورلری مرتباتنك معاش مقدارلرینی مشعر جدولدر

مرتباتنك مأمور . بحارلری	برنجی صنف کمی غروش	ایکنجی صنف کمی غروش	اوچنجی صنف کمی غروش	کومری وابورلری غروش	احتیاط قپودان وچرخچیلر غروش
برنجی قپودانلر	۲۲۰۰۰	۱۸۰۰	۶۲۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰
برنجی چرخچیلر	۱۸۰۰	۱۵۰۰	۱۱۰۰	۱۴۰۰	
ایکنجی قپودانلر	۱۴۰۰	۱۲۰۰	۸۰۰	—	
ایکنجی چرخچیلر	۱۴۰۰	۱۱۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰	
اوچنجی قپودانلر	۱۰۰۰	۸۰۰			
اوچنجی چرخچیلر	۱۰۰۰	۸۰۰			
درتنجی قپودانلر	۷۰۰				
درتنجی چرخچیلر	۷۰۰				
برنجی توستروملر	۶۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	
ایکنجی توستروملر	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	
ماتلهلر	۳۰۰				

لویید قیودانلرنده مشهور اولان مختلف الشکل وابور سفائنك تعریفاتی

۱ — دوز کوکرتهلی سفائن

۲ — الحاقی باش اورتوسیله دومن دولابی سترهٔ مخصوص قیچ اورتوسی واورته قصارهسی ایله مرتب سفائن .

۳ — باش وقیچ و اورته قصارهلریله مجهز سفائن .

۴ — باش واورته قصارهسیله آزمرتفع قیچ کوکرتهسی حاوی اولان وابورلر

۵ — باش قصارهسی واورته قصارهسیله کسب التصاق ایتمش اوزون قیچ قصارهسیله مجهز سفائن .

۶ — باش قصارهسی واورته قصارهایله کسب التصاق ایتمش آز مرتفع قیچ کوکرتهسیله مجهز وابورلردرکه بونلره درین کوکرتهلی سفائن دهدینیر.

۷ — خفیف اوست کوکرتهلی سفائن یعنی اکا کوکرتهسنك اوزری کاملاً خفیف صورتده معمول کوکرته ایله مستور اولوب بعض اقسامنده کوپشتهلری بوکوکرتهیه قدر ممتد وملاصقدر .

۷ — احتیاط کوکرتهلی سفائن یعنی اکا کوکرتهسنك اوزری باشدن قیچه قدر خفیف برکوکرته ایله مسدود وکوپشتهدن اشبو کوکرتهیه قدر ممتد وملاصقدر .

۹ — فوقانی کوکرتهلی سفائن یعنی اکا کوکرتهسی اوزرنده اخشابدن قوی برصورتده اعمال اولنمش برکوکرتهیی حاوی اولان سفائندر . بونوع کوکرتهلر اوچ کوکرتهلی سفائنك فوقانی کوکرتهسندن متین وقوی دکلدر .

برده بالق صیدی کوکرتهلی سفائن واردرکه فوقانی کوکرتهدن بالق صیدنه مائل محدب اعمال اولنمشدر . بعضاً بونلره قایقلو باغی صیدلی سفائن دهدینیر .

(۱۲۸)

— دکز —

غزته‌سی

هفته‌ده برکره اولقان بوبحریه جریده‌سی «عثمانلی قپودان وماکینیستلر» جمعیتك ناشر افکاری وبونون عثمانلی کیمیلریله عموم صنایع بحریه ارباپنك مدافع حقوقی ، خادم ترقیاتی‌در . یکانه مقصد تأسیسی اولان بوغایه‌یه نصل جدی برعزم ایله یورولدیکی ایلك نسخه‌سندن بری تشریاتی تعقیب ایدن و ایدیجك وطنداشلرمز تصدیق ایدوکی بناءً علیه بو وطنك سعادتنده وبحریه‌لرمزك رفاه وترقیاتنده وجداناً علاقه‌دار اولان حیثیتدانك نظر رغبت وحمایتندن دور قالمایه‌جغنی امید ایلرز .

مرکز اداره‌سی

سنه‌لك آبونه‌سی مع پوسته اجرتی ۲۰

آلتی آیلغی ۱۰

(۱۲۹)

بحریه تجارت قپودان وماکینیستلر

مکتبی

غلطه جشمه میدانده

مدیری حمید ناجی بکدر

مدت تحصیلیه‌سی درت سنه‌در

شرائط قبول : — رشدیه شهادتنامه‌سنی حائز اولمقله برابر امتحانه تابع طوتلق و درت تفسیطده تأدیه اولنمق اوزره سنوی سکز لیرا اجرت تدریسیه اعطا ایلمکدن عبارتدر .

بحریهٔ تجاریه سالنامه‌سنك فهرستی

صحیفه نومروسی

۱ مقدمه .
۶ عثمانلی قپودان وماکینه‌لی جمعیتك نظامنامهٔ اساسیسی .
۱۲ تقویم .
۳۸ سیرسفائن اداره‌سی قپودانلری .
۴۲ مختلف تجارت واپور قومپانیه‌لرنده مستخدم قپودانلر .
۴۷ شرکت خیریه‌ده مستخدم قپودانلر .
۴۹ خلیج اداره‌سی قپودانلری .
۵۰ سیرسفائن اداره‌سی ماکینیستلری .
۵۶ تجار واپور قومپانیه‌لرنده مستخدم ماکینیستلر .
۶۳ شرکت خیریه ماکینیستلری .
۶۸ خلیج اداره‌سی ماکینیستلری .
۶۹ موطور بوط ماکینیستلری .
۷۰ عثمانلی تجار سفائی آجنته‌لری .
۷۲ عثمانلی واپور شرکتلری اداره‌لری .
۸۱ درسعادت لیمان نظامنامه‌سنك اوچ ده‌سی .
۸۵ تمالك شاهانه فنارلر رسومی تعرفه‌سی .
۸۷ درسعادت وبخایم : دوق وانتریولر تعرفه‌سی .
۹۰ حوضلر دخوله‌سی وموجود قیزاقلرك مواقعی .
۹۱ طونه نهری نظامنامه‌سنك بعض موادی .
۹۴ فنالر رسومی .
۹۶ سفائن طونه‌لری وصورت تعیینی .
۹۸ کومور مقیاسلری .
۹۹ مسکوکات اجنبیه .
۱۰۰ خریطه‌لر اوزرنده‌کی استاندیل مقیاسلری .
۱۰۱ تحمیل .
۱۰۴ احوال هوادن استدلالات .
۱۱۰ بلوطلر .
۱۱۴ استانبول وجوارنده فورطنه‌لر .
۱۱۵ خلاطك قوهٔ تحلیه‌سی .
۱۱۶ بویا .
۱۱۷ قواعد سیریه .
۱۲۰ خریطه‌لر اوزرنده مرخمات .
۱۲۴ اسلاید والف تنظیمی .
۱۲۶ معاشات معیاری .
۱۲۷ مختلف‌الجنس واپور سفائنی .
۱۲۸ دکتر غرفه‌سی اداره‌خانه‌سی .
۱۲۹ بحریهٔ تجارت قپودان وماکینیستلر مکتبی

ÖZGEÇMİŞ

1962 yılında Ankara il'i Güdül ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğretimini Güdül Lisesinde tamamladı. 1985'te Marmara Üniversitesi'ndeki Yüksek öğrenimini tamamladıktan sonra 1986 yılında Polis Akademisinde ki bir yıllık Lisans eğitimini bitirip Ankara Üniversitesi Türk İnkilâb Tarihi Enstitüsündeki Yüksek Lisans Eğitimine başladı.

Hâlen Kayseri İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görev yapmakta olup, evli ve üç çocuk babasıdır.

İletişim Adresi : İl Emniyet Md.Yardımcısı İl Emniyet Müdürlüğü
Kocasinan / Kayseri

Tlf : 0 505 218 68 15
0 352 339 98 28